

**"ЎЗБЕКИСТОН САНОАТ-ҚУРИЛИШ
БАНКИ" АКЦИЯДОРЛИК ТИЖОРАТ
БАНКИ ВА УНИНГ ШЎЪБА
КОРХОНАЛАРИ**

2020 йил 31 декабрда якунланган йил
бўйича жамланма молиявий
ҳисоботлар ва мустақил аудиторнинг
ҳисоботи

**ЭСПАТМА! Ушбу ҳисобот инглиз тилидаги асл нусхадан таржима ҳисобланади, матнда
англашилмовчиликлар юз берган тақдирда инглиз тилидаги шаклига қаралсин.**

**"ЎЗБЕКИСТОН САНОАТ-ҚУРИЛИШ БАНКИ" АКЦИЯДОРЛИК ТИЖОРАТ БАНКИ
ВА УНИНГ ШЎЪБА КОРХОНАЛАРИ**

МУНДАРИЖА

2020 йил 31 декабрда якунланган йил бўйича жамланма молиявий ҳисоботларни тайёрлаш ва тасдиқлаш учун жавобгарлик тўғрисидаги баёноти.	1
МУСТАҚИЛ АУДИТОРНИНГ АУДИТОРЛИК ҲИСОБОТИ	2-5
2020 ЙИЛ 31 ДЕКАБРДА ЯКУНЛАНГАН ЙИЛ БЎЙИЧА ЖАМЛАНМА МОЛИЯВИЙ ҲИСОБОТ	
Молиявий ҳолат тўғрисида жамланма ҳисобот	6
Фойда ёки зарар ва бошқа умумий даромад тўғрисида жамланма ҳисобот	7
Капиталидаги ўзгаришлар тўғрисидаги жамланма ҳисобот	8
Пул оқимлари тўғрисида жамланма ҳисобот	9
Жамланма молиявий ҳисоботларга изоҳлар	10-96

**"ЎЗБЕКИСТОН САНОАТ-ҚУРИЛИШ БАНКИ" АКЦИЯДОРЛИК ТИЖОРАТ БАНКИ
ВА УНИНГ ШЎЪБА КОРХОНАЛАРИ**

**2020 ЙИЛ 31 ДЕКАБРДА ЯКУНЛАНГАН ЙИЛ БЎЙИЧА ЖАМЛАНМА МОЛИЯВИЙ ҲИСОБОТЛАРНИ ТАЙЁРЛАШ
ВА ТАСДИҚЛАШ УЧУН ЖАВОБГАРЛИК ТЎҒРИСИДАГИ БАЁНОТИ**

"Ўзбекистон саноат-қурилиш банки" акциядорлик тижорат банки (бундан кейин - Банк) ва унинг шўъба корхоналари (бундан буён - Гуруҳ) Бошқаруви 2020 йил 31 декабр ҳолатига кўра молиявий ҳолат тўғрисида жамланма молиявий ҳисобот, фойда ёки зарар ва бошқа умумий даромадлар тўғрисидаги жамланма ҳисобот, шу йил учун капитал ўзгариши ва пул оқимлари тўғрисидаги ҳисоботларни тайёрлаш, шунингдек, молиявий ҳисоботнинг халқаро стандартларига (бундан буён матнда - «МҲХС») мувофиқ, ҳисоб сиёсатининг асосий тамойилларини ва жамланма молиявий ҳисоботга (бундан буён - жамланма молиявий ҳисобот) бўлган бошқа изоҳларни ҳаққоний ёритиб беришга жавобгар.

Жамланма молиявий ҳисоботни тайёрлашда раҳбарият қуйидагиларга жавобгар бўлади:

- ҳисоб сиёсати тамойилларини тўғри танлаш ва қўллашни таъминлаш;
- ҳисоб сиёсатини, шу жумладан маълумотларни ўринли, ишончли, қиёсланувчан ва тушунарли тарзда тақдим этиш;
- МҲХСлардаги муайян талабларга мувофиқ фойдаланувчилар маълум операциялар, бошқа ҳодисалар ва шартларнинг Гуруҳ молиявий ҳолатига ва молиявий натижаларига таъсирини тушуниб олиши учун етарли бўлмаганда қўшимча маълумотларни ёритиб бериш;
- Гуруҳнинг яқин келажақда узлуксиз фаолият юритишда давом этиш қобилиятини баҳолаш.

Шунингдек раҳбарият қуйидагиларга масъул:

- Гуруҳнинг барча корхоналарида самарали ва ишончли ички назорат тизимини ишлаб чиқиш, жорий этиш ва юритиш;
- Гуруҳ келишувларини ёритиб бериш ва тушунтириш имконини берувчи шаклдаги ҳисобни юритиш, шунингдек, исталган санада гуруҳнинг жамланма молиявий ҳолати тўғрисида етарли даражада аниқ маълумот бериш ва жамланма молиявий ҳисоботларнинг МҲХС талабларига мос келишини таъминлаш;
- Ўзбекистон Республикаси қонунчилигига мувофиқ бухгалтерия ҳисобини юритиш;
- Гуруҳ активларининг хавфсизлигини таъминлаш учун барча мавжуд чораларни кўриш; ва
- Фирибгарлик ва бошқа ҳуқуқбузарликларни аниқлаш ва олдини олиш.

Гуруҳнинг ушбу 2020 йил 31 декабрь яқунлари бўйича жамланма молиявий ҳисоботи Бошқарув томонидан 2021 йил 3 июнда тасдиқланган.

Бошқарув номидан:

Аннакличев Сахи
Бошқарув Раиси

2021 йил 3 июн
Тошкент ш., Ўзбекистон

Воҳидов Ойбек
Бош бухгалтер

2021 йил 3 июн
Тошкент ш., Ўзбекистон

МУСТАҚИЛ АУДИТОРНИНГ АУДИТОРЛИК ҲИСОБОТИ

"Ўзбекистон саноат-қурилиш банки" акциядорлик-тижорат банки акциядорларига

Фикр

Биз "Ўзбекистон саноат-қурилиш банки" акциядорлик тижорат банки (бундан буён банк деб юритилади) ва унинг шўъба корхоналари (бундан буён биргаликда гуруҳ)нинг 2020 йил 31 декабр ҳолатига жамланма молиявий ҳисоботларни, фойда ва зарар ва бошқа умумий даромад тўғрисида жамланма ҳисоботни, капиталдаги ўзгаришларнинг жамланма ҳисоботини ва ушбу санада яқунланган, йил давомидаги пул маблағлари оқими тўғрисида жамланма ҳисобот шунингдек, ҳисоб сиёсатининг асосий низомларининг қисқача таърифини ўз ичига олган ҳолда, жамланма молиявий ҳисоботга изоҳларни ўз ичига олган жамланма молиявий ҳисоботлари аудитини ўтказдик.

Бизнинг фикримизча, тақдим этилаётган жамланма молиявий ҳисоботлар, барча жиҳатлари бўйича, Гуруҳнинг 2020 йил 31 декабр ҳолатига кўра, молиявий ҳолатини ҳамда жамланма молиявий натижалари ва ушбу кунга қадар тугаган йил учун жамланма пул маблағлари оқимини, Халқаро молиявий ҳисобот стандартларига («МҲҲС») мувофиқ адолатли тарзда тақдим этади.

Фикр билдириш учун асос

Биз аудитни Халқаро аудит стандартларига («ХАС») мувофиқ ўтказдик. Ушбу стандартлар бўйича бизнинг мажбуриятларимиз, ҳисоботимизнинг "Жамланма молиявий ҳисоботлар аудити учун аудиторнинг мажбуриятлари" бўлимида батафсил ёритилган.

Биз бухгалтерларнинг ахлоқий халқаро стандартлари Кенгашининг профессионал бухгалтерлар ахлоқ кодекси ("Кодекс") ва Ўзбекистон Республикасидаги жамланма молиявий ҳисобот аудитининг ахлоқий талабларига мувофиқ, Гуруҳга нисбатан мустақилмиз, ва биз ушбу талабларга ва Кодексга мувофиқ бошқа ахлоқий мажбуриятларни бажардик.

Биз олган аудиторлик далиллари, фикр билдиришимизга асос бўлиши учун етарли ва ўринли деб ҳисоблаймиз.

Асосий аудит масалалари

Асосий аудит масалалари – бу бизнинг профессионал фикр билдиришимизда, ҳозирги давр учун жамланма молиявий ҳисоботларни текширишимиз учун энг муҳим бўлган масалалар. Ушбу масалалар биз жамланма молиявий ҳисоботни текширганимизда ва ўз нуқтаи назаримизни шакллантиришда кўриб чиқилган ва биз бу борада алоҳида фикр билдирмаймиз.

Нима учун масалани аудит учун асосий деб ҳисоблаймиз?

Мижозларга берилган кредитлар ва аванслар бўйича қутилаётган кредит йўқотишларини баҳолаш

2020 йилнинг 31 декабр ҳолатига мижозларга берилган кредитлар ва аванслар 38,959,958 млн. сўмни ёки активлар умумий суммасининг 81%ни ташкил қилди, 1,143,718 млн. сўм миқдорда биргаликда баҳоланган ва 758,997 млн. сўм алоҳида баҳоланган қутилаётган кредит зарарлари («ККЗ») бўйича захирасини чиқариб ташлаган ҳолда.

Мижозларга берилган кредитлар ва аванслар бўйича ККЗни биргаликда баҳолаш, Гуруҳнинг нотўғри йиғилган тарихий маълумотлари ва уларнинг ККЗ моделларида кетма-кетликсиз қўлланилиши хавфини туғдиради. Яъни, кредитни ёпиш муддати, ёпилмаган қолдиқлари ва қарз ҳолати тўғрисидаги маълумотлар

Аудит пайтида нима қилинган?

Биз кредит таваккалчиликларини бошқариш, ККЗни баҳолаш ва ҳисоблаш жараёнлари ҳақидаги тушунчамизни янгиладик, шу жумладан кредит таваккалчиликларининг сезиларли даражада ошишига («ТСДО») олиб келадиган ҳодисалар ва дефолт ҳодисаларини аниқлаш.

Биз кредитларни ажратиш босқичларини аниқлашда Гуруҳ тахминларининг асослилигини баҳоладик; тарихий маълумотларга ва бозор прогнозларига асосланиб, дефолт эҳтимоли ва дефолт кредитлар бўйича пул оқими. Шунингдек, биз қарз олувчиларга берилган имтиёз дастури тугагандан сўнг қарз олувчиларни босқичма-босқич тақсимлаш ҳақидаги тахминларни таҳлил қилдик, шунингдек, ҳисобот санасидан кейин қарзларнинг қайтарилишини таҳлил қилдик («тескари синов»).

тўлиқ бўлмаган ва / ёки нотўғри бўлиши мумкин, натижада, дефолт эҳтимоли («ДЭ»), дефолт ҳолатидаги йўқотишлар («ДХЙ») ва дефолт ҳолатида хавф остида бўлган сумма («ДХХОС») каби хавф омилларини аниқлашда ишлатилган нотўғри тахминлар ва маълумотларга олиб келиши мумкин,

COVID-19 пандемиясига жавобан, Гуруҳ қарз олувчиларга кредитлар бўйича ойлик фоизлар ва / ёки асосий тўловлар муддатини кечроқ даврга кўчириш имкониятини тақдим этди ("чегирма дастури"). Ушбу дастурнинг қўлланилиши, шунингдек, пандемия натижасида юзага келган иқтисодий таъсирнинг мисли кўрилмаган ноаниқлиги, мижозларга берилган кредитлар ва аванслар учун ККЗни баҳолашнинг субъективлигини оширди.

ККЗни индивидуал асосда баҳолаганда, кредитлар хавфининг сезиларли даражада ошганлигини ёки дастлабки тан олинган пайтдан бошлаб (1, 2 ва 3 - босқичлар орасидаги миграция) кредитлар бўйича қадрсизланиши билан боғлиқ ҳодисаларни аниқлашда муҳим тахминлардан фойдаланилади. Бундан ташқари, ККЗнинг баҳолалини, келажақдаги пул оқимларини уларнинг эҳтимоллиги билан ҳар хил сценарийлар бўйича баҳолаш учун молиявий ва молиявий бўлмаган маълумотларни таҳлил қилишни талаб қилади. Бундай таҳлил учун ишлатиладиган ахборот қарз олувчининг жорий молиявий натижалари, саноат тенденциялари прогнозларини, гаров қиймати, шунингдек гаровни сотиш учун зарур бўлган харажатларни ва вақтни ўз ичига олади.

Мижозларга берилган кредитлар ва аванслар бўйича қолдиқларнинг аҳамиятлилиги ва кутилаётган кредит йўқотишларини баҳолашда ишлатиладиган асосий тахминларни аниқлашда муҳим мулоҳазалар туфайли биз бу масалани аудитнинг асосий масаласи сифатида аниқладик.

Гуруҳнинг ҳисоб сиёсатининг тақдими, баҳолашлардаги ноаниқликнинг сезиларли йўл қўйишлари ва кутилаётган кредит йўқотишлари билан боғлиқ ойдинлашувлар жамланма молиявий ҳисоботнинг 3, 4 ва 9-изоҳларида тасвирланган.

Мисол асосида биз моделларда ишлатиладиган манба маълумотлари ва бошқа маълумотларнинг, шу жумладан, асосий қарзлар бўйича қолдиқларни, уларни кечиктирилган кунлар бўйича тақсимланишининг аниқлиги ва тўлиқлигини текшириб кўрдик ва фоизлар ёки асосий қарздорлик бўйича кечиктиришлар, реструктуризация ҳолатлари, суд жараёнларнинг мавжудлиги ва кредитларни қайтариш бўйича статистика каби бошқа параметрларни ҳам текширдик.

Биргаликда баҳоланган кредитлар учун биз кредит таваккалчиликларини сезиларли ўсишини аниқлаш ва кредитларни босқичма-босқич таснифлаш мақсадга мувофиқлигини баҳоладик. Танланган 1-босқич ва 2-босқич кредитлари учун биз гуруҳнинг ТСДОга бўлган қарорини баҳоладик. 3-босқичда таснифланган танланган кредитлар учун биз Гуруҳнинг дефолт кредитлар таснифи бўйича ёндашувини ва тегишли қадрсизланиш ҳодисасини ўз вақтида аниқлашини, шунингдек кредитларни тегишли босқичга таснифлашини баҳоладик. Биз, шунингдек, гаровни сотиш тўғрисидаги маълумотлар, кредитни қайтариш бўйича статистика ва якуний арифметик ҳисоб-китобларни ўз ичига олган ҳолда, Гуруҳ томонидан ишлатиладиган дефолт ҳолатида зарар аниқланишини таҳлил қилдик.

Алоҳида аҳамиятга эга бўлган кредитлар тегишли босқичда тегишли тарзда таснифланганлигини баҳолаш учун биз Гуруҳнинг босқичларни аниқлашга нисбатан натижаларини баҳоладик ва тегишли фоизлар ва асосий қарзлар, реструктуризация ҳодисалари ва маълум молиявий кўрсаткичлар бажарилиши бўйича қарзларни ўз ичига олган ҳолда, қадрсизланиш билан боғлиқ ҳодисаларни ўз вақтида аниқланганлигини баҳоладик.

3-босқичда алоҳида аҳамиятли кредитлар учун ККЗнинг етарлилигини текшириш учун биз гуруҳнинг қарз олувчиларнинг кредит баҳолалини тўғрисидаги ҳужжатларини кўриб чиқдик, келгуси пул оқими прогнозлари, гаровни баҳолаш ва қўлланиладиган асосий тахминлар каби ККЗ ҳисоб-китоблари асосидаги тахминларни баҳоладик.

Биз МХХС талабларига мувофиқ жамланма молиявий ҳисоботда тақдим этилган мижозларга берилган кредитлар ва аванслар тўғрисидаги маълумотларнинг етарлилиги ва тўлиқлигини баҳоладик.

Бошқа маълумотлар – Йиллик ҳисобот

Бошқарув бошқа маълумотлар учун жавобгардир. Бошқа маълумотлар йиллик ҳисоботдаги маълумотларни ўз ичига олади, бироқ жамланма молиявий ҳисобот ва бизнинг аудиторлик ҳисоботимизни ўз ичига олмайди. Йиллик ҳисобот, ушбу аудиторлик ҳисоботи чиқарилган санадан кейин, бизга тақдим этилиши кутилмоқда.

Бизнинг жамланма молиявий ҳисоботлар ҳақидаги фикримиз бошқа маълумотларга тааллуқли эмас ва биз бу маълумотларга нисбатан ҳеч қандай шаклда ишонч хулосасини тақдим қилмаймиз.

Жамланма молиявий ҳисобот аудитини ўтказганимиз сабабли, бизнинг вазифамиз бошқа маълумотларни кўриб чиқиш ва бошқа маълумотлар билан жамланма молиявий ҳисобот ёки аудитда олган билимларимиз ўртасида жиддий қарама-қаршиликлар мавжудлигини ва бошқа маълумотларда мумкин бўлган бошқа жиддий хатоликлар йўқлигини кўриб чиқиш. Агар биз ўз ишимизга асосланиб, бундай бошқа маълумотларда жиддий хатоликлар бор деган хулосага келсак, биз бу фактни хабар қилишимиз шарт. Биз ўз ҳисоботимизда акс эттирилиши керак бўлган фактларни аниқламадик.

Раҳбарият ва корпоратив бошқарувига масъул шахсларнинг жамланма молиявий ҳисоботлар учун жавобгарлиги

Раҳбарият МҲХСга мувофиқ ушбу жамланма молиявий ҳисоботларни тайёрлаш ва адолатли тақдим этиш ва фирибгарлик ёки хато туфайли жиддий хатоликлардан холи жамланма молиявий ҳисоботларни тайёрлаш учун раҳбарият муҳим деб ҳисоблаган ички назорат тизими учун жавобгар бўлади.

Жамланма молиявий ҳисоботларни тайёрлашда раҳбарият гуруҳнинг доимий фаолият юритишни давом эттириш қобилиятини баҳолаш, учун, керак бўлганида, узлуксиз фаолиятга тегишли маълумотларни ошкор қилиш учун ва агар раҳбарият Гуруҳни тугатиш, унинг фаолиятини тўхтатишни ёки уни тугатиш ёки фаолиятини тўхтатишдан бошқа реал альтернатива бўлмаган ҳолатлардан ташқари узлуксиз фаолият тўғрисидаги тахминлар асосида ҳисоботларни тайёрлаш.

Корпоратив бошқарувга масъул бўлган шахслар гуруҳнинг жамланма молиявий ҳисоботларини тайёрлашни назорат қилиш учун жавобгар.

Жамланма молиявий ҳисобот аудити учун аудиторнинг жавобгарлиги

Бизнинг мақсадимиз жамланма молиявий ҳисоботларнинг фирибгарлик ёки хато туфайли жиддий хатоликлардан холи бўлишига ва бизнинг фикримизни ўз ичига олган аудиторлик ҳисоботини бериш ҳақида оқилона ишонч ҳосил қилишдир. Оқилона ишонч - бу юқори даражадаги ишонч, бироқ ХАСга мувофиқ ўтказилган аудиторлик текшируви ҳар доим ҳам жиддий хатоликларни аниқланишига кафолат бўла олмайди. Хатоликлар фирибгарлик ёки хато туфайли юзага келиши мумкин ва агар улар яқка тартибда ёки умуман олганда фойдаланувчиларнинг ушбу жамланма молиявий ҳисоботлар асосида қилинган иқтисодий қарорларига таъсир қилиши кутилса, улар жиддий деб ҳисобланади.

ХАСга мувофиқ аудитнинг бир қисми сифатида биз профессионал баҳо берамиз ва аудит давомида профессионал скептицизмни сақлаймиз. Бундан ташқари, биз қуйидагиларни бажарамиз:

- фирибгарлик ёки хато туфайли жамланма молиявий ҳисоботни жиддий хатоликлар билан талқин қилиш хавфини аниқлаш ва баҳолаш; ушбу хавфларга жавобан аудиторлик процедураларини ишлаб чиқиш ва ўтказиш; фикримизга асос бўлиш учун етарли ва мос келадиган аудиторлик далилларини олиш. Фирибгарлик туфайли жиддий хатоликларни аниқламаслик хавфи хато туфайли жиддий хатоликларни аниқламаслик хавфидан юқори, чунки фирибгарлик тил бириктириш, қалбакилаштириш, қасддан ўтказиб юбориш, нотўғри маълумот бериш ёки ички назоратни четлаб ўтиш ҳаракатларини ўз ичига олиши мумкин;
- Гуруҳнинг ички назорат тизимининг самарадорлиги тўғрисида ўз фикрини билдириш мақсадида эмас, балки вазиятга мос келадиган аудит процедураларини ишлаб чиқиш учун аудит билан боғлиқ ички назорат тизими тўғрисида тушунча олиш;
- қўлланиладиган ҳисоб сиёсатининг тегишли характерини ва раҳбарият томонидан ҳисобланган баҳоларнинг асослилигини ва тегишли тушунтиришларни баҳолаш;
 - раҳбариятнинг узлуксиз фаолият фаразидан фойдаланишининг мақсадга мувофиқлиги ва олинган аудиторлик далиллари асосида хулоса қиламиз – Гуруҳнинг узлуксиз фаолият юритишни давом эттириш қобилиятига нисбатан сезиларли шубҳа туғдириши мумкин бўлган ҳодисалар ёки шарт-шароитлар билан боғлиқ жиддий ноаниқлик мавжудми-йўқми, деган хулоса. Агар жиддий ноаниқлик мавжуд деган хулосага келсак, аудиторлик ҳисоботида жамланма молиявий ҳисоботдаги тегишли маълумотларга эътибор қаратишимиз керак ёки, агар маълумотларнинг бундай ошкор қилиш ноўрин бўлса, фикримизни ўзгартиришимиз керак бўлади. Бизнинг хулосаларимиз аудиторлик ҳисоботи чиқарилишидан олдин олинган аудиторлик далилларига асосланади. Бироқ, келгуси воқеалар ёки шароитлар, Гуруҳнинг узлуксиз фаолият юритишни давом эттириш қобилиятини йўқотишига олиб келиши мумкин;
- Биз жамланма молиявий ҳисоботнинг тақдмотини, уларнинг тузилиши ва мазмунини, шу жумладан маълумотларни ошкор қилинишини, жамланма молиявий ҳисобот, унинг асосида ётган операциялар ва ҳодисаларни адолатли тақдим этилишини таъминлайдиган тарзда тақдим этишини баҳолаймиз.

Биз корпоратив бошқарувга масъул бўлган шахслар билан мулоқот қиламиз, уларнинг эътиборига аудитнинг режалаштирилган кўлами ва вақти, шунингдек, аудит натижалари бўйича жиддий изоҳлар, шу жумладан, аудит вақтида аниқлаган ички назорат тизимидаги жиддий камчиликлар тўғрисида маълумот берамиз.

Шунингдек биз корпоратив бошқарувга масъул бўлган шахсларга, биз мустақиллик билан боғлиқ барча ахлоқий талабларга риоя қилганимиз ва ушбу шахсларга аудиторнинг мустақиллигига таъсир кўрсатиши мумкин бўлган барча муносабатлар ва бошқа масалалар тўғрисида, тегишли ҳолатларда – тегишли эҳтиёт чоралари тўғрисида хабар берганмиз;

Биз корпоратив бошқарувга масъул бўлган шахсларга етказилган масалалардан биз жорий давр учун жамланма молиявий ҳисоботининг аудитида энг муҳим бўлган ва шунинг учун аудитнинг асосий масалалари деб ҳисобланган масалаларни аниқлаймиз. Биз ушбу масалаларни аудиторлик ҳисоботида келтириб ўтамиз агар, ушбу масалаларни ошкор қилиш қонун ёки тартибга солувчи ҳужжат билан тақиқланмаган бўлса, ёки жуда кам ҳолларда, масала тўғрисидаги маълумотни ошкор қилинишининг салбий оқибатлари унинг ошкор қилинишининг ижтимоий аҳамиятли афзалликларидан устун туради деб тахмин қилинганида, биз ҳар қандай масала ҳақидаги маълумотни бизнинг фикримизча кўрсатмаслик керак деган хулосага келамиз.

«Делойт ва Туш»
Аудиторлик ташкилоти МЧЖ

Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлигининг 2019 йил 5 апрелдаги 00776-сон билан рўйхатга олинган тадбиркорлик субъектлари аудитини ўтказиш ҳуқуқини берувчи лицензия.

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки томонидан 2013 йил 14 октябрдаги 3 -сон билан рўйхатга олинган банклар аудитини ўтказиш ҳуқуқи тўғрисидаги гувоҳнома.

2021 йил 3 июн
Тошкент ш., Ўзбекистон

Эркин Аюпов
Малакали аудитор / Лойиҳа ҳамкори

Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги томонидан берилган 2010 йил 22 майдаги 04830 -сонли аудиторлик текширувини ўтказиш бўйича аудиторлик малака сертификати.

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки томонидан берилган 2021 йил 25 январдаги 6/8 -сонли банклар аудитини ўтказиш ҳуқуқини берувчи аудитор малака сертификати.

«Делойт ва Туш» Аудиторлик ташкилоти МЧЖ
Директор

"ЎЗБЕКИСТОН САНОАТ-ҚУРИЛИШ БАНКИ" АКЦИЯДОРЛИК ТИЖОРАТ БАНКИ ВА УНИНГ ШЎЪБА КОРХОНАЛАРИ

2020 йил 31 ДЕКАБРЬ ҲОЛАТИГА ЖАМЛАНМА МОЛИЯВИЙ ҲОЛАТ ТЎҒРИСИДА ҲИСОБОТ (миллион ўзбек сўмида)

	Изоҳ	2020 йил 31 декабр	2019 йил 31 декабр
АКТИВЛАР			
Пул маблағлари ва уларнинг эквивалентлиги	7,37	5,601,186	2,862,574
Бошқа банклардаги маблағлар	8,37	1,859,192	2,037,090
Мижозларга берилган кредитлар ва аванслар	9,37	38,959,958	30,039,785
Амортизация қилинган қиймат билан кўрсатилган инвестицион қимматли қўғозлар	10,37	540,222	84,648
Бошқа умумий даромадлар орқали ҳаққоний қийматда баҳоланган молиявий активлар	11	38,024	88,714
Қўшма корхоналарга инвестициялар	12	993	-
Асосий воситалар ва номоддий активлар	13	747,232	435,280
Кечиктирилган солиқ активлари	20	167,619	-
Суғурта активлари	27	5,544	2,391
Бошқа активлар	14,37	376,520	276,693
Сотиш учун мўлжалланган узоқ муддатли активлардан олдинги жами активлар		48,296,490	35,827,175
Сотиш учун мўлжалланган узоқ муддатли активлар	15	27,355	18,943
ЖАМИ АКТИВЛАР		48,323,845	35,846,118
МАЖБУРИЯТЛАР			
Бошқа банкларнинг маблағлари	16,37	1,496,004	465,109
Мижозларнинг маблағлари	17,37	11,616,958	9,123,970
Чиқарилган қарз қимматли қўғозлари	18,37	3,273,048	2,920,894
Бошқа қарз маблағлари	19,37	25,683,457	16,803,214
Кечиктирилган солиқ мажбуриятлари	30	-	13,880
Суғурта мажбуриятлари	27	44,887	15,631
Бошқа мажбуриятлар	20,37	128,627	99,520
Субординар қарз	21,37	-	83,332
ЖАМИ МАЖБУРИЯТЛАР		42,242,981	29,525,550
ШАХСИЙ КАПИТАЛ			
Банк акциядорларига тегишли капитал:			
Акциядорлик капитали	22	4,640,011	4,640,011
Тақсимланмаган фойда		1,427,469	1,669,225
Бошқа умумий даромадлар ҳисобидан ҳаққоний қиймат орқали баҳоланган қимматли қўғозлар воситаларини қайта баҳолаш захираси		13,384	6,404
Банк акциядорларига тегишли жами капитал		6,080,864	6,315,640
Назорат қилинмайдиган иштирок этиш улушлари		-	4,928
ЖАМИ ШАХСИЙ КАПИТАЛ		6,080,864	6,320,568
ЖАМИ МАЖБУРИЯТЛАР ВА ШАХСИЙ КАПИТАЛ		48,323,845	35,846,118

Бошқарув номидан 2021 йил 3 июнда чоп этиш учун тасдиқланган ва имзоланган.

Аннакличев Сахи
Бошқарув Раиси

Воҳидов Ойбек
Бош бухгалтер

"ЎЗБЕКИСТОН САНОАТ-ҚУРИЛИШ БАНКИ" АКЦИЯДОРЛИК ТИЖОРАТ БАНКИ ВА УНИНГ ШЎЪБА КОРХОНАЛАРИ

2020 ЙИЛ 31 ДЕКАБРДА ЯКУНЛАНГАН ЙИЛ УЧУН ФОЙДА ЁКИ ЗАРАР ВА БОШҚА УМУМИЙ ДАРОМАД ТЎҒРИСИДА ЖАМЛАНМА ҲИСОБОТ

(миллион ўзбек сўмида, сўмда кўрсатилган бир дона акция бўйича даромад бундан мустасно)

	Изоҳ	2020	2019
Узлуксиз фаолият			
Фоизли даромадлар	24,37	3,289,632	2,290,730
Фоизли харажатлар	24,37	(1,667,555)	(1,133,409)
Мижозларга берилган кредитлар ва аванслар бўйича кутилаётган кредит йўқотишлари бўйича захира чегириб ташланишидан олдинги соф фоизли даромад		1,622,077	1,157,321
Мижозларга берилган кредитлар ва аванслар бўйича кутилаётган кредит йўқотишлари бўйича захира яратиш	9,37	(1,200,998)	(95,454)
Фоиз ҳисобланадиган активларни дастлабки тан олинишининг таъсири		(19,285)	(12,995)
Соф фоизли даромад		401,794	1,048,872
Комиссион даромадлар	25,37	401,784	334,039
Комиссион харажатлар	25	(81,461)	(76,880)
Чет эл валютасини қайта баҳолашдан олинган соф даромад		100,467	44,750
Чет эл валютаси операцияларидан олинган соф даромад	37	72,569	21,475
Суғурта операцияларидан олинадиган даромад	26	43,444	18,754
Суғурта операциялари бўйича харажатлар	26	(17,713)	(5,600)
Суғурта захираларининг ўзгариши, соф	27	(26,103)	(13,240)
Қабул қилинган дивидендлар		5,477	12,041
Бошқа операцион даромадлар	28,37	29,773	16,695
Бошқа активларнинг қадрсизланиши бўйича захира	31	(12,323)	(17,479)
Сотиш учун мўлжалланган узоқ муддатли активларнинг қадрсизланиши учун захирани тиклаш / (шакллантириш)	15	7,233	(12,488)
Маъмурий ва бошқа операцион харажатлар	29,37	(790,447)	(659,403)
Қўшма корхоналардаги зарар улуши		(12)	-
Солиқ тўлашдан олдинги даромад		134,482	711,536
Даромад солиғи бўйича харажатлар	30	(22,358)	(107,056)
ЙИЛ УЧУН УЗЛУКСИЗ ФАОЛИЯТДАН ОЛИНГАН ДАРОМАД		112,124	604,480
Тўхтатилган фаолият			
Тўхтатилган фаолиятдан йил учун фойда / (зарар)		889	(14)
ЙИЛ УЧУН СОФ ФОЙДА		113,013	604,466
Қуйидагиларга тегишли:			
- Банк акциядорларига		113,013	604,587
- Назорат қилинмайдиган иштирок этиш улушлари		-	(121)
ЙИЛ УЧУН СОФ ФОЙДА		113,013	604,466
Оддий акция учун жами асосий ва тақсимланган даромад (ҳар бир акция учун сўмда)	32	0.46	4.46
ЙИЛ УЧУН СОФ ФОЙДА		113,013	604,466
Бошқа умумий даромад:			
<i>Кейинчалик фойда ёки зарарга таркибига қайта таснифланмайдиган бандлар:</i>			
Бошқа умумий даромадлар ҳисобидан ҳаққоний қиймат билан баҳоланган қимматли қозғалар воситаларини ҳаққоний қийматининг ўзгаришидан олинган даромад	11	8,725	5,179
Кейинчалик фойда ёки зарарга таркибига қайта таснифланмайдиган бандлар бўйича даромад солиғи	30	(1,745)	(1,036)
Бошқа умумий даромад		6,980	4,143
ЖАМИ ЙИЛ УЧУН УМУМИЙ ФОЙДА		119,993	608,609
Қуйидагиларга тегишли:			
- Банк акциядорларига		119,993	608,730
- Назорат қилинмайдиган иштирок этиш улушлари		-	(121)
ЖАМИ ЙИЛ УЧУН УМУМИЙ ФОЙДА		119,993	608,609

Бошқарув номидан 2021 йил 3 июнда чоп этиш учун тасдиқланган ва имзоланган.

Аннакличев Сахи
Бошқарув Раиси

Воҳидов Ойбек
Бош бухгалтер

"ЎЗБЕКИСТОН САНОАТ-ҚУРИЛИШ БАНКИ" АКЦИЯДОРЛИК ТИЖОРАТ БАНКИ ВА УНИНГ ШЎЪБА КОРХОНАЛАРИ

2020 йил 31 ДЕКАБРДА ЯКУНЛАНГАН ЙИЛ БЎЙИЧА КАПИТАЛИДАГИ ЎЗГАРИШЛАР ТЎҒРИСИДАГИ
ЖАМЛАНМА ҲИСОБОТ (миллион ўзбек сўмида)

	Изоҳ.	Акциядор лик капитали	Эмиссио н даромад	Қайта сотиб олинган шахсий акцияла р	Тақсимланм аган фойда	Бошқа умумий даромадлар ҳисобидан ҳаққоний қиймат билан баҳоланган қимматли қоғозлар воситаларини қайта баҳолаш захираси	Назорат қилинмай диган иштирок этиш улушлари	Жами
2018 йил 31 декабр		1,884,186	696	(1,330)	1,312,607	2,261	5,049	3,203,469
Йил учун соф фойда		-	-	-	604,587	-	(121)	604,466
Йил учун бошқа умумий даромад		-	-	-	-	4,143	-	4,143
Жами йил учун умумий даромад		-	-	-	604,587	4,143	(121)	608,609
Акция чиқариш	22	292,467	-	-	-	-	-	292,467
Қарзни акциядорлик капиталига конвертация қилиш, солиқларни ҳисобга олмаганда	22	2,465,358	(696)	-	(176,619)	-	-	2,288,043
Имтиёзли акцияларнинг мажбурият компонентини тан олиш	22	(2,000)	-	-	-	-	-	(2,000)
Ўз акцияларини сотиш	22	-	-	1,330	-	-	-	1,330
Тўланган дивидендлар	23	-	-	-	(71,350)	-	-	(71,350)
2019 йил 31 декабр		4,640,011	-	-	1,669,225	6,404	4,928	6,320,568
Йил учун соф фойда		-	-	-	113,013	-	-	113,013
Йил учун бошқа умумий даромад		-	-	-	-	6,980	-	6,980
Жами йил учун умумий даромад		-	-	-	113,013	6,980	-	119,993
Тўланган дивидендлар	23	-	-	-	(354,769)	-	-	(354,769)
Шўъба корхонаи сотиш муносабати билан назорат қилинмайдиган улушларни камайтириш		-	-	-	-	-	(4,928)	(4,928)
2020 йил 31 декабр		4,640,011	-	-	1,427,469	13,384	-	6,080,864

Бошқарув номидан 2021 йил 3 июнда чоп этиш учун тасдиқланган ва имзоланган.

Аннакличев Сахи
Бошқарув Раиси

Вохидов Ойбек
Бош бухгалтер

"ЎЗБЕКИСТОН САНОАТ-ҚУРИЛИШ БАНКИ" АКЦИЯДОРЛИК ТИЖОРАТ БАНКИ ВА УНИНГ ШЎБА КОРХОНАЛАРИ

2020 ЙИЛ 31 ДЕКАБРДА ЯКУНЛАНГАН ЙИЛ УЧУН ПУЛ ОҚИМЛАРИ ТЎҒРИСИДА ЖАМЛАНМА ҲИСОБОТ
(миллион ўзбек сўмида)

	Изоҳ	2020	2019
Операцион фаолиятдан олинган пул маблағлари			
Олинган фоизлар		2,763,220	2,888,001
Тўланган фоизлар		(1,560,240)	(1,767,974)
Қабул қилинган комиссиялар		397,228	331,724
Тўланган комиссиялар		(81,461)	(76,880)
Суғурта операцияларидан олинган даромад қабул қилинган		43,444	18,754
Суғурта операциялари бўйича харажатлар тўланган		(17,713)	(5,600)
Чет эл валютаси операцияларидан олинган соф даромад		72,569	21,475
Бошқа олинган операцион даромадлар		24,845	7,593
Ходимларни таъминлаш харажатлари тўланган		(498,746)	(516,670)
Маъмурий ва бошқа операцион харажатлар тўланган		(208,624)	(167,238)
Даромад солиғи тўланган		(266,102)	(140,309)
Операцион активлар ва мажбуриятларнинг ўзгаришидан олдинги операцион фаолиятдаги пул маблағлари		668,420	592,876
Бошқа банклардаги маблағлар бўйича соф камайиши / ўсиши		302,728	(1,047,465)
Мижозларга берилган кредитлар ва аванслар бўйича соф ўсиш		(6,747,581)	(10,292,410)
Амортизация қилинган қиймат билан кўрсатилган инвестицион қимматли қўғозлар бўйича соф ўсиш		(442,595)	(84,422)
Бошқа активлар бўйича соф (ўсиши) / камайиши		(72,844)	32,167
Бошқа банклар маблағлари бўйича соф ўсиши / (камайиши)		817,814	(189,679)
Мижозлар маблағлари бўйича соф ўсиш		1,918,644	3,513,345
Бошқа мажбуриятлар бўйича соф камайиш		(7,790)	(2,745)
Операцион фаолиятда ишлатилган соф пул маблағлари		(3,563,204)	(7,478,333)
Инвестицион фаолиятдан олинган пул маблағлари			
Бошқа умумий даромадлар ҳисобидан ҳаққоний қиймати бўйича баҳоланган қимматли қўғозлар воситаларини сотиб олиш		(12,857)	(44,998)
Бошқа умумий даромадлар ҳисобидан ҳаққоний қиймати бўйича баҳоланган қимматли қўғозлар воситалари ҳисобдан чиқарилишидан келиб чиққан тушумлар		72,272	3,267
Асосий воситалар ва номоддий активларни сотиб олиш		(421,255)	(448,700)
Асосий воситалар ва номоддий активларни ҳисобдан чиқарилишидан келиб чиққан тушумлар		19,729	14,737
Шўба корхонасини реализация қилишдан келиб чиққан тушумлар, ҳисобдан чиқарилган пул маблағларисиз		889	(7)
Инвестицияларни қўшма корхонага (сотиб олиш)/реализация қилиш		(1,005)	2,907
Қабул қилинган дивидендлар		5,477	12,041
Инвестиция фаолиятида ишлатилган соф пул маблағлари		(336,750)	(460,753)
Молиявий фаолиятдан олинган пул маблағлари			
Бошқа банклардан қарз маблағлари тушумлари	23	222,218	929
Бошқа банклардан олинган қарз маблағларини қайтариш	23	(46,122)	(77,068)
Бошқа қарз маблағлари тушумлари	23	13,094,718	14,811,572
Бошқа олинган қарз маблағларини қайтариш	23	(6,488,852)	(9,094,144)
Чиқарилган қарз қимматли қўғозларидан тушган маблағлар	23	168,310	2,992,944
Чиқарилган қарз қимматли қўғозларини қайтариш	23	(94,400)	(144,157)
Субординар қарздан тушган маблағлар	23	-	80,000
Субординар қарзни қайтариш	23	(80,000)	-
Оддий акциялар чиқарилишидан бўлган тушумлар		-	292,467
Тўланган дивидендлар	23	(353,788)	(71,145)
Молиявий фаолиятда ишлатилган соф пул маблағлари		6,422,084	8,791,398
Валюта курси ўзгаришларининг пул маблағлари таъсири ва уларнинг эквивалентлари		216,482	113,129
Пул маблағлари ва унинг эквивалентларининг соф ўсиши		2,738,612	965,441
Йил бошидаги пул маблағлари ва уларнинг эквивалентлари	7	2,862,574	1,897,133
Йил охиридаги пул маблағлари ва уларнинг эквивалентлари	7	5,601,186	2,862,574
Пул кўринишида бўлмаган транзакциялар			
ФРПУ томонидан молиялаштирилаётган кредитларни ўтказиш	9, 19	-	11,575,708
Қарзни акциядорлик капиталига конвертация қилиш	9, 22	-	2,288,043

Бошқарув номидан 2021 йил 3 июнда чоп этиш учун тасдиқланган ва имзоланган.

Аннакличев Сахи
Бошқарув Раиси

Воҳидов Ойбек
Бош бухгалтер

"ЎЗБЕКИСТОН САНОАТ-ҚУРИЛИШ БАНКИ" АКЦИЯДОРЛИК ТИЖОРАТ БАНКИ ВА УНИНГ ШЎБА КОРХОНАЛАРИ

2020 йил 31 ДЕКАБРДА ЯКУНЛАНГАН ЙИЛ УЧУН ЖАМЛАНМА МОЛИЯВИЙ ҲИСОБОТЛАРГА ИЗОҲЛАР

(агар бошқаси кўрсатилмаган бўлса, миллион Ўзбек сўмида)

1. КИРИШ

"Ўзбекистон саноат-қурилиш банки" акциядорлик тижорат банки (кейинги ўринларда - "Банк") 1991 йилда ташкил этилган ва Ўзбекистон Республикаси ҳудудида юридик манзилга эга. Банк Ўзбекистон Республикасида банк ва валюта операциялари бўйича фаолият юритиш учун рўйхатга олинган. Банк 2017 йил 21 октябрда Ўзбекистон Республикаси Марказий банки (кейинги ўринларда - "Марказий банк") томонидан берилган 17-сонли банк лицензиясига мувофиқ ишлайди (2003 йил 25 январда берилган 17-сонли ва 2005 йил 29-январда Марказий банк томонидан банк операциялари учун берилган 25-сонли лицензиялар ва валюта операциялари учун умумий лицензияларни алмаштирган).

Асосий фаолият. Банкнинг асосий фаолияти - тижорат операциялари, чакана банклар, қимматли қоғозлар билан операциялар, валюта айирбошлаш, кредит ва кафолатлар бериш. Банк юридик ва жисмоний шахсларнинг омонатларини қабул қилади ва кредит беради, тўловларни ўтказди. Банк ўз фаолиятини Тошкент шаҳрида жойлашган Бош офиси орқали, шунингдек, 2020 йил 31 декабр ҳолатига кўра Ўзбекистон Республикаси ҳудудида жойлашган 45 та филиали орқали амалга оширади (2019 йил 31 декабр: 45 та филиал).

Банк 2002 йил 5 апрелдаги "Фуқароларнинг банклардаги омонатларини ҳимоя қилиш кафолатлари тўғрисида" 360-II-сонли Ўзбекистон Республикаси Қонуни билан тасдиқланган омонатларни давлат суғурталаш дастурида иштирок этади. Ўзбекистон Республикаси Президенти 2008 йил 28 ноябрда, банк лицензияси бекор қилинган тақдирда, депозит миқдоридан қатъи назар, депозитлар учун 100% қайтарилишини тўлашни кафолатлайдиган ПФ-4057-сонли Фармонни тасдиқлади.

2020 йил 31 декабр ҳолатига кўра, Банк ходимлари сони 4 052 (2019 йил 31 декабр: 3,902) ташкил этди.

Рўйхатдан ўтган манзили ва фаолият юритиш жойи. Ўзбекистон Республикаси, Тошкент ш., 100000, Шахрисабз кўчаси, 3.

2020 ва 2019 йил 31-декабр ҳолатига кўра, ушбу жамланма молиявий ҳисоботда Гуруҳ қуйидаги компанияларни бирлаштирган:

Номи	Рўйхатдан ўтилган мамлакат	Банкнинг мулкчилик улуши		Фаолият тури
		2020 йил 31-декабр %	2019 йил 31-декабр %	
«SQB Capital» МЧЖ	Ўзбекистон	100	100	Активларни бошқариш
«PSB Industrial Investments» МЧЖ	Ўзбекистон	100	100	Активларни бошқариш
«SQB Insurance» МЧЖ	Ўзбекистон	100	100	Суғурталаш
«SQB Securities» МЧЖ	Ўзбекистон	100	-	Брокерлик фаолияти
«SQB Construction» МЧЖ	Ўзбекистон	100	-	Қурилиш
«Xorazm Nassli Parranda» МЧЖ	Ўзбекистон	-	57	Паррандачилик

Гуруҳ суғурта бизнесини 2019 йил 20 мартдан бошлаб ўзининг янги шўба корхонаси «SQB Insurance» МЧЖ учун суғурта лицензиясини олиш орқали бошлади.

2020 йил давомида Гуруҳ янги шўба корхоналарини ташкил этди: «SQB Securities» МЧЖ ва «SQB Construction» МЧЖ, «Xorazm Nassli Parranda» МЧЖ ўз улушини Гуруҳдан номинал нархда сотиб олди.

Қуйидаги жадвалда 2020 ва 2019 йил 31-декабр ҳолатига Банкнинг устав капиталидаги акциядорларнинг улуши кўрсатилган:

Акциядорлар	2020 йил 31-декабр	2019 йил 31-декабр
Ўзбекистон Республикаси Тикланиш ва тараққиёт жамғармаси	82.09%	82.09%
Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги	12.77%	0.00%
Ўзбекистон Республикаси Давлат активларини бошқариш агентлиги	0.00%	12.77%
Бошқа юридик ва молиявий шахслар (улуши 5%дан кам бўлган)	5.14%	5.14%
Жами	100%	100%

Президентнинг 2019 йил 9 октябрдаги 4487-сонли Қарорига мувофиқ, Ўзбекистон Республикаси Давлат активларини бошқариш агентлигига тегишли бўлган Банк акциялари Ўзбекистон Республикаси Молия

2020 йил 31 декабрда яқунланган йил учун жамланма молиявий ҳисоботларга изоҳлар

(агар бошқаси кўрсатилмаган бўлса, миллион Ўзбек сўмида)

вазирлигига ўтказилди. Молия вазирлиги Банкнинг бизнес моделини самарали ўзгартириш ва корпоратив бошқарувнинг замонавий усуллари жорий этиш учун жавобгардир. "2020-2025 йилларда Ўзбекистон Республикаси банк тизимини ислоҳ қилиш стратегияси тўғрисида"ги қарорда режалаштирилганидек, камида 2022 йилгача стратегик назоратни сақлаб қолади. Ушбу стратегия Ҳукуматнинг ўз акцияларини стратегик хусусий инвесторларга сотиш режасини назарда тутди. Батафсил маълумот учун 9-изоҳда келтирилган.

2. ГУРУҲНИНГ ФАОЛИЯТ МУҲИТИ

Фаолият муҳити. Ўзбекистон Республикаси иқтисодиёти ривожланаётган бозорнинг баъзи хусусиятларини кўрсатади. Бошқалар қаторида, бундай характерли хусусиятларга миллий валютанинг Ўзбекистон Республикаси ташқарисида эркин конвертация қилинмаслиги ва қарз ва улуш қимматли қоғозлари бозорида ликвидлик даражасининг пастлиги киради. Бундан ташқари, Ўзбекистон Республикасида банк сектори сиёсий, ҳуқуқий, молиявий ва тартибга солувчи ўзгаришларнинг таъсирига жуда сезгир. Ўзбекистон Республикасининг йирик давлат банклари мамлакат иқтисодиётини ривожлантиришда давлат вакили сифатида ҳаракат қилади. Ҳукумат мамлакат бюджетидан маблағ ажратади, улар банклар орқали турли давлат идораларига, бошқа давлат ва хусусий компанияларга ўтказилади.

Ўзбекистон Республикасида иқтисодий барқарорлик истиқболлари кўп жиҳатдан Ҳукумат томонидан қабул қилинган иқтисодий чора-тадбирлар самарадорлигига, шунингдек, Банк назоратидан ташқарида бўлган қонунчилик ва меъёрий-ҳуқуқий базанинг ва сиёсий вазиятнинг ривожланишига боғлиқ. Банкнинг молиявий ҳолатига ва унинг фаолият натижаларига, шу жумладан Ўзбекистон Республикасининг молия бозорига ва умуман иқтисодиётга сезиларли таъсир кўрсатадиган амалдаги ва бўлажак қонунчилик ва солиқ назоратини ўз ичига олган Ўзбекистон Республикасидаги сиёсий ва иқтисодий ўзгаришлар таъсир кўрсатишда давом этади.

Бундан ташқари, 2020 йил бошида дунёда янги коронавирус (COVID-19) жуда тез тарқала бошлади, бу эса Жаҳон соғлиқни сақлаш ташкилоти (ЖССТ) 2020 йил март ойида пандемия бошланганини эълон қилишига сабаб бўлди. Кўп мамлакатлар томонидан COVID-19 тарқалишининг олдини олиш бўйича қабул қилинган чора-тадбирлар кўплаб корхоналар учун катта операцион қийинчиликларни келтириб чиқаради ва жаҳон молия бозорига сезиларли таъсир кўрсатади. Вазият тез суръатлар билан ривожланиб бораётганлиги сабабли, COVID-19 иқтисодиётнинг турли соҳаларидаги кўплаб компанияларнинг ишига сезиларли таъсир кўрсатиши мумкин, шу жумладан ишлаб чиқаришнинг тўхташи ёки ёпилиши, таъминот занжирининг узилиши, ходимлар карантини, талабнинг камайиши ва молиялаштириш олиш билан боғлиқ қийинчиликлар операцион фаолиятлар бузилиши мумкин. Бундан ташқари, Гуруҳ жаҳон иқтисодиёти ва йирик молия бозорларига салбий таъсир кўрсатиши натижасида COVID-19дан янада катта таъсирга дуч келди.

2020 йил декабр ойида S&P Global Ratings Ўзбекистоннинг хорижий ва маҳаллий валютадаги узоқ муддатли ва қисқа муддатли рейтингларини "BB-/B" даражасида тасдиқлади. Прогноз салбий бўлиб қолмоқда. Прогнозни салбий сақлаш қарори мамлакатнинг ташқи қарзининг тез ўсиши, қисман коронавирус пандемияси билан боғлиқ 1 млрд АҚШ долларлик (ҳисобот санасидаги курс бўйича 10 476 920 млн сўм) давлат қўшимча харажатлари туфайли қабул қилинди.

Бундан ташқари, 2020 йил апрел ва сентябр ойларида Ўзбекистон Марказий банки қайта молиялаштириш ставкасини мос равишда 16 фоиздан 15 фоизга ва 15 фоиздан 14 фоизга туширди.

2020 йил 31 декабр ҳолатига кўра, иқтисодий муҳитдаги бу ўзгаришлар ККЗ (кутилаётган кредит зарарлари) харажатларининг ошиши орқали гуруҳ фаолиятига сезиларли таъсир кўрсатди. COVID-19 нинг гуруҳ бизнесига кейинги таъсири кўп жиҳатдан пандемиянинг глобал иқтисодиёт ва Ўзбекистон иқтисодиётига таъсирининг давомийлиги ва тарқалишига боғлиқ. Гуруҳ вазиятни кузатишда давом этмоқда ва бизнесни давом эттириш ва мажбуриятларни бажариш учун зарур стратегияларни амалга ошириш ниятида.

Гуруҳ раҳбарияти мавжуд вазиятнинг ривожланишини кузатади ва яқин келажақда Гуруҳ бизнесининг барқарорлиги ва ривожланишини қўллаб-қувватлаш учун зарур бўлган чораларни кўради:

- COVID-19 пандемиясига жавобан, Гуруҳ олти ойгача бўлган кредит таътилини жорий қилди, бу эса қарз олувчиларга COVID-19 туфайли тўлашда қийинчиликларни бошдан кечирган ёки кутган тақдирда, кредит тўловларини вақтинча тўхтатиб қўйишга имкон берди. 2020 йил давомида Гуруҳ қарз олувчиларга имтиёзлар берди.
- Ҳисобот йилининг охирида кечиктирилган кредитларнинг умумий суммаси 12,932,292 миллион сўмни ёки ялпи кредит портфелининг қарийб 31,7 фоизини ташкил этди. Имтиёзлар дастури узоқ муддатли молиявий қийинчиликларга дуч келган мижозлар учун олти ойга фоизларни музлатиб қўйишни ўз ичига олган шартнома тўловларини камайтиришга ёрдам беришга мўлжалланган эди. Юқоридаги ҳаракатларнинг умумийлиги Бошқарув томонидан тақдим этилган "Тикланиш тартиблари" сифатида белгиланади.
- 2020 йил 31 декабр ҳолатига, кутилаётган кредит зарарлари бўйича захиралар 2019 йил 31 декабр ҳолатига нисбатан 1,200,998 миллион сўмга ошди.
- Гуруҳ COVID-19 билан боғлиқ ҳар хил сценарийларини стресс-синовдан ўтказиш орқали ўз портфели ва риск профилига таъсирини юмшатиш учун бир қатор чораларни кўрди. Гуруҳ

"ЎЗБЕКИСТОН САНОАТ-ҚУРИЛИШ БАНКИ" АКЦИЯДОРЛИК ТИЖОРАТ БАНКИ ВА УНИНГ ШЎБА КОРХОНАЛАРИ

2020 ЙИЛ 31 ДЕКАБРДА ЯКУНЛАНГАН ЙИЛ УЧУН ЖАМЛАНМА МОЛИЯВИЙ ҲИСОБОТЛАРГА ИЗОҲЛАР

(агар бошқаси кўрсатилмаган бўлса, миллион Ўзбек сўмида)

ривожланаётган вазиятда ҳушёр бўлиб қолади:

- Пандемия даврида Гуруҳ рақамли ва масофали каналлар орқали банк маҳсулотларини таклифини кенгайтди. Илгари, бу маҳсулотларни фақат банк филиалларида олиш мумкин эди.
- 2020 йилнинг биринчи чорагининг охирига келиб, Гуруҳ 2020 йил март ойининг ўрталаридан бошлаб иш режимини ва чекланган иш сафарини жорий қилди. 2020 йил сентябр ойдан бошлаб чекловлар олиб ташланди.

Шу билан бирга, Марказий банкнинг глобал иқтисодий таназзул ва COVID-19 пандемиясининг салбий таъсирига дуч келаётган банк секторини қўллаб-қувватлаш учун бир қатор ўзгаришларни киритди. Ўзгаришларнинг асосий йўналишлари орасида қуйидагилар бор эди:

- тижорат банкларига Марказий банкнинг мажбурий захира талаблари юмшатилиши натижасида қўшимча ликвидли ресурслар берилди. Бу чора Банкга қўшимча ликвидлик олиш имконини берди;
- Марказий банк тижорат банкларига ипотека кредити гаров остидаги ва / ёки "стандарт" деб таснифланган кредитлар билан таъминланган кредит линиясини тақдим этди;
- тартибга солиш ва қонунчилик мақсадларида тижорат банкларига пандемия натижасида қайта тузилган кредитлар сифат таснифини пасайтирмасликка рухсат берилди, бу эса ўз навбатида банкларга қадрсизланиш захираларини кўпайтирмасликка имкон берди;
- Марказий банк ликвидликка нисбатан қаттиқ талабларни (хусусан, ликвидликни қоплаш коэффициенти - КПЛ) жорий этишни 2020 йилнинг ўрталаридан 2021 йилга қолдирди;
- 2020 йил 1-июлдан бошлаб, омонатларни давлат сўғурта қилиш жамғармасига ҳар чораклик бадаллар 0,25% дан 0,05% гача камайтирилди.

Гуруҳ раҳбарияти ҳозирги шароитдаги ўзгаришларни кузатиб боради ва яқин келажақда Гуруҳ бизнесининг барқарорлиги ва ривожланишини қўллаб-қувватлаш учун зарур деб ҳисоблаган чораларни кўради. Бироқ, COVID-19 нинг Гуруҳ фаолиятига таъсири даражаси кўп жиҳатдан пандемия оқибатларининг жаҳон иқтисодиёти ва Ўзбекистон иқтисодиётига таъсири ва давомийлигига боғлиқ. Иқтисодий ривожланишнинг Гуруҳнинг келажақдаги фаолияти ва молиявий ҳолатига таъсирини ҳозирча аниқлаш қийин.

3. ҲИСОБ СИЁСАТИНИНГ АСОСИЙ ТАМОЙИЛЛАРИ

Фаолиятнинг узлуксизлик тамойили.

Ушбу жамланма молиявий ҳисоботлар, гуруҳ узлуксиз фаолият кўрсатаётгани ва яқин келажақда ўз фаолиятини давом эттириши тахмин қилинган ҳолда тузилган.

Гуруҳ фаолияти ҳозирги иқтисодий муҳитнинг ноаниқлиги ва беқарорлигига боғлиқ. Унинг молиявий ҳолати ва операцион натижаларига янги ҳукуматнинг ислохотлари, шу жумладан қишлоқ жойларида турмуш даражаси, даромадлари ва ишга жойлашиш имкониятларини оширишга қаратилган ислохотлар таъсир кўрсатмоқда.

2020 йил 31 декабрда тугаган йил мобайнида, Гуруҳда, асосан, халқаро молия институтлари ва давлатдан ҳукумат ва инвестиция лойиҳаларини молиялаштириш учун олинган маблағларни қайта кредитлаш натижасида операцион фаолиятдан пул маблағларининг чиқиб кетиши кузатилди, бунинг натижасида мижозларга берилган кредитлар ва аванслар 33% га ошди.

2019 йилда Банк, Ўзбекистон Республикаси, Қишлоқ хўжалиги корхоналарини реструктуризация қилиш агентлиги ва Банк ўртасида тузилган 2017 йил апрелдаги 3471-UZB-сонли ва 2018-йил ноябрдаги 3673-UZB-сонли уч томонлама субсидияли кредит шартномаларида кўзда тутилган айрим шартнома шартларини 19-изоҳда батафсил келтирилганидек бузди.

Банк 2020 йил 31 декабр ҳолатига кўра, 19 -изоҳда батафсил кўрсатилгандек, Ўзбекистон Республикаси, Қишлоқ хўжалиги корхоналарини реструктуризация қилиш агентлиги ва Банк ўртасида тузилган 2017 йил апрелдаги 3471-UZB-сонли ва 2018-йил ноябрдаги 3673-UZB-сонли ва 2020-йил 10-февралдаги L3823 (COL)-UZB-сонли субсидияли кредит бўйича уч томонлама шартномаларда кўзда тутилган активларнинг ўртача даромадлилик кўрсаткичи нисбати нормативини бузди. 2019 йил 5-ноябрда Ўзбекистон Республикаси, ўтган ва / ёки давом этаётган қоидабузарликлар натижасида субсидияли кредит тўғрисидаги келишувларига мувофиқ Банкга берилган кредитларни муддатидан олдин тўлаш талаби билан ҳеч қандай чора кўрмаслигини ёзма равишда тасдиқлади. Бундан ташқари, Банк ва Молия вазирлиги ўртасида тузилган шартномада дефолт ҳодисасини аниқлаш назарда тутилмаган. Шунинг учун, Раҳбарият, шартнома шартларини бузилиши дефолт ҳодиса эмас, деб ҳисоблайди ва Ҳазначилик департаментидан 2020 йил 31 декабрдаги шартнома шартларини бузилиши дефолт ҳодиса деб ҳисобланмаганлигини тасдиқловчи хат олди.

"ЎЗБЕКИСТОН САНОАТ-ҚУРИЛИШ БАНКИ" АКЦИЯДОРЛИК ТИЖОРАТ БАНКИ ВА УНИНГ ШЎБА КОРХОНАЛАРИ

2020 йил 31 ДЕКАБРДА ЯКУНЛАНГАН ЙИЛ УЧУН ЖАМЛАНМА МОЛИЯВИЙ ҲИСОБОТЛАРГА ИЗОҲЛАР

(агар бошқаси кўрсатилмаган бўлса, миллион Ўзбек сўмида)

2020 йил 31 декабр ҳолатига кўра, Гуруҳ юқоридаги шартнома шarti бузилиши натижасида 548,938 миллион сўмни "талаб қилингунига қадар ва 1 ойдан кам бўлмаган муддатда" деб таснифлаган.

2020 йил 31-декабр ҳолатига кўра, Банк 19-изоҳда батафсил баён қилинган 2019 йил 15 октябрдаги Банк ва Европанинг ВТБ Банки ўртасидаги савдо-сотиқни молиялаштириш бўйича Бош кредит келишувида (бундан буён матнда - "Бош келишув") белгиланган баъзи шартларни бузган. 2021 йил 24 мартда Банкга Европанинг ВТБ Банкидан хат келди, унда у Банки 2020 йил охирида юқорида кўрсатилган молиявий шартларига риоя қилиш талабидан озод қилишга розилигини келтирган. Банки ушбу шартларга риоя қилишдан озод қилиш тўғрисидаги қарор 2020 йил декабр ойида қабул қилинган. Шунинг учун ликвидлик коррективка қилинмаган.

Гуруҳ раҳбарияти, гуруҳ ўз фаолиятини яқин келажақда қуйидагилар асосида давом эттира олади деб ҳисоблайди:

- Ўзбекистон Республикаси ҳукумати (бундан кейин - давлат) томонидан доимий қўллаб -қувватлаш. Гуруҳ давлат банки бўлиб, унинг асосий акциядорлари Молия вазирлиги ва ФРПУ бўлиб, улар биргаликда Банк устав капиталининг 94,86 фоизига эгалик қилади. Гуруҳ - стратегик ишлаб чиқаришларни ривожлантириш учун масъул бўлган Ўзбекистон Республикасининг стратегик молиявий институти.
- Банк давлат маблағларини Ўзбекистон иқтисодиётининг стратегик тармоқларига йўналтириш учун давлат дастаги / воситаси сифатида муҳим рол ўйнайди. Мижозлар маблағларининг катта қисми талаб қилингунига қадар ҳисобланади. Шу билан бирга, ушбу мижозлар ҳисобларининг катта қисми гуруҳ акциядорлари ёки умумий назорат остида бўлган корхоналар бўлиб, давлат назорати остидаги йирик ташкилотларга тегишли. Раҳбариятнинг фикрича, бу факт, шунингдек, Гуруҳнинг ўтган тажрибаси, мижозлар ҳисоблари узоқ муддатли ва барқарор молиялаштириш манбаи эканлигини кўрсатади.
- Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 4 мартдаги 5978-сонли "Коронавирус пандемияси даврида аҳоли, иқтисодиёт тармоқлари ва тадбиркорлик субъектларини қўллаб-қувватлашга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида" ги қарори асосида, тижорат банкларига мажбурий захираларга қўйиладиган талабларни юмшатиш ва Ўзбекистон Республикаси Марказий банкнинг тижорат банкларига 3 йилгача бўлган муддатга 2,000,000 млн. сўмгача ликвидлиликни таъминлашнинг махсус механизмини жорий этиш орқали 2,600,000 млн. сўмлик қўшимча ликвидли ресурслар тақдим этилди.
- 2020 йил давомида, гуруҳ 19-изоҳда тасвирланганидек, 360 миллион АҚШ доллари миқдорида халқаро молия институтларидан қўшимча узоқ муддатли молиялаштиришни жалб қилди.
- Ҳисобот санасидан сўнг, 2021 йил 1-февралда, гуруҳ 38-изоҳда таърифланганидек, халқаро молия институтларидан 170 миллион АҚШ доллари миқдорида қўшимча узоқ муддатли молиялаштиришни жалб қилди.
- Раҳбарият ўз тажрибасини ва ҳисобот санасидан кейинги воқеаларни таҳлил қилиш асосида мижозларни молиялаштириш базасининг барқарорлигини, хусусан, нодавлат ташкилотлар базасини мунтазам баҳолайди. Хусусан, мижозлар ҳисобидаги қолдиқ 2020 ва 2019 йил 31 декабр ҳолатига мос равишда 3,599,487 миллион сўм ва 3,057,519 миллион сўмни ташкил этди. Раҳбарият мижозлар ўз депозитларини Гуруҳда сақлаш ниятида эканликлари ва бу молиялаштириш манбаси яқин келажақда ўз даражасида қолишига ишонишади.

Жорий прогнозлар ва ликвидликни бошқариш бўйича қабул қилинган чора-тадбирлар, акциядорларнинг молиявий кўмагини ҳисобга олган ҳолда, шунингдек, COVID-19 пандемияси муносабати билан мамлакатдаги иқтисодий вазиятда, Гуруҳ раҳбарияти ҳисобот санасидан кейинги 12 ой ичида ва молиявий ҳисобот санасидан кейинги 12 ой ичида ўз фаолиятини яқин келажақда давом эттириш учун етарли маблағга эга деб ҳисоблайди.

Ҳисоботни тақдим этиш тамойиллари. Ушбу жамланма молиявий ҳисоботлар, бирламчи нарх ҳисоби қондаси асосида Халқаро молиявий ҳисоботлар стандартларига «МҲХС»га мувофиқ тайёрланган, баъзи молиявий воситалар бундан мустасно. Ушбу жамланма молиявий ҳисоботни тузишда қўлланиладиган ҳисоб сиёсати тамойиллари қуйида келтирилган.

Гуруҳ Ўзбекистон Республикасининг бухгалтерия ҳисоби тўғрисидаги қонун ҳужжатлари ва тегишли кўрсатмаларга мувофиқ ўз ҳисобини юритиши ва жамланма молиявий ҳисоботини тартибга солиш мақсадида тайёрлаши шарт. Ушбу жамланма молиявий ҳисоботлар (МҲХС) га мувофиқ тузатилган ва таснифланган, Гуруҳнинг бухгалтерия китоби ва ёзувларига асосланган.

Ушбу жамланма молиявий ҳисоботлар, агар бошқача кўрсатилмаган бўлса, миллионларда ўзбек сўмида ("сўм") тақдим этилган.

Жамланма молиявий ҳисобот. Жамланма молиявий ҳисоботга ҳар йили 31-декабр ҳолатига Банк ва унинг назорати остидаги корхоналар (шўба корхоналар) молиявий ҳисоботлари киради. Банк назоратни амалга оширади деб ҳисобланади агар Банк:

- Инвестиция объектига нисбатан ваколатларга эга бўлса;
- инвестиция қилинадиган объекта қатнашишдан тушган даромаднинг ўзгариши билан боғлиқ хавфларга дуч келади ёки бундай даромад олиш ҳуқуқига эга бўлса; ва

"ЎЗБЕКИСТОН САНОАТ-ҚУРИЛИШ БАНКИ" АКЦИЯДОРЛИК ТИЖОРАТ БАНКИ ВА УНИНГ ШЎБА КОРХОНАЛАРИ

2020 ЙИЛ 31 ДЕКАБРДА ЯКУНЛАНГАН ЙИЛ УЧУН ЖАМЛАНМА МОЛИЯВИЙ ҲИСОБОТЛАРГА ИЗОҲЛАР

(агар бошқаси кўрсатилмаган бўлса, миллион Ўзбек сўмида)

- инвесторнинг даромадлигига таъсир қилиш учун инвестиция қилинган объект устидан ўз имкониятларидан фойдаланиш имкониятига эга бўлса.

Агар Банк инвестиция қилинадиган объектнинг кўпчилик овоз ҳуқуқларига эга бўлса, у инвестиция қилинаётган объект билан боғлиқ фаолиятни амалда бир томонлама бошқаришга имкон бериш учун уни етарли даражада назорат қилади. Банк инвестиция қилинаётган объектда Банкнинг овоз бериш ҳуқуқлари унга ваколат бериш учун етарли бўлиши ёки бўлмаслигини баҳолашда барча тегишли фактлар ва ҳолатларни ҳисобга олади, жумладан:

- бошқа овоз берувчиларнинг ҳуқуқларининг ҳажми ва тақсимланишига нисбатан Банкнинг овоз бериш ҳуқуқларининг ҳажми;
- Банк, бошқа овоз эгалари ёки бошқа томонларга тегишли потенциал овоз бериш ҳуқуқлари;
- бошқа келишув шартномаларидан келиб чиқадиган ҳуқуқлар; ва
- Банк қарорлар қабул қилиш жараёнида шу жумладан акциядорларнинг олдинги йиғилишларида овоз бериш тузилмасида тегишли чораларни кўриш имкониятига эга ёки йўқлигини кўрсатувчи ҳар қандай қўшимча фактлар ва ҳолатлар.

Шўба корхонасини консолидацияси Банк шўба корхонаси устидан назоратни қўлга киритгандан сўнг бошланади ва Банк шўба корхонаси устидан назоратни йўқотганда тугайди. Хусусан, йил давомида сотиб олинган ёки чиқарилган шўба корхоналар натижалари Банк назоратни қўлга киритган кундан бошлаб Банк шўба корхонасини назоратини тўхтатган пайтгача даромадлар тўғрисидаги жамланма ҳисоботга киритилади.

Фойда ёки зарар ва бошқа даромадларнинг ҳар бир компоненти Банк эгалари ва назорат қилинмайдиган улушларга тегишли. Шўба корхоналарнинг жами умумий даромади Банк эгалари ва назорат қилинмайдиган улушларга тегишли, гарчи бу назорат қилинмайдиган улушлар дефицит балансига эга бўлса ҳам.

Агар керак бўлса, шўба корхоналарининг молиявий ҳисоботида тузатишлар киритилади, шунда ҳисоб сиёсати Гуруҳнинг ҳисоб сиёсатига мувофиқ тузилади.

Гуруҳ ичидаги барча активлар ва мажбуриятлар, ўз маблағлари, даромадлар, харажатлар ва пул оқимлари, гуруҳ аъзолари ўртасидаги битимлар билан боғлиқ ҳолда, консолидация пайтида истисно қилинади, ҳеч бўлмаганда томонлардан бирининг чет эл валютасида ифодаланган гуруҳ ичидаги пулли моддалари бўйича валюта тушумлари ва зарарлари бундан мустасно.

Шўба корхоналардаги назорат қилинмайдиган улушлар гуруҳнинг ўз капиталидан алоҳида кўрсатилади. Ўз эгаларига ликвидация вақтида соф активларнинг мутаносиб улушини бериш ҳуқуқини берадиган назорат қилмайдиган акциядорларнинг улушлари дастлаб ҳаққоний қиймати ёки назорат қилинмайдиган улушларнинг сотиб олинмайдиган корхонанинг аниқланадиган соф активларининг ҳаққоний қийматидаги мутаносиб улуши билан баҳолашни мумкин. Баҳолашни танлаш сотиб олиш шартларига асосланади. Назорат қилинмайдиган бошқа улушлар дастлаб ҳаққоний қиймат бўйича баҳоланади. Сотиб олгандан сўнг, назорат қилинмайдиган улушларнинг баланс қиймати-бу дастлабки тан олинишдаги улушлар йиғиндиси ва устав капиталининг кейинги ўзгариши устидан назорат қилинмайдиган акциядорларга тегишли улушлар.

Гуруҳнинг шўба корхоналаридаги улушининг назоратини йўқотишига олиб келмайдиган ўзгаришлар, капитал операциялари сифатида ҳисобга олинади. Гуруҳ улушлари ва назорат қилинмайдиган улушларнинг баланс қиймати уларнинг шўба корхоналаридаги нисбий улушлари ўзгаришларга коррективроқ қилинади. Корректировка қилинган назорат қилинмайдиган улушлар ва тўланган ёки олинган мукофотлар ҳаққоний қиймати ўртасидаги миқдордаги ҳар қандай фарқ тўғридан-тўғри капиталда тан олинади ва Банк акциядорларига тегишли бўлади.

Агар Гуруҳ, шўба корхонаси устидан назоратни йўқотса, фойда ёки зарарда таркибида кўрсатилган уни ҳисобдан чиқаришдан тушган фойда / зарар олинган мукофотнинг ҳаққоний қиймати ва қолган улушларнинг ҳаққоний қиймати ва активларнинг олдинги баланс қиймати йиғиндиси ўртасидаги фарқ сифатида ҳисоблаб чиқилади (гудвилни ҳисобга олган ҳолда), шўба корхонасининг мажбуриятлари ва назорат қилинмайдиган ҳар қандай улушлар бундан мустасно. Ушбу шўба корхонага нисбатан бошқа умумий даромадда (ПСД) илгари эътироф этилган барча суммалар, гуруҳ шўба корхонанинг тегишли активлари ёки мажбуриятларини тўғридан-тўғри бошқаргани (яъни фойда ёки зарарга қайта таснифланади ёки бошқа капитал тоифасига ўтказилади) каби ҳисобга олинади. Собик шўба корхонада назорат йўқолган санагача қолган ҳар қандай инвестицияларнинг ҳаққоний қиймати, (МҲХС) 9 га мувофиқ кейинги ҳисоби учун дастлабки тан олинишидаги ҳаққоний қиймат ва агар мумкин бўлганида, шериклик корхонаси ёки қўшма корхонага бўлган инвестицияларнинг дастлабки тан олиниши қиймати сифатида ҳисобга олинади.

Гиперинфляция таъсирини ҳисобга олган ҳолда бухгалтерия ҳисоби. Илгари инфляциянинг нисбатан юқори кўрсаткичлари Ўзбекистон Республикасида сақланиб қолган ва (IAS) 29 "Гиперинфляцион иқтисодиётда молиявий ҳисобот" га мувофиқ Ўзбекистон Республикаси гиперинфляцияли иқтисодиётга эга мамлакат деб топилган. IAS 29 га биноан, гиперинфляцион иқтисодиёт валютасида тузилган молиявий ҳисоботлар ҳисобот

"ЎЗБЕКИСТОН САНОАТ-ҚУРИЛИШ БАНКИ" АКЦИЯДОРЛИК ТИЖОРАТ БАНКИ ВА УНИНГ ШЎБА КОРХОНАЛАРИ

2020 ЙИЛ 31 ДЕКАБРДА ЯКУНЛАНГАН ЙИЛ УЧУН ЖАМЛАНМА МОЛИЯВИЙ ҲИСОБОТЛАРГА ИЗОҲЛАР

(агар бошқаси кўрсатилмаган бўлса, миллион Ўзбек сўмида)

санасида мавжуд бўлган ўлчов бирликлари бўйича тақдим этилиши керак. Ушбу стандарт, гиперинфляцион иқтисодиётда, корхонанинг операциялари натижалари ва молиявий ҳолати, маҳаллий валютада қайта ҳисобланмаган ҳолда тузилган молиявий ҳисоботининг моҳияти йўқлигини кўрсатади. Пул сотиб олиш қобилятини шу даражада йўқотаяптики, ҳар хил вақтда, ҳатто бир ҳисобот даврида содир бўлган битимлар ва бошқа ҳодисалар миқдорини солиштириш чалғитиб қўяди.

Ўзбекистон Республикасидаги иқтисодий вазиятнинг хусусиятлари шуни кўрсатадики, гиперинфляция 2007 йил 1 январдан тўхтатилди. Шундай қилиб, (IAS) 29 га мувофиқ қайта ҳисоблаш процедуралари фақат сотиб олинган ёки қайта баҳоланган активларга ва шу санагача бўлган мажбуриятларга нисбатан қўлланилади. 2006 йил 31 декабр ҳолатига кўра, акциядорлик капиталини ва асосий воситаларни самарали ифодаловчи қолдиқ суммалари, бу жамланма молиявий ҳисоботдаги баланс қийматини ҳисобга олиш учун асос бўлади. Корректировка суммалари Давлат статистика қўмитаси томонидан эълон қилинган Ўзбекистон Республикаси истеъмол нархлари индекслари («ИПЦ») ва 1994 йилдан олдинги даврлар учун бошқа манбалардан олинган индексларга асосланган конвертация коэффициентлари асосида ҳисоблаб чиқилган.

Уюшма корхоналар ёки қўшма корхоналар. Уюшма корхоналар – булар Гуруҳ (бевосита ёки билвосита) катта таъсир кўрсатадиган, лекин уларни назорат қилмайдиган субъектлар; одатда, ушбу корхоналарда овоз бериш ҳуқуқининг улуши 20% дан 50% гача бўлади.

Қўшма корхоналар - бу қўшма келишувнинг бир тури бўлиб, унда келишувни биргаликда назорат қиладиган томонлар қўшма корхонанинг соф активлари ҳуқуқларга эга. Қўшма назорат - бу шартнома бўйича келишилган назоратни тақсимлаш, фақат тегишли фаолият тўғрисидаги қарорлар назоратни алмашувчи томонларнинг бир овоздан розилигини талаб қилганда мавжуд бўладиган назорат.

Уюшма корхоналарга инвестициялар ўз маблағлари усули ёрдамида ҳисобга олинади ва дастлаб таннархда тан олинади. Уюшма корхоналарнинг баланс қиймати, агар мавжуд бўлса, қадрсизланишдан келиб чиққан йиғилган зарарларни ўз ичига олмаган ҳолда сотиб олиш вақтида аниқланган гудвилни ўз ичига олади. Уюшма корхоналардан олинган дивидендлар уюшма корхоналарга инвестицияларнинг баланс қийматини пасайтиради. Сотиб олингандан кейинги Гуруҳнинг уюшма корхоналаридаги соф активларидаги улушларининг ҳар қандай ўзгаришлари қуйидагича кўрсатилади: (i) гуруҳнинг шўба корхоналар фойдаси ёки зарарларидаги улуши йил якунлари бўйича жамланма фойда ёки зарарда уюшма корхоналарининг молиявий натижаларидаги улуш сифатида акс эттирилади; (ii) бошқа умумий даромаддан бўлган Гуруҳнинг улуши бошқа умумий даромад таркибида алоҳида қаторда акс эттирилади, (iii) Гуруҳнинг соф активлар балансидаги улушидаги бошқа барча ўзгаришлар уюшма корхоналарининг фойдаси ёки зарари таркибида фойда ёки зарарда акс эттирилади. Шу билан бирга, агар Гуруҳнинг уюшма корхоналари билан боғлиқ зарар улушлари ҳар қандай дебитор қарздорликларни ўз ичига олган ҳолда Гуруҳнинг уюшма корхонадаги улуши билан тенг ёки ундан кўп бўлса, Гуруҳ кейинги зарарлар, агар у уюшма ёки қўшма корхона номидан мажбурият олган ёки уни номидан тўловларни амалга оширган бўлган тақдирдагина тан олади.

Гуруҳ ва унинг уюшмалари ўртасидаги битимлар бўйича амалга оширилмаган даромадлар гуруҳнинг уюшма ва қўшма корхоналардаги улушига мутаносиб равишда истисно қилинади; амалга оширилмаган харажатлар, агар улар уюшма ва қўшма корхона активларининг қадрсизланишидан келиб чиқмаса, бир-бирини истисно қилади.

Агар Гуруҳ назоратни йўқотса ёки сезиларли таъсир ўтказса, корхонадаги қолган фоизлар ҳаққоний қийматга қайта баҳоланади ва баланс қийматидаги ўзгаришлар фойда ёки зарарда тан олинади. Ҳаққоний қиймат - бу уюшма корхонадаги, қўшма корхонадаги ёки молиявий активдаги қолган фоизларни кейинчалик ҳисобга олиш мақсадида бошланғич баланс қиймати.

Бундан ташқари, ушбу корхона бўйича бошқа умумий даромадларда илгари эътироф этилган барча суммалар, агар Гуруҳ тегишли активлар ёки мажбуриятларни тўғридан - тўғри тасарруф этган бўлса, ҳисобга олинади. Бу шуни англатадики, илгари бошқа умумий даромадларда тан олинган суммалар фойда ёки зарарга ўтказилади.

Агар уюшма корхонадаги улушлар улуши камайса-да, лекин сезиларли таъсир сақланиб қолса, илгари бошқа умумий даромадда эътироф этилган суммаларнинг мутаносиб улуши тегишли равишда фойда ёки зарарга ўтказилади.

Молиявий воситаларнинг ҳаққоний қиймати. Молиявий воситалар таснифига қараб ҳаққоний қиймати ёки амортизация қилинган қиймати бўйича ҳисобга олинади. Қуйида ушбу баҳолаш усулларининг тавсифи берилган.

Ҳаққоний қиймат - бу бозор иштирокчилари ўртасида ўлчов санасида тартибли битим тузишда активни сотиш учун олинган ёки мажбуриятни ўтказиш учун тўланадиган нарх. Ҳаққоний қийматни фаол бозорда кўрсатилган нарх тасдиқлайди. Фаол бозор - бу активлар ёки мажбуриятлар доимий равишда нархлар тўғрисида маълумот бериш учун етарли даражада тез-тез ва етарли ҳажмда бўлиб турадиган операциялар ва сотиладиган бозор.

"ЎЗБЕКИСТОН САНОАТ-ҚУРИЛИШ БАНКИ" АКЦИЯДОРЛИК ТИЖОРАТ БАНКИ ВА УНИНГ ШЎБА КОРХОНАЛАРИ

2020 ЙИЛ 31 ДЕКАБРДА ЯКУНЛАНГАН ЙИЛ УЧУН ЖАМЛАНМА МОЛИЯВИЙ ҲИСОБОТЛАРГА ИЗОҲЛАР

(агар бошқаси кўрсатилмаган бўлса, миллион Ўзбек сўмида)

Ҳаққоний қийматни ўлчаш натижалари ҳаққоний қийматлар иерархияси даражалари бўйича таҳлил қилинади ва қуйидагича таснифланади:

- 1-даража бир хил активлар ёки мажбуриятлар бўйича фаол бозорларда котировка қилинган нархлар бўйича (тузатилмаган) ҳисоб-китобларни ўз ичига олади;
- 2 -даражагача - активлар ёки мажбуриятлар (масалан, нархлар) учун тўғридан -тўғри (масалан, нарх) ёки билвосита (масалан, нарх асосида ҳисобланган) ишлатилган барча моддий киришлар қўлланиладиган баҳолаш усуллари ёрдамида олинган.; ва
- 3-даражали башоратлар, бу фақат кузатиладиган бозор маълумотларига асосланган бўлмаган тахминлар (яъни, башорат қилиш учун катта миқдордаги кузатилмайдиган маълумотлар керак бўлади).

Ҳаққоний қийматлар иерархияси даражалари ўртасида ўтказмаларнинг аксарияти ҳисобот даври охирида содир бўлган, 34-изоҳни кўринг.

Фаол бозорда сотиладиган молиявий воситаларнинг ҳаққоний қиймати, якка тартибдаги актив ёки мажбуриятнинг котировка қилинган нархини корхона эгалик қиладиган рақамга кўпайтириш натижасида олинган миқдор сифатида баҳоланади. Агар бозорнинг одатдаги кундалик савдо айланмаси компанияда мавжуд бўлган активлар ва мажбуриятлар миқдорини ўзлаштириш учун етарли бўлмаса ва алоҳида битим бўйича ўз позицияларини сотишга буюртма бериш бўлса ҳам, бу нархга таъсир қилиши мумкин.

Фаол бозорда сотилмайдиган молиявий воситалар ёки бошқа молиявий активлар ва мажбуриятлар портфели маълум бир таваккалчилик учун аниқ узоқ позицияни (яъни активни) сотиш ёки бозор иштирокчилари ўртасида ушбу санадаги бозор шароитларида баҳоланган ихтиёрий битим тузиш пайтида аниқ қисқа позицияни (яъни мажбуриятни) ўтказиш йўли билан олинган нархга асосланган молиявий активлар ва молиявий мажбуриятлар гуруҳининг ҳаққоний қиймати бўйича баҳоланади.

Бу, агар Гуруҳ (а) ташкилотнинг расмий рискларни бошқариш ёки инвестиция стратегиясига мувофиқ, муайян бозор таваккалчилиги (ёки таваккалчиликлари) ёки маълум бир контрагентнинг кредит таваккалчилигига аниқ таъсир қилишидан келиб чиқиб, молиявий активлар ва молиявий мажбуриятлар гуруҳини бошқарса; (б) шу асосда корхонанинг юқори бошқарув ходимларига молиявий активлар ва молиявий мажбуриятлар гуруҳи тўғрисида маълумот берса; ва (в) бозор таваккалчиликлари, шу жумладан молиявий активлар ва молиявий мажбуриятлардан келиб чиқадиган муайян бозор таваккалчилиги (ёки таваккалчиликлари) ташкилотга қанча вақт таъсир қилишини ўз ичига олган ҳолда аслида бирхил қийматга эга бўлса, тақрорий асосда ҳаққоний қиймати бўйича акс эттирилган активларга нисбатан қўлланилади.

Келишувнинг бозор нархи тўғрисида маълумот бўлмаган молиявий воситаларнинг ҳаққоний қийматини аниқлаш учун дисконтланган пул оқими модели ва шунга ўхшаш операциялар тўғрисидаги маълумотларга асосланган моделлар ёки инвестицион объектнинг ҳаққоний қиймати каби баҳолаш усуллари қўлланилади.

Тан нархи - бу тўланган пул маблағлари ёки уларнинг эквивалентлари ёки бошқа ресурсларнинг ҳаққоний қиймати, сотиб олиш кунда актив сотиб олиш учун тақдим этилган ва транзакцион харажатларни ўз ичига олади. Тан нархи бўйича баҳолаш фақат улуш воситаларига ва ушбу айирма воситаларга нисбатан қўлланилади. Бироқ, баъзи ҳолларда, тан нархи ҳаққоний қийматнинг мос ўлчови бўлиши мумкин. Агар ҳаққоний қийматни ўлчаш учун тақдим этилган маълумотлар эскирган бўлса ёки ҳаққоний қийматни баҳолаш мумкин бўлган кенг диапазон мавжуд бўлса ва тан нархи ушбу диапазонда ҳаққоний қийматнинг энг яхши баҳоси ҳисобланса шундай бўлиши мумкин.

Келишув харажатлари молиявий воситани сотиб олиш, чиқариш ёки ҳисобдан чиқариш билан боғлиқ бўлган қўшимча харажатлардир. Қўшимча харажатлар, агар битим амалга оширилмаган бўлса, амалга оширилмайдиган харажатлардир. Келишув харажатлари агентларга (шу жумладан савдо агенти сифатида ишлайдиган ходимлар), маслаҳатчиларга, брокерларга ва дилерларга тўланадиган тўловлар ва суммаларни, тартибга солиш органлари ва биржаларга тўланадиган тўловларни, мулкни топшириш учун олинадиган солиқ ва йиғимларни ўз ичига олади. Келишув харажатларига қарз мажбуриятлари бўйича мукофотлар ёки чегирмалар, молиявий харажатлар, ички маъмурий харажатлар ёки сақлаш харажатлари кирмайди.

Амортизация қилинган қиймат - бу активнинг бошланғич қиймати, асосий қарзни тўлашдан ташқари, лекин ҳисобланган фоизлар ва молиявий активлар учун эса, қадрсизланишдан тушган зарарни ҳисобдан чиқариш. Ҳисобланган фоизлар, тан олиниши кечиктирилган операция харажатларининг амортизациясини ва самарали фоизлар ставкаси усули ёрдамида қайтариш суммасига ҳар қандай мукофот ёки чегирмани ўз ичига олади. Ҳисобланган фоизли даромадлар ва ҳисобланган фоизлар бўйича харажатлар, шу жумладан ҳисобланган купон даромади ва амортизация қилинган чегирма ёки мукофот (агар кечиктирилган комиссия бўлса) алоҳида кўрсатилмайди, бироқ улар молиявий ҳолат тўғрисидаги ҳисоботда тегишли моддаларнинг баланс қийматига киритилади.

"ЎЗБЕКИСТОН САНОАТ-ҚУРИЛИШ БАНКИ" АКЦИЯДОРЛИК ТИЖОРАТ БАНКИ ВА УНИНГ ШЎБА КОРХОНАЛАРИ

2020 ЙИЛ 31 ДЕКАБРДА ЯКУНЛАНГАН ЙИЛ УЧУН ЖАМЛАНМА МОЛИЯВИЙ ҲИСОБОТЛАРГА ИЗОҲЛАР

(агар бошқаси кўрсатилмаган бўлса, миллион Ўзбек сўмида)

Самарали фоизлар ставкаси усули – бу воситанинг баланс қиймати бўйича ҳар бир даврда доимий фоиз ставкасини (самарали фоиз ставкаси) таъминлаш учун тегишли давр мобайнида фоизли даромад ёки фоиз харажатларини тан олиш усули.

Самарали фоиз ставкаси - бу жорий молиявий воситанинг қутилаётган муддати ёки агар керак бўлса, қисқа вақт ичида молиявий воситанинг соф баланс қийматига келгуси пул тўловлари ёки тушумларини (келажакдаги кредит йўқотишлар бундан мустасно) дисконтлаш ставкаси.

Самарали фоиз ставкаси, ўзгарувчан фоизли воситаларнинг пул оқимларини кейинги фоиз ставкасини ўзгартириш санасига қадар дисконтлаш учун ишлатилади, восита учун белгиланган ўзгарувчан ставка бўйича кредитнинг тарқалишини акс эттирувчи мукофот ёки чегирма ёки бозор қийматига боғлиқ бўлмаган бошқа ўзгарувчан омиллар бундан мустасно. Бундай мукофотлар ёки чегирмалар воситанинг амал қилиш муддати давомида амортизация қилинади. Жорий қиймат ҳисоб-китоби самарали фоиз ставкасининг ажралмас қисми бўлган шартнома тарафлари ўртасида тўланган ёки олинган барча тўловларни ўз ичига олади.

Молиявий воситаларнинг дастлабки тан олиниши. Гуруҳнинг молиявий воситалари дастлаб ҳаққоний қиймати бўйича, шу жумладан битим харажатлари бўйича тан олинади. Дастлабки тан олинишдаги ҳаққоний қиймат энг яхши битим баҳоси билан тасдиқланади. Дастлабки тан олинишдаги даромад ёки зарар, агар адолатли нарх ва битим қиймати ўртасида фарқ бўлса, тан олинади, бу худди шу воситада кузатиладиган бошқа жорий операциялар ёки фақат бозорнинг кузатиладиган маълумотлари асосида баҳоланиши мумкин.

Молиявий активларни бозорда қонун ёки тадбиркорлик амалиётида белгиланган муддат ичида етказиб берилиши керак бўлган барча сотиб олиш ва сотиш ("стандарт тартибда" сотиб олиш ва сотиш) савдо кунида қайд қилинади яни бу Гуруҳ молиявий актив сотиб олиш мажбуриятини олган кун. Қолган барча сотиб олиш бўйича операциялар ташкилот молиявий восита билан шартнома тарафи бўлганида тан олинади.

Молиявий активлар тан олишни тўхтатиш. Гуруҳ молиявий активларни тан олишни тўхтатади агар, (а) агар ушбу активлар ёпилган бўлса ёки ушбу активлар билан боғлиқ пул оқими ҳуқуқлари бошқа сабабга кўра тугаган бўлса, ёки (б) Гуруҳ молиявий активлар бўйича пул оқимлари ҳуқуқларини ўтказган ёки ўтказиш шартномасини тузган ва (i) шунингдек, ушбу активларга эгалик қилиш билан боғлиқ бўлган барча хавф ва мукофотларни ўтказган ёки (ii) ушбу активларга эгалик қилиш билан боғлиқ барча таваккалчилик ва мукофотларни ўтказмаган ёки сақламаган, бироқ ушбу активлар устидан назоратни йўқотган бўлса. Агар контрагент активни сотишга чекловлар қўймасдан, алоқаси бўлмаган учинчи шахсга сотиш бўйича амалий имкониятларга эга бўлмаса, назорат сақланиб қолади.

Молиявий воситаларни тан олиш ва баҳолаш. Молиявий активлар ва молиявий мажбуриятлар, агар у тегишли молиявий восита бўйича шартнома тарафи бўлганида, Гуруҳнинг молиявий ҳолати тўғрисидаги ҳисоботда акс эттирилади. Гуруҳ молиявий активлар ва мажбуриятларни ҳисоб-китоб санасига қадар мунтазам равишда сотиб олиш ва сотишни тан олади. Агар молиявий воситаларни мунтазам сотиб олиш кейинчалик ҳаққоний қиймати бўйича баҳоланадиган бўлса, гуруҳ битим тузилган санадан ҳисоб-китоб даври орасидаги активнинг ҳаққоний қийматидаги ҳар қандай ўзгаришларни худди шу воситаларни ҳисобга олгандек ҳисобга олади.

Молиявий активлар ва молиявий мажбуриятлар дастлаб ҳаққоний қиймати бўйича баҳоланади. Молиявий активлар ва молиявий мажбуриятларни сотиб олиш ёки чиқариш билан бевосита боғлиқ бўлган битим харажатлари (фойда ёки зарар орқали ҳаққоний қийматдаги молиявий активлар ва молиявий мажбуриятлар бундан мустасно), молиявий активлар ва молиявий мажбуриятларнинг ҳаққоний қийматини мос равишда дастлабки тан олишда оширади ёки камайтиради. Молиявий активларни сотиб олиш билан бевосита боғлиқ бўлган даромад ёки зарарлар орқали ҳаққоний қиймат бўйича баҳоланади деб ҳисобланган келишув бўйича харажатлар, даромад ёки зарарлар таркибида деб тан олинади. Ушбу объектларни кейинчалик қайта баҳолаш учун ҳисоб сиёсати қуйида келтирилган тегишли ҳисоб сиёсатида очиб берилган.

Молиявий активларни тан олиш ва тан олишни тўхтатиш, агар активни тегишли бозорда умумий қабул қилинган муддатда етказиб беришни талаб қиладиган шартнома бўйича сотиб олинган ёки сотилган бўлса, савдо санасида содир бўлади. Молиявий активлар дастлаб битим харажатларини ҳисобга олган ҳолда ҳаққоний қиймат бўйича баҳоланади. ОССЧПУ сифатида таснифланган молиявий активлар бундан истисно. ОССЧПУ да кўрсатилган молиявий активларни сотиб олиш билан бевосита боғлиқ бўлган транзакцион харажатлар тўғридан -тўғри фойда ёки зарарга қўшилади.

МҲХС 9 доирасига кирувчи ҳисобда тан олинган барча молиявий активлар, дастлабки тан олинганидан сўнг, молиявий активларни бошқариш ва пул маблағларининг шартномавий хусусиятларини бошқариш учун корхонанинг бизнес моделига мувофиқ, амортизация қилинган ёки ҳаққоний қиймати бўйича баҳоланади.

Хусусан:

(агар бошқаси кўрсатилмаган бўлса, миллион Ўзбек сўмида)

- Шартнома бўйича пул оқимларини йиғиш учун активни ушлаб туриш. Ушбу бизнес модели молиявий активларни бошқариш молиявий воситанинг амал қилиш муддати давомида асосий қарз ва фоиз тўловларини («SPPI») йиғиш орқали пул оқимларини амалга оширишни мақсад қилганини тахмин қилади. Ушбу бизнес-моделга кўра, молиявий активни муддатигача ушлаб туриш устувор вазифадир, бироқ муддатидан олдин ҳисобдан чиқариш тақиқланмаган;
- Шартнома бўйича пул оқимларини йиғиш ва молиявий активларни сотиш учун активга эга бўлиш. Ушбу бизнес модели молиявий активларни бошқариш шартнома бўйича пул оқимларини олиш ва молиявий активларни сотиш учун мўлжалланган деб тахмин қилади. Ушбу бизнес моделида молиявий активни сотишдан пул олиш устувор вазифа бўлиб, у "активни шартнома бўйича пул оқимларини йиғиш учун ушлаб туриш" бизнес -моделга нисбатан юқори сотилиш даражаси ва ҳажми билан тавсифланади;
- Активни бошқа мақсадларда сақлаш. Ушбу бизнес модели доирасида молиявий активларни қуйидаги мақсадларда бошқариш мумкин:
 - молиявий активларни сотиш орқали пул оқимларини амалга ошириш мақсадида бошқарув;
 - кундалик молиялаштириш эҳтиёжларини қондириш учун ликвидликни бошқариш;
 - бошқаруви ва фаолияти ҳаққоний қиймати бўйича баҳоланадиган портфел;
 - савдо учун мўлжалланган портфел таърифига жавоб беради. Молиявий активлар, агар улар асосан уларни яқин келажакда (180 кунгача) сотиш мақсадида сотиб олинган бўлса, қисқа муддатли фойда ёки ҳосил қилинувчи молиявий воситаларини намоён қиса (молиявий кафолат ёки ҳимоя воситаси сифатида белгиланган ҳосил қилинувчи молиявий воситалар бундан мустасно) улар савдо учун деб ҳисобланади.

"ЎЗБЕКИСТОН САНОАТ-ҚУРИЛИШ БАНКИ" АКЦИЯДОРЛИК ТИЖОРАТ БАНКИ ВА УНИНГ ШЎБА КОРХОНАЛАРИ

2020 йил 31 ДЕКАБРДА ЯКУНЛАНГАН ЙИЛ УЧУН ЖАМЛАНМА МОЛИЯВИЙ ҲИСОБОТЛАРГА ИЗОҲЛАР

(агар бошқаси кўрсатилмаган бўлса, миллион Ўзбек сўмида)

МҲҲС 9 га мувофиқ, молиявий активлар қуйидагича таснифланади:

Молиявий активлар	Бизнес модели	SPPI	Баҳолаш тоифаси
Пул маблағлари ва унинг эквивалентлари	Шартнома бўйича пул оқимларини йиғиш мақсадида ушлаб туриш	Фақат асосий қарз ва фоиз тўловларини ўз ичига олган пул оқимлари	Амортизация қилинган нархи
Чекланган фойдаланиш ҳуқуқли пул маблағлари / мажбурий захиралар	Шартнома бўйича пул оқимларини йиғиш мақсадида ушлаб туриш	Фақат асосий қарз ва фоиз тўловларини ўз ичига олган пул оқимлари	Амортизация қилинган нархи
Мижозларга берилган кредитлар ва аванслар	Шартнома бўйича пул оқимларини йиғиш мақсадида ушлаб туриш	Фақат асосий қарз ва фоиз тўловларини ўз ичига олган пул оқимлари	Амортизация қилинган нархи
Корреспондент ҳисобварақлардаги қолдиқлар, банклараро кредитлар / депозитлар, РЕПО келишувлари	Шартнома бўйича пул оқимларини йиғиш мақсадида ушлаб туриш	Фақат асосий қарз ва фоиз тўловларини ўз ичига олган пул оқимлари	Амортизация қилинган нархи
Улуш воситалари	Шартнома бўйича пул оқимларини йиғиш ва улуш воситасини сотиш учун ушлаб туриш	Фақат асосий қарз ва фоиз тўловларини ўз ичига олган пул оқимлари	Умумий даромад орқали адолатли нархи
Қарз қимматли қоғозлари	Шартнома бўйича пул оқимларини йиғиш мақсадида ушлаб туриш	Фақат асосий қарз ва фоиз тўловларини ўз ичига олган пул оқимлари	Амортизация қилинган нархи

Фойда ёки зарар орқали ҳаққоний қиймати бўйича баҳоланадиган молиявий активлар ёки молиявий мажбуриятлар

ОССЧПУ тоифасидаги молиявий активлар қуйидагиларни ўз ичига олади:

- Шартнома бўйича пул оқими асосий қарз ва фоизлар бўйича тўловларни ўз ичига олмаган активлар ва / ёки
- Бизнес модели доирасида сақланадиган активлар, шартнома бўйича пул оқимларини йиғиш ёки бундай оқимларни йиғиш ва активни сотиш учун сақланадиган активлардан ташқари;
- Ҳаққоний қиймат вариантини қўллаш орқали ОССЧПУ тоифасида деб таснифланган активлар.

Агар молиявий мажбурият савдо учун ушлаб турилса ёки фойда ёки зарар орқали ҳаққоний қиймати бўйича аниқланса, молиявий мажбуриятлар ОССЧПУ тоифасида деб таснифланади.

Молиявий мажбурият, савдо учун ушлаб турилади деб таснифланади, агар

- яқин келажакда қайта сотиб олиш асосий мақсади билан қабул қилинган; ёки
- дастлабки ҳисобга қабул қилишда қисқа муддатли харидлар ва қайта сотиш тарихи билан, ягона портфел сифатида бошқариладиган молиявий воситалар портфелининг бир қисми;
- ҳосил қилинган восита бўлиб, таснифланмаган ва ҳимоя қилиш воситаси сифатида ишлатилмайди

Савдо учун мўлжалланган молиявий мажбурият бўлмаган молиявий мажбурият, ҳисобга қабул қилинган вақтида фойда ёки зарар бўйича ҳаққоний қийматдаги молиявий мажбурият сифатида таснифланиши мумкин, агар:

- бундай таснифни қўллаш акс ҳолда пайдо бўлиши мумкин бўлган активлар ёки мажбуриятларни баҳолаш ёки ҳисобга олишдаги номуаносибликни қисқартиради ёки сезиларли даражада камайтиради; ёки
- молиявий мажбурият молиявий активлар ёки молиявий мажбуриятлар гуруҳига киради ёки молиявий активлар ва мажбуриятлар гуруҳи, таваккалчиликларни бошқариш ёки инвестиция қилиш бўйича расмийлаштирилган ҳужжатларга мувофиқ, ҳаққоний қиймат асосида бошқарилади ва баҳоланади ва молиявий мажбуриятлар гуруҳи тўғрисидаги маълумотлар шу асосда ички ҳисоботда тақдим этилади; ёки
- молиявий мажбурият бир ёки бир нечта ўрнатилган деривативларни ўз ичига олган воситанинг бир қисми бўлиб ва МҲҲС 9 бутун воситани (актив ёки мажбурият) даромадлар тўғрисидаги ҳисоботда ўзгариш билан ҳаққоний қиймат бўйича таснифлашга рухсат беради.

Молиявий активлар ва молиявий мажбуриятлар, фойда ёки зарарлар орқали ҳаққоний қиймат бўйича, молиявий консолидация қилинган молиявий ҳисоботда ҳаққоний қиймати бўйича акс эттирилади. Ҳаққоний қийматдаги

Ўзгаришлар фойда ёки зарар орқали ҳаққоний қиймат бўйича баҳоланадиган молиявий активлар ва мажбуриятларнинг соф (зарар) / даромадида акс эттирилади. Қабул қилинган ёки берилган фоизлар, шартнома шартларига мувофиқ, мос равишда фоизли даромад ёки харажат сифатида, дивиденддан олинадиган даромад эса дивиденд олиш ҳуқуқи аниқланганда «Бошқа даромадлар» рўйхатига киритилади.

Бошқа умумий даромадлар орқали ҳаққоний қиймати бўйича баҳоланган қимматли қоғозлар воситалари

Бошқа умумий даромадлар орқали ҳаққоний қийматдаги улуш воситаларининг ҳаққоний қиймати, дивидендларнинг йиллик ўсиш суръати нолга тенг деб ҳисобланса, келажакдаги дивидендларнинг жорий қиймати сифатида аниқланади. Раҳбарият ўз тахминларини бир неча йиллар мобайнида бошқа умумий даромадлар орқали ҳаққоний қиймати бўйича баҳоланган молиявий активлар бўйича олинган дивидендлар тажрибасига асосланиб тузди ва шунга мос равишда инвестицияларнинг ўртача рентабеллик ставкасидан фойдаланиш харажатларини ҳисоблаб чиқди. Раҳбариятнинг фикрича, бу ёндашув ушбу қимматли қоғозлар бозорда сотилмаса, уларнинг ҳаққоний қийматини аниқ акс эттиради.

Бошқа умумий даромадлар ҳисобига амортизация қилинган қиймат ёки ҳаққоний қиймат бўйича баҳоланган қарз ва улуш воситалари ("ССЧПСД").

Гуруҳ молиявий активларнинг таснифи ва баҳоланишини шартнома бўйича пул оқимлари хусусиятларига ва Гуруҳ активини бошқариш учун ишлатилган бизнес моделига қараб баҳолайди. Амортизация қилинган қиймат ёки ССЧПСД бўйича активни таснифлаш ва баҳоланиши учун тегишли шартнома шартларида фақат асосий қарзни тўлаш ва асосий қарз бўйича фоизларни ўз ичига олган пул оқимлари пайдо бўлиши назарда тутилиши керак.

Шартнома бўйича пул оқимларини белгиланган талабларга мувофиқ кўриб чиқишда, асосий қарз молиявий активнинг дастлабки тан олинишидаги ҳаққоний қиймати сифатида ҳисобга олинади. Молиявий активнинг амал қилиш муддати давомида қарзнинг асосий миқдори ўзгариши мумкин (масалан, асосий қарзни тўлашда). Фоизлар пулнинг вақт қийматини ҳисобга олишни, маълум бир давр мобайнида тўланмаган асосий қарз учун кредит таваккалчилигини ва бошқа нормал кредит таваккалчилигини ва харажатларини, фойда маржасини ўз ичига олади. Асосий ва фоизли тўловлар молиявий актив кўрсатилган валютада ҳисобланади.

Фақат асосий қарз ва фоиз тўловларини ўз ичига олган шартнома пул оқими асосий кредит шартномаси шартларига мос келади. Асосий кредит шартномаси билан боғлиқ бўлмаган пул маблағлари оқимининг хавфини ёки ўзгаришини келтириб чиқарадиган шартнома шартлари, масалан, қимматли қоғозлар ёки товарлар баҳосининг ўзгариши хавфи шартнома бўйича пул оқимларини келтириб чиқармайди, улар фақат асосий тўловлар ва асосий қарз учун фоизларни ўз ичига олади. Яратилган ёки сотиб олинган молиявий актив, юридик шаклдаги кредит бўлишидан қатъи назар, асосий кредит шартномаси бўлиши мумкин.

Молиявий активларни бошқариш учун ишлатиладиган бизнес-моделлар МҲХС 9 молиявий активни таснифлашда биринчи марта қўлланилган санада баҳоланади. Бизнес модел МҲХС 9 биринчи қўлланилиш санасида гуруҳ балансида кўрсатилган барча молиявий активларга ретроспектив тарзда қўлланилади. Ташкилот томонидан қўлланиладиган бизнес модели маълум бир бизнес мақсадига эришиш учун гуруҳланган молиявий активлар қандай бошқарилишини акс эттирувчи даражада аниқланади. Гуруҳнинг бизнес модели раҳбариятнинг алоҳида воситага бўлган ниятидан мустақил бўлгани учун, баҳолаш алоҳида восита даражасида эмас, балки юқори йиғилиш даражасида амалга оширилади.

Ўз молиявий воситаларини бошқариш учун, гуруҳ пул оқимларини яратиш учун молиявий активларни бошқариш механизмини тавсифловчи бир нечта бизнес-моделлардан фойдаланади. Ушбу бизнес-моделлар гуруҳнинг пул оқими шартнома бўйича пул оқимларини йиғиш, молиявий активларни сотиш ёки иккаласи натижасида келиб чиқишини аниқлайди.

Бизнес моделини баҳолашда гуруҳ барча мавжуд маълумотларни ҳисобга олади. Бироқ, баҳо Гуруҳ, "энг ёмон вазият" ёки "стресс" сценарийси каби, кутилиши мумкин бўлган сценарийларга асосланмайди. Гуруҳ қуйидагилар каби барча тегишли маълумотларни ҳисобга олади:

- бизнес-модел ва молиявий активларнинг самарадорлигини баҳолаш механизми, бу бизнес-модел доирасида сақланади ва асосий бошқарув ходимларига ҳисобот берилиши;
- бизнес-моделнинг (ва ушбу бизнес-моделидаги молиявий активларнинг) самарадорлигига таъсир қилувчи хавфлар ва бу хатарларни бошқариш усуллари; ҳамда
- раҳбариятга мукофотни тўлаш механизми (масалан, мукофотни тўлаш учун асос таҳлил қилинади: тегишли активларнинг ҳаққоний қиймати ёки шартнома бўйича олинган пул оқими).

Молиявий активни дастлабки тан олишда, гуруҳ янги тан олинган молиявий активлар мавжуд бизнес моделининг бир қисми эканлигини ёки янги бизнес моделининг пайдо бўлишини кўрсатишини аниқлайди. Ўтган даврдаги ўзгаришларни аниқлаш учун гуруҳ ҳар бир ҳисобот даврида ўз бизнес моделларини кўриб чиқади. Жорий ҳисобот даврида Гуруҳ ўз бизнес-моделларида ҳеч қандай ўзгаришларни аниқламади.

(агар бошқаси кўрсатилмаган бўлса, миллион Ўзбек сўмида)

ССЧПСД бўйича баҳоланадиган қарз воситасини тан олишни тўхтатганда, илгари бошқа умумий даромадларда тан олинган умумий даромад / зарар шахсий капитал тоифасидан фойда ёки зарарга қайта таснифланади. ССЧПСД бўйича баҳоланган шахсий капитал тоифасига киритилган инвестицияларни тан олиниши тўхтатилганида, аксинча, илгари бошқа умумий даромадда тан олинган йиғилган даромад ёки зарар, даромад ёки зарар тоифасига қайта таснифланмайди, аксинча шахсий капиталдан бошқа бандга ўтказилади. Дастлабки тан олинганидан сўнг, амортизация қилинган қиймат ёки ССЧПСД бўйича баҳоланадиган қарз воситалари, қадрсизланиши мумкин.

Бизнес моделини баҳолаш

Банк активлар молиявий воситалар портфели даражасида сақланадиган бизнес-моделнинг мақсадини баҳолайди, чунки бу бизнесни юритиш ва ахборотни раҳбариятга тақдим этиш усуллари яхши акс эттиради. Бундай ҳолда, қуйидаги маълумотлар ҳисобга олинади:

- Бизнес модели доирасида қандай турдаги фаолият / маҳсулотлар / хизматлар амалга оширилади;
- Портфел фаолияти қандай баҳоланади ва бу маълумотлар Банк раҳбариятига қандай етказилади;
- Бизнес-моделнинг ишлашига таъсир қилувчи хавфлар ва бу хатарларни бошқариш усуллари;
- Активга (активлар гуруҳига) нисбатан Банкнинг ривожланиш стратегиясида қандай режалар акс эттирилган; ҳамда
- Ўтган молиявий активларни сотиш частотаси, ҳажми ва вақти, сотилиш сабаблари. Бироқ, сотиш тўғрисидаги маълумотлар яқка тартибда кўриб чиқилмайди, балки молиявий активларни бошқариш бўйича Гуруҳнинг белгиланган мақсадига қандай эришилганлиги ва пул оқимлари қандай амалга оширилганлигини умумий баҳолашнинг бир қисми сифатида кўриб чиқилади.

Савдо учун ушлаб турилган ёки бошқариладиган ва самарадорлиги ҳаққоний қиймат асосида баҳоланадиган молиявий активлар даромад ёки зарарлар бўйича ҳаққоний қиймат билан баҳоланади, чунки улар шартнома бўйича пул оқимларини йиғиш учун эмас ва бир вақтнинг ўзида шартнома бўйича пул оқимларини йиғиш ва молиявий активларни сотиш учун сақланмайди.

Шартномада кўзда тутилган пул оқими фақат асосий қарз ва фоиз тўловлари бўладими ёки йўқлигини баҳолаш

Ушбу ўлчов мақсадлари учун "асосий сумма", молиявий активнинг дастлабки тан олинишидаги ҳаққоний қиймати сифатида белгиланади. "Фоизлар" пулнинг вақт қийматини, маълум бир муддат давомида ёпилмай турган асосий қарзга нисбатан тўлашнинг кредит хавфини ва кредитлаш билан боғлиқ бошқа асосий таваккалчиликлар ва харажатларини (масалан, ликвидлик хавфи ва маъмурий харажатлар) қоплаб бериш деб ҳисобга олинади ва фойда маржасини ўз ичига олади.

Шартнома бўйича пул оқими фақат асосий қарз ва фоиз тўловлари эканлигини баҳолашда, Гуруҳ молиявий воситанинг шартнома шартларини таҳлил қилади. Ушбу молиявий активнинг таҳлил қилинаётган талабга жавоб бермаслиги учун шартнома пул оқими вақтини ёки миқдорини ўзгартириши мумкин бўлган шартнома шarti бор-йўқлигини баҳолашни ўз ичига олади. Баҳолаш ишларида Гуруҳ қуйидагиларни таҳлил қилади:

- Пул оқими вақтини ёки миқдорини ўзгартириши мумкин бўлган шартли ҳодисалар;
- Қарз маблағларидан фойдаланиш шартлари;
- Муддатдан олдин тўлаш ва амал қилиш муддатини узайтириш шартлари;
- Белгиланган активлар бўйича Гуруҳнинг пул оқими талабларини чеклайдиган шартлар (масалан, регресс ҳуқуқсиз молиявий активлар); ҳамда
- Пулнинг вақт қийматини ўзгартирадиган шартлар (масалан, фоиз ставкаларини даврий қайта кўриб чиқиш).

Қайта таснифлаш

Молиявий активлар дастлабки тан олинганидан кейин қайта таснифланмайди, Гуруҳ молиявий активларни бошқариш бўйича бизнес моделини ўзгартирган даврлар бундан мустасно. Гуруҳ маълум молиявий активларга эга бўлган бизнес модели ўзгарган тақдирда, бундай активларга нисбатан қайта таснифлаш амалга оширилади. Янги тоифага тегишли таснифлаш ва баҳолаш талаблари, Гуруҳнинг молиявий активларига нисбатан қайта таснифланишига сабаб бўлган бизнес моделнинг ўзгариши натижасида биринчи ҳисобот даврининг биринчи кунидан бошлаб қўлланилади. Жорий молиявий йил ва олдинги ҳисобот даврида, гуруҳ молиявий активларга эга бўлган бизнес моделини ўзгартирмаган, натижада қайта таснифлаш бўлмаган. Шартномада кўзда тутилган пул оқимларидаги ўзгаришлар қуйида келтирилган ҳисоб сиёсати мувофиқ таҳлил қилинади ("Молиявий активларни ўзгартириш ва тан олинишини тўхтатиш").

Молиявий активларнинг қадрсизланиши

Кутилаётган кредит зарарини баҳолаш – таърифлар

ККЗ – бу келажакдаги пул маблағлари танқислигининг жорий қийматининг эҳтимоллик билан ўлчанган ўлчовидир (яъни, маълум бир вақт оралиғида тўланадиган дефолт таваккалчиликлари билан, оғирлик сифатида ишлатиладиган кредит йўқотишларининг ўртача оғирлиги). Кредит йўқотишларини ўлчаш ҳолис эмас ва мумкин бўлган натижалар доирасини баҳолаш орқали аниқланиши керак.

ККЗ ўлчови Гуруҳ томонидан ишлатиладиган тўртта компонентга асосланган:

- Дефолт ҳолатида таваккалчилик миқдори («ДХТМ») – ҳисобот санасидан кейин юзага келиши мумкин бўлган ўзгаришларни, шу жумладан асосий қарзни ва фоизларни тўлашни ва тасдиқланган кредитлар бўйича кутилган пасайишларни ҳисобга олган ҳолда, келажакда дефолт санасида юзага келиши мумкин бўлган хавфни баҳолаш.
- Дефолт келиши эҳтимоли ("ДЭ") - маълум бир вақт мобайнида дефолт эҳтимолини баҳолаш.
- Дефолт ҳолатидаги зарар («ДХЗ») – дефолт ҳолатида юзага келадиган зарарларни баҳолаш. Бу шартнома бўйича пул оқими ва кредитор кутаётган пул маблағлари, шу жумладан гаровни сотишдан тушган маблағ ўртасидаги фарқга асосланган. Одатда ДХТМ фоизида ифодаланади.
- Дисконт ставкаси – ҳисобот санасидаги ҳаққоний қийматдан кутилаётган зарарни дисконтлаш воситаси. Дисконт ставкаси молиявий восита ёки унинг тахминий қиймати учун самарали фоиз ставкасини ("СФС") ифодалайди.

Молиявий активларнинг қадрсизланиши қуйидаги омилларни ҳисобга олган ҳолда ҳисоблаб чиқилган:

- ККЗни ҳисоблаш мақсадида, Гуруҳ кредит таваккалчиликларининг умумий хусусиятларига асосланган активларни гуруҳлаш билан индивидуал ва гуруҳ асосида кредитларни баҳолайди.
- ККЗ - бу кредит йўқотишларининг эҳтимолини ҳисобга олган ҳолда уларнинг жорий қийматини баҳолаш. Ҳисоблаш оқилона ва исботланган маълумотларга асосланади, уни ортиқча харажатларсиз ёки куч сарфламасдан олиш мумкин. Кафолатланган молиявий активнинг келажакдаги кутилаётган пул оқимларининг жорий қийматини ҳисоблаш гаровни олиш ва сотиш харажатларини, гаровга қўйилиш эҳтимоли бор ёки йўқлигини ҳисобга олмаганда, гаровга қўйишдан келиб чиқиши мумкин бўлган пул оқимларини акс эттиради. Таъминот, қарзни тўлаш қобилиятига ва қарз олувчининг кредит тарихига асосланиб, ҳар бир кредит таваккалчилик тоифасидаги активлар учун тан олиниши мумкин бўлган йўқотишлар даражаси ҳақидаги Гуруҳнинг зарарни таҳлил қилиш тажрибасига ва раҳбариятнинг тахминларига асосланади.
- Ҳазначилик операциялари бўйича қадрсизланиш ҳисоб-китоблари (қарз қимматли қоғозларига инвестициялар, «тескари РЕПО» операциялари, банклараро кредитлар ва депозитлар, корреспондентлик ҳисобварақлари бўйича операциялар, ҳазначилик операциялари бўйича дебиторлик қарзлари) контрагентлар рейтингига, дефолт эҳтимоли, битим муддати ва дефолт ҳолатида зарар даражасига асосланади.
- Ҳаққоний қиймат бўйича фойда ёки зарарлар бўйича таснифланган активлар, МҲХС 9 га мувофиқ, қадрсизланишга дуч келмайди.

Ҳазначилик операциялари бўйича ҳисобланган кредит йўқотишлари ҳар бир алоҳида ҳолат бўйича баҳоланади (дебиторлик шаклидаги баъзи талаблар бундан мустасно).

Коллектив асосида баҳоланган кредитлар учун ККЗ

Кредит йўқотишларини жамоавий баҳолаш учун мижозларга берилган кредитлар ва аванслар 1, 2 ва 3 -босқичлар орасидаги ўтишни аниқлаш мезонлари бўйича гуруҳланади. Кредит хавфининг ошишини акс эттирувчи таснифни ўзгартириш учун камида битта мезоннинг мавжудлиги етарли.

1 Босқич: Кредит хавфи сезиларли даражада ошмаган қарзлар (ЗУКР)

- Дастлабки тан олинadиган барча кредитлар сотиб олинган ёки келиб тушган кредитлардан ташқари 1-босқичда таснифланади ва кредит хавфи даражасида сезиларли ўсиш аниқланмагунча ёки кредит хавфининг сезиларли даражада ошганлигидан далолат берадиган омиллар аниқланмагунча 1-босқичда қолади.

2 Босқич: Кредит хавфи сезиларли даражада ошиш ҳолати бўлган қарзлар (ЗУКР)

- Асосий қарз ёки фоизлар бўйича кечиктириш кунларининг максимал сони 31 кундан 90 кунгача бўлган кредитлар;
- Марказий банк таснифлаш тартиби тўғрисидаги Низомга мувофиқ "субстандарт" тоифасидаги кредитлар;

"ЎЗБЕКИСТОН САНОАТ-ҚУРИЛИШ БАНКИ" АКЦИЯДОРЛИК ТИЖОРАТ БАНКИ ВА УНИНГ ШЎБА КОРХОНАЛАРИ

2020 ЙИЛ 31 ДЕКАБРДА ЯКУНЛАНГАН ЙИЛ УЧУН ЖАМЛАНМА МОЛИЯВИЙ ҲИСОБОТЛАРГА ИЗОҲЛАР

(агар бошқаси кўрсатилмаган бўлса, миллион Ўзбек сўмида)

- Ўтган чорак охирида 3-босқичга чиқиш учун бир ёки бир нечта мезон туфайли кредит бўйича қадрсизланган ҳисобланган (3-босқич) ва жорий чорак охирида 1 ёки 2-босқич кўрсаткичлари мавжуд қарзлар;
- Реструктуризация қилинган ва реструктуризация қилинган кундан бошлаб асосий қарзнинг 25% қайтарилган кредитлар;
- Ҳисобланган фоизлар бўйича қарздорлик кунлари сони тўғрисида тарихий маълумот бўлмаса, жорий чорак охирида муддати ўтган фоизлар бўлган қарзлар.

3 босқич: Дефолт қарзлар

- Асосий қарз ёки фоизлар бўйича кечиктирилган кунларнинг максимал сони 90 кундан ортиқ бўлган кредитлар;
- Марказий минтақавий ривожланиш банкининг таснифлаш тартиби тўғрисидаги низомга мувофиқ "қониқарсиз", "шубҳали" ва "умидсиз" тоифасидаги кредитлар;
- дастлабки тан олинган пайтдан бошлаб қайта музокаралар олиб борилган кредитлар (кредит портфелида "Қайта кўриб чиқилган" мақомига эга бўлган кредитлар, шу жумладан охириги реструктуризация ёки охириги қайта кўриб чиқиш ўтказилган кундан буён қайтарилиши асосий қарзнинг 25 фоизидан кам бўлган кредитлар). Қайта кўриб чиқилганда, (қарз олувчининг молиявий аҳволи барқарор бўлган ва қарз олувчига Банк олдидаги қарзни тўлашга имкон берадиган ва кредитни қайта кўриб чиқиш ва қайта тузиш ҳоллари бундан мустасно, агар қайта кўриб чиқиш ва қайта тузиш юқори органларнинг қарори билан амалга оширилса);
- Суд қарори ёки суд муҳокамаси остида бўлган кредитлар (кредит портфелида суд қарори қабул қилинган санаси бўлган қарзлар);
- Асосий қарз ва ҳисобланган фоизлар бўйича балансдан ташқари ҳисобварақларда қарзнинг мавжудлиги Марказий банк таснифлаш тартиби тўғрисидаги низомга ва Марказий банк фоизлари ошмаслиги тўғрисидаги низомга мувофиқ;
- Шартнома муддати тугаган, лекин қарз олувчи тўлов жадвалига мувофиқ қарзни тўлиқ тўламаган қарзлар;
- Сотиб олинган ёки яратилган, кредит бўлиб қадрсизланган молиявий актив (POCI).

Агар ҳисобот санасидаги қарз олувчининг умумий қарзи моддийлик даражасидан ошса, актив индивидуал тарзда баҳоланади. Моддийлик даражаси охириги икки йил учун бухгалтерия ҳисобининг миллий стандартларига мувофиқ Банкнинг умумий тартибга солувчи капиталининг ўртача арифметик ўртача қийматининг 1% ни ташкил этади. Агар кейинги давр (молиявий йил) учун ҳисоб-китоб қилишда Банкнинг алоҳида аҳамиятли активни аниқлашдаги моддий аҳамияти 2 баробардан ошса, кейинги давр (молиявий йил) учун моддийлик даражаси олдинги давр (молиявий йил) учун Банкнинг моддий даражасидан 2 баробардан ошмаслиги керак ва моддийлик даражасининг 2 га кўпайишига тенг бўлади (Банкнинг тахминий моддий даражасига жиддий таъсир кўрсатиши мумкин бўлган фактлар ёки ҳолатлар бўлса, бу фактлар ёки ҳолатлар туфайли тегишли давр учун қўйилмаган ёки одатий бўлмаган даражада бўлиши мумкин, масалан, бир марталик умумий иқтисодий шароитлар / ўзгаришлар ёки бошқа ташқи шароитлар ёки Банк учун ностандарт операциялар туфайли Банкнинг катта даромадлари ёки зарарлари юзага келиши мумкин, ушбу ҳолатда, ҳисобдан бундай фойда / зарар миқдорини ҳисобга олмаганда, тегишли давр учун ҳисобланган капитал миқдорини нормаллаштириш мумкин).

Индивидуал моддийлик қарз олувчилар бўйича ККЗ

Баҳолаш натижаларига кўра, ҳар бир ҳисобот санаси учун ҳар бир индивидуал қарз олувчи учун анкета тўлдирилиб, кредит таваккалчилиги ва кредитнинг пасайиши аломатларини аниқлаш учун зарур тушунтиришлар ва изохлар берилади. Анкета кредит портфели ва мониторинг ҳисоботлари ва кредит бизнесидаги бошқа маълумотларга асосланган ҳолда тўлдирилади.

Бундай таҳлил натижаларига қараб, кредит хавфининг сезиларли даражада ошиши, шунингдек, унинг қадрсизланишига ишора бор ёки йўқлигини аниқлагандан сўнг, Гуруҳ ушбу активни қуйидаги босқичлардан бирига ажратади:

1 Босқич: «Кредит хавфи паст бўлган қарзлар»

- Агар кредит хавфи даражаси сезиларли бўлган ўсиши аниқланмаган бўлса, сотиб олинган ёки яратилган кредит қадрсизланувчи қарзлардан ташқари, ёки кредит хавфининг кўпайишини кўрсатувчи омиллар аниқланишидан олдин, дастлабки тан олинadиган барча кредитлар 1-босқичда таснифланади ва 1-босқичда қолади.

2 Босқич: «Кредит хавфи ошган қарзлар»

- шартнома шартларини бузиш, масалан, тўловни 31 дан 90 календар кунигача кечиктириш;

(агар бошқаси кўрсатилмаган бўлса, миллион Ўзбек сўмида)

- Банк бошқа кредит ташкилотларида муддати ўтган қарзлар тўғрисида (агар Банкда маълумот бўлса) асосий қарз ва / ёки қарз олувчининг 31 дан 90 календар кунигача тўланиши тўғрисида маълумотга эга;
- Марказий банк таснифлаш тартиби тўғрисидаги Низомга мувофиқ "субстандарт" тоифасидаги қарзлар;
- қарз олувчининг операцион натижаларида ҳақиқий ёки қутилган жиддий ўзгариш.
- Мисоллар, даромадлар ёки маржаларнинг ҳақиқий ёки қутилаётган пасайиши, операцион таваккалчиликларнинг ошиши, айланма маблағларнинг самарасизлиги, бошқарув муаммолари ёки корхона ёки ташкилий тузилманинг ўзгариши (масалан, бизнес сегментининг тугаши) қарз олувчининг ўз мажбуриятларини бажариш қобилиятининг кескин ўзгаришига олиб келишини ўз ичига олади. Мезон бўлиб қарз олувчининг молиявий аҳволи бир синфга камайиши ҳисобланади. Қарз олувчининг молиявий аҳволи таснифи иқтисодий кўрсаткичлар (қопланиш коэффициентлари, ликвидлик, автономия, активларнинг айланмаси ва сотишнинг соф рентабеллиги) ҳисоб-китобларига асосланган.
- қарз олувчининг ташқи кредит рейтингининг 2 ёки ундан кўп даражага пасайиши ҳақиқий ёки қутилган (оқилона ва тасдиқланган маълумотларга асосланиб);
- давлатдан, бош ташкилотдан ёки бошқа боғлиқ ташкилотлардан молиявий ёрдамни қисқартириш;
- охирги мониторинг ҳисоботида кўра, гаров сифатининг ёки аҳволининг сезиларли даражада ёмонлашиши, бу қарз олувчининг шартномада назарда тутилган режали тўловларни амалга ошириши учун иқтисодий рағбатни камайтиради ёки бошқа муддатларда тўловнинг бузилиш эҳтимолига таъсир қилади (агар Банкда маълумот бўлса). Гаров учинчи шахсларнинг кафиллиги бўлса, кафил ёки кафилнинг жиддий молиявий қийинчиликлари;
- тижорат, молиявий ёки иқтисодий шариоитда мавжуд ёки қутилаётган салбий ўзгаришлар (фоиз ставкаларининг ҳақиқий ёки қутилаётган ўсиши ёки ишсизликнинг ҳақиқий ёки қутилаётган ўсиши) ёки қарз олувчининг меъёрий, иқтисодий ёки технологик муҳитидаги ҳақиқий ёки қутилаётган салбий ўзгаришлар (масалан, технологиянинг ўзгариши туфайли қарз олувчи сотадиган маҳсулотга талабнинг камайиши).
- ҳисобот санасида, бузилиш белгилари ёки кредит хавфининг сезиларли даражада ошганлиги тўғрисида далиллари бўлмаган қарз олувчи, лекин қутилган кредит зарар ҳисоб-китобининг олдинги санасида (3-босқичда) кредит-қадрсизланиши деб таснифланган қарз олувчи;
- шартнома бўйича имтиёзлар беришга ёки шартномага ўзгартиришлар киритишга, фоизларни тўлашдан вақтинча озод этишга, фоиз ставкасини оширишга, гаров ёки кафолатларга ёки воситанинг шартнома асосидаги бошқа ўзгаришлар талабларини киритишга олиб келиши мумкин бўлган шартнома шартларини бузиш;
- қуйидаги омиллардан бири ёки бир нечтаси ҳақида оқилона ва қўллаб-қувватланадиган маълумотлар:
 - қарз олувчининг молиявий ҳисоботи тўғрисидаги аудиторлик ҳисоботида узлуксиз фаолият борасида ноаниқлик мавжудлиги;
 - қарз олувчининг (биргаликда қарз олувчининг) унинг молиявий аҳволини ёмонлаштириши мумкин бўлган суд жараёнига жалб қилиниши;

3-босқич: «Кредит қадрсизланган қарзлар»

- шартнома шартларини бузиш, дефолт ёки 90 календар кун ёки ундан кўпроқ муддатга тўловни кечиктириш каби;
- кросс-дефолт, Банк бошқа кредит ташкилотларида муддати ўтган қарзлар тўғрисида (агар Банкда маълумот бўлса) 90 календар кун ёки ундан кўп бўлган асосий қарз ва / ёки тўловлар тўғрисида маълумот мавжудлиги;
- Марказий банк таснифлаш тартиби тўғрисидаги Низомга мувофиқ "қониқарсиз", "шубҳали" ва "умидсиз" тоифадаги қарзлар;
- қарз олувчининг жиддий молиявий қийинчиликлари мавжудлиги. Мезон бўлиб қарз олувчининг молиявий аҳволи икки ёки ундан ортиқ синфга камайиши. Қарз олувчининг молиявий аҳволи синфи иқтисодий кўрсаткичлар (қопланиш коэффициентлари, ликвидлик, автономия, активларнинг айланмаси ва сотишнинг соф рентабеллиги) ҳисоб-китобларига асосланган;
- дастлабки тан олинган пайтдан бошлаб қайта кўриб чиқилган кредитлар (кредит портфелида "қайта кўриб чиқилган" мақомига эга бўлган кредитлар, шу жумладан охирги қайта тузилиш ёки охирги қайта кўриб чиқиш санасидан буён асосий қарзнинг 25% дан камроғи тўланган кредитлар) (қарз олувчининг молиявий аҳволи барқарор бўлганда ва қарз олувчига Банк олдидаги қарзни тўлашга имкон берганида ва қайта кўриб чиқиш ва қайта тузиш юқори органларнинг қарори билан амалга оширилганда, кредитларни қайта кўриб чиқиш ва қайта тузиш ҳоллари бундан мустасно);
- қарз олувчи (биргаликда қарз олувчи) билан алоқанинг йўқлиги, шунингдек, қарз олувчининг (биргаликда қарз олувчи) охирги 12 ойлик молиявий ҳолатини аниқлаш учун маълумотларнинг етишмаслиги;
- Standard&Poor's, Moody's Investors Service ва Fitch рейтинг агентликлари томонидан қарз олувчининг ташқи кредит рейтингини СС ва ундан паст даражага тушириш;
- асосий қарз ва / ёки қарз олувчининг тўлови бўйича қарзнинг бир қисми ва / ёки тўлиқ миқдорининг тавсифи;
- қарз олувчининг молиявий аҳволи ёмонлашгани сабабли кредит бўйича фоизларни ҳисоблашни тўхтатиш (ўстирмаслик ҳолати);

"ЎЗБЕКИСТОН САНОАТ-ҚУРИЛИШ БАНКИ" АКЦИЯДОРЛИК ТИЖОРАТ БАНКИ ВА УНИНГ ШЎБА КОРХОНАЛАРИ

2020 ЙИЛ 31 ДЕКАБРДА ЯКУНЛАНГАН ЙИЛ УЧУН ЖАМЛАНМА МОЛИЯВИЙ ҲИСОБОТЛАРГА ИЗОҲЛАР

(агар бошқаси кўрсатилмаган бўлса, миллион Ўзбек сўмида)

- жисмоний шахснинг қарз олувчиси (биргалиқда қарз олувчиси) вафот этганлиги тўғрисида маълумотларнинг мавжудлиги;
- катта миқдордаги чегирма билан молиявий воситани сотиб олиш ёки яратиш, кредит йўқотишларини акс эттиради;
- қарз олувчининг уни банкрот деб эълон қилиш тўғрисидаги судга аризаси ёки учинчи шахснинг қарз олувчини банкрот деб эълон қилиш тўғрисидаги даъво аризаси Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатларига мувофиқ ва суд қарори ёки суд жараёни давом этаётган қарзлар (кредит портфелида суд қарорлари санаси кўрсатилган);
- фаолиятни амалга ошириш ҳуқуқини берувчи лицензия ёки бошқа ҳужжатни бекор қилиш;
- маълум бир молиявий актив учун фаол бозорнинг йўқ бўлиб кетиши.

1 -босқич ва 2 -босқичга ажратилган кредитлар бўйича кутилаётган кредит йўқотишлар миқдори жамоавий асосда белгиланади.

3 -босқичда ҳар бир алоҳида қарз олувчи учун қуйидаги қайтариш стратегияларидан бири аниқланади:

- «Реструктуризация» стратегияси: кредит реструктуризацияси, кредит шартларини қайта кўриб чиқиш ва қарз олувчига кредитни тўлашга имкон берадиган ҳаракатлар режасини ишлаб чиқиш;
- «Гаров реализацияси» стратегияси: гаровни сотиш орқали кредитни тугатиш.

Энг мақбул стратегияни танлаш қарз олувчининг индивидуал аҳволига, унинг мавжудлиги ва ҳамкорликка розилигига, фаолиятни, ишлаб чиқаришни тиклаш имкониятларининг мавжудлигига ёки зарарни келтириб чиқарган сабабларни бартараф этиш имконияти ва қарзни тўлашга қодир эмаслиги, қарз олувчи фаолиятининг бошқа соҳаларидан маблағ мавжудлиги, харажатлар, қарзга бўлган гаров ҳолати ва бошқа омилларга қараб белгиланади.

Агар қарз олувчи зарар кўрса ва Банкда қарзни тўлаш учун бошқа даромад манбалари ва маблағлари тўғрисида далиллар бўлмаса, қарз олувчи учун гаровни сотиш стратегияси танланади.

Молиявий активларни ўзгартириш ва тан олишни тўхтатиш

Молиявий активни ўзгартириш, агар молиявий активнинг дастлабки тан олиниш санаси ва тугаш санаси ўртасида, пул маблағлари оқимини тартибга солувчи шартнома шартларини қайта кўриб чиқиш ёки бошқа ўзгартиришлар киритилса содир бўлади. Ўзгартириш шартнома пул оқимларининг миқдори ва / ёки вақтига худди шу вақтда ёки келажақда таъсир қилади. Бундан ташқари, мавжуд кредит бўйича мавжуд шартнома тузиш ёки ўзгартириш, агар бундай янги ёки тузатилган шартномалар пул оқимларига бевосита таъсир қилмаса ҳам, ўзгартириш киритади, лекин агар улар бажарилмаса, пул оқимларига таъсир қилиши мумкин (масалан, агар шартнома бузилган бўлса, кредит бўйича фоиз ставкаси ошиши мумкин).

Гуруҳ қарз олувчининг молиявий қийинчиликлари учун мижозларга берилган кредитларни қайтаради ва пул тўлаш хавфини камайтиради. Қарз олувчи дастлабки шартнома шартларига риоя қилиш учун барча оқилана чораларни кўрганида, мажбуриятларни бажармаслик хавфи юқори бўлганида ёки муддатидан олдин тўланмаган бўлса ва қарз олувчи қайта кўриб чиқилган шартнома шартларини бажариши кутилса, санкциялар бекор қилинади. Қайта кўриб чиқишлар кўп ҳолларда кредитнинг муддатини узайтиришни, кредитнинг пул оқимлари вақтини тўғрилашни, қарз берувчига керак бўлган пул оқимлари миқдорини камайтиришни (асосий қарз ва фоизлар бўйича тўловлар) (асосий қарз ёки фоизларни кечиртиш) ва шартнома тузилишини ўз ичига олади.

Молиявий активни ўзгартириш пайтида, гуруҳ модификациянинг активни ҳисобдан чиқарилишига олиб келадими ёки йўқлигини баҳолайди. Гуруҳ сиёсатига мувофиқ, ўзгартириш шартнома шартларида жиддий фарқга олиб келадиган бўлса, тан олишни тўхтатади. Ўзгартирилган шартлар дастлабки шартнома шартларидан жиддий фарқ қилишини аниқлаш учун гуруҳ қуйидагиларни таҳлил қилади:

- Сифатли омиллар. Масалан, шартлар ўзгарганидан сўнг, шартнома бўйича пул оқими асосий қарз ва фоизларни тўлашни ўз ичига олмайди; шартнома валютаси контрагент ўзгарган. Шунингдек, у фоиз ставкалари, муддатлари, шартлар ўзгариши даражасини таҳлил қилади.

Агар ушбу омиллар сезиларли ўзгаришларни аниқ кўрсатмаса, демак:

- Қолган шартнома пул оқимларининг ҳозирги қийматини шартноманинг асл шартларига мувофиқ ва пул оқимларини қайта келишилган шартларга мувофиқ таққослаш учун миқдорий баҳо ўтказилади, уларнинг ҳар иккаласи ҳам дастлабки самарали фоиз ставкаси ёрдамида дисконтланади.

Агар жорий қийматлар орасидаги фарқ 10%дан ортиқ бўлса, Гуруҳ қайта кўриб чиқилган шартлар аввалгисидан сезиларли даражада фарқ қилади ва ҳисобдан чиқарилишига олиб келади деб ҳисоблайди.

2020 йил 31 ДЕКАБРДА ЯКУНЛАНГАН ЙИЛ УЧУН ЖАМЛАНМА МОЛИЯВИЙ ҲИСОБОТЛАРГА ИЗОҲЛАР

(агар бошқаси кўрсатилмаган бўлса, миллион Ўзбек сўмида)

Агар молиявий активни тан олиш тўхтатилса, кутилаётган кредит зарарлари бўйича баҳолаш захираси, активнинг соф баланс қийматини аниқлаш учун, тан олиш тўхтатилган санадан қайта баҳоланади. Янги шартлар бўйича қайта кўриб чиқилган баланс қиймати ва янги молиявий активнинг ҳаққоний қиймати ўртасидаги фарқ тан олинишидан даромад ёки зарарига олиб келади. Янги молиявий активга нисбатан кутилаётган кредит йўқотишлари бўйича ҳисобланган нафақа миқдори келгуси 12 ой ичида кутилаётган кредит йўқотишлари миқдorigа қараб ҳисоблаб чиқилади, камдан-кам ҳоллар, агар кредит янги кредит ссудаси келиб чиқиш вақтини ўзида кредит қадрсизланган деб ҳисобланиш ҳолатлари бундан мустасно. Бу фақат янги кредитнинг ҳаққоний қиймати унинг қайта кўриб чиқилган номинал қийматига нисбатан сезиларли чегирма билан эътироф этилган тақдирда амал қилади, чунки дефолт хавфи юқори бўлиб қолади ва ўзгартиришда камаймаган бўлади.

Гуруҳ сифатли ва миқдорий маълумотларни баҳолаш орқали ўзгартирилган молиявий активлар бўйича кредит хавфини назорат қилади (масалан, агар қарз олувчининг янги шартларга мувофиқ қарзи бўлса).

Агар молиявий активнинг шартнома шартлари ўзгартирилса, бу активни ҳисобдан чиқаришни тўхтатишга олиб келмаса, Гуруҳ ушбу активнинг кредит таваккалчилиги дастлабки тан олинган пайтдан бошлаб сезиларли даражада ошганлигини солиштириш орқали аниқлайди:

- дастлабки тан олинган пайтдаги мавжуд маълумотлар ва дастлабки шартнома шартлари асосида баҳоланадиган активнинг қолган муддати давомида дефолт қилиш эҳтимоли; ва
- қайта кўриб чиқилган шартлар асосида ҳисобот санасида активнинг қолган муддати давомида дефолт эҳтимоли.

Гуруҳнинг қарзни мажбурий ундиришни вақтинча вақтинча тўхтатиб туриш сиёсатида мувофиқ ўзгартирилган молиявий активлар учун, агар бу ўзгартириш тан олинишини тўхтатишга олиб келмаса, дефолт эҳтимоли баҳоси, Гуруҳнинг олдинги ўхшаш тажрибасини, шунингдек харидорнинг хатти-ҳаракатларини тавсифловчи турли кўрсаткичларни ҳисобга олган ҳолда, қайта кўриб чиқилган шартномага мувофиқ, пул оқимларини олиниш қобилиятини шу жумладан, қайта кўриб чиқилган шартнома шартларига мувофиқ қарзни ёпишни акс эттиради. Агар кредит хавфи дастлабки тан олишда кутилганидан анча юқори бўлиб қолса, у ҳолда кутилган кредит йўқотишлари бўйича тахмин қилинган захира ҳали ҳам активнинг амал қилиш муддати давомида кутилган кредит йўқотишлар миқдorigа тенг миқдорда ҳисоблаб чиқилади.

Санкция бекор қилинаётган қарзлар бўйича ҳисобланган захира қиймати, қоида тариқасида, қарз олувчи томонидан ўзгартирилганидан кейин қарзни қайтаришнинг ижобий динамикаси мавжуд бўлса, бу кредит хавфининг илгари сезиларли даражада ортиб кетишига олиб келадиган далиллар мавжуд бўлса, фақат 12 ой ичида кутилган кредит йўқотишлари миқдори асосида ҳисобланади.

Агар модификация активни тан олишни тўхтатишга олиб келмаса, модификациянинг фойдаси / зарари модификациядан олдин ва кейин ялпи баланс қийматини таққослаш йўли билан ҳисоблаб чиқилади (кутилаётган кредит йўқотишлари учун ҳисобланган рухсатномани олиб ташлаган ҳолда). Сўнг Гуруҳ ўзгартирилган актив учун кутилаётган кредит йўқотишлар миқдорини ҳисоблаб чиқади ва модификацияланган молиявий активдан кутилаётган пул оқими асл активдан кутилаётган пул тақчиллигини ҳисобига киритилади.

Молиявий актив, агар тегишли шартнома бўйича (шу жумладан шартнома шартларининг жиддий ўзгаришига олиб келадиган ўзгартиришлар натижасида ҳуқуқларнинг тугаши) пул оқимларига бўлган ҳуқуқлар тугаса ёки молиявий актив ва мулкка тегишли бўлган барча асосий хавф ва фойдаларни бошқа ташкилотга ўтказилса, тан олиниши тўхтатилади. Агар гуруҳ активга эгалик қилиш билан боғлиқ бўлган барча асосий таваккалчиликларни ўтказмаса ёки сақламаса ва ўтказилган активни назорат қилишни давом эттирса, у тегишли активларнинг мумкин бўлган тўлови миқдorigа ушбу активдаги улушини ва у билан боғлиқ мажбуриятни акс эттиради. Агар гуруҳ ўтказилган молиявий активга эгалик қилиш билан боғлиқ бўлган барча асосий хавф ва муқофотларни сақлаб қолса, у ушбу активни ҳисобга олишни давом эттиради ва ўтказиш пайтида олинган пул таъминланган кредит кўринишида акс этади.

Молиявий активни тўлиқ тан олишни тўхтатганда, активнинг баланс қиймати ва олинган қарз ўртасидаги фарқ, шунингдек, дебиторлик қарзлари ва фойда ёки зарарда илгари эътироф этилган ва ўз капиталида тўпланган умумий фойда / зарар ўртасидаги фарқ даромад ёки зарарда тан олинади. Истисно тариқасида ОССЧПСД тоифасида таснифланган ўз капиталига инвестициялар, бундан олдин бошқа умумий даромадларда тан олинган жами фойда / зарар кейинчалик фойда ёки зарарга қайта таснифланмайди.

Агар молиявий актив тан олиниши тўлиқ тўхтатилмаса, (масалан, гуруҳ ўтказилган активнинг бир қисmini қайтариб сотиб олиш имкониятини сақлаб қолганда) Гуруҳ молиявий активнинг олдинги баланс қийматини унинг давомий иштироки сифатида тан олишни давом эттираётган қисми билан энди тан олмайдиган қисми ўртасида активни топшириш санасида кўрсатилган қисмларнинг нисбий ҳаққоний қийматига асосланган ҳолда тақсимлайди. Ҳисобдан чиқаришга киритилган баланс қиймати ва ҳисобдан чиқариш учун олинган қарз қоплаш миқдори ўртасидаги фарқ, бошқа даромадлар ҳисобида тўпланган ҳар қандай даромад ёки зарарлар фойда ёки зарар ҳисобига қўшилади. Шахсий капиталга тақсимланган даромад ёки зарар тан олинишда давом этаётган қисм билан ушбу қисмларнинг нисбий ҳаққоний қийматига асосланиб тан олинмаган қисми ўртасида тақсимланади. Ушбу, ОССЧПСД деб таснифланган акциядорлик воситаларига инвестицияларга тааллуқли эмас. Бундай ҳолда,

"ЎЗБЕКИСТОН САНОАТ-ҚУРИЛИШ БАНКИ" АКЦИЯДОРЛИК ТИЖОРАТ БАНКИ ВА УНИНГ ШЎБА КОРХОНАЛАРИ

2020 ЙИЛ 31 ДЕКАБРДА ЯКУНЛАНГАН ЙИЛ УЧУН ЖАМЛАНМА МОЛИЯВИЙ ҲИСОБОТЛАРГА ИЗОҲЛАР

(агар бошқаси кўрсатилмаган бўлса, миллион Ўзбек сўмида)

илгари бошқа умумий даромадларда эътироф этилган тўпланган фойда ёки зарар тоифасига қайта таснифлаш амалга оширилмайди.

Активларни ҳисобдан чиқариш

Агар гуруҳ молиявий активни тўлиқ ёки қисман тикланишини оқилона кутмаса, кредитлар ва қарз қимматли қоғозлари ҳисобдан чиқарилади. Бундай ҳолда, Гуруҳ қарз олувчининг ҳисобдан чиқариладиган суммани тўлаш учун етарли пул оқимини яратишга қодир активлари ёки даромад манбаларига эга эмас деган хулосага келади. Ҳисобдан чиқариш дегани бу тан олинишининг тўхтатилиши назарда тутилади. Гуруҳ ҳисобдан чиқарилган молиявий активлар бўйича мажбурий қарз ундиришга мурожаат қилиш ҳуқуқига эга. Гуруҳ томонидан амалга оширилган компенсациялар, қадрсизланишлар даромадининг ошишига олиб келади.

Молиявий ҳолат тўғрисидаги ҳисоботда қутилаётган кредит йўқотишлари бўйича тахминий захираларни тақдим этиш. Мумкин бўлган молиявий зарар тўғрисидаги ҳисоботда қутилаётган кредит йўқотишлари бўйича ҳисоб-китоблар қуйидагича акс эттирилади:

- Амортизация қилинган қиймат билан баҳоланган молиявий активлар учун: активларнинг ялпи баланс қийматидан чегирма сифатида;
- ОССЧПСД тоифасидаги қарз воситалари учун: баланс қиймати ҳаққоний қиймати бўйича баҳоланганлиги сабабли, молиявий ҳолат тўғрисидаги ҳисоботда ҳеч қандай қўшимча акс этмайди. Бу ҳолда, қутилаётган кредит йўқотишлари бўйича ҳисобланган имтиёзлар инвестицияларни қайта баҳолаш захирасининг бир қисми сифатида қайта баҳолаш суммасига киритилади;
- Кредит мажбуриятлари ва молиявий кафолат шартномалари учун: баҳолаш мажбурияти сифатида; ҳамда
- Агар кредит мажбуриятлари ишлатилган ва ишлатилмаган компонентни ўз ичига олган бўлса ва агар Гуруҳ ишлатилмаган компонент учун қутилаётган кредит йўқотишларини ишлатилган компонент зараридан алоҳида аниқлай олмаса, Гуруҳ ҳар иккала компонент учун жами имтиёзлар тўғрисида ҳисобот беради. Баҳолаш захира қийматининг ишлатилган компонентнинг ялпи баланс қийматидан ошиб кетиши баҳолаш мажбурияти сифатида кўрсатилади.

Гаровли таъминлаш. Гуруҳ, агар керак деб ҳисобласа, мижозлар мажбуриятлари бўйича гаров олади. Гаров, одатда, мижознинг активлари гарови кўринишида бўлиб, бу Гуруҳга мижознинг мавжуд ва келажақдаги мажбуриятлари бўйича бундай активлар бўйича талаб қилиш ҳуқуқини беради.

Пул маблағлари ва уларнинг эквивалентлари. Пул маблағлари ва уларнинг эквиваленти - бу маълум миқдордаги пул маблағларига осонлик билан айирбошланадиган ва қийматининг аҳамиятсиз ўзгаришларига учрайдиган нарсалар. Пул маблағлари ва уларнинг эквивалентлари Марказий банкдаги мажбурий захиралар бундан мустасно, Марказий банк ҳисобварақларидаги захираларни ва уч ойдан кам бўлган дастлабки банклараро депозитларни ўз ичига олади. Тақдим этилган вақтда уч ойдан ортиқ муддатга фойдаланишга чекловлар қўйилган маблағлар, пул маблағлари ва уларнинг эквивалентлари таркибидан чиқариб ташланади. Пул маблағлари ва уларнинг эквивалентлари амортизация қилинган қиймат бўйича ҳисобга олинади.

Пул оқими тўғрисидаги ҳисоботда тақдим этилган пул маблағлариёки тушумлар Гуруҳ томонидан пул маблағлари ва уларнинг эквивалентларини ўтказишни англатади, шу жумладан, Гуруҳда жойлаштирилган контрагентларнинг жорий ҳисобварақларига ўтказилган ёки ҳисобланган, кредит бўйича фоизли даромад ёки мижознинг жорий ҳисобварағидан маблағ ечиш йўли билан йиғилган қарзнинг асосий суммаси, мижознинг нуқтаи назаридан пул маблағлари ёки уларнинг эквивалентларини акс эттирувчи фоизли тўловлар ёки мижознинг жорий ҳисоб рақамига берилган кредитлар.

Бошқа банклардаги маблағлар. Бошқа банклардаги маблағлар, агар Гуруҳ контрагент банкларга пул маблағлари аниқланган ёки белгиланган санада ёпилиши керак бўлган аванс тўлови шаклида берганида ҳисобга олинади, шу билан бирга, Гуруҳ ҳосил молиявий воситалар билан боғлиқ бўлмаган ва очиқ бозорда котировка қилинмаган дебиторлик қарзлари билан савдо қилиш режаси бўлмаган бўлади.

Мижозларга берилган кредитлар ва аванслар. Мижозларга берилган кредит ва аванслар, агар Гуруҳ мижозлардан белгиланган ёки аниқланмаган муддатларда номаълум дебиторлик қарзларини сотиб олиш ёки яратиш бўйича аванслар берган бўлса ва улар билан савдо қилмоқчи бўлмаса, тан олинади. Мижозларга берилган кредитлар ва аванслар амортизация қилинган қиймат бўйича ҳисобга олинади.

Амортизация қилинган қиймат билан баҳоланган инвестицион қимматли қоғозлар. Гуруҳ самарали фоиз ставкаси усули ва фоиз даромадлилик асосида тан олинган самарали фоизли даромад ёрдамида амортизация қилинган қиймат бўйича баҳоланадиган баъзи инвестицион қимматли қоғозларни белгилаб олди. Гуруҳ ушбу инвестицияларни ёпиш муддатида ушлаб туришни режалаштирмоқда.

Асосий воситалар. Асосий воситалар 2007 йил 1 январгача сотиб олинган активлар учун, керак бўлганида йиғилган асосий воситалар амортизацияси ва қадрсизланишдан келиб чиққан зарарларни чиқариб ташлаб, 2006

"ЎЗБЕКИСТОН САНОАТ-ҚУРИЛИШ БАНКИ" АКЦИЯДОРЛИК ТИЖОРАТ БАНКИ ВА УНИНГ ШЎБА КОРХОНАЛАРИ

2020 ЙИЛ 31 ДЕКАБРДА ЯКУНЛАНГАН ЙИЛ УЧУН ЖАМЛАНМА МОЛИЯВИЙ ҲИСОБОТЛАРГА ИЗОҲЛАР

(агар бошқаси кўрсатилмаган бўлса, миллион Ўзбек сўмида)

Йил 31 декабр ҳолатига кўра ўзбек сўмида сотиб олиш қобилиятига эквивалент тенглаштирилган таннархда кўрсатилади.

Кичик таъмирлаш ва техник хизмат кўрсатиш харажатлари юзага келиши билан ҳисоблаб чиқилади. Асосий воситаларнинг асосий таркибий қисмларини алмаштириш учун қилинган харажатлар капиталлаштирилади ва алмаштириладиган компонентлар бекор қилинади.

Ҳар бир ҳисобот даври охирида раҳбарият асосий воситалар бузилганлигини кўрсатувчи белгилар мавжудлигини баҳолайди. Агар бирон бир бузилиш белгиси мавжуд бўлса, раҳбарият қайтарилиши мумкин бўлган қийматни баҳолайди, бу активнинг ҳаққоний қийматининг сотиш харажатлари ва ишлатилган қийматининг энг юқори қиймати сифатида белгиланади. Баланс қиймати қайта тикланадиган қийматга туширилади ва унинг қийматининг пасайиши йил давомида фойда ёки зарарда акс эттирилади. Олдинги даврларда актив учун тан олинган қиймат тушумининг зарари, агар фойдаланиш қийматини ёки сотиш харажатларини ҳисобга олмаганда, ҳаққоний қийматни аниқлаш учун ишлатилган баҳолашларда ўзгариш бўлса, қайтарилади.

Асосий воситалар объекти сотилганда ёки активдан доимий фойдаланишдан келажақда иқтисодий фойда кутилмаганда ҳисобдан чиқарилади. Асосий воситаларни сотиш ёки бошқа усулда сотишдан олинган даромад ёки зарар сотиш баҳоси билан баланс қиймати ўртасидаги фарқ сифатида аниқланади ва фойда ёки зарарда тан олинади.

Тугалланмаган қурилиш қиймати таназзулга учраган зарарни ҳисобга олган ҳолда баҳоланади. Қурилиш қиймати профессионал хизматлар нархини ўз ичига олади. Қурилатган бундай активлар қурилиш тугалланганда ёки режалаштирилган фойдаланишга тайёр бўлганда, асосий воситаларга тегишли тоифаларга бўлинади. Ушбу активлар ва бошқа асосий воситалар бўйича амортизацияни ҳисоблаш активлар режалаштирилган фойдаланишга тайёр бўлган пайтдан бошланади.

Амортизация. Тугалланмаган ерлар ва қурилишлар амортизация қилинмайди. Асосий воситаларнинг амортизацияси тўғри чизиқли усулда, яъни активларнинг кейинги ҳисобланган хизмат муддати давомида қолдиқ қийматига бир хил камайиши билан ҳисобланади:

Самарали фойдаланиш муддати, йилларда

Бинолар ва ижарага олинган мулкни яхшилаш	20
Офис ва компьютер ускуналари	5-10

Активнинг қолдиқ қиймати - бу, агар активнинг яроқлилик муддати тугаган бўлса ва унинг яроқлилик муддати тугагининг характерли шarti бўлса, сотиш бўйича тахминий харажатлар чегириб ташланганидан сўнг, ҳозирги вақтда гуруҳ активни тасарруф этишидан оладиган тахминий суммадир. Агар гуруҳ активни умрининг охиригача ишлатишни куца, активнинг қолдиқ қиймати нолга тенг бўлади. Активларнинг қолдиқ қиймати ва улардан фойдаланиш муддати қайта кўриб чиқилади ва керак бўлганда ҳар бир ҳисобот даври охирида тузатилади.

Номоддий активлар. Алоҳида операциялар натижасида сотиб олинган, муддати чекланган номоддий активлар жамғарилган амортизация ва қадрсизланишнинг йиғилган зарари ҳисобга олинмаган ҳолда таннархда ҳисобга олинади. Амортизация номоддий активларнинг фойдали амал қилиш муддати давомида тенг ҳисобга олинади. Ҳисобланган фойдали амал қилиш муддати ва амортизация усули ҳар бир ҳисобот даври охирида қайта кўриб чиқилади, кутилатган ҳар қандай ўзгаришлар истиқболли тарзда эълон қилинади.

Гуруҳнинг номоддий активлари биринчи навбатда капиталлаштирилган компьютер дастурларини ўз ичига олади. Сотиб олинган дастурий таъминот лицензиялари дастурий таъминотни сотиб олиш ва амалга ошириш харажатлари асосида капиталлаштирилади. Қолган барча дастурий таъминот харажатлари (масалан, техник хизмат кўрсатиш) юзага келганидек тўланади. Компютернинг капиталлаштирилган дастурий таъминоти 5 йил кутилган фойдали хизмат муддати давомида амортизация қилинади.

Молиявий ижара бўйича дебитор қарздорлик. Агар Гуруҳ ижарага берувчининг вазифасини бажарса ва таваккалчиликлар ва ижарага олинган нарсаларга эғалик қилишдан тушган маблағ ижара олувчига ўтказилса, лизинг активлари молиявий ижара дебиторлик қарзлари сифатида қайд этилади ва келажақда ижара тўловларининг жорий қиймати бўйича ҳисобга олинади. Молиявий ижара бўйича дебиторлик қарзлар дастлаб ижара бошланган санадан (ижара муддати бошланганда) ижара бошланган санага белгиланган дисконт ставкаси ёрдамида тан олинади (ижара муносабатлари бошланган сана икки санадан олдинги ҳисобланади: ижара шартномаси тузилган сана ва ижара асосий шартлари бўйича томонларнинг мажбуриятларини қабул қилган сана).

Дебиторлик қарзлари миқдори ва келажақдаги ижара тўловларининг жорий қиймати ўртасидаги фарқ ундирилмаган молиявий даромадни ифодалайди. Ушбу даромад ижара муддати давомида соф инвестиция усули (солиқдан олдин) ёрдамида тан олинади, бу эса ижара муддати давомида даромадлиқнинг доимий ставкасини назарда тутати. Ижара шартномасини тузиш билан бевосита боғлиқ бўлган қўшимча харажатлар

2020 йил 31 ДЕКАБРДА ЯКУНЛАНГАН ЙИЛ УЧУН ЖАМЛАНМА МОЛИЯВИЙ ҲИСОБОТЛАРГА ИЗОҲЛАР

(агар бошқаси кўрсатилмаган бўлса, миллион Ўзбек сўмида)

молиявий ижара дебиторлик қарзининг бошланғич суммасига киритилади ва ижара муддати давомида тан олинган даромаддан чиқарилади. Ижарадан олинган даромад йил давомида фойда ёки зарар бўйича фоизли даромад сифатида тан олинади.

Қадрсизланиш молиявий ижара бўйича дебиторлик қарзлари биринчи марта тан олинганидан кейин содир бўлган бир ёки бир неча ҳодисалар ("зарар ҳодисалари") натижасида юзага келгани учун йил давомида фойда ёки зарарда тан олинади. Гуруҳ худди шундай асосий мезонлардан фойдаланиб, амортизацияланган қиймат бўйича олинган кредитлар сингари, қадрсизланишдан зарар кўрганлиги тўғрисида объектив далиллар мавжудлигини аниқлайди. Қимматли қоғозлар қийматининг тушиши молиявий ижара дебиторлик қарзининг соф баланс қиймати ва келажақдаги пул оқимларининг жорий қиймати ўртасидаги фарқ учун рухсатнома яратиш йўли билан тан олинади (келажақда юзага келмаган зарарлар бундан мустасно). Ҳисобланган пул оқимлари, ижара шартномаси бўйича активни олиш ва сотишдан келиб чиқадиган пул оқимларини акс эттиради.

Мажбуриятлар тўланмагани учун олиб қўйилган гаров. Мажбуриятларни тўламаслик учун олиб қўйилган гаров муддати ўтган кредитларни тўлаш йўли билан сотиб олинган молиявий ва молиявий бўлмаган активларни англатади. Бу активлар дастлаб сотиб олинганидан кейин ҳаққоний қиймати бўйича тан олинади ва уларнинг хусусиятига ва гуруҳнинг ушбу активларни қайтариш ниятига қараб, асосий воситалар, бошқа молиявий активлар, инвестиция қиймати ёки бошқа активлар таркибига киритилади, сўнг ушбу тоифадаги активлар учун ҳисоб сийёсати мувофиқ қайта баҳоланади ва ҳисобга олинади.

Сотиш учун мўлжалланган узоқ муддатли активлар. Узоқ муддатли активлар ва узоқ муддатли ва айланма активларни ўз ичига олиши мумкин бўлган ҳисобдан чиқарилувчи активлар агар уларнинг баланс қиймати, асосан, ҳисобот даври тугаганидан сўнг 12 ой ичида сотиш йўли билан (шу жумладан, ушбу активларни ушлаб турувчи шўба корхона назоратини йўқотишда) тикланса, молиявий ҳолат тўғрисидаги ҳисоботда "Сотиш учун мўлжалланган узоқ муддатли активлар" сифатида акс эттирилади. Активларни қайта таснифлаш куйидаги барча мезонларга риоя қилишни талаб қилади: (а) активлар ҳозирги ҳолатида дарҳол сотишга тайёр; (б) Гуруҳ раҳбарияти харидор топишнинг жорий дастурини маъқуллади ва уни амалга оширишни бошлади; (в) активларни тегишли нархда сотиш учун фаол маркетинг ўтказилади; (г) сотиш бир йил ичида амалга оширилиши кутилиши, ва (д) сотиш режасининг жиддий ўзгариши ёки бекор қилиниши кутилмайди. Жорий ҳисобот даври учун молиявий ҳолат тўғрисидаги ҳисоботда сотувга қўйилган деб таснифланган узоқ муддатли активлар ёки чиқиндилар гуруҳлари жорий ҳисобот даври охиридаги таснифга мос келиши учун қиёсий ҳисоботда қайта таснифланмайди ёки қайта кўрсатилмайди.

Чиқиб кетувчи гуруҳ бу сотиш ёки бошқа усулда, битта савдо операциялари вақтида битта гуруҳ сифатида чиқарилиши керак бўлган активлар (айланма ва узоқ муддатли) ва шу активлар билан бевосита боғлиқ бўлган мажбуриятлар. Гудвил, агар сотиш гуруҳи активни сотиб олиш учун гудвил ажратилган пул маблағларини ишлаб чиқарувчи бирлик таркибига киритса, чиқиб кетувчи гуруҳда ҳисобга олинади.

Узоқ муддатли активлар – бу ҳисобот даври тугаганидан сўнг 12 ой ичида қайтарилиши ёки олиниши кутилмайдиган суммаларни ўз ичига олган активлар. Агар қайта таснифлаш зарурати туғилса, у активнинг қисқа муддатли ва узоқ муддатли қисмлари учун жойлаштирилади.

Сотиш учун чиқиб кетувчи гуруҳлар, одатда, уларнинг баланс қиймати ва сотиш харажатларини ҳисобга олмаганда, ҳаққоний қийматнинг энг пасты билан баҳоланади. Сотиш учун қўйилган асосий воситалар амортизация қилинмайди. Қайта таснифланган узоқ муддатли молиявий воситалар ва кечиктирилган солиқлар баланс қиймати ва ҳаққоний қийматини сотиш харажатлари ҳисобга олинмаган ҳолда камайтирилмайди. Савдога ўтказилган гуруҳлар билан бевосита боғлиқ бўлган мажбуриятлар молиявий ҳолат тўғрисидаги ҳисоботда алоҳида кўрсатилади.

Тўхтатилган фаолият. Тўхтатилган фаолият сотилган ёки сотиш учун ушлаб турилган деб таснифланган гуруҳнинг таркибий қисми ҳисобланади ва а) бизнеснинг алоҳида муҳим йўналишини ёки фаолиятнинг географик майдонини ифодалайди; (б) алоҳида фаолият йўналиши ёки географик фаолият соҳасини тасарруф этиш бўйича ягона, мувофиқлаштирилган режанинг бир қисми; ёки (в) фақат кейинчалик қайта сотиш мақсадида сотиб олинган шўба корхонаси. Тўхтатилган фаолиятдан олинган даромадлар ва пул оқими, агар мавжуд бўлса, таққосланадиган маълумотларнинг тегишли қайта ошкор қилиниши билан давом этаётган фаолиятдан алоҳида кўрсатилади.

Бошқа банклар маблағлари. Бошқа банклар ҳисобига, контрагент банклар Гуруҳга пул маблағлари ёки бошқа активларни тақдим этганда тан олинади. Тугалланмаган молиявий мажбуриятлар амортизация қилинган қиймат бўйича ҳисобга олинади.

Мижозлар маблағлари. Мижозлар ҳисоблари жисмоний шахслар, давлат ёки корпоратив мижозлар олтидан ҳосил бўлмайдиган молиявий мажбуриятларни ифодалайди ва амортизация қилинган қиймат бўйича ҳисобга олинади.

"ЎЗБЕКИСТОН САНОАТ-ҚУРИЛИШ БАНКИ" АКЦИЯДОРЛИК ТИЖОРАТ БАНКИ ВА УНИНГ ШЎБА КОРХОНАЛАРИ

2020 ЙИЛ 31 ДЕКАБРДА ЯКУНЛАНГАН ЙИЛ УЧУН ЖАМЛАНМА МОЛИЯВИЙ ҲИСОБОТЛАРГА ИЗОҲЛАР

(агар бошқаси кўрсатилмаган бўлса, миллион Ўзбек сўмида)

Чиқарилган қарз қимматли қоғозлари. Чиқарилган қимматли қоғозлар гуруҳи томонидан чиқарилган облигациялар ва депозит сертификатларини ўз ичига олади. Қарзли қимматли қоғозлар амортизация қилинган қиймат бўйича ҳисобга олинади.

Бошқа қарз маблағлари. Бошқа қарз маблағлари давлат ва нодавлат жамғармалари ва молия институтларидан олинган қарзларни ўз ичига олади. Бошқа қарз маблағлари амортизация қилинган қиймат бўйича ҳисобга олинади.

Даромад солиғи. Жамланма молиявий ҳисобот қонун ҳужжатларининг талабларига мувофиқ ҳисобот даври охирида амалда бўлган ёки амалда кучга кирган солиқ харажатларини акс эттиради. Даромад солиғи бўйича харажатлар жорий солиқ харажатлари ва кечиктирилган солиқ харажатларини ўз ичига олади ва йил давомида фойда ёки зарарда акс эттирилади, агар улар бошқа умумий даромадда ёки тўғридан-тўғри шахсий капиталда акс эттирилмаслиги керак, чунки улар бу даврда бошқа тўлиқ даромад ёки тўғридан -тўғри капиталда акс эттирилган операциялар билан боғлиқ.

Жорий солиқ жорий ва олдинги даврлар учун солиққа тортиладиган фойда ёки зарар бўйича солиқ органларига тўланиши кутилган ёки солиқ органлари томонидан ундирилиши керак бўлган даромад солиғи суммалари асосида ҳисобланади. Солиққа тортиладиган фойда ёки зарар, агар жамланма молиявий ҳисобот тегишли солиқ декларациясини топширишдан олдин тасдиқланган бўлса, тахминларга асосланади. Бошқа солиқ харажатлари, даромад солиғи бундан мустасно, маъмурий ва бошқа операция харажатларга киритилади.

Кечиктирилган солиқ жамланма молиявий ҳисоботдаги активлар ва мажбуриятларнинг баланс қиймати ва солиқ солинадиган фойдани ҳисоблашда фойдаланиладиган тегишли солиқ базаси ўртасидаги вақтинчалик фарқлар бўйича тан олинади. Кечиктирилган солиқ мажбуриятлари одатда солиққа тортиладиган барча вақтинчалик фарқлар учун тан олинади. Кечиктирилган солиқ активлари, одатда, чегириб ташланадиган вақтинчалик фарқлар бўйича, агар солиққа тортиладиган фойда бўлиши эҳтимоли мавжуд бўлса, ҳисобга олинadиган вақтинчалик фарқлардан фойдаланилади. Вақтинчалик фарқ солиққа тортиладиган фойда ёки бухгалтерия фойдасига таъсир қилмайдиган операцияларда активлар ва мажбуриятларнинг дастлабки тан олиншидан (корхона бирлашмасидан ташқари) келиб чиқса, бундай кечиктирилган солиқ активлари ва мажбуриятлари тан олинмайди. Бундан ташқари, агар вақтинчалик фарқ гудвилни дастлабки тан олишидан келиб чиқса, кечиктирилган солиқ мажбуриятлари тан олинмайди.

Кечиктирилган солиқ мажбуриятлари, шўба ва боғлиқ корхоналарга инвестициялар билан боғлиқ солиққа тортиладиган вақтинчалик фарқлар учун тан олинади, ҳамда, қўшма корхоналар улушлари учун, агар Гуруҳ вақтинчалик фарқни тикланишини назорат қилиши мумкин бўлса ва вақтинчалик фарқ яқин келажақда тикланмаслиги эҳтимоли мавжудлиги бундан мустасно. Бундай инвестициялар ва фоизлар билан боғлиқ чегириб ташланadиган вақтинчалик фарқлардан келиб чиқадиган кечиктирилган солиқ активлари, вақтдаги фарқлар афзалликларидан фойдаланиш учун етарлича солиқ солинадиган фойда олиниши ва яқин келажақда тикланиши кутилиши эҳтимоли борлигида тан олинади.

Кечиктирилган солиқ активларининг баланс қиймати ҳар бир ҳисобот даври охирида кўриб чиқилади ва активнинг бир қисmini ёки ҳаммасини қайтариш учун етарли солиққа тортиладиган фойда олиниши эҳтимоли бўлмаган даражада камаюди. Кечиктирилган солиқ мажбуриятлари ва активлари ҳисобот даври охиригача кучга кирган ёки жорий қилинган солиқ ставкалари (ва солиқ қонунлари) асосида мажбуриятни тўлаш ёки активни сотиш даврида қўлланилиши кутилаётган солиқ ставкалари бўйича баҳоланади.

Кечиктирилган солиқ мажбуриятлари ва активларини ўлчаш, ҳисобот даври охирида гуруҳ ўз активлари ва мажбуриятларининг баланс қийматини қоплаши ёки тўлашини кутишидан келиб чиқадиган солиқ оқибатларини акс эттиради.

Номаълум солиқ позициялари. Гуруҳнинг номаълум солиқ позициялари ҳар бир ҳисобот даври охирида раҳбарият томонидан баҳоланади. Солиқ мажбуриятлари, агар раҳбарият, агар солиқ органлари томонидан гуруҳнинг солиқ позициясига эътироз билдирилса, қўшимча солиқ мажбуриятлари вужудга келиши эҳтимоли бор деб ҳисобласа, тан олинади. Бундай баҳолаш ҳисобот даври охирида амалда бўлган ёки кучга кирган солиқ қонунчилигининг талқини ва шунга ўхшаш масалалар бўйича маълум бўлган суд буйруғи ёки бошқа қарорига асосланган ҳолда амалга оширилади. Даромад солиғидан ташқари жарималар, фоизлар ва солиқлар бўйича мажбуриятлар ҳисобот даври охирида мажбуриятларни тўлаш учун зарур бўлган харажатларни раҳбарият томонидан энг яхши баҳоланиши асосида қайд этилади.

Ўзбекистон Республикасида солиқ тизимини кенг қўламли ўзгартиришлар амалга оширилмоқда, бу Ўзбекистон Республикасининг солиқ сиёсатини такомиллаштириш концепциясининг қабул қилиниши билан боғлиқ. Унинг асосий ислохотлари Солиқ кодексида, бошқа норматив ҳужжатларда, шу жумладан "Йиллик бюджет тўғрисида" ги қарорда жорий этилган ва 2019 йил 1 январдан кучга кирган.

"ЎЗБЕКИСТОН САНОАТ-ҚУРИЛИШ БАНКИ" АКЦИЯДОРЛИК ТИЖОРАТ БАНКИ ВА УНИНГ ШЎБА КОРХОНАЛАРИ

2020 ЙИЛ 31 ДЕКАБРДА ЯКУНЛАНГАН ЙИЛ УЧУН ЖАМЛАНМА МОЛИЯВИЙ ҲИСОБОТЛАРГА ИЗОҲЛАР

(агар бошқаси кўрсатилмаган бўлса, миллион Ўзбек сўмида)

Президентнинг 2018 йил 26 декабрдаги "2019 йилги Ўзбекистон Республикаси асосий бюджетининг асосий макроиқтисодий кўрсаткичлари прогнози ва давлат бюджети параметрлари ҳамда 2020-2021 йилларга мўлжалланган бюджет мақсадлари тўғрисида"ги ПҚ-4086-сонли Қарорига мувофиқ Ўзбекистон Республикасининг солиқ қонунчилигига жиддий ўзгаришлар киритилди. Кредит ташкилотлари учун корпоратив даромад солиғи 20% миқдорида белгиланади.

Қарзлар ва мажбуриятлар бўйича захиралар. Мажбуриятлар ва чегирмалар бўйича захиралар, агар Гуруҳ ўтган воқеалардан келиб чиқадиган мажбуриятларга (юридик ёки корхона айланмаси меъёрларида назарда тутилган) эга бўлса ва Гуруҳ ушбу мажбуриятларни тўлаши керак бўлса, тан олинади шу билан бирга, бундай мажбуриятлар миқдори тахмин қилиш мумкин.

Агар гуруҳ мажбуриятларни бажариш учун зарур бўлган тўловлар учинчи шахс томонидан қисман ёки тўлиқ қопланишини кутилса, масалан, суғурта шартномалари бўйича, қоплаб берилиш олиншига ишонч ҳосил қилинган тақдирда, алоҳида актив сифатида қайд этилади. Захиралар билан боғлиқ харажатлар фойда ёки зарар ва бошқа жами даромадлар тўғрисидаги ҳисоботда ҳар қандай компенсацияни ҳисобга олмаганда акс эттирилади.

Бухгалтерия ҳисобида қайд этилган захиралар суммаси, бу мажбуриятларни бажариш учун зарур бўлган сумманинг энг яхши баҳоси бўлиб, бу мажбуриятларга хос бўлган хавф ва ноаниқликларни ҳисобга олган ҳолда ҳисобот даври охирида аниқланади. Агар келажакдаги харажатлар бўйича захиралар миқдори мажбуриятларни бажариш учун ҳисобланган пул оқими асосида ҳисобланса, келажакдаги харажатлар бўйича захиралар пул оқимларининг жорий қиймати сифатида белгиланади (агар вақт ўтиши билан пул қийматининг таъсири сезиларли бўлса).

Агар пулнинг вақт қийматининг таъсири муҳим бўлса, захиралар, агар керак бўлса, мажбуриятга хос бўлган хавфларни акс эттирувчи, жорий солиқдан олдинги ставка ёрдамида дисконтланади. Дисконтдан фойдаланганда, вақт ўтиши билан резервнинг кўпайиши молиявий харажатлар сифатида тан олинади.

Кредит билан боғлиқ мажбуриятлар. Гуруҳ молиявий кафолатлар ва кредит бериш мажбуриятларини беради. Молиявий кафолатлар, агар мижоз учинчи шахслар олдидаги мажбуриятларини бажара олмаса ва кредитлар билан бир хил кредит хавфини ўз зиммасига оладиган бўлса, тўловларни амалга ошириш бўйича қайтарилмас мажбуриятларни англатади. Молиявий кафолатлар ва кредит бериш мажбуриятлари дастлаб ҳаққоний қийматда тан олинади, бу одатда олинган тўловлар миқдори билан тасдиқланади. Ушбу сумма мажбуриятнинг амал қилиш муддати давомида тўғри чизиқ бўйича амортизация қилинади, агар кредит олиш бўйича аниқ келишувга эга бўлиш эҳтимоли бўлса ва кредит тузилганидан кўп ўтмай сотилиши кутилмайдиган, кредит олиш мажбуриятлари бундан мустасно; кредит бериш мажбуриятлари билан боғлиқ бундай комиссия даромадлари келажак давр даромадлари сифатида ҳисобланади ва дастлабки тан олишда кредитнинг баланс қийматига киритилади.

Ҳар бир ҳисобот даври охирида мажбуриятлар (i) амортизация қилинмаган сумманинг юқори тан олинши билан баҳоланади; ва (ii) ҳисобот даври охирида мажбуриятларни бажариш учун зарур бўлган харажатларнинг энг яхши баҳоси билан баҳоланади.

Савдо ва бошқа кредит қарзлар. Кредиторлик қарзлар контрагент ўз мажбуриятларини бажарганида тан олинади ва амортизацияланган қиймат бўйича ҳисобга олинади.

Акциядорлик капитали. Оддий акциялар ва қайтарилмайдиган акциялар, имтиёзли акциялар ва дивидендлар шахсий капиталига киради. Тўғридан -тўғри янги акциялар чиқарилиши билан боғлиқ бўлган қўшимча харажатлар ўз маблағларида тушумдан чегирма сифатида акс эттирилади (солиқни ҳисобга олмаганда). Олинган акцияларнинг ҳаққоний қиймати чиқарилган акцияларнинг номинал қийматидан ошиб кетадиган миқдори капиталда эмиссия даромадлари сифатида акс эттирилади.

Муайян санада ёки акциядорнинг хоҳишига кўра мажбурий купонга эга бўлган ёки сотиб оладиган имтиёзли акциялар молиявий мажбурият сифатида таснифланади ва бошқа қарз маблағлари таркибига киради. Ушбу имтиёзли акциялар бўйича дивидендлар самарали фоизлар усули ёрдамида амортизация қилинган қийматга асосланган фоиз харажатлари сифатида тан олинади.

Шахсий қайта сотиб олинган акциялар. Агар гуруҳ ёки унинг шўба корхоналари гуруҳ акцияларини қайтариб сотиб олсалар, Гуруҳ эгаларига тегишли бўлган капитал, акциялар қайта чиқарилгунга қадар, сотилмагунча ёки ушбу акцияларнинг номинал қийматига камайтирилгунга қадар, солиқни ҳисобга олмаганда, тўғридан -тўғри ўсиб боровчи барча операциялар харажатларини ўз ичига олган ҳолда тўланган суммага камайтирилади. Ушбу акциялар кейинчалик сотилган ёки қайта чиқарилган тақдирда олинган сумма ўз капиталига киритилади.

Дивидендлар. Дивидендлар улар эълон қилинган даврда ўз капиталида тан олинади. Ҳисобот даври тугаганидан сўнг, бироқ жамланма молиявий ҳисобот чиқаришга рухсат берилгунга қадар эълон қилинган барча дивидендлар

"ЎЗБЕКИСТОН САНОАТ-ҚУРИЛИШ БАНКИ" АКЦИЯДОРЛИК ТИЖОРАТ БАНКИ ВА УНИНГ ШЎБА КОРХОНАЛАРИ

2020 ЙИЛ 31 ДЕКАБРДА ЯКУНЛАНГАН ЙИЛ УЧУН ЖАМЛАНМА МОЛИЯВИЙ ҲИСОБОТЛАРГА ИЗОҲЛАР

(агар бошқаси кўрсатилмаган бўлса, миллион Ўзбек сўмида)

"Ҳисобот даври тугагандан кейинги ўзгаришлар" изоҳида акс эттирилади. Фойда ва унинг бошқа харажатларини тақсимлаш Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари талабларига мувофиқ тайёрланган молиявий ҳисоботлар асосида амалга оширилади. Ўзбекистон Республикаси қонунчилиги талабларига мувофиқ фойдани тақсимлаш тақсимланмаган фойдалар асосида амалга оширилади.

Даромад ва харажатларни акс эттириш. Барча қарз воситалари бўйича фоизли даромад ва харажатлар самарали фоизлар усули ёрдамида ҳисоб-китоб асосида ҳисобга олинади. Ушбу ҳисоб-китоб фоизли даромадлар ва харажатларга самарали фоиз ставкаси, битим харажатлари ва бошқа барча мукофотлар ёки чегирмаларнинг ажралмас қисми бўлган шартнома тарафлари тўлаган ёки олган барча комиссия ва йиғимларни ўз ичига олади.

Фоол фоиз ставкаси билан боғлиқ йиғимларга молиявий активни шакллантириш ёки сотиб олиш ёки молиявий мажбурият чиқариш муносабати билан олинган ёки тўланган тўловлар киради (масалан, кредитга лаёқатлилигини баҳолаш, кафолатлар ёки гаровларни баҳолаш ёки қайд этиш, асбоб шартларини ҳал қилиш ва битим ҳужжатларини қайта ишлаш учун йиғимлар). Гуруҳ кредит ставкалари бўйича кредит олиш бўйича мажбуриятларни қабул қилгани учун қабул қилинган комиссиялар, агар гуруҳ маълум бир кредит шартномасини тузиши мумкин бўлса ва кредитни сотишдан кейин уни сотилиши кутилмаса, самарали фоиз ставкасининг ажралмас қисми ҳисобланади. Гуруҳ кредит бериш мажбуриятларини ўзгаришлари фойда ёки зарар таркибида кўрсатилувчи ҳаққоний қиймати бўйича баҳоланадиган молиявий мажбурият сифатида таснифламайди.

Агар берилган кредитлар ва бошқа қарз воситаларини ўз вақтида тўлашда шубҳа бўлса, улар ёпилиши керак бўлган нархигача, қадрсизланиш нархини аниқлаш мақсадида келгуси пул оқимини дисконтлаш учун қўлланган самарали фоиз ставкасини кўрсатиш билан ҳисобдан чиқарилади.

Бошқа барча тўловлар ва комиссия даромадлари, бошқа даромадлар ва бошқа харажатлар, қоида тариқасида, маълум бир операцияни бажариш босқичига қараб, хизматларнинг умумий ҳажмида кўрсатиладиган таъминланиши керак бўлган ҳақиқий хизматнинг улуши сифатида аниқланади. Синдикацияланган кредитлар учун кредитлар, агар синдикация тугалланса ва Гуруҳ кредит пакетининг бир қисmini ўзида қолдирмаса, ёки кредит пакетининг бир қисmini ўзи учун қолган келишув томонлари билан бир хил самарали фоиз ставкасида ушлаб қолса, даромад сифатида тан олинади.

Учинчи шахслар билан битимлар тузишдан, масалан, кредитлар, акциялар ва бошқа қимматли қоғозларни сотиб олишдан ёки компанияларнинг олди-сотдидан олинган йиғим ва комиссия даромадлари битим тугагандан сўнг тан олинади.

Кредит билан таъминланган молиявий активлар учун фоизли даромадлар, кредит бўйича қадрсизланган молиявий активларнинг амортизация қилинган қийматига (яъни, кутилаётган кредит йўқотишлари бўйича захираларни чегириб ташлаб ялпи баланс қийматига) нисбатан самарали фоиз ставкасини қўллаш орқали ҳисобланади.

Суғурта фаолиятини ҳисобга олиш асослари

Суғурта операциялари бўйича даромадлар, биринчи навбатда, олинмаган мукофотлар бўйича захираларни ҳисобга олмаганда, имзоланган мукофотлардан иборат.

Имзоланган суғурта мукофотлари. Мукофотлар шартнома тузилгандан кейин суғурта операцияларидан олинган даромад сифатида тўлиқ тан олинади.

Ишлаб топилмаган мукофотлар захираси. Гуруҳ суғурта фаолияти турларини тўртта ҳисоблаш гуруҳига бўлиш орқали қонуний талабларга мувофиқ ишлаб топилмаган мукофотлар захирасини ("РНП") ҳисоблаб чиқади. Биринчи ҳисоблаш гуруҳи учун олинмаган мукофотлар ҳар бир суғурта шартномаси бўйича «pro rata temporis» усули билан алоҳида ҳисоблаб чиқилади, бу эса МҲХСга мос келади. "pro rata temporis" усули ҳисобот кунигаги суғурта шартномасининг қолган яроқлилик муддатига мутаносиб равишда олинмаган мукофотни ҳисоблашни ўз ичига олади. Бошқа ҳисоблаш гуруҳлари учун РНП МҲХСга мос келмайдиган бошқа усуллар ёрдамида ҳисобланади.

Суғурта тўловлари. Тўловлар ва тўловларни қайта ишлаш харажатлари даромад ёки зарарлар ва бошқа умумий даромадлар тўғрисидаги жамланма ҳисоботда суброгацияни чегириб ташлаган ҳолда суғурта қилдирувчиларга ёки учинчи шахсларга компенсация тўлаш бўйича баҳоланган мажбурият асосида юзага келганда кўрсатилади. Суброгация - бу даъволарни ҳал қилиш жараёни билан боғлиқ харажатларнинг бир қисmini ёки барчасини тўлаш учун учинчи шахсга даъво қилиш ҳуқуқи.

Зарарлар захираси. Зарарлар бўйича захира - бу якуний йўқотишлар ҳисоб-китобларининг йиғиндисидир ва ҳисобот берилган, лекин аниқланмаган зарарлар бўйича ("РЗНУ") ва юзага келган, бироқ ҳисобот берилмаган йўқотишлар бўйича захирани ўз ичига олади ("РПНУ"). Тўловни қайта ишлаш харажатларини баҳолаш РЗНУ ва РПНУга киритилган. РЗНУ даъво қилинган, аммо ҳисобот санасида ҳал қилинмаган зарарларга нисбатан тақдим

"ЎЗБЕКИСТОН САНОАТ-ҚУРИЛИШ БАНКИ" АКЦИЯДОРЛИК ТИЖОРАТ БАНКИ ВА УНИНГ ШЎБА КОРХОНАЛАРИ

2020 ЙИЛ 31 ДЕКАБРДА ЯКУНЛАНГАН ЙИЛ УЧУН ЖАМЛАНМА МОЛИЯВИЙ ҲИСОБОТЛАРГА ИЗОҲЛАР

(агар бошқаси кўрсатилмаган бўлса, миллион Ўзбек сўмида)

этилади. РПНУ ҳар бир фаолият учун баҳоланган РПНУни йиғиш орқали гуруҳ томонидан белгиланади. Суғурта тўғрисидаги қонун ҳужжатларига мувофиқ (Молия вазирининг 2008 йил 20 ноябрдаги 107-сонли қарори билан тасдиқланган суғурталовчиларнинг суғурта захиралари тўғрисидаги Низом, Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги томонидан 2008 йил 15 декабрда 1882-сон билан рўйхатга олинган), Гуруҳ ҳисобот кунидан 12 ой олдин суғурта шартномалари бўйича асосий суғурта мукофотининг камида 10% миқдорида РПНУни ҳисоблаб чиқади. Суғурта шартномалари бўйича захиралар асосан олинмаган мукофотлар захиралари ва суғурта захираларидан иборат.

Профилактик чора-тадбирлар захираси. Суғурта қонунчилигида белгиланган шартларга мувофиқ, суғурта турлари бўйича гуруҳ олган мукофотларнинг бир қисmini ишлатиш чекланган (Молия вазирининг 2008 йил 20 ноябрдаги 107-сонли қарори билан тасдиқланган суғурталовчиларнинг суғурта захиралари тўғрисидаги Низом, Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги томонидан 2008 йил 15 декабрда 1882-сон билан рўйхатга олинган). Захира ҳисобот даврида олинган мукофотларнинг фоизи сифатида белгиланади. Профилактик чора-тадбирлар захираси ("РПМ") бахтсиз ҳодисалар, суғурталанган мулкнинг йўқолиши ёки шикастланишининг олдини олиш бўйича чора-тадбирларни молиялаштиришга, шунингдек суғурта ҳодисалари содир бўлишининг олдини олиш ва огоҳлантиришга қаратилган бошқа тадбирларни молиялаштиришга мўлжалланган.

Барқарорлаштириш захираси. Қонун ҳужжатларига мувофиқ (Молия вазирининг 2008 йил 20 ноябрдаги 107-сонли қарори билан тасдиқланган суғурталовчиларнинг суғурта захиралари тўғрисидаги Низом, Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги томонидан 2008 йил 15 декабрда 1882-сон билан рўйхатга олинган), Гуруҳ яратиши керак бўлган қўшимча захира, унга кўра, агар молиявий шароитлар ўзгарганда ўз мажбуриятларини қоплаш учун активлар етарли бўлмаган тақдирда, кафолат бериш учун талаб қилинадиган меъёрдан юқори бўлган захираларга эга бўлиш керак.

Мажбуриятларнинг мувофиқлиги бўйича тест. Ҳар бир ҳисобот санасида шартнома мажбуриятлари мувофиқлигини текшириш учун мувофиқлик тестлари ўтказилади. Ушбу тестлар келгусида шартнома бўйича пул оқими ва даъволарни кўриб чиқиш харажатлари ва маъмурий харажатлар, шунингдек, бундай мажбуриятларни қўллаб-қувватловчи активларга инвестициялардан тушган даромадлар бўйича энг яхши ҳисоб-китоблардан фойдаланади. Ҳар қандай етишмовчилик жамланма даромадлар тўғрисидаги ҳисоботда дарҳол тан олинади, кейинчалик мажбуриятнинг адекватлигини текширишдан келиб чиқадиган зарарлар бўйича захира яратилади.

Қайта суғурталаш. Гуруҳ мажбуриятларни олади ва одатдаги иш жараёнида қайта суғурта қилиш учун ҳақ тўлайди. Ўтказилган қайта суғурта шартномалари гуруҳни суғурта қилдирувчилар олдидаги мажбуриятларидан озод қилмайди. Қайта суғурталовчилардан олинadиган суммалар қайта суғурталанган суғурта шартномалари билан боғлиқ суммаларга ва ҳар бир қайта суғурта шартномасининг амал қилиш муддатига мувофиқ баҳоланади. Қайта суғурталаш активларига қайта суғурталаш компанияларининг тўланган даъволар бўйича қолдиқлари, шу жумладан даъволарни қайта ишлаш харажатлари, зарарни қайта суғурталовчиларнинг ҳиссаси ва гуруҳга ўтказилган мукофотлар киради. Қайта суғурталаш кредиторлик қарзлари - бу гуруҳнинг қайта суғурта мукофотларини қайта суғурталовчиларга ўтказиш мажбуриятлари.

Гуруҳ қайта суғурта активларини қадрсизланиш учун мунтазам баҳолайди. Агар қайта суғурта активининг бузилганлиги тўғрисида объектив далиллар мавжуд бўлса, гуруҳ қайта суғурта активининг баланс қийматини унинг қайтариладиган қийматига камайтиради ва жамланма даромадлар тўғрисидаги ҳисоботда бу зарарни тан олади.

Чет эл валютасини қайта баҳолаш. Гуруҳнинг функционал валютаси - бу Гуруҳ фаолият кўрсатадиган асосий иқтисодий муҳитнинг валютаси. Гуруҳнинг функционал валютаси ва гуруҳнинг тақдимот валютаси - Ўзбекистон Республикасининг миллий валютаси ўзбек сўми ("UZS").

Пул активлари ва мажбуриятлари тегишли ҳисобот даври охиридаги Марказий банкнинг расмий курси бўйича гуруҳнинг функционал валютасига ўтказилади. Валюта активлари ва мажбуриятларини хорижий валютадаги операциялар бўйича ижобий ва салбий курс фарқлари ҳисоблашларидаги бўйича йил охиридаги Марказий банкнинг расмий валюта курси бўйича гуруҳнинг функционал валютасига ўтказиш бўйича валюта тушумлари ва зарарлари йил учун фойда ёки зарарда акс эттирилади. Хорижий валютадаги ҳаққоний қиймати бўйича баҳоланган номоддий объектлар, шу жумладан уллуш воситалари, ҳаққоний қиймат аниқланган пайтдаги валюта курслари бўйича қайта ҳисобланади.

Хорижий валютадаги ҳаққоний қийматда баҳоланган моддий бўлмаган объектларга курс фарқларининг таъсири ҳаққоний қиймат бўйича қайта баҳолашдаги даромад ёки зарарнинг бир қисми сифатида қайд этилади.

2020 йил 31 декабр ҳолатига хорижий валютадаги ҳисоб қолдиқларини қайта баҳолаш учун расмий курс 10,476,92 АҚШ долларини (2019 йил 31 декабр: 9,507,56 АҚШ доллари) ва 1 Евро учун 12,786,03 UZS (2019 йил 31 декабр: 1 евро учун 10 624,70 сўм) ташкил этди.

"ЎЗБЕКИСТОН САНОАТ-ҚУРИЛИШ БАНКИ" АКЦИЯДОРЛИК ТИЖОРАТ БАНКИ ВА УНИНГ ШЎБА КОРХОНАЛАРИ

2020 йил 31 ДЕКАБРДА ЯКУНЛАНГАН ЙИЛ УЧУН ЖАМЛАНМА МОЛИЯВИЙ ҲИСОБОТЛАРГА ИЗОҲЛАР

(агар бошқаси кўрсатилмаган бўлса, миллион Ўзбек сўмида)

Ўзаро ҳисоб-китоб. Молиявий активлар ва мажбуриятлар ҳисоб-китоб қилинади ва соф суммаси молиявий ҳолат тўғрисидаги ҳисоботда фақат ҳисобот қилинган суммани ҳисобдан чиқариш ҳуқуқи ва активни бир-бирига алмаштириш ёки бир вақтнинг ўзида сотиш ва мажбуриятларни тўлаш нияти мавжуд бўлганда ҳисоботда акс эттирилади.

Акция бўйича даромад. Имтиёзли акцияларни акциядорлардан сотиб олиш шарт эмас ва улар иштирокчи акциялар ҳисобланади. Бир акциядан тушган даромад, гуруҳ эгаларига тегишли бўлган фойда ёки зарарни йил давомида чиқарилган оддий иштирок этувчи акцияларнинг ўртача сонига бўлиш йўли билан ҳисобланади.

Ходимларни таъминлаш харажатлари ва тегишли чегирмалар. Иш ҳақи харажатлари, давлат пенсия ва ижтимоий сўғурта жамғармаларига бадаллар, тўланадиган таътил ва касаллик таътили, тегишли хизматлар гуруҳ ходимлари томонидан кўрсатилганида пул кўринишида бўлмаган мукофотлар ва нафақалар ҳисоблаб чиқилади. Гуруҳ ҳукумат томонидан белгиланган бадаллар режаси бўйича тўловлардан ташқари, ҳукумат томонидан белгиланган пенсия тўловлари ва бошқа шунга ўхшаш нафақаларни тўлаш бўйича қонуний ёки вужудга келган мажбуриятга эга эмас.

Сегмент бўйича ҳисобот. Сегментлар бўйича ҳисобот гуруҳнинг операцион қарорларини қабул қилувчига ички ҳисоботга мувофиқ тайёрланади. Агар сегмент, агар унинг даромади, молиявий натижаси ёки активлари жами даромаднинг, жами молиявий натижанинг ёки барча сегментларнинг жами активларининг камида ўн фоизини ташкил этса, алоҳида тақдим этилади.

Ликвидлик тартибида молиявий ҳолат тўғрисидаги ҳисоботдаги моддаларни тақдим этиш. Гуруҳ аниқ белгиланган операцион циклга эга эмас, шунинг учун ҳам гуруҳ молиявий ҳолат тўғрисидаги ҳисоботда қисқа муддатли ва узоқ муддатли активлар ва мажбуриятларни алоҳида кўрсатмайди. Бунинг ўрнига активлар ва мажбуриятлар ликвидлик тартибида келтирилган.

Ҳисоб сиёсатини қўллашда, Гуруҳ раҳбарияти бошқа манбалардан аниқ кўринмайдиган активлар ва мажбуриятларнинг баланс қиймати тўғрисида хулоса, баҳо ва тахминларни бажариши шарт. Ҳисоб-китоблар ва улар билан боғлиқ тахминлар тарихий тажрибага ва оқилона деб ҳисобланган бошқа омилларга асосланган. Ҳақиқий натижалар ушбу тахминлардан фарқ қилиши мумкин.

Ҳисоб-китоблар ва асосий тахминлар доимий равишда қайта кўриб чиқилади. Бухгалтерия баҳолашларидаги ўзгаришлар, агар қайта кўриб чиқиш фақат шу даврга тааллуқли бўлса, қайта кўриб чиқилган даврда, ёки қайта кўриб чиқиш жорий ва келгуси даврларга таъсир қилса, қайта кўриб чиқиш даври ва келгуси даврларда тан олинади.

4. МУҲИМ ТАЪМИНОТЛАР ВА БАҲОЛАШДАГИ НОАНИҚЛИКЛАРНИНГ АСОСИЙ МАНБАЛАРИ

Гуруҳнинг жамланма молиявий ҳисоботини тайёрлаш раҳбариятдан жамланма молиявий ҳисобот санасидаги активлар ва мажбуриятларнинг ҳисобот миқдори ва ҳисобот давридаги даромад ва харажатлар тўғрисидаги ҳисобот миқдорига таъсир кўрсатадиган ҳисоб-китоб ва хулосалар чиқаришни талаб қилади. Раҳбарият ўз баҳоларини ва тахминларини мунтазам равишда кўриб чиқади. Раҳбарият ўз тахминлари ва тахминларини тарихий тажрибага ва бошқа шароитларда асосли деб ҳисоблайдиган бошқа омилларга асослайди. Ҳақиқий натижалар ҳар хил тахминлар ва шароитларда ушбу баҳолашдан ва ҳукмлардан фарқ қилиши мумкин. Келгуси баҳолаш ва тахминлар гуруҳнинг молиявий ҳолатини тасвирлашда муҳим ҳисобланади.

Муҳим тахминлар

Бизнес моделини баҳолаш. Молиявий активларнинг таснифи ва ўлчами асосий қарз ва фоизларни тўлаш натижаларига ҳамда бизнес -моделни синаб кўриш натижаларига боғлиқ. Гуруҳ фойдаланадиган бизнес модели маълум бизнес мақсадига эришиш учун гуруҳланган молиявий активларни бошқариш механизмининг акс эттирувчи даражада аниқланган. Ушбу баҳолаш барча тегишли далилларни, шу жумладан активларнинг фаолиятини баҳолаш ва ўлчаш жараёнини акс эттирувчи ҳукми қўллашни ўз ичига олади; активларнинг самарадорлигига ва бу хавфларнинг бошқариш жараёнига, шунингдек, раҳбарият учун ҳақ тўлаш механизмига таъсир кўрсатадиган хавфлар.

Гуруҳ амортизация қилинган қиймати ёки ҳаққоний қиймати бўйича ҳисобланган молиявий активларни, уларни тўлаш муддатидан олдин ҳисобдан чиқариладиган бошқа даромадлар ҳисобидан, уларнинг чиқарилишининг сабабини ва унинг активни ушлаб турган бизнес мақсадларига мувофиқлигини тушуниш учун назорат қилади. Мониторинг - бу қолган молиявий активлар сақланадиган бизнес моделнинг долзарблигини доимий равишда баҳолашнинг бир қисми. Агар модел аҳамиятсиз бўлса, бизнес моделдаги ўзгаришлар ва тегишли активлар таснифидаги мумкин бўлган ўзгаришлар таҳлил қилинади.

Кредит хавфининг сезиларли даражада ошиши. 3-изоҳда тушунтирилгандек, ККЗ 12 ой ичида (1-босқич активлари учун) ёки бутун кредит муддати давомида (2 ва 3-босқич активлари учун) кутилган кредит йўқотишларига тенг бўлган миқдорда баҳоланади. Агар кредит тан олинади хавфи сезиларли даражада ошса

2020 йил 31 ДЕКАБРДА ЯКУНЛАНГАН ЙИЛ УЧУН ЖАМЛАНМА МОЛИЯВИЙ ҲИСОБОТЛАРГА ИЗОҲЛАР

(агар бошқаси кўрсатилмаган бўлса, миллион Ўзбек сўмида)

актив 2-босқичга ўтади. Шахсий активлар учун кредит хавфининг ошишининг аҳамиятини баҳолаганда, гуруҳ сифатли ва миқдорий истиқболли маълумотни ҳисобга олади ва қўллаб-қувватлаши мумкин.

Ҳазначилик операциялари учун, гуруҳ ҳисобот санасида контрагент / эмитентнинг кредит сифатини жорий баҳолари асосида эмас, балки унинг келажакда ишлайдиган контрагент (эмитент) муҳитидаги ноқулай макроиқтисодий омиллар таъсири туфайли молиявий ҳолатнинг ёмонлашиши мумкинлигини ҳисобга олган ҳолда молиявий актив учун ККЗни ҳисоблаб чиқади. Хусусан, халқаро рейтинг агентликлари томонидан берилган рейтинг прогнози (ижобий, барқарор, салбий) ҳазначилик операциялари учун ККЗни даражасига таъсир қилади, бу эса дефолт эҳтимолига таъсир қилади ("ВД").

Банк кредитлари учун ККЗни ҳисоблашда макроиқтисодий параметрларнинг ўзгариши прогноз қилинган пул оқими, коллектив кредитлар миграцияси ва гаров таъминланишига мумкин бўлган тахминий таъсири ҳисобга олинади.

Кредит хавфининг ўхшаш хусусиятларига эга бўлган активлар гуруҳларини яратиш. Агар ККЗлар биргаликда баҳоланадиган бўлса, молиявий воситалар хавфнинг умумий хусусиятларига қараб гуруҳларга бўлинади. Кредит таваккалчиликларининг характеристикалари, уларнинг ўхшашлигини тасдиқлаш учун, гуруҳ томонидан доимий равишда кузатиб борилади. Бу кредит таваккалчилигининг хусусиятлари ўзгарганда активларни тўғри қайта гуруҳлашни таъминлаш учун зарур.

Гуруҳ ККЗни индивидуал ёки жамоавий асосда, худди шундай таваккалчилик хусусиятларига эга кредит портфеллари учун баҳолайди. Мумкин бўлган йўқотишлар учун ажратилган маблағларнинг тахминий қиймати, яқка тартибда ёки умумий ҳолда, дастлабки самарали ставкадан фойдаланган ҳолда, активнинг кутилаётган пул оқимларининг жорий қийматига асосланади.

Қўлланиладиган моделлар ва тахминлар. Молиявий активларнинг ҳаққоний қийматини ўлчашда ва ККЗни ўлчашда Гуруҳ турли модел ва тахминлардан фойдаланади. Ҳар бир турдаги активлар учун энг мақбул моделни аниқлаш, шунингдек, ушбу моделларда қўлланиладиган тахминларни, шу жумладан кредит хавфининг асосий омилларига тааллуқли бўлган тахминларни аниқлаш учун ҳукм қўлланилади.

Кечиктирилган солиқ активларини қоплаш имконияти. Гуруҳ раҳбарияти ҳисобот санасида кечиктирилган солиқ активларига нисбатан корректив қилиниши ҳолати йўқлигига ишонади, чунки кечиктирилган солиқ активлари тўлиқ реализация қилиниши эҳтимоли катта.

Бошқа қарз маблағлари. Гуруҳ ҳукумат, давлат ва халқаро молиявий ташкилотларидан узоқ муддатли молиялаштиришни фоиз ставкалари бўйича олади, бундай ташкилотлар одатда ривожланаётган бозорда кредит беради ва бу, эҳтимол, гуруҳ маҳаллий кредиторлар орқали молиялаштирилиши мумкин бўлган фоиз ставкасидан пастроқ бўлиши мумкин. Бундай молиялаштириш натижасида Гуруҳ маълум миқдорларга қулай ставкаларда маблағ ажратиши мумкин. Раҳбарият бундай воситаларни дастлабки тан олишдан олинган даромад ва зарарлар масаласини қўриб чиқади ва ўз қарорига кўра, ушбу маблағлар ва тегишли кредитлар бозор ставкалари бўйича берилганлиги сабабли, дастлабки тан олишда ҳеч қандай даромад ёки зарар бўлмаслиги керак. Бу қарорни қабул қилишда раҳбарият ушбу воситалар бозорнинг алоҳида сегментига тегишли эканлигини ҳам ҳисобга олади.

Кутилаётган кредит йўқотишлари учун захираларни баҳолаш («ККЗ»). Ўзбекистон иқтисодиётининг деярли барча тармоқлари, ҳам жисмоний, ҳам юридик шахслар, COVID-19 туфайли мисли қўрилмаган иқтисодий ва ижтимоий зарбаларга салбий таъсир кўрсатди, бу эса давлатнинг катта аралашуви ва қўллаб-қувватлашига олиб келди. Бу 2020 йилнинг иккинчи чорагида Ўзбекистон иқтисодий фаолиятида ноаниқлик ва беқарорлик даражасининг ошишига олиб келди.

Бундан ташқари, ушбу пандемиянинг иқтисодий таъсири миқдорларга қандай таъсир қилиши мумкинлиги ҳақида тўлиқ моделлаштирилган тасаввурни тақдим этиш учун мавжуд чекланган кузатиладиган маълумотлар ўзбек банк секторининг ККЗ даражасини ўлчаш қобилиятини янада ёмонлаштирди. Гуруҳ ККЗни ҳисоблаш жараёнида макроиқтисодий ўзгарувчилар ва муаммоли кредитлар (NPL) ўртасида статистик тасдиқланган корреляция мавжуд бўлганда, ККЗни ҳисоблаш жараёнида истиқболли маълумотлардан фойдаланади. Ҳисобот санасига статистик тестлар самарасиз бўлиб, барча кредит портфеллари бўйича ККЗ прогноз маълумотлари ва макроиқтисодий сценарийларни ҳисобга олган ҳолда тузатилмаган. Раҳбарият ҳар бир ҳисобот санасига статистик корреляцион тестларини янгилайди.

Шунинг учун, хавфнинг ошиши ва ноаниқлик туфайли, пандемиянинг ўзига хос таъсирини ва унга тегишли ҳукуматни қўллаб-қувватлаш чораларини ўз ичига олган ҳолда, Гуруҳ раҳбарияти кутилаётган кредит йўқотишларини ўлчашда, унинг методологиясига қуйидаги ўзгаришлар киритиш орқали қўшимча чоралар қўришга қарор қилди.

2020 йил 31 ДЕКАБРДА ЯКУНЛАНГАН ЙИЛ УЧУН ЖАМЛАНМА МОЛИЯВИЙ ҲИСОБОТЛАРГА ИЗОҲЛАР

(агар бошқаси кўрсатилмаган бўлса, миллион Ўзбек сўмида)

2020 йилнинг 2-чорагининг бошида COVID-19 пандемиясига жавобан, гуруҳ олти ойгача бўлган кредит таътилларини жорий қилди, бу эса қарз олувчиларга COVID-19 тўлашда қийинчиликларни бошдан кечирган ёки кутган тақдирда, кредит тўловларини вақтинча тўхтатиб қўйишга имкон беради. 2020 йил давомида Гуруҳ қарз олувчиларга имтиёзлар берди. Ҳисобот йилининг охирида кечиктирилган кредитларнинг умумий суммаси 12,932,292 миллион сўмни ёки ялпи кредит портфелининг қарийб 31,7 фоизини ташкил этди. Имтиёз дастурига олти ойлик муддатга фоизларни музлатиб қўйишни ўз ичига олган шартномавий тўловларни камайтириш шаклида ёрдам кўрсатилди. Имтиёзлар COVID-19 пандемиясидан олдин молиявий қийинчиликлардан қатъи назар, барча мижозларга берилди. Ушбу чоралар қадрсизланиш кўрсаткичи сифатида қаралмаган, чунки улар COVID-19 инқирози туфайли кредитларни тўлашга қонуний мораторийга асосланган.

Гуруҳ COVID-19 пандемиясининг қарз олувчиларнинг кредит хавфининг сезиларли даражада ошишига таъсирини аниқлади. Гуруҳ тикланиш процедураси ва "кредит таваккалчилигининг сезиларли даражада ошиши" (ЗУКР) усулини қўллаш орқали узайтириш мақомининг таърифини вақтинча ўзгартирди ва шу билан пандемия таъсирини ҳисобга олган ҳолда дефолт эҳтимолини тўғирлади.

Қайта тиклаш тартиби фақат реструктуризацияланган кредитларга нисбатан қўлланилган, улар учун пандемия давридан олдин, даврида ва ундан кейин кечиқилар бўлмаган, шунингдек ҳисобот давридан кейин мунтазам тўловлар кечиктирилмаган.

Раҳбарият, шунингдек, 2020 йилнинг иккинчи ва учинчи чораклари учун қарзларни қайтариш натижаларини истисно қилиш учун дефолт зарар коэффицентлари ("УСД") ҳисобини тузатди, бу эса карантин даврида тикланиш схемаси қарз олувчиларнинг молиявий кўрсаткичларини тўғри акс эттирмаслигини кўрсатади. Карантиндан олдинги ва кейинги даврларда кузатишган пул оқимлари ва мижозлар пул маблағларининг айланмаси шуни кўрсатадики, қарзни қайтаришнинг сезиларли секинлашуви асосан қарз олувчиларнинг молиявий аҳволига боғлиқ бўлмаган омиллар билан боғлиқ. УСДнинг ушбу тузатилиши гуруҳнинг барча портфелларига қўлланилди.

Раҳбарият кредит портфелининг ривожланишини яқиндан кузатиб бормоқда, 2020 йил 1-октябрдан бошлаб қоплашнинг етарлилигини баҳолайди ва янгиланишни қўллаб-қувватлаш учун қўшимча маълумотлар, шу жумладан муқобил иқтисодий сценарийлар мавжуд бўлганда, ККЗ баҳосини янгилайди.

Ҳукм ва тахминларнинг ўзгариши, бу ҳисоботларни кейинги ҳисобот даврларида сезиларли даражада ўзгартиришга олиб келиши мумкин.

Баҳолашлардаги ноаниқликлар манбалари

ККЗни баҳолаш учун ишлатиладиган асосий маълумотлар қуйидагиларни ўз ичига олади:

- Дефолт эҳтимоли («ВД»);
- Дефолт ҳолатидаги йўқотишлар («УСД»); ва
- Дефолт ҳолатида ҳавф остида бўлган миқдор («СПРД»).

Дефолт эҳтимоли. Дефолт эҳтимоли кредит йўқотишлар даражасини ўлчашда асосий кириш сигналидир. Дефолт эҳтимоли - бу маълум бир вақт оралиғидаги баҳолаш, унинг ҳисоби тарихий маълумотлар, тахминлар ва келажакдаги шароитлар ҳақидаги тахминларни ўз ичига олади.

Ҳазначилик операциялари бўйича дефолт эҳтимоли халқаро рейтинг агентликлари (S&P, Fitch, Moody's) томонидан ўтказилган (Default Study) маълумотларига кўра белгиланади, у дефолт эҳтимоли қийматлари билан жадвалли маълумотларни эълон қилади.

Дефолт эҳтимоли дефолт статистикаси янгиланиши асосида даврий янгиланиб туради ва актуал ҳолатда ушлаб турилади.

Дефолт ҳолатидаги йўқотишлар. Дефолт ҳолатидаги йўқотишлар - бу дефолт ҳолатида юзага келиши мумкин бўлган зарарлар баҳоси. Шартнома бўйича тўланадиган пул оқимлари ва гаровга қўйилган пул оқимлари ва кредитнинг интеграл яхшиланишларини ҳисобга олган ҳолда, кредитор қутаётган пул ўртасидаги фарқга асосланади.

Ҳазначилик операциялари бўйича дефолт зарар (УСД) даражаси халқаро рейтинг агентликларининг (S&P, Fitch, Moody's) (Default Study) маълумотларига кўра белгиланади ва молиявий актив бўйича қарз турига боғлиқ: катта таъминланган / таъминланмаган, субординар, суверен. Шунингдек, агар актив гаровга қўйилган бўлса, шунингдек, молиявий активнинг қадрсизланиш белгилари мавжуд бўлса, УСДни ўзгартириш мумкин (2 -босқич ёки 3-босқич).

Коллектив асосида баҳоланган банк қарзлари учун УСДни ҳисоблаш, гаровни сотиш даврига мос келувчи чегирмали даврлардан фойдаланган ҳолда гаровга қўйилган тақдирда, мажбуриятларнинг қайтарилиши мумкинлиги баҳосига асосланади.

(агар бошқаси кўрсатилмаган бўлса, миллион Ўзбек сўмида)

Дефолт ҳолатида хавф остида бўлган миқдор. Дефолт ҳолатида хавф остида бўлган миқдор кўрсатигичи - бу ҳисобот санасидан кейин таваккалчиликнинг кутилаётган ўзгаришини, шу жумладан асосий қарзни ва фоизларни тўлашни ва тасдиқланган кредитларнинг кутилган камайишини ҳисобга олган ҳолда, келажақдаги дефолт санасидаги таваккалчилик баҳоси. Гуруҳнинг ушбу чорани моделлаштиришга ёндашуви, амортизация профиллари, олдиндан тўлаш ёки ортиқча тўлов, кредит мажбуриятлари бўйича ундирилмаган маблағлардан фойдаланишдаги ўзгаришлар ва тўловларни тўлашдан олдин таваккалчиликларни юмшатиш чоралари каби амалдаги шартнома шартлари билан рухсат этилган муддат давомида тўланмаган сумманинг кутилаётган ўзгаришларини ҳисобга олади. Дефолт таваккалчилигига дуч келган кредит талабларини баҳолаш учун гуруҳ тегишли портфел хусусиятларини акс эттирувчи моделлардан фойдаланади.

Ҳаққоний қийматни баҳолаш ва баҳолаш тартиби. Молиявий актив ёки мажбуриятнинг ҳаққоний қийматини ўлчашда, гуруҳ мавжуд бозор маълумотларидан фойдаланади. Агар 1-даражали бундай маълумотлар мавжуд бўлмаса, гуруҳ бундай молиявий воситаларнинг ҳаққоний қийматини аниқлаш учун баҳолаш усулларида фойдаланади. Ҳаққоний қийматни ўлчаш бўйича қўшимча маълумот олиш учун 11 ва 34 -изоҳлари кўрилсин.

5. ЯНГИ ВА ҚАЙТА КЎРИБ ЧИҚИЛГАН ХАЛҚАРО МОЛИЯВИЙ ҲИСОБОТ СТАНДАРТЛАРИНИ ҚўЛЛАШ ("МҲХС")

Жорий йилга нисбатан кучга кирган янги ва тўғирланган МҲХС

Қуйидаги стандартлар ва талқинларга киритилган ўзгартиришлар гуруҳ учун 2020 йил 1 январдан кучга киради:

МҲХС 9, МҲХС (IAS) 39, МҲХС 7 га тузатишлар	<i>«Базавий фоиз ставкасини ислоҳ қилиш»</i>
МҲХС 3 га тузатишлар	<i>«Бизнесни аниқлаш»</i>
МҲХС (IAS) 1 ва МҲХС (IAS) 8 га тузатишлар	<i>«Моддийликни аниқлаш»</i>
Концептуал асослар	<i>МҲХС стандартларидаги «Концептуал асослар»га бўлган ҳаволаларни тузатишлари</i>

Юқоридаги стандартлар ва талқинлар Гуруҳ раҳбарияти томонидан кўриб чиқилган, бироқ Гуруҳнинг жамланма молиявий ҳисоботида жиддий таъсир кўрсатмаган.

МҲХС 3 «Бизнесни аниқлаш» тузатишлар

Тузатишлар шуни кўрсатадики, бизнес одатда натижалар билан боғлиқ бўлса-да, фаолият ва активларнинг яхлит мажмуини бизнес сифатида баҳолаш учун натижалар талаб қилинмайди. Фаолият ва активларнинг яхлит мажмуи бизнес деб ҳисобланиши учун, ҳеч бўлмаганда, кириш ва тубдан муҳим жараёни ўз ичига олиши керак, улар биргаликда қиймат яратишга катта ҳисса қўшиши мумкин.

Ўзгартиришлар бозор иштирокчилари етишмаётган ресурслар ёки жараёнларни алмаштира оладими ёки йўқми, деган баҳони олиб ташлайди. Ўзгартиришлар, шунингдек, муҳим жараён сотиб олинганлигини аниқлашга ёрдам берадиган қўшимча кўрсатмаларни тақдим этади.

Ўзгартиришлар сотиб олинган фаолият ва активлар мажмуи бизнес эмаслигини соддалаштирилган таҳлил қилиш учун ихтиёрий тест (концентрацион тест) ни жорий қилади. Ихтиёрий концентрацияли тестда, агар сотиб олинган ялпи активларнинг ҳаққоний қийматининг деярли барчаси битта идентификация қилинадиган актив ёки шунга ўхшаш активлар гуруҳида тўпланган бўлса, сотиб олинган фаолият ва активлар тўплами бизнес ҳисобланмайди.

Ўзгартиришлар 2020 йил 1 январда ёки ундан кейин сотиб олинган барча корхоналарни бирлаштириш ва сотиб олишга нисбатан қўлланилади. Гуруҳ раҳбарияти ушбу тузатишларнинг қўлланилиши Гуруҳнинг жамланма молиявий ҳисоботида жиддий таъсир кўрсатмаган деб ҳисоблайди.

МҲХС 16-нинг «COVID-19 пандемияси билан боғлиқ ижара имтиёзлари» тузатишнинг дастлабки қўлланилишининг таъсири.

2020 йил май ойида, МҲХС 16га " COVID-19 пандемияси билан боғлиқ ижара имтиёзлари" тўғрисидаги тузатиш киритди, бу ижара олувчиларга COVID-19 тўғридан-тўғри оқибатлари натижасида ижара имтиёзларини ҳисобга олишни соддалаштиришни таъминлайди. Соддалаштириш ижарачига COVID-19 билан боғлиқ ижара топшириғи ижара шартномасининг ўзгариши эканлигини баҳоламасликка қарор қилишига имкон беради. Ўзгартиришларни қўллаш тўғрисида қарор қабул қилган ижара олувчи, агар COVID-19 билан боғлиқ ижара имтиёзларидан келиб чиқадиган ижара тўловларининг ҳар қандай ўзгаришини, агар МҲХС 16 га биноан ўзгартирилган бўлса, ҳисобга олиши керак.

Ушбу соддалаштириш қўлланилиши учун, ижара топшириғи ижарачига COVID-19 пандемиясининг бевосита оқибати сифатида берилиши ва қуйидаги шартларнинг барчасига жавоб бериши керак:

"ЎЗБЕКИСТОН САНОАТ-ҚУРИЛИШ БАНКИ" АКЦИЯДОРЛИК ТИЖОРАТ БАНКИ ВА УНИНГ ШЎБА КОРХОНАЛАРИ

2020 йил 31 ДЕКАБРДА ЯКУНЛАНГАН ЙИЛ УЧУН ЖАМЛАНМА МОЛИЯВИЙ ҲИСОБОТЛАРГА ИЗОҲЛАР

(агар бошқаси кўрсатилмаган бўлса, миллион Ўзбек сўмида)

- 1) Қайта кўриб чиқилган ижара тўлови топшириқ олдидан ижара тўлови билан деярли бир хил;
- 2) Ижара тўловларининг камайиши фақат дастлабки келишувга биноан 2021 йил 30 июндан кечиктирмай тўланиши керак бўлган тўловларга нисбатан қўлланилади (агар ижарага топшириқ 2021 йил 30 июнда ёки ундан олдин ижара тўловларининг камайишига ва 2021 йил 30 июндан кейин ижара тўловларининг кўпайишига олиб келадиган бўлса, ушбу шартни бажаради); ва
- 3) Ижара шартномаси шартларига бошқа жиддий ўзгаришлар киритилмаган.

Жорий молиявий йилда Гуруҳ МҲХС 16 (МҲХС кенгаши томонидан 2020 йил май ойида чиқарилган) тузатишлар кучга киргунга қадар қўлланилмаган.

МҲХС 16 ни қўллаш бўйича ҳукмлар

Кўпгина ижара шартномалари учун қисқа муддатли ижара шартларини, ҳар икки томоннинг розилиги билан янги шартлар бўйича тўлаш муддатини узайтириш имконияти мавжудлигига қарамай, Гуруҳ раҳбарияти ушбу шартномалар қисқа муддатли ижара учун мавжуд бўлган МҲХС 16 доирасида, шартномалар ижара муддати тугагандан сўнг кучга кирмаганлиги сабабли, агар ижара муддати узайтирилмаса, ҳар икки томон ҳам кўриши керак бўлган кичик иқтисодий жарималар туфайли истисно остига тушади деб ҳисоблайди. Шу сабабли, Гуруҳ қисқа муддатга ижарага берилишдан озод қилишни доимий равишда қўллабди.

МҲХС 16 га мувофиқ, фойдаланиш ҳуқуқи активлари МҲХС IAS 36 «Активларнинг қадрсизланиши» стандартига мувофиқ қадрсизланиш учун баҳоланди. Бу оғир ижара шартномалари бўйича захираларни тан олиш тўғрисидаги олдинги талабни алмаштиради.

МҲХС 16ни қўллаш Гуруҳнинг жамланма молиявий ҳисоботлари миқдори ёки ошкор этилишига жиддий таъсир кўрсатмайди.

Янги ва қайта кўриб чиқилган, бироқ кучга кирмаган МҲХС

Ушбу молиявий ҳисоботлар тасдиқланганда, Гуруҳ чиқарган, бироқ ҳали кучга кирмаган қуйидаги янги ва қайта кўриб чиқилган МҲХСни қўлламади:

МҲХС 17	«Суғурталаш шартномалари»
МҲХС (IAS) 1 га тузатишлар (2010-2012 йиллар цикли учун МҲХС йиллик яхшиланишларни шакллантириш лойиҳаси)	«Мажбуриятларни қисқа ёки узоқ муддатли деб таснифлаш»
МҲХС 9, МҲХС (IAS) 39, МҲХС 7, МҲХС 4, МҲХС 16 га тузатишлар	«Базавий фоиз ставкаси ўзгариши –2 босқич»
МҲХС 3 га тузатишлар	«Бизнес бирлашиши» - «Концептуал асосга ҳавола»
МҲХС (IAS) 16 га тузатишлар	«Асосий воситалар» - «Кўзда тутилаётган қўллашгаа бўлган фойда»
МҲХС (IAS) 37 га тузатишлар	«Захиралар, шартли мажбуриятлар ва шартли активлар» - «Йўқотишли шартномалар шартини бажариш нархи»
МҲХС 10 ва МҲХС (IAS) 28 га тузатишлар	«Инвестор ва унинг уюшма ташкилоти ва қўшма корхонаси ўртасидаги келишувлардаги актив сотилиши ва киритилиши»
МҲХС 1, МҲХС 9, МСБУ 41, МҲХС 16 га тузатишлар	2018-2020 йиллар цикли учун МҲХС йиллик яхшиланишлар

МҲХС 17 «Суғурталаш шартномалари». МҲХС 17 суғурта шартномаларини тан олиш, баҳолаш, тақдим этиш ва ошкор қилиш тамойилларини ўрнатади ва МҲХС 4 «Суғурталаш шартномалари» ўрнини босади.

МҲХС 17 тўғридан-тўғри иштирок этиш хусусиятига эга бўлган суғурта шартномалари учун ўзгартирилган ва ўзгарувчан фоизлар усули сифатида белгиланган умумий моделни тақдим этади. Агар маълум мезонларга жавоб берса, қолган моделни суғурта мукофотларини тақсимлаш усули ёрдамида қоплаш мажбуриятини баҳолаш орқали соддалаштирилади.

Умумий модел келажакдаги пул оқимларининг миқдорини, вақтини ва ноаниқлигини баҳолаш учун жорий тахминлардан фойдаланади ва бундай ноаниқликнинг нархини алоҳида баҳолайди. Модел бозор фоиз ставкалари ва суғурта қилдирувчиларнинг имкониятлари ва кафолатларининг таъсирини ҳисобга олади.

"ЎЗБЕКИСТОН САНОАТ-ҚУРИЛИШ БАНКИ" АКЦИЯДОРЛИК ТИЖОРАТ БАНКИ ВА УНИНГ ШЎБА КОРХОНАЛАРИ

2020 ЙИЛ 31 ДЕКАБРДА ЯКУНЛАНГАН ЙИЛ УЧУН ЖАМЛАНМА МОЛИЯВИЙ ҲИСОБОТЛАРГА ИЗОҲЛАР

(агар бошқаси кўрсатилмаган бўлса, миллион Ўзбек сўмида)

Стандарт 2023 йил 1 январдан ёки ундан кейин бошланадиган йиллик даврлар учун амал қилади, бунда муддатидан олдин қўлланилиши мумкин. Иложи бўлса, у ретроспектив тарзда қўлланилади, акс ҳолда ўзгартирилган ретроспектив ёндашув ёки ҳаққоний қиймат ҳисоби қўлланилиши керак. МҲХС 17 чиқарилгандан сўнг аниқланган " МҲХС 17га ўзгартиришлар" лойиҳаси ва уларни амалга оширишдаги қийинчиликлар. Шу муносабат билан, стандартнинг расмий кучга кириши 2023 йил 1 январгача қолдирилди (дастлаб - 2021 йил 1 январдан).

Ўтиш мақсадларида, дастлабки қўлланилиш санаси ташкилот ушбу стандартни биринчи марта қўллайдиган йиллик ҳисобот даврининг бошланиши ҳисобланади ва ўтиш санаси деб - дастлабки ариза бериш санасидан олдинги даврнинг бошланиш санаси ҳисобланади.

Гуруҳ раҳбарияти ушбу стандартнинг қўлланилиши келажакда жамланма молиявий ҳисоботга таъсир қилиши мумкинлигини кутмоқда.

МҲХС (IAS) 1 «Мажбуриятларни қисқа ёки узоқ муддатли сифатида таснифлаш» (2010-2012 йиллар цикли учун МҲХС йиллик яхшиланишларни шакллантириш лойиҳаси). Ўзгартиришлар, агар ташкилот ушбу мажбуриятни қайта молиялаштириш ёки унинг муддатини ҳисобот давридан сўнг олдинги кредит берувчи билан мавжуд кредит линияси доирасида, эквивалент ёки шунга ўхшаш шартлардакида 12 ойга кечиктиришга умид қилса ва мажбуриятни узоқ муддатли деб таснифлашини тушунишга ёрдам беради.

Ўзгартиришлар фақат молиявий ҳолат тўғрисидаги ҳисоботда мажбуриятларни кўрсатиш нуқтаи назаридан ўзгаради, яъни унинг миқдори, тан олиниши ёки ошкор этилиши вақтига боғлиқ эмас.

Ўзгартиришларга кўра, тасниф ҳисобот даври охирида мажбуриятларни камида 12 ойга кечиктириш ҳуқуқининг мавжудлигига асосланиши керак. Шундай қилиб, тузатишлар фақат "ҳисобот даври охирида" мавжуд бўлган ҳуқуқлар мажбуриятларнинг таснифига таъсир қилиши кераклигини аниқ кўрсатиб турибди. Бироқ, таснифлаш корхонанинг контрагентга пул маблағлари, қимматли қоғозлар воситаси ёки бошқа активлар ёки хизматларни ўтказишни назарда тутувчи мажбуриятларни бажаришни кечиктириш ҳуқуқидан фойдаланадими ёки йўқми деган тахминларга боғлиқ эмас.

Ўзгартиришлар 2023 йил 1 январдан ёки ундан кейин бошланадиган даврлар учун кучга киради ва ретроспектив тарзда қўлланилади. Олдиндан ариза беришга рухсат берилади.

Гуруҳ раҳбарияти ушбу тузатишларнинг қўлланилиши келгуси даврларда гуруҳнинг молиявий ҳисоботида таъсир қилиши мумкинлигини тахмин қилади.

МҲХС 9, IAS 39, МҲХС 7, МҲХС 4, МҲХС 16 га тузатишлар «Фоииз ставкасини ислоҳ қилиш - 2 -босқич». Базавий фоииз ставкасини ислоҳ қилишга ўзгартириш - 2 -босқич МҲХС 9, IAS 39, МҲХС 7, МҲХС 4, МҲХС 16 га тузатишлар базавий фоииз ставкасини ислохотининг молиявий активлар, молиявий мажбуриятлар ва ижара мажбуриятлари, хедж бухгалтерия ҳисоби ва МҲХС 7 бўйича ошкор қилиш талабларини ҳисобга олишни таъсирга тааллуққидир.

Молиявий активлар, молиявий мажбуриятлар ва ижара мажбуриятларининг ўзгариши. МҲХС, пул оқимининг янги асоси иқтисодий жиҳатдан дастлабки асосга эквивалент бўлган тақдирда, базавий фоииз ставкаларини ислоҳ қилишнинг бевосита натижаси сифатида шартнома пул оқимларининг ўзгаришини ҳисобга олиш учун амалий истисно киритади. Амалий истисно сифатида, пул оқимининг бундай ўзгариши самарали фоииз ставкасини қайта тиклаш орқали истиқболли тарзда ҳисобга олиниши керак. Бошқа барча ўзгартиришлар МҲХСнинг жорий талабларини ҳисобга олган ҳолда ҳисобга олинади. Худди шундай амалий истисно, МҲХС 16 га биноан, ижара олувчилар учун ҳам амал қилади.

Маълумотни ошкор қилиш. Ўзгартиришлар компаниядан қўшимча маълумотни ошкор қилишни талаб қилади, шунда фойдаланувчилар IBOR ислохотидан келиб чиқадиган таваккалчиликларнинг моҳияти ва миқёсини, корхона бу хатарларни қандай бошқараётганини, шунингдек IBORдан алтернатив базавий ставкаларга ўтишнинг ҳозирги ҳолатини ва ташкилот бу ўтишни қандай бошқаришини тушуниши мумкин.

Ўзгартиришлар 2021 йил 1 январдан ёки ундан кейин бошланадиган йиллик даврлар учун амал қилади ва ретроспектив тарзда қўлланилиши керак, бунда муддатидан олдин қўлланилиши мумкин. Олдинги даврларни қайта кўриб чиқиш шарт эмас, бироқ агар иложи бўлса, ретроспектив таҳлилни ишлатмасдан, гуруҳ олдинги даврларни қайта кўриб чиқиши мумкин.

Гуруҳ базавий фоииз ставкаси - 2 -босқичнинг кейинги даврлардаги жамланма молиявий ҳисоботга таъсирини баҳолайди. Агар таъсир жиддий бўлса, Гуруҳ фойдаланувчиларга IBOR билан боғлиқ хавфларнинг моҳияти ва миқёсини ва Гуруҳ ўтишни қандай амалга оширишини тушунишга имкон берадиган қўшимча маълумотларни ошкор қилади.

"ЎЗБЕКИСТОН САНОАТ-ҚУРИЛИШ БАНКИ" АКЦИЯДОРЛИК ТИЖОРАТ БАНКИ ВА УНИНГ ШЎБА КОРХОНАЛАРИ

2020 йил 31 ДЕКАБРДА ЯКУНЛАНГАН ЙИЛ УЧУН ЖАМЛАНМА МОЛИЯВИЙ ҲИСОБОТЛАРГА ИЗОҲЛАР

(агар бошқаси кўрсатилмаган бўлса, миллион Ўзбек сўмида)

МҲХС 10 ва МҲХС IAS 28 тузатишлар, «Инвестор ва унинг уюшма ташкилоти ва қўшма корхонаси ўртасидаги келишувлардаги активларнинг сотилиши ёки киритилиши».

МҲХС 10 ва МҲХС IAS 28 га тузатишлар инвестор ва унинг уюшма ташкилоти ёки қўшма корхонаси ўртасида активларни сотиш ёки қўшиш учун қўлланилади. Хусусан, тузатишлар уюшма ташкилоти ёки қўшма корхона билан тузилган келишув тадбиркорлик билан боғлиқ бўлмаган шўба корхонаси устидан назоратни йўқотишдан олинган даромад ёки зарарлар, капитал усули ёрдамида ҳисобга олинишини, асосий корхона фойдаси ёки зарари сифатида фақат уюшма ташкилоти ёки қўшма корхонадаги бошқа алоқадор бўлмаган инвесторлар улуши сифатида тан олинганлигини ойдинлаштиради. Худди шундай, собиқ шўба корхонадаги қолган улушнинг ҳаққоний қийматини қайта баҳолашдан олинган даромад ёки зарарлар (бу уюшма ташкилоти ёки қўшма корхонага инвестиция сифатида таснифланади ва улуш усули билан ҳисобга олинади) собиқ бош ташкилот томонидан фақат янги уюшма ташкилоти ёки қўшма корхонага алоқадор бўлмаган инвесторлар улуши сифатида тан олинади.

Амал қилиш муддати ҳали аниқланмаган, бироқ муддатидан олдин қабул қилишга рухсат берилган. Гуруҳ раҳбарияти, агар бундай операциялар амалга оширилса, келгуси даврларда ушбу тузатишларнинг қўлланилиши гуруҳнинг молиявий ҳисоботида таъсир қилиши мумкин деб тахмин қилади.

МҲХС нинг 2018-2020 йиллар даврига ҳар йилик такомиллаштирилиши. Ўзгартиришлар рўйхатига учта стандартга тузатишлар, шунингдек, ҳар йили Кенгашнинг такомиллаштирилиши киради, бу шакллантирилишини аниқлайди ёки стандартлар талаблари орасидаги кичик номувофиқликлар, камчиликлар ёки низоларни бартараф қилади.

- **МҲХС 3 га тузатишлар «Бизнес бирлашиши» МҲХС 3** даги молиявий ҳисоботнинг концептуал тизимига ҳаволани бизнесни бирлаштиришда ҳисоб талабларини ўзгартирмасдан янгилаш.
- **МҲХС (IAS) 16 га тузатишлар «Асосий воситалар»** активни мақсадли фойдаланиш учун тайёрлаш пайтида ишлаб чиқарилган маҳсулотларни сотишдан олинган маблағларни асосий воситалар қийматидан чегириб ташлашни тақиқлаш. Бунинг ўрнига, сотишдан тушган даромад ва тегишли харажатлар фойда ёки зарарда акс эттирилади.
- **МҲХС (IAS) 37 «Захиралар, шартли мажбуриятлар ва шартли активлар»** шартнома рентабел бўлмаганлигини баҳолаш билан боғлиқ харажатларни аниқлаш.
- **Йиллик такомиллаштирув ишлари** МҲХС 1 «Халқаро молиявий ҳисобот стандартларининг биринчи қўлланилиши», МҲХС 9 «Молиявий воситалар», МСБУ 41 «Қишлоқ хўжалиги» кичик тузатишлар ва МҲХС 16 «Ижара»га иллюстратив мисоллар келтирилади.

Барча тузатишлар 2022 йил 1 январдан кучга киради, муддатидан олдин қўллашга рухсат этилади.

Гуруҳ раҳбарияти ушбу ўзгартиришлар келгуси даврларда гуруҳнинг молиявий ҳисоботида таъсир қилади деб ҳисобламайди.

6. СЕГМЕНТЛАР БЎЙИЧА МАЪЛУМОТЛАР

Гуруҳ фаолияти ўзидан ягона ҳисобот сегментини кўрсатади.

Гуруҳ асосан Ўзбекистон Республикасида банк хизматларини кўрсатади. Гуруҳ МҲХС 8 «Операцион сегментлар» белгиланган мезонларга мувофиқ сегментни аниқлайди ва унинг самарадорлигини таҳлил қилиш ва Гуруҳнинг бўлинмалари ўртасида ресурсларни тақсимлаш учун гуруҳ операциялари бош операцион қарор қабул қилувчи томонидан мунтазам равишда кўриб чиқилишига асосланади.

Бош операцион қарор қабул қилувчи ("ГОПОР") Гуруҳ бошқарув кенгаши раиси этиб тайинланди. ГОПОР фаолиятини баҳолаш ва ресурсларни тақсимлаш учун Гуруҳнинг ички ҳисоботини кўриб чиқади. Раҳбарият ички ҳисоботлар асосида битта операцион сегментни аниқлади, бу банк хизматлари.

7. ПУЛ МАБЛАҒЛАРИ ВА УЛАРНИНГ ЭКВИВАЛЕНТЛАРИ

	2020 йил 31 декабр	2019 йил 31 декабр
Нақд пул маблағлари	1,022,474	662,864
Марказий банк ҳисобидаги қолдиқ (мажбурий захиралар бундан мустасно)	2,624,648	1,014,834
Ёпиш муддати уч ойдан кам бўлган бошқа банклардаги корреспондентлик ҳисоблари ва депозитлар	1,954,225	1,184,977
Минус: Кутилаётган кредит зарарлари бўйича захира	(161)	(101)
Жами пул маблағлари ва уларнинг эквивалентлари	5,601,186	2,862,574

"ЎЗБЕКИСТОН САНОАТ-ҚУРИЛИШ БАНКИ" АКЦИЯДОРЛИК ТИЖОРАТ БАНКИ ВА УНИНГ ШЎБА КОРХОНАЛАРИ

2020 йил 31 ДЕКАБРДА ЯКУНЛАНГАН ЙИЛ УЧУН ЖАМЛАНМА МОЛИЯВИЙ ҲИСОБОТЛАРГА ИЗОҲЛАР

(агар бошқаси кўрсатилмаган бўлса, миллион Ўзбек сўмида)

Марказий банк ҳисобварақларидаги ҳисоб қолдиқлари Марказий банк ликвидлик талабларига мувофиқлигини таъминлайдиган даражада сақланади.

Қуйидаги жадвалда 2020 йил 31-декабр ҳолатига кўра кредит сифати бўйича пул маблағлари ва уларнинг эквивалентлари таҳлили келтирилган:

	Марказий банк ҳисобварақлари бўйича қолдиқ (мажбурий захиралардан ташқари)	Ўпиш муддати уч ойдан кам бўлган бошқа банклардаги корреспондентлик ҳисоблари ва депозитлар	Жами
<i>Кечиктирилмаган ва қадрсизланмаган</i>			
- Марказий банк	2,624,648	-	2,624,648
- AA+ дан A+ гача бўлган рейтингли	-	1,666,788	1,666,788
- A- дан паст бўлган рейтингли	-	287,437	287,437
Минус: Кутилаётган кредит йўқотишлар бўйича захира	(69)	(92)	(161)
Нақд пул маблағларини қўшмаган ҳолда жами пул маблағлари ва уларнинг эквивалентлари	2,624,579	1,954,133	4,578,712

Қуйидаги жадвалда 2019 йил 31-декабр ҳолатига кўра кредит сифати бўйича пул маблағлари ва уларнинг эквиваленти таҳлиллари келтирилган:

	Марказий банк ҳисобварақлари бўйича қолдиқ (мажбурий захиралардан ташқари)	Ўпиш муддати уч ойдан кам бўлган бошқа банклардаги корреспондентлик ҳисоблари ва депозитлар	Жами
<i>Кечиктирилмаган ва қадрсизланмаган</i>			
- Марказий банк	1,014,834	-	1,014,834
- AA+ дан A+ гача бўлган рейтингли	-	812,749	812,749
- A- дан паст бўлган рейтингли	-	372,228	372,228
Минус: Кутилаётган кредит йўқотишлар бўйича захира	(53)	(48)	(101)
Нақд пул маблағларини қўшмаган ҳолда жами пул маблағлари ва уларнинг эквивалентлари	1,014,781	1,184,929	2,199,710

8. БОШҚА БАНКЛАРДАГИ МАБЛАҒЛАР

	2020 йил 31 декабр	2019 йил 31 декабр
Марказий банк ҳисобларидаги мажбурий захиралар	141,437	373,156
Бирламчи ёпилиш муддати 3 ойдан кўп бўлган бошқа банклардаги депозитлар	1,458,096	1,350,298
Фойдаланиши чекланган ҳуқуқли пул маблағлар	278,088	329,802
Минус: Кутилаётган кредит йўқотишлар бўйича захира	(18,429)	(16,166)
Жами бошқа банклардаги маблағлар	1,859,192	2,037,090

Жаҳон иқтисодий инқироzi ва COVID-19 пандемиясининг салбий таъсирига дуч келаётган банк сектори ликвидлигини қўллаб-қувватлаш мақсадида, Марказий банк захира талабларини юмшатди. Натижада, 2020 йилда Марказий банк ҳисобларидаги мажбурий захиралар камайди.

Чекланган пул маблағлари гуруҳ томонидан ўз мижозлари номидан депозит қилинган хорижий банклардаги ҳисобварақлардаги қолдиқларни ифодалайди. Гуруҳ ўз маблағларини ўз фаолиятини молиялаштириш учун ишлатишга ҳақли эмас.

"ЎЗБЕКИСТОН САНОАТ-ҚУРИЛИШ БАНКИ" АКЦИЯДОРЛИК ТИЖОРАТ БАНКИ ВА УНИНГ ШЎБА КОРХОНАЛАРИ

2020 йил 31 ДЕКАБРДА ЯКУНЛАНГАН ЙИЛ УЧУН ЖАМЛАНМА МОЛИЯВИЙ ҲИСОБОТЛАРГА ИЗОҲЛАР

(агар бошқаси кўрсатилмаган бўлса, миллион Ўзбек сўмида)

Қуйида 2020 йил 31-декабр ҳолатига кўра бошқа банкларнинг кредит сифати бўйича қарзлари таҳлил қилинади:

	Марказий банк ҳисобларидаги мажбурий захиралар	Бирламчи ёпилиш муддати 3 ойдан кўп бўлган бошқа банклардаги депозитлар	Фойдаланиши чекланган ҳуқуқли пул маблағлар	Жами
<i>Кечиктирилмаган ва қадрсизланмаган</i>				
- Марказий банк	141,437	-	-	141,437
- А+ дан А- гача бўлган рейтингли	-	-	5,268	5,268
- А- дан паст бўлган рейтингли	-	1,458,096	272,820	1,730,916
Рейтингсиз	-	-	-	-
Минус: Кутилаётган кредит йўқотишлар бўйича захира	-	(18,155)	(274)	(18,429)
Бошқа банклардаги жами маблағ	141,437	1,439,941	277,814	1,859,192

"ЎЗБЕКИСТОН САНОАТ-ҚУРИЛИШ БАНКИ" АКЦИЯДОРЛИК ТИЖОРАТ БАНКИ ВА УНИНГ ШЎБА КОРХОНАЛАРИ

2020 йил 31 ДЕКАБРДА ЯКУНЛАНГАН ЙИЛ УЧУН ЖАМЛАНМА МОЛИЯВИЙ ҲИСОБОТЛАРГА ИЗОҲЛАР

(агар бошқаси кўрсатилмаган бўлса, миллион Ўзбек сўмида)

Қуйида 2019 йил 31-декабр ҳолатига кўра бошқа банкларнинг кредит сифати бўйича қарзлари таҳлил қилинади:

	Марказий банк ҳисобларидаги мажбурий захиралар	Бирламчи ёпилиш муддати 3 ойдан кўп бўлган бошқа банклардаги депозитлар	Фойдаланиши чекланган ҳуқуқли пул маблағлар	Жами
<i>Кечиктирилмаган ва қадрсизланмаган</i>				
- Марказий банк	373,156	-	-	373,156
- А+ дан А- гача бўлган рейтингли	-	3,803	260,232	264,035
- А- дан паст бўлган рейтингли	-	1,342,045	69,570	1,411,615
Рейтингсиз	-	4,450	-	4,450
Минус: Кутилаётган кредит йўқотишлар бўйича захира	(13)	(15,987)	(166)	(16,166)
Бошқа банклардаги жами маблағ	373,143	1,334,311	329,636	2,037,090

Марказий банкдаги мажбурий депозитлар мижозлар депозитлари бўйича фоизсиз захираларни ўз ичига олади. Гуруҳ ушбу депозитлардан ўз фаолиятини молиялаштириш учун фойдаланишга ҳақли эмас.

9. МИЖОЗЛАРГА БЕРИЛГАН КРЕДИТЛАР ВА АВАНСЛАР

Банк қуйидаги кредит таснифидан фойдаланади:

- Давлат ва муниципал ташкилотларга берилган кредитлар - тўлиқ Ўзбекистон Республикаси Ҳукумати ва бюджет ташкилотларига тегишли бўлган мижозларга берилган кредитлар;
- Корпоратив кредитлар – нодавлат ташкилотлар ва хусусий тадбиркорларга берилган кредитлар;
- Жисмоний шахсларга кредитлар - жисмоний шахсларга истеъмол мақсадларида, турар-жой бинолари ва квартиралар сотиб олиш учун берилган кредитлар, шунингдек, хусусий тадбиркорларга юридик шахс ташкил этмасдан берилган кредитлар.

Мижозларга берилган кредитлар ва аванслар қуйидагиларни ташкил қилади:

	2020 йил 31 декабр	2019 йил 31 декабр
Корпоратив кредитлар	21,938,171	14,532,135
Давлат ва муниципал ташкилотлари	14,562,532	13,030,368
Жисмоний шахсларга кредитлар	4,361,970	3,123,699
Мижозларга берилган жами кредитлар ва аванслар ялпи миқдор	40,862,673	30,686,202
Минус: Кутилаётган кредит йўқотишлар бўйича захира	(1,902,715)	(646,417)
Мижозларга берилган жами кредитлар ва аванслар	38,959,958	30,039,785

COVID-19 пандемиясига жавобан, Гуруҳ олти ойгача бўлган кредит таътилларини жорий қилди, бу эса қарз олувчиларга COVID-19 тўлашда қийинчиликларни бошдан кечирган ёки қутган тақдирда, кредит тўловларини вақтинча тўхтатиб қўйишга имкон беради. 2020 йил давомида гуруҳ қарз олувчиларга имтиёзлар берди. Ҳисобот йилининг охирида кечиктирилган кредитларнинг умумий суммаси 12,932,292 миллион сўмни ёки кредит портфели ялпи суммасининг қарийб 31,7 фоизини ташкил этди.

Юқорида тавсифланган қайта тузилган кредитлар учун қарзлар бўйича қарзнинг асосий қарзига фоизлар ҳисобланиши давом этди ва қолган қарз муддати бўйича тақсимланди, бунда якуний муддат асосан олти ойга узайтирилди.

"ЎЗБЕКИСТОН САНОАТ-ҚУРИЛИШ БАНКИ" АКЦИЯДОРЛИК ТИЖОРАТ БАНКИ ВА УНИНГ ШЎБА КОРХОНАЛАРИ

2020 йил 31 ДЕКАБРДА ЯКУНЛАНГАН ЙИЛ УЧУН ЖАМЛАНМА МОЛИЯВИЙ ҲИСОБОТЛАРГА ИЗОҲЛАР

(агар бошқаси кўрсатилмаган бўлса, миллион Ўзбек сўмида)

Мижозларга кредитлар ва авансларнинг босқичма босқич таснифи:

	2020 йил 31 декабр	2019 йил 31 декабр
Мижозларга берилган кредитлар	40,423,399	30,654,925
Овердрафт	439,274	31,277
Мижозларга берилган жами кредитлар ва аванслар ялпи миқдор	40,862,673	30,686,202
1 босқич (12 ой давомида қутилаётган кредит йўқотишлар)	26,201,628	21,174,347
2 босқич (Кредитлашнинг бутун муддати давомида қутилаётган кредит йўқотишлари)	11,970,209	8,644,898
2 босқич (Кредитлашнинг бутун муддати давомида қутилаётган кредит йўқотишлари)	2,690,836	866,957
Мижозларга берилган жами кредитлар ва аванслар ялпи миқдор	40,862,673	30,686,202
Минус: Қутилаётган кредит йўқотишлар бўйича захира	(1,902,715)	(646,417)
Мижозларга берилган жами кредитлар ва аванслар	38,959,958	30,039,785

2019 йил 9 октябрда Президентнинг ПҚ-4487-сонли Қарори ("Қарор") қабул қилинди, банк секторининг молиявий ҳолатини мустаҳкамлаш бўйича устувор чора-тадбирларни белгилаб берди, шу жумладан, хусусан, давлат банкларидан, шу жумладан, уларнинг рентабеллиги ва самарадорлигини ошириш мақсадида, гуруҳдан давлатнинг паст маржали ва субсидияланган активларини олиб қўйиш назарда тутилган.

Хусусан, Қарорга мувофиқ, гуруҳ 2019 йил 31 декабрда тугайдиган йил охирига қадар қуйидаги қатор операцияларни бажариши керак эди:

- Давлат томонидан молиялаштириладиган паст фоизли кредитлар гуруҳининг кредит портфелидаги улушини камайтириш. Гуруҳ операцияни ўз кредит портфелидан 22 та кредитни ФРПУ қарори билан ("Асосий бўлмаган кредитлар") ўтказиш йўли билан якунлади. Активларнинг камайтириш ўрнини қоплаш учун, гуруҳ бир вақтнинг ўзида ФРПУдан олинган "Бошқа қарз маблағлари" миқдорини ўз мажбуриятларидан озод қилди. Қарорга мувофиқ, асосан АҚШ долларида ва камдан-кам ҳолларда еврода берилган ушбу кредитлар иқтисодиётнинг энергетика, нефт-газ, кимё ва транспорт соҳаларидаги миллий лойиҳаларини молиялаштириш учун ўн иккита йирик давлат компанияларига 19-изоҳда таърифланганидек, битим тузилган сана бўйича эквивалент нисбати 11,575,708 млн. сўм берилди.
- Қарорга мувофиқ, ФРПУ томонидан молиялаштириладиган 7 та ссудани ("Капиталлаштирилган ссудалар") капитализация қилиш орқали гуруҳнинг устав капиталини ва Банкдаги ФРДУ улушини ошириш. Битим ушбу кредитларни молиялаштириш учун ФРПУдан олинган гуруҳнинг қарз маблағларини Гуруҳнинг устав капиталига ўтказиш йўли билан амалга оширилди. Ушбу кредитлар учта йирик давлат компанияларига иқтисодиётнинг нефт-газ, кимё ва транспорт соҳаларидаги миллий лойиҳаларни молиялаштириш учун берилган ва ҳақиқий битим тузилган сана бўйича 258,5 миллион АҚШ долларини (2,465,358 миллион сўм) ташкил этган 2019 йил 31 октябр ҳолатига кўра, ҳар иккиси ҳам 22-изоҳда тасвирланган.
- Бундан ташқари, давлат, гуруҳ акционери сифатида, капитализацияланган кредитларнинг дастлабки шартларини, уларнинг валюта профилини, фоиз ставкаларини ва муддатларини ўзгартиришни сезиларли даражада ўзгартиришни буюрди. Ушбу ўзгаришлар баланс қиймати 2,465,358 млн. сўм бўлган эски активларни ҳисобдан чиқарилишига ва 2,243,000 млн. сўмни дастлабки тан олишда ҳаққоний қийматга эга бўлган янги активларнинг тан олинишига олиб келди. Натижада, 22-изоҳда тасвирланганидек, 45.044 млн. сўм миқдоридаги солиқни ҳисобга олмаганда, қолган улушни тақсимланган фойдани камайтириш орқали активларни 222,358 млн. сўмлик дастлабки тан олишдаги зарар тўғридан -тўғри ўз капиталда эътироф этилди.

"ЎЗБЕКИСТОН САНОАТ-ҚУРИЛИШ БАНКИ" АКЦИЯДОРЛИК ТИЖОРАТ БАНКИ ВА УНИНГ ШЎБА КОРХОНАЛАРИ

2020 йил 31 ДЕКАБРДА ЯКУНЛАНГАН ЙИЛ УЧУН ЖАМЛАНМА МОЛИЯВИЙ ҲИСОБОТЛАРГА ИЗОҲЛАР

(агар бошқаси кўрсатилмаган бўлса, миллион Ўзбек сўмида)

Қуйидаги жадвалда йил давомида миждозларга берилган қарзлар ва авансларнинг умумий баланс қийматидаги сезиларли ўзгаришлар тўғрисидаги маълумотлар таҳлили берилган:

	1 босқич 12 ой давомида кутилаётган кредит йўқотишлар	2 босқич Кредитлашнинг бутун муддати давомида кутилаётган кредит йўқотишлари	3 босқич Кредитлашнинг бутун муддати давомида кутилаётган кредит йўқотишлари	Жами
2019 йил 31 декабр учун ялпи баланс қиймат	21,174,347	8,644,898	866,957	30,686,202
Ялпи баланс қийматидаги ўзгаришлар				
- 1 босқичдан ўтиш	(7,204,019)	6,821,162	382,857	-
- 2 босқичдан ўтиш	4,949,799	(5,570,150)	620,351	-
- 3 босқичдан ўтиш	58,699	85,348	(144,047)	-
- СПРД* даги ўзгаришлар	(4,155,234)	2,111,460	951,661	(1,092,113)
Мижозларга берилган ёки олинган янги кредит ва аванслар	13,627,344	-	-	13,627,344
Мижозларга берилган кредит ва авансларни қоплаш ёки тан олишни тўхтатиш (ҳисобдан чиқарилган активлар бундан мустасно)	(4,180,128)	(962,683)	(139,582)	(5,282,393)
Мижозларга берилган олдинги ҳисобдан чиқарилган кредит ва авансларни тиклаш	-	-	7,640	7,640
Мижозларга берилган кредит ва авансларни ҳисобдан чиқариш	-	-	-	-
Чет эл валютасини қайта баҳолашдаги фарқ	1,930,820	840,174	144,999	2,915,993
2020 йил 31 декабр учун ялпи баланс қиймат	26,201,628	11,970,209	2,690,836	40,862,673
Минус: 2020 йил 31 декабр учун ККЗ бўйича захира	(191,757)	(215,464)	(1,495,494)	(1,902,715)
Мижозларга берилган жами кредит ва аванслар	26,009,871	11,754,745	1,195,342	38,959,958

"ЎЗБЕКИСТОН САНОАТ-ҚУРИЛИШ БАНКИ" АКЦИЯДОРЛИК ТИЖОРАТ БАНКИ ВА УНИНГ ШЎБА КОРХОНАЛАРИ

2020 йил 31 декабрда яқунланган йил учун жамланма молиявий ҳисоботларга изоҳлар

(агар бошқаси кўрсатилмаган бўлса, миллион Ўзбек сўмида)

	1 босқич 12 ой давомида кутилаётган кредит йўқотишлар	2 босқич Кредитлашнинг бутун муддати давомида кутилаётган кредит йўқотишлари	3 босқич Кредитлашнинг бутун муддати давомида кутилаётган кредит йўқотишлари	Жами
2018 йил 31 декабр учун ялпи баланс қиймат	24,580,970	3,341,788	559,203	28,481,961
Ялпи баланс қийматидаги ўзгаришлар				
- 1 босқичдан ўтиш	(2,907,052)	2,510,568	396,484	-
- 2 босқичдан ўтиш	315,431	(493,493)	178,062	-
- 3 босқичдан ўтиш	18,705	107,734	(126,439)	-
- СПРД* даги ўзгаришлар	(3,541,080)	2,139,075	34,754	(1,367,251)
Мижозларга берилган ёки олинган янги кредит ва аванслар	21,544,064	-	-	21,544,064
Мижозларга берилган кредит ва авансларни қоплаш ёки тан олишни тўхтатиш (ҳисобдан чиқарилган активлар бундан мустасно)	(20,801,314)	(371,392)	(231,594)	(21,404,300)
Мижозларга берилган олдинги ҳисобдан чиқарилган кредит ва авансларни тиклаш	-	-	25,838	25,838
Мижозларга берилган кредит ва авансларни ҳисобдан чиқариш	-	-	(4,382)	(4,382)
Чет эл валютасини қайта баҳолашдаги фарқ	1,964,623	1,410,618	35,031	3,410,272
2019 йил 31 декабр учун ялпи баланс қиймат	21,174,347	8,644,898	866,957	30,686,202
Минус: 2019 йил 31 декабр учун ККЗ бўйича захира	(136,991)	(193,828)	(315,598)	(646,417)
Мижозларга берилган жами кредит ва аванслар	21,037,356	8,451,070	551,359	30,039,785

* "СПРДдаги ўзгартиришлар" қатори олдинги даврларда берилган қарзларнинг умумий баланс қийматидаги ўзгаришларни, 2020 йилда тўлиқ тўланмаганлигини, шунингдек, босқичлар оралиғида берилган янги кредитларнинг ўтказилишини кўрсатади.

"ЎЗБЕКИСТОН САНОАТ-ҚУРИЛИШ БАНКИ" АКЦИЯДОРЛИК ТИЖОРАТ БАНКИ ВА УНИНГ ШЎБА КОРХОНАЛАРИ

2020 йил 31 ДЕКАБРДА ЯКУНЛАНГАН ЙИЛ УЧУН ЖАМЛАНМА МОЛИЯВИЙ ҲИСОБОТЛАРГА ИЗОҲЛАР

(агар бошқаси кўрсатилмаган бўлса, миллион Ўзбек сўмида)

Йил давомида мижозларга берилган кредит ва аванслар қийматининг пасайиши бўйича ажратмалар ўзгариши қуйида келтирилган:

	1 босқич 12 ой давомида кутилаётган кредит йўқотишлар	2 босқич Кредитлашнинг г бутун муддати давомида кутилаётган кредит йўқотишлари	3 босқич Кредитлашнинг г бутун муддати давомида кутилаётган кредит йўқотишлари	Жами
2019 йил 31 декабр учун ККЗ бўйича захира	136,991	193,828	315,598	646,417
Ялпи баланс қийматидаги ўзгаришлар				
- 1 босқичдан ўтиш	(41,864)	39,322	2,542	-
- 2 босқичдан ўтиш	94,899	(117,172)	22,273	-
- 3 босқичдан ўтиш	7,671	71,960	(79,631)	-
- СПРД* даги ўзгаришлар	(175,652)	35,329	1,231,688	1,091,365
Мижозларга берилган ёки олинган янги кредит ва аванслар	180,088	-	-	180,088
Мижозларга берилган кредит ва авансларни қоплаш ёки тан олишни тўхтатиш (ҳисобдан чиқарилган активлар бундан мустасно)	(22,609)	(23,130)	(24,716)	(70,455)
Мижозларга берилган олдинги ҳисобдан чиқарилган кредит ва авансларни тиклаш	-	-	7,640	7,640
Мижозларга берилган кредит ва авансларни ҳисобдан чиқариш	-	-	-	-
Чет эл валютасини қайта баҳолашдаги фарқ	12,233	15,327	20,100	47,660
2020 йил 31 декабр учун ККЗ бўйича захира	191,757	215,464	1,495,494	1,902,715

"ЎЗБЕКИСТОН САНОАТ-ҚУРИЛИШ БАНКИ" АКЦИЯДОРЛИК ТИЖОРАТ БАНКИ ВА УНИНГ ШЎБА КОРХОНАЛАРИ

2020 йил 31 ДЕКАБРДА ЯКУНЛАНГАН ЙИЛ УЧУН ЖАМЛАНМА МОЛИЯВИЙ ҲИСОБОТЛАРГА ИЗОҲЛАР

(агар бошқаси кўрсатилмаган бўлса, миллион Ўзбек сўмида)

	1 босқич 12 ой давомида кутилаётган кредит йўқотишлар	2 босқич Кредитлашн инг бутун муддати давомида кутилаётган кредит йўқотишлари	3 босқич Кредитлашн инг бутун муддати давомида кутилаётган кредит йўқотишлари	Жами
2018 йил 31 декабр учун ККЗ бўйича захира	175,253	70,747	215,332	461,332
Ялпи баланс қийматидаги ўзгаришлар				
- 1 босқичдан ўтиш	(26,203)	20,967	5,236	-
- 2 босқичдан ўтиш	17,966	(24,399)	6,433	-
- 3 босқичдан ўтиш	1,992	86,316	(88,308)	-
- СПРД* даги ўзгаришлар	(207,675)	5,780	189,704	(12,191)
Мижозларга берилган ёки олинган янги кредит ва аванслар	293,830	-	-	293,830
Мижозларга берилган кредит ва авансларни қоплаш ёки тан олишни тўхтатиш (ҳисобдан чиқарилган активлар бундан мустасно)	(124,657)	(13,046)	(48,482)	(186,185)
Мижозларга берилган олдинги ҳисобдан чиқарилган кредит ва авансларни тиклаш	-	-	25,838	25,838
Мижозларга берилган кредит ва авансларни ҳисобдан чиқариш	-	-	(4,382)	(4,382)
Чет эл валютасини қайта баҳолашдаги фарқ	6,485	47,463	14,227	68,175
2019 йил 31 декабр учун ККЗ бўйича захира	136,991	193,828	315,598	646,417

* "СПРДдаги ўзгаришлар" параметрларнинг ўзгариши (ВД, УСД), СПРДнинг ўзгариши ва бошқа босқичларга ўтиш муносабати билан ККЗга тузатишлар, шунингдек, ККЗни янги кредитлар учун берилиши билан боғлиқ. Ҳисобот даври 1 босқичдан бошқа босқичларга ўтиши билан боғлиқ. Ўтказмалар тўғрисидаги маълумотлар кредитларнинг бошланғич босқичидан (ёки ҳисобот даври бошидаги босқичидан) ҳисобот санасида аниқланган босқичга кўчишини акс эттиради. Ушбу маълумотлар ҳисобот даврида кредитларни аниқлаш мумкин бўлган оралиқ босқични акс эттирмайди.

Қуйида тармоқлар бўйича мијозларга берилган кредитлар ва авансларнинг концентрацияси кўрсатилган:

	2020 йил 31 декабр		2019 йил 31 декабр	
	Миқдор	%	Миқдор	%
Ишлаб чиқариш	12,165,253	30%	9,201,743	30%
Нефть, газ ва кимё саноати	9,999,561	24%	6,762,641	22%
Жисмоний шахслар	4,361,970	11%	3,123,699	10%
Савдо ва хизматлар	4,338,733	11%	3,650,471	12%
Қишлоқ хўжалиги	3,616,095	9%	1,642,841	5%
Энергетика	3,396,794	8%	3,621,465	12%
Транспорт ва алоқа	2,198,157	5%	1,867,812	6%
Қурилиш	786,110	2%	815,530	3%
Мижозларга берилган жами кредит ва аванслар, ялпи миқдор	40,862,673	100%	30,686,202	100%
Минус: Кутилаётган кредит йўқотишлари учун захира	(1,902,715)		(646,417)	
Мижозларга берилган жами кредитлар ва аванслар	38,959,958		30,039,785	

"ЎЗБЕКИСТОН САНОАТ-ҚУРИЛИШ БАНКИ" АКЦИЯДОРЛИК ТИЖОРАТ БАНКИ ВА УНИНГ ШЎБА КОРХОНАЛАРИ

2020 йил 31 ДЕКАБРДА ЯКУНЛАНГАН ЙИЛ УЧУН ЖАМЛАНМА МОЛИЯВИЙ ҲИСОБОТЛАРГА ИЗОҲЛАР

(агар бошқаси кўрсатилмаган бўлса, миллион Ўзбек сўмида)

2020 йил 31 декабр ҳолатига кўра, гуруҳ 12 (2019 йил 31 декабр: ўн) қарз олувчиларга 12,563,610 миллион сўмлик (2019 йил 31 декабр: 10,434,535 миллион сўм) ссудалар ажратди, уларнинг ҳар бири гуруҳнинг капиталидан 10% дан кўпроғини ташкил этди.

Қуйида 2020 йил 31 декабр ҳолатига жисмоний шахсларга берилган кредитлар ва аванслар тўғрисидаги маълумотлар келтирилган:

	2020 йил 31 декабр	2019 йил 31 декабр
Ипотека кредитлари	2,867,127	1,792,916
Микроқарзлар	628,107	357,977
Автокредитлар	536,708	525,977
Истеъмол кредитлари	256,592	300,598
Бошқалар	73,436	146,231
Жисмоний шахсларга берилган жами кредит ва аванслар, ялпи миқдор	4,361,970	3,123,699
Минус: Кутилаётган кредит йўқотишлари учун захира	(223,544)	(30,355)
Жисмоний шахсларга берилган жами кредит ва аванслар	4,138,426	3,093,344

Қуйида 2020 йил 31 декабр ҳолатига гаров тўғрисидаги маълумотлар келтирилган:

	Корпоратив кредитлар	Давлат ва муниципал ташкilotлар	Жисмоний шахсларга кредитлар	2020 йил 31 декабр
Қуйидагилар билан таъминланган кредитлар:				
Кафиллик	7,748,268	2,230,264	804,776	10,783,308
Кўчмас мулк	6,980,088	137,576	2,544,451	9,662,115
Давлат кафолати	2,179	7,871,577	-	7,873,756
Ускуна	4,231,746	957,259	-	5,189,005
Захиралар ва бошқа дебиторлик қарзлари	717,007	2,055,641	1,151	2,773,799
Суғурта полиси	1,912,279	15,016	348,154	2,275,449
Пуллик депозитлар	52,955	1,054,919	4,623	1,112,497
Транспорт воситалари	290,185	73,101	236,322	599,608
Таъминланмаган	3,464	2,998	422,493	428,955
Акциялар билан	-	164,181	-	164,181
Мижозларга берилган жами кредит ва аванслар, ялпи миқдор	21,938,171	14,562,532	4,361,970	40,862,673
Минус: Кутилаётган кредит йўқотишлари учун захира	(1,550,214)	(128,957)	(223,544)	(1,902,715)
Мижозларга берилган жами кредит ва аванслар	20,387,957	14,433,575	4,138,426	38,959,958

"ЎЗБЕКИСТОН САНОАТ-ҚУРИЛИШ БАНКИ" АКЦИЯДОРЛИК ТИЖОРАТ БАНКИ ВА УНИНГ ШЎБА КОРХОНАЛАРИ

2020 йил 31 ДЕКАБРДА ЯКУНЛАНГАН ЙИЛ УЧУН ЖАМЛАНМА МОЛИЯВИЙ ҲИСОБОТЛАРГА ИЗОҲЛАР

(агар бошқаси кўрсатилмаган бўлса, миллион Ўзбек сўмида)

Қуйида 2019 йил 31 декабр ҳолатига гаров таъминоти тўғрисидаги маълумотлар келтирилган:

	Корпоратив кредитлар	Давлат ва муниципал ташкилотлар	Жисмоний шахсларга кредитлар	2019 йил 31 декабр
Қуйидагилар билан таъминланган кредитлар:				
Кафиллик	4,998,533	1,975,298	1,079,732	8,053,563
Кўчмас мулк	-	7,344,937	-	7,344,937
Давлат кафолати	4,150,752	171,715	1,146,855	5,469,322
Ускуна	2,592,782	1,060,371	34	3,653,187
Захиралар ва бошқа дебиторлик қарзлари	827,384	1,037,299	349,464	2,214,147
Суғурта полиси	1,127,543	504	230,588	1,358,635
Пуллик депозитлар	56,596	964,025	379	1,021,000
Транспорт воситалари	335,232	161,702	201,279	698,213
Таъминланмаган	209,504	314,517	-	524,021
Акциялар билан	233,809	-	115,368	349,177
Мижозларга берилган жами кредит ва аванслар, ялпи миқдор	14,532,135	13,030,368	3,123,699	30,686,202
Минус: Кутилаётган кредит йўқотишлари учун заҳира	(468,394)	(147,668)	(30,355)	(646,417)
Мижозларга берилган жами кредит ва аванслар	14,063,741	12,882,700	3,093,344	30,039,785

Давлат ва муниципал ташкилотларга, корпоратив мижозларга ва жисмоний шахсларга 2020 йил 31 декабр ҳолатига кўра жамоавий ва индивидуал равишда қадрсизланиш учун баҳоланган кредитларнинг кредит сифати таҳлили қуйидагича тақдим этилган:

2020 йил 31 декабр	Давлат ва муниципал ташкилотлар	Корпоратив кредитлар	Жисмоний шахсларга кредитлар	Жами
<i>Коллектив асосида қадрсизланиш бўйича баҳоланган кредитлар</i>				
Кечиктирилмаган ва қадрсизланмаган Кечиктирилган кредитлар	14,228,723	17,897,823	3,826,146	35,952,692
- тўлов кечиктирилиши 30 кундан кам бўлган	-	593,668	279,244	872,912
- тўлов кечиктирилиши 30 кундан 90 кунгача бўлган	59,829	1,927,487	193,959	2,181,275
- тўлов кечиктирилиши 90 кундан 180 кунгача бўлган	-	81,407	33,325	114,732
- тўлов кечиктирилиши 181 кундан 360 кунгача бўлган	-	93,052	27,906	120,958
- тўлов кечиктирилиши 360 кундан кўп бўлган	-	31,439	1,390	32,829
<i>Коллектив асосида қадрсизланиш бўйича баҳоланган жами кредитлар, ялпи миқдори</i>	14,288,552	20,624,876	4,361,970	39,275,398
<i>Индивидуал қадрсизланган кредитлар, ялпи миқдори:</i>				
Реструктуризацияланган кредитлар	273,980	1,313,295	-	1,587,275
Жами Индивидуал қадрсизланган кредитлар, ялпи миқдори	273,980	1,313,295	-	1,587,275
- Индивидуал қадрсизланган кредитлар учун қадрсизланиш бўйича заҳира	-	(758,997)	-	(758,997)
- Коллектив асосида баҳоланган кредитлар учун қадрсизланиш бўйича заҳира	(128,957)	(791,217)	(223,544)	(1,143,718)
Минус: Кутилаётган кредит йўқотишлари учун заҳира	(128,957)	(1,550,214)	(223,544)	(1,902,715)

"ЎЗБЕКИСТОН САНОАТ-ҚУРИЛИШ БАНКИ" АКЦИЯДОРЛИК ТИЖОРАТ БАНКИ ВА УНИНГ ШЎБА КОРХОНАЛАРИ

2020 йил 31 ДЕКАБРДА ЯКУНЛАНГАН ЙИЛ УЧУН ЖАМЛАНМА МОЛИЯВИЙ ҲИСОБОТЛАРГА ИЗОҲЛАР

(агар бошқаси кўрсатилмаган бўлса, миллион Ўзбек сўмида)

Мижозларга берилган жами кредит ва аванслар	14,433,575	20,387,957	4,138,426	38,959,958
Якка тартибда қадрсизланган кредитлар бўйича кутилаётган кредит йўқотишлари бўйича захиралар умумий қарз миқдори 1,397,213 млн.сўм бўлган битта қарз олувчи учун 715,025 млн.сўм миқдорида захира яратиш ҳисобига сезиларли даражада ошди, уларнинг фаолияти COVID-19 таъсирига жиддий таъсир кўрсатди. Қарз олувчининг асосий фаолияти углеводородларни қидириш, ишлаб чиқариш ва ташиш, саноат ва инфратузилма объектларини қуриш ҳисобланади.				
Бу қарз олувчига берилган кредитлар Ҳукумат кўрсатмаларига мувофиқ берилди ва қайта тузилди. Ҳозирги вақтда гуруҳ қарз олувчининг фаолиятини қўллаб-қувватлаш, берилган кредитлар миқдорини қайтариш ва яратилган захирани тиклаш мақсадида ҳукумат билан турли хил ечимларни ишлаб чиқишда яқиндан ҳамкорлик қилмоқда.				
Давлат ва муниципал ташкилотларга, корпоратив мижозларга ва жисмоний шахсларга 2019 йил 31 декабр ҳолатига кўра жамоавий ва индивидуал равишда қадрсизланиш учун баҳоланган кредитлар сифатининг таҳлили қуйидагича тақдим этилган:				
2019 йил 31 декабр	Давлат ва муниципал ташкилотлар	Корпоратив кредитлар	жисмоний шахсларга кредитлар	Жами
Коллектив асосида қадрсизланиш бўйича баҳоланган кредитлар				
Кечиктирилмаган ва қадрсизланмаган	13,017,467	13,627,010	3,065,257	29,709,734
Кечиктирилган кредитлар				
- тўлов кечиктирилиши 30 кундан кам	10,622	258,313	31,722	300,657
- тўлов кечиктирилиши 31 дан 90 кунгача	1,911	421,577	14,019	437,507
- тўлов кечиктирилиши 91 дан 180 кунгача	368	58,840	10,130	69,338
- тўлов кечиктирилиши 181 дан 360 кунгача	-	37,801	2,402	40,203
- тўлов кечиктирилиши 360 кундан ортиқ	-	215	169	384
Коллектив асосида қадрсизланиш бўйича баҳоланган жами кредитлар, ялпи миқор	13,030,368	14,403,756	3,123,699	30,557,823
Индивидуал қадрсизланган кредитлар, ялпи миқор				
Реструктуризация қилинган кредитлар	-	128,379	-	128,379
Индивидуал қадрсизланган жами кредитлар, ялпи миқор	-	128,379	-	128,379
- Индивидуал қадрсизланган кредитлар учун қадрсизланиш бўйича захира	-	(113,604)	-	(113,604)
- Коллектив асосида қадрсизланиш бўйича баҳоланган кредитлар учун қадрсизланиш бўйича захира	(147,668)	(354,790)	(30,355)	(532,813)
Минус: Кутилаётган кредит йўқотишлари бўйича захира	(147,668)	(468,394)	(30,355)	(646,417)
Мижозларга берилган жами кредит ва аванслар	12,882,700	14,063,741	3,093,344	30,039,785

2020 ва 2019 йил 31-декабр ҳолатига молиявий ижарага аниқ инвестицияларнинг таркибий қисмлари қуйида келтирилган:

	2020 йил 31 декабр	2019 йил 31 декабр
1 йилдан кўп бўлмаган	79,270	71,317
1 йилдан 5 йилгача	111,817	150,078
5 йилдан кўп	-	-
Минимал ижара ҳақлари	191,087	221,395
Минус: олинмаган молиявий даромад	(36,713)	(53,800)
	154,374	167,595
Минус: кутилаётган кредит йўқотилиши бўйича захира	(1,406)	(846)
Молиявий ижарага соф инвестициялар	152,968	166,749
Жорий қисми	56,146	45,596
Узоқ муддатли қисми	96,822	121,153

"ЎЗБЕКИСТОН САНОАТ-ҚУРИЛИШ БАНКИ" АКЦИЯДОРЛИК ТИЖОРАТ БАНКИ ВА УНИНГ ШЎБА КОРХОНАЛАРИ

2020 йил 31 ДЕКАБРДА ЯКУНЛАНГАН ЙИЛ УЧУН ЖАМЛАНМА МОЛИЯВИЙ ҲИСОБОТЛАРГА ИЗОҲЛАР

(агар бошқаси кўрсатилмаган бўлса, миллион Ўзбек сўмида)

Молиявий ижарага соф инвестициялар	152,968	166,749
---	----------------	----------------

2020 йил 31 декабр ҳолатига молиявий ижара бўйича дебиторлик қарзлари 172,320 миллион сўмлик тўртта ижара шартномасини ўз ичига олади (2019 йил 31 декабр: 174,040 миллион сўм), шу жумладан асосий қарзни тўлаш учун бир йиллик имтиёзли давр.

10. АМОРТИЗАЦИЯЛАНГАН НАРХ БЎЙИЧА БАҲОЛАНГАН ИНВЕСТИЦИЯВИЙ ҚИММАТЛИ ҚОҒОЗЛАР

	Валюта	купон/ фоизнинг йиллик ставкаси %	ЭПС %	Қоплаш муддати ой/йил	2020 йил 31 декабр	2019 йил 31 декабр
Давлат облигациялари	УЗС	13 - 16	14 - 18	Апр. 21 - Янв. 22	365,319	83,095
Марказий банк облигациялари	УЗС	14	14	Май. 21 - Окт. 21	174,089	-
Корпоратив облигациялар	УЗС	18	18	Июл. 26	2,503	2,503
Минус: Кутилаётган кредит йўқотишлари бўйича захира					(1,689)	(950)
Жами амортизацияланган нарх бўйича баҳоланган инвестициявий қимматли қоғозлар					540,222	84,648

2020 йил 31 декабр ҳолатига кўра, гуруҳ Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлигининг 370,000 (2019 йил 31 декабр: 79,009) миқдоридаги давлат облигацияларига эга, номинал қиймати 1,000,000 сўм ва купон ставкаси йиллик 13-16% (2019 йил 31 декабр: йиллик 15%). 2020 йил 31 декабр ҳолатига кўра, юқорида келтириб ўтилган 370,000 давлат облигацияларининг 250,000 таси 3 ой муддатга ва 15,93% фоизли қайта сотиб олиш шартномаси бўйича Марказий банкга жойлаштирилди.

2020 йил 31-декабр ҳолатига кўра, Гуруҳ Марказий банкнинг йиллик 14% купон ставкаси билан 170,000 млн. сўмлик облигацияларини ушлаб турибди.

2020 йил 31-декабр ҳолатига кўра, "SQB Insurance" МЧЖ шўъба корхонаси "Asia Alliance Bank" АТБ томонидан чиқарилган, номинал қиймати 1,000,000 ва Марказий банк қайта молиялаш ставкаси (14%) + йиллик 4% бўлган купонли 2500 та корпоратив облигацияларига эгалик қилади.

11. УМУМИЙ ДАРОМАД ОРҚАЛИ ҲАҚҚОНИЙ ҚИЙМАТ БЎЙИЧА БАҲОЛАНДИГАН ЖАМИ МОЛИЯВИЙ АКТИВЛАР

	Мулкчилик улуши	2020 йил 31 декабр	2019 йил 31 декабр
Visa Inc.	0.0%	13,203	10,338
«Компания по рефинансированию ипотеки Узбекистан» АЖ	8.0%	8,000	-
«Курилишмашлизинг» АЖ	6.5%	5,577	1,821
«Республиканская валютная биржа» АЖ	11.1%	4,734	4,528
«Yagona Umumrespublika Protssessing Markazi» МЧЖ	6%	2,530	-
«Кредитное бюро «Кредитно-информационные услуги CRIF» МЧЖ	3.2%	2,081	-
«Ташкент» Валюта биржаси АЖ	6.8%	478	554
«ЎзМед-Лизинг» АЖ	16.7%	357	356
«Хоjayli Agrosanoat markazi» МЧЖ	0.0%	-	116
«Steel Property Construction» МЧЖ	0.0%	-	41,662
«Binokor» МЧЖ	0.0%	-	28,736
Бошқалар	3-8%	1,064	603
Бошқа умумий даромад орқали ҳаққоний қиймат бўйича баҳоланадиган жами молиявий активлар		38,024	88,714

2020 йил 31 декабр ҳолатига ССЧПСД бўйича баҳоланадиган молиявий активлар, Visa Inc. бундан мустасно, Ўзбекистон Республикасида рўйхатдан ўтган ва эркин сотилмайдиган қимматли қоғозлар ва қимматли қоғозлар инвестицияларини ўз ичига олади. Маҳаллий молия бозорларининг хусусиятини ҳисобга олган ҳолда, ушбу инвестицияларнинг жорий бозор қиймати тўғрисида маълумот олиш мумкин эмас.

"ЎЗБЕКИСТОН САНОАТ-ҚУРИЛИШ БАНКИ" АКЦИЯДОРЛИК ТИЖОРАТ БАНКИ ВА УНИНГ ШЎБА КОРХОНАЛАРИ

2020 йил 31 ДЕКАБРДА ЯКУНЛАНГАН ЙИЛ УЧУН ЖАМЛАНМА МОЛИЯВИЙ ҲИСОБОТЛАРГА ИЗОҲЛАР

(агар бошқаси кўрсатилмаган бўлса, миллион Ўзбек сўмида)

2020 ва 2019 йил 31-декабр ҳолатига кўра, Visa Inc. иерархиянинг биринчи даражаси ва Visa Inc. бошқа инвестицион қимматли қоғозлар, ҳаққоний қиймат ўлчов иерархиясининг учинчи даражаси ёрдамида баҳоланади.

2018 йил 1 январдан бошлаб, молиявий активларнинг ҳаққоний қиймати бошқа даромадлар ҳисобидан, дивидендларнинг ўсиш суръати йиллик нолга тенг деб ҳисобланиб, келажакдаги дивидендларнинг жорий қиймати сифатида аниқланди. Раҳбарият ўз тахминларини бир неча йиллар мобайнида бошқа умумий даромадлар ҳисобига ҳаққоний қиймат бўйича баҳоланган молиявий активлар бўйича дивидендлар олиш тажрибасига асосланиб тузди ва шунга мос равишда инвестицияларнинг ўртача рентабеллик ставкасидан фойдаланган ҳолда харажатларни ҳисоблаб чиқди. ССЧПСДда молиявий активларнинг ҳаққоний қийматини аниқлашда кузатиладиган муҳим бўлмаган кўрсаткич - бу ўртача капиталнинг ўртача қиймати ("СССК"). СССК қанчалик юқори бўлса, ССЧПСД маълумотларига кўра молиявий активларнинг ҳаққоний қиймати паст бўлади..

Дивиденд тўланмаганлиги сабабли дивидендларни баҳолаш усули қўлланилиши мумкин бўлмаган инвестицияларнинг ҳаққоний қийматини баҳолашда раҳбарият инвестиция қилинаётган объектнинг соф актив қийматига (СЧА) асосланган баҳолаш ёки бизнесни қайта тиклаш харажатларини аниқлаш учун мажбуриятларни ҳисобга олмаганда, активларнинг адолатли бозор қийматиусулини қўллайди. Раҳбариятнинг фикрича, бу ёндашув бундай инвестицияларнинг ҳаққоний қийматини аниқ акс эттиради.

Президентнинг 2018 йил 21 декабрдаги "Тошкент вилоятида инновацион бизнесни ривожлантириш тўғрисида" ги қарорига мувофиқ, "Steel Property Construction" МЧЖ устав капиталига яқунланган йил мобайнида 41,662 млн. 2019 йил 31-декабр.

Президентнинг 2019 йил 23 майдаги ПҚ-4335-сонли "Қурилиш материаллари саноатини ривожлантиришни жадаллаштириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги қарорига мувофиқ, "Бинокор" МЧЖ устав капиталига 3 млн. АҚШ доллари 31,431 млн сўмга тенг (2019 йилда 28,736 млн. сўм).

2020 йилда «Steel Property Construction» МЧЖ ва "Бинокор" МЧЖга инвестициялар сотилди.

2020 ва 2019 йил 31-декабр ҳолатига кўра, ССЧПСДда ўлчанган молиявий активларнинг ҳеч бири гаровга қўйилмаган.

Қуйидаги жадвалда 2020 йил 31 декабр ҳолатига ССЧПСДда баҳоланган молиявий воситаларнинг ҳаракати кўрсатилган:

	2019 йил 31 декабр	Тушумлар	Ҳисобдан чиқариш	2020 йилги ҳаққоний қийматни ўзгартириш	2020 йил 31 декабр
ССЧПСД бўйича баҳоланадиган молиявий активлар	88,714	12,857	(72,272)	8,725	38,024
	2018 йил 31 декабр	Тушумлар	Ҳисобдан чиқариш	2020 йилги ҳаққоний қийматни ўзгартириш	2019 йил 31 декабр
ССЧПСД бўйича баҳоланадиган молиявий активлар	41,804	44,998	(3,267)	5,179	88,714

"ЎЗБЕКИСТОН САНОАТ-ҚУРИЛИШ БАНКИ" АКЦИЯДОРЛИК ТИЖОРАТ БАНКИ ВА УНИНГ ШЎБА КОРХОНАЛАРИ

2020 йил 31 ДЕКАБРДА ЯКУНЛАНГАН ЙИЛ УЧУН ЖАМЛАНМА МОЛИЯВИЙ ҲИСОБОТЛАРГА ИЗОҲЛАР

(агар бошқаси кўрсатилмаган бўлса, миллион Ўзбек сўмида)

12. УЮШМА ТАШКИЛОТЛАРГА ИНВЕСТИЦИЯЛАР

Номланиши	Асосий фаолият деятельности	Мамлакат	Инвестициянинг мулкый улуши ва баланс қиймати			
			2020 йил 31 декабр		2019 йил 31 декабр	
"SQB Consult" МЧЖ	Консалтинг	Ўзбекистан	40.00%	14	0.00%	-
"Khorezm Invest Project" МЧЖ	Активларни бошқариш	Ўзбекистан	34.00%	978	0.00%	-
Уюшма ташкилотларга жами инвестициялар				993		-

13. АСОСИЙ ВОСИТАЛАР ВА НОМОДДИЙ АКТИВЛАР

	Бино ва иншоотлар	Офис ва компьютер ускуналари	Битмаган қурилиш	Жами асосий воситалар	Номоддий активлар	Жами
2019 йил 1 январ ҳолатига баланс қиймат	99,444	64,869	34,947	199,260	1,147	200,407
Тушумлар	2,737	111,841	151,167	265,745	2,228	267,973
Ҳисобдан чиқариш (амортизациясиз)	(4,300)	(837)	(293)	(5,430)	(205)	(5,635)
Қайта таснифлаш	38,997	9,020	(48,065)	(48)	48	-
Амортизацияланган чегирмалар (29 изох)	(5,254)	(21,672)	-	(26,926)	(539)	(27,465)
2019 йил 31 декабр ҳолатига баланс қиймат	131,624	163,221	137,756	432,601	2,679	435,280
2019 йил 31-декабр ҳолатига кўра йиғилган амортизация	168,637 (37,013)	257,579 (94,358)	137,756 -	563,972 (131,371)	12,057 (9,378)	576,029 (140,749)
2019 йил 31 декабр ҳолатига баланс қиймат	131,624	163,221	137,756	432,601	2,679	435,280
Тушумлар	306	89,005	269,065	358,376	25,632	384,008
Ҳисобдан чиқариш (амортизациясиз)	(13,156)	(1,204)	(5,091)	(19,451)	(278)	(19,729)
Қайта таснифлаш	87,706	48,544	(135,964)	286	(286)	-
Амортизацияланган чегирмалар (29 изох)	(6,472)	(45,355)	-	(51,827)	(500)	(52,327)
2020 йил 31 декабр баланс қиймат	200,008	254,211	265,766	719,985	27,247	747,232
2020 йил 31 декабр ҳолатига нарх йиғилган амортизация	243,493 (43,485)	393,924 (139,713)	265,766 -	903,183 (183,198)	37,125 (9,878)	940,308 (193,076)
2020 йил 31 декабр ҳолатига баланс қиймат	200,008	254,211	265,766	719,985	27,247	747,232

2019 йилда гуруҳ Shanghai Construction Group Co Ltd қурилиш компанияси билан 136,5 миллион АҚШ доллари миқдорида гуруҳнинг бош қароргоҳини лойиҳалаш ва қуриш бўйича шартнома тузди. 2020 йил 31-декабр ҳолатига кўра, шартномага мувофиқ, гуруҳ 37,8 миллион АҚШ доллари (377,888 миллион сўмга тенг) сармоя киритди, шундан 200,661 миллион сўми тугалланмаган қурилишда.

2020 йил мобайнида Гуруҳ ўз филиалларини реконструкция қилиш учун 54,819 миллион сўм (2019: 151,167 миллион сўм) сармоя киритди, бу эса тугалланмаган қурилишларда ўз аксини топди:

- Бош офисни реконструкция қилиш учун 18,845 млн. сўм;
- Шаргун филиалини реконструкция қилиш учун 9,698 млн. сўм;
- Қашқадарё вилоят филиалини реконструкция қилиш учун 6,307 млн. сўм;
- Наманган вилояти филиалини реконструкция қилиш учун 3,378 млн. сўм;
- Бошқалар 16,581 млн. сўм.

"ЎЗБЕКИСТОН САНОАТ-ҚУРИЛИШ БАНКИ" АКЦИЯДОРЛИК ТИЖОРАТ БАНКИ ВА УНИНГ ШЎБА КОРХОНАЛАРИ

2020 йил 31 ДЕКАБРДА ЯКУНЛАНГАН ЙИЛ УЧУН ЖАМЛАНМА МОЛИЯВИЙ ҲИСОБОТЛАРГА ИЗОҲЛАР

(агар бошқаси кўрсатилмаган бўлса, миллион Ўзбек сўмида)

2020 йил 31 декабрда тугаган молиявий йил мобайнида, гуруҳ бухгалтерия ҳисобини янгилаш учун 22,469 миллион сўмлик номоддий активларда қайд этилган банк дастурларини сотиб олди.

2020 ва 2019 йил 31 декабр ҳолатига кўра, асосий воситалар 51,714 миллион сўм ва 45,495 миллион сўмлик тўлиқ амортизация қилинган активларни ўз ичига олган.

2020 ва 2019 йил 31-декабр ҳолатига кўра, гуруҳнинг асосий воситалари гаровга қўйилмаган.

14. БОШҚА АКТИВЛАР

	2020 йил 31 декабр	2019 йил 31 декабр
Бошқа молиявий активлар		
Дебиторлик қарзлари бўйича комиссия	11,024	6,468
Пул ўтказмалари тизимлари учун гаров депозити	213	-
«Республиканская валютная биржа» АЖ дан олиш ҳисоблари	64	137
Бошқа дебиторлик қарзлари	6,316	836
Минус: Кутилаётган кредит йўқотишлари бўйича захира	(1,409)	(2,279)
Жами бошқа молиявий активлар	16,208	5,162
Бошқа молиявий бўлмаган активлар		
Биноларни қуриш учун олдиндан тўлов	245,903	209,997
Даромад солиғи бўйича олдиндан тўлов	58,379	26,536
Олдиндан тўланган харажатлар ва аванслар	30,144	20,819
Солиқ ҳисоб -китоблари, даромад солиғидан ташқари	17,907	6,291
Товар-материал захиралар	5,716	3,378
Ускуналар ва мулк учун олдиндан тўлов	2,026	685
Тўловларни тўламаганлик учун мулкка олинган гаровлар	617	212
Бошқалар	1,259	3,742
Минус: Активларни қадрсизланиши бўйича захиралар	(1,639)	(129)
Жами бошқа молиявий бўлмаган активлар	360,312	271,531
Жами бошқа активлар	376,520	276,693

2020 йил 31-декабр ҳолатига мувофиқ бино қурилиши учун олдиндан тўлов Вазирлар Маҳкамасининг 2018 йил 27 - ноябрдаги 961-сон қарорига мувофиқ Тошкент шаҳрида бино қурилиши учун Shanghai Construction компаниясига 171,227 миллион сўм (17,4 миллион АҚШ доллари тенг) (2019 йил 31 декабр: 194,848 миллион сўм (20,48 миллион АҚШ доллари тенг) миқдорида аванс тўловини ўз ичига олади. Қурилиш ишлари 2019 йил 20 июнда бошланган ва 2021 йил охиригача якунланиши кутилмоқда.

15. СОТИШ УЧУН МЎЛЖАЛЛАНГАН УЗОҚ МУДДАТЛИ АКТИВЛАР

	2020 йил 31 декабр	2019 йил 31 декабр
Тўловларни тўламаганлик учун мулкка олинган активлар:		
- Сотиш учун мўлжалланган бинолар	27,355	17,706
- Сотиш учун мўлжалланган бошқа активлар	-	1,237
Тўловларни тўламаганлик учун мулкка олинган жами активлар	27,355	18,943
Сотиш учун мўлжалланган жами узоқ муддатли активлар (ёки чиқувчи гуруҳлар)	27,355	18,943

2020 йил 31-декабр ҳолатига биноан сотиш учун мўлжалланган биноларга "Тошбозорсавдо" МЧЖ (8,086 млн. сўм) ва "Белтепа Мастер Строй" МЧЖ (19,277 млн. сўм) дан тўланмаган гаров киради. 2019 ва 2020 йил декабрида Гуруҳ раҳбарияти бир йил ичида харидор топишнинг фаол дастурини тасдиқлади ва бошлади. Қайтарилган мулк баланс қиймати ва сотиш харажатлари ҳисобга олинмаган ҳолда, ҳаққоний қийматнинг энг пасти билан баҳоланди. 2020 йил 31 декабр ҳолатига кўра, сотувга қўйилган активлар қийматининг пасайиши 5,255 миллион сўмни ташкил этди (2019 йил 31 декабр: 12,488 миллион сўм).

"ЎЗБЕКИСТОН САНОАТ-ҚУРИЛИШ БАНКИ" АКЦИЯДОРЛИК ТИЖОРАТ БАНКИ ВА УНИНГ ШЎБА КОРХОНАЛАРИ

2020 йил 31 ДЕКАБРДА ЯКУНЛАНГАН ЙИЛ УЧУН ЖАМЛАНМА МОЛИЯВИЙ ҲИСОБОТЛАРГА ИЗОҲЛАР

(агар бошқаси кўрсатилмаган бўлса, миллион Ўзбек сўмида)

16. БОШҚА БАНК МАБЛАҒЛАРИ

	2020 йил 31 декабр	2019 йил 31 декабр
Бошқа банкларнинг узоқ муддатли депозитлари	584,783	358,687
Бошқа банкларнинг қисқа муддатли депозитлари	279,438	68,427
РЕПО шартномаси бўйича Марказий банк олдидаги қаздорлик	259,165	-
Корреспондент ҳисоблар ва бошқа банкларнинг «овернайт» жойлаштирувлари	372,618	37,995
Бошқа банкларнинг жами маблағлари	1,496,004	465,109

2020 йил ва 2019 йил 31 декабр ҳолатига кўра, "Бошқа банкларда узоқ муддатли жойлаштириш" га Ўзбекистон Миллий банки ва Халқ банкининг 472,264 миллион сўмлик кредитлари ва 358,259 миллион сўмлик Халқ банкининг стратегик давлат инфратузилмаси лойиҳаларини молиялаштириш учун олинган кредитлари киради.

2020 йил 31-декабр ҳолатига кўра, 3 ой муддатга ва 15,93% фоизли 250,000 та давлат облигациялари РЕПО шартномаси бўйича Марказий банкга жойлаштирилди.

17. МИЖОЗЛАР МАБЛАҒЛАРИ

	2020 йил 31 декабр	2019 йил 31 декабр
Давлат ва жамоат ташкилотлари		
- Жорий/ҳисоб рақамлари	3,171,211	1,283,604
- Муддатли депозитлар	2,705,206	3,149,784
Бошқа юридик шахслар		
- Жорий/ҳисоб рақамлари	3,360,112	2,666,070
- Муддатли депозитлар	239,375	391,449
Жисмоний шахслар		
- Жорий/ҳисоб рақамлари	925,599	760,410
- Муддатли депозитлар	1,215,455	872,653
Жами мижозлар маблағлари	11,616,958	9,123,970

"ЎЗБЕКИСТОН САНОАТ-ҚУРИЛИШ БАНКИ" АКЦИЯДОРЛИК ТИЖОРАТ БАНКИ ВА УНИНГ ШЎБА КОРХОНАЛАРИ

2020 йил 31 ДЕКАБРДА ЯКУНЛАНГАН ЙИЛ УЧУН ЖАМЛАНМА МОЛИЯВИЙ ҲИСОБОТЛАРГА ИЗОҲЛАР

(агар бошқаси кўрсатилмаган бўлса, миллион Ўзбек сўмида)

Қуйида тармоқлар бўйича миқозлар маблағларининг концентрацияси тузилмаси келтирилган:

	2020 йил 31 декабр		2019 йил 31 декабр (қайта куриб чиқилган)	
	Сумма	%	Сумма	%
Давлат бошқаруви	2,744,161	24%	2,907,265	32%
Нефт ва газ	2,348,720	20%	777,904	9%
Жисмоний шахслар	2,141,054	19%	1,633,063	18%
Ишлар чиқарувчилар	1,363,581	12%	1,276,139	14%
Энергетика	1,324,435	11%	354,517	4%
Хизматлар	347,780	3%	366,095	4%
Савдо	318,599	3%	270,093	3%
Алоқа	260,275	2%	201,206	2%
Қурилиш	246,051	2%	224,443	2%
Молия	181,740	2%	161,873	2%
Инжениринг	155,739	1%	126,877	1%
Транспорт	87,060	1%	92,788	1%
Қишлоқ хўжалиги	57,036	0%	30,654	0%
Тоғ-кон саноати	17,414	0%	679,486	8%
Медицина	16,015	0%	7,029	0%
Бошқалар	7,298	0%	14,538	0%
Жами миқозлар маблағлари	11,616,958	100%	9,123,970	100%

2020 йил давомида Гуруҳ миқозлар маблағларини тармоқлар бўйича таснифлаш бўйича ўз ёндашувини қайта кўриб чиқди ва ошкор қилишда хатоларни аниқлади. Таснифлаш хатосини ретроспектив равишда тузатиш натижасида, миқозлар ҳисоблари тармоқлар бўйича 17-изоҳ доирасида тузатилди.

2020 йил 31 декабр ҳолатига кўра, Гуруҳнинг иккита (2019 йил 31 декабр: иккита) миқозли бор эди, улар Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ва "Ўзбекнефтегаз" МХКнинг умумий баланси 4,291,575 млн. сўм (2019 йил 31 декабр: 3,188,457 млн. сўм.), бу индивидуал равишда Гуруҳ капиталидан 10% га ошиқ эди (2019 йил 31 декабр: 10%).

18. ЧИҚАРИЛГАН ҚАРЗ ҚИММАТЛИ ҚОҒОЗЛАР

	2020 йил 31 декабр			2020 йил 31 декабр		
	Сумма	Номинал фоиз ставкаси, %	Қоплаш муддати, йил	Сумма	Номинал фоиз ставкаси, %	Қоплаш муддати, йил
Еврооблигациялар	3,118,189	5.75	2024	2,808,987	5.75	2024
Депозит						
сертификатлари	78,566	14-16	2021-2022	79,627	5-18	2022
Облигациялар	76,293	14-16	2021-2024	32,280	7.5-18	2024
Чиқарилган жами қарз қимматли қоғозлар	3,273,048			2,920,894		

2019 йил декабр ойида гуруҳ Лондон фонд биржасида номинал қиймати 300,000 минг АҚШ доллари бўлган чегирма билан 3,198 минг АҚШ доллари бўлган ва қоплаш муддати беш йил бўлган еврооблигацияларни чиқарган. 3,118,189 млн. сўмлик еврооблигацияларнинг амортизация қилинган қиймати - 6,193% самарали фоиз ставкаси ёрдамида дисконтланган келажакдаги пул маблағлари тўловларининг жорий қийматини кўрсатади. Жорий қийматни ҳисоблаш самарали фоиз ставкасининг ажралмас қисми бўлган қимматли қоғозлар чиқарилиши билан бевосита боғлиқ бўлган барча харажатларни ўз ичига олади.

Чиқарилган қарз қимматли қоғозларига молиявий шартларни кўзда тутмайди, еврооблигациялар бундан мустасно, агар гуруҳ маълум молиявий битимларни бажариши шарт бўлса, уларни бажармаслик кредиторга қайтаришни талаб қилиш ҳуқуқини бериши мумкин.

"ЎЗБЕКИСТОН САНОАТ-ҚУРИЛИШ БАНКИ" АКЦИЯДОРЛИК ТИЖОРАТ БАНКИ ВА УНИНГ ШЎБА КОРХОНАЛАРИ

2020 йил 31 ДЕКАБРДА ЯКУНЛАНГАН ЙИЛ УЧУН ЖАМЛАНМА МОЛИЯВИЙ ҲИСОБОТЛАРГА ИЗОҲЛАР

(агар бошқаси кўрсатилмаган бўлса, миллион Ўзбек сўмида)

19. БОШҚА ҚАРЗ МАБЛАҒЛАР

	2020 йил 31 декабр	2019 йил 31 декабр
Халқаро молиявий ташкилотлар		
Хитой экспорт-импорт банки	5,167,808	4,959,868
Кредит Суисс	2,122,431	530,136
Коммерцбанк АГ	1,632,046	1,480,537
Халқаро тикланиш ва тараққиёт банки	1,298,161	1,000,829
Россия экспорт-импорт банки	995,354	588,330
Ер Федерал банки "Баден-Вюртемберг"	967,246	761,952
Хитой давлат тараққиёт банки	886,739	859,232
Дарио Финанс	770,900	-
Райффайзенбанк АГ	819,035	594,624
Газпромбанк	789,796	268,974
АйСиБиСи (Лондон)	671,172	-
Жаҳон банкининг Халқаро тараққиёт ассоциацияси	602,590	570,406
Осиё тараққиёт банки	584,938	416,656
ПАО Промсвязьбанк	540,737	-
Европа тикланиш ва тараққиёт банки	517,297	-
ВТБ Банк Европа	436,654	203,333
Япония халқаро ҳамкорлик агентлиги (JICA)	323,180	-
Москва кредит банки	263,233	-
ОПЕК Халқаро тараққиёт жамғармаси	208,719	-
ОАО Транскапиталбанк	187,908	130,332
"Народный сберегательный банк Казахстана" АЖ	179,788	-
Турции экспорт-импорт банки	216,946	-
Банк Ак Барс	162,298	-
Баобаб Секьюритиз	162,180	232,573
Кореи экспорт-импорт банки	141,464	100,959
КфВ ИПЭКС-Банк	57,417	36,317
Банк Активных Инвестиций МЧЖ	54,298	-
Ситибанк Европа	46,110	115,094
Джон Дир	42,822	-
ОДДО Банк	21,442	77,111
Сбербанк Европа АГ	18,342	6,661
Европейский экспортно-торговый банк АКА	13,811	118,302
Сбербанк Казахстан	5,942	12,816
Джусан Банк АЖ	2,682	-
Тайпей экспорт-импорт банки	2,647	-
Халқаро қишлоқ хўжалигини ривожлантириш жамғармаси	2,320	2,495
Амстердам Савдо Банки	-	323,041
Юникредит Банк	-	19,427
Ўзбекистон молия ташкилотлари		
Молия вазирлигидан узоқ муддатли қарзлар	3,233,042	1,998,012
Ўзбекистон Республикаси Тикланиш ва тараққиёт жамғармаси	1,384,626	1,299,791
Марказий банкдан узоқ муддатли қарзлар	68,358	73,889
«Ўзбекистон ипотекани қайта молиялаштириш компанияси» АЖ	61,213	-
Имтиёзли акциялар	9,944	8,647
Тошкент вилояти ҳокимлиги	5,927	5,953
Ўзбекистон болалар спортини ривожлантириш жамғармаси	-	1,478
Ипак Йули Банк	-	687
Бошқалар	3,894	4,752
Бошқа жами қарз маблағлари	25,683,457	16,803,214

2019 йил 9 октябрда Президентнинг ПҚ-4487-сонли қарори ("Қарор") чиқарилди, унда банк сектори молиявий ҳолатини мустаҳкамлаш бўйича биринчи навбатдаги чора-тадбирлар, хусусан, давлат паст маржасини ва давлат банклари, шу жумладан Гуруҳнинг даромадлилиги ва самарадорлигини ошириш мақсадида субсидияланган активлар олиб ташлаш белгиланди.

Хусусан, Қарорга мувофиқ, гуруҳ 2019 йил 31 декабрда тугайдиган йил охирига қадар қуйидаги қатор операцияларни бажариши керак эди:

2020 йил 31 ДЕКАБРДА ЯКУНЛАНГАН ЙИЛ УЧУН ЖАМЛАНМА МОЛИЯВИЙ ҲИСОБОТЛАРГА ИЗОҲЛАР

(агар бошқаси кўрсатилмаган бўлса, миллион Ўзбек сўмида)

- Давлат томонидан молиялаштирилладиган паст фоизли кредитлар гуруҳининг кредит портфелидаги улушини камайтириш. 2019 йил 31 октябрда гуруҳ ўз кредит портфелидан 22 кредитни ФРПУга қарорда кўрсатилган ("Асосий бўлмаган кредитлар") ўтказиб, умумий қиймати 11,575,708 млн. сўмни ташкил қилди. Активларнинг камайтириш ўрнини қоплаш учун, гуруҳ бир вақтнинг ўзида ФРПУдан "Бошқа қарз маблағлари" миқдорини камайтириб, ўз мажбуриятларидан озод этилди. Қарорга мувофиқ, асосан АҚШ долларида ва камдан-кам еврода берилган ушбу кредитлар иқтисодиётнинг энергетика, нефт-газ, кимё ва транспорт соҳаларидаги миллий лойиҳаларни молиялаштириш учун ўн иккита йирик давлат компанияларига берилди.

2017 ва 2018 йилларда АБР Ўзбекистондаги боғдорчилик лойиҳаларини молиялаштириш ("Лойиҳа") муносабати билан Ўзбекистон Республикасига ("Республика") иккита кредит ажратди. Республика ушбу кредитларнинг бир қисmini республика, қишлоқ хўжалиги корхоналарини реструктуризация қилиш агентлиги ва Банк ўртасида 2017 йил апрелдаги 3471-UZB-сонли ва 2018-йил ноябрдаги 3673-UZB-сонли уч томонлама тузилган субсидияли кредит шартномалари (бундан буён "Субсидияли кредит шартномалари") бўйича Банкга тақдим этди.

2019 йил ноябр ойида АБР Ўзбекистонда чорвачилик маҳсулотларининг қиймат занжирларини ривожлантириш лойиҳаларини молиялаштириш муносабати билан Ўзбекистон Республикасига навбатдаги субсидияли кредит ажратди (бундан буён - Лойиҳа). Республика ушбу кредитнинг бир қисmini Республика, Агросаноат мажмуаси ва озиқ-овқат таъминоти соҳасидаги лойиҳаларни амалга ошириш агентлиги ва Банк ўртасидаги 2020 йил 10 февралдаги L3823 (COL) - UZB субсидияли кредит шартномаси бўйича Банкга тақдим этди.

АБР ва Республика ўртасида тузилган кредит шартномалари Республикадан Банкга лойиҳанинг амал қилиш муддати давомида маълум молиявий шартларга риоя этилишини таъминлаш мажбуриятини юклашни талаб қилади. Худди шу молиявий битимлар субсидияли кредит шартномаларига киритилган.

2020 йил 31-декабр ҳолатига кўра, Банк субсидияланган кредит шартномаларида кўзда тутилган активларнинг ўртача даромадлилик ставкаси нисбатининг нормативи бузилган.

Субсидияли кредит шартномалари шартларига кўра, ҳар қандай шартнома талабларига риоя қилмаслик республикага Банкга берилган кредитларни муддатидан олдин тўлашни талаб қилиш ҳуқуқини беради. Шундай қилиб, 2020 йил 31 декабр ҳолатига кўра, Гуруҳ юқоридаги шартнома бузилиши натижасида 548,938 миллион сўмни "талаб бўйича ва 1 ойдан кам" деб таснифлаган.

Банк АБР билан ҳам, Республика билан ҳам фаол алоқада бўлиб, келгусида шартномаларга риоя этилишини таъминлаш мақсадида 2019-2024 молиявий йилларга мўлжалланган стратегик ҳаракатлар режасини ишлаб чиқди. 2019 йил 5 -ноябрда АБР Банкга АБРнинг ҳаракатлар режаси билан келишганлигини ва АБР Лойиҳага содиқлигини ва Лойиҳа доирасида Республика билан алоқаларни давом эттиришини тасдиқловчи хат юборди. 2019 йил 5-ноябр куни Республика Банкга ушбу шартнома бўйича ўтмиш ва / ёки давом этмаслиги сабабли субсидияли кредит шартномалари бўйича берилган кредитларни муддатидан олдин тўлашни талаб қилиш чораларини кўрмаслигини тасдиқлади. Бундан ташқари, Банк ва Молия вазирлиги ўртасида тузилган шартномада дефолт ҳодисасини аниқлаш назарда тутилмаган. Шунинг учун, раҳбарият, шартнома бузилиши одатий ҳодиса эмас деб ҳисоблайди ва Молия вазирлигидан 2020 йил 31 декабрдаги шартнома бузилган деб ҳисобланмаганлигини тасдиқловчи хат олди.

2020 йил 31 декабр ҳолатига кўра, Банк 2019 йил 15 октябрда Банк ва ВТБ Банк Европа ўртасида тузилган Савдони молиялаштириш бўйича бош кредит келишувида (кейинги ўринларда - "Бош келишув") назарда тутилган қуйидаги шартларни бузди:

- Мижозларга берилган кредитлар ва авансларнинг ялпи суммасининг муаммоли кредитлари (3 - босқичдаги кредитлар) фоизи;
- Кредитлар бўйича мумкин бўлган йўқотишлар бўйича захираларнинг муаммоли кредитларга нисбати (3 - босқичдаги кредитлар).

2021 йил 24 мартда Банкга Банк ВТБ Европадан хат келди, унда у 2020 йил охирида Банкни юқоридаги молиявий битимларга риоя қилиш талабидан озод қилишга рози бўлди. Банкни ушбу шартларга риоя қилишдан озод қилиш тўғрисидаги қарор 2020 йил декабр ойида қабул қилинган. Шунинг учун ликвидлик созланмаган.

20. БОШҚА МАЖБУРИЯТЛАР

2020 ва 2019 йил 31 -декабр ҳолатига кўра, кредиторлик қарзлари Украина Марказий банки билан 2019 йил 25 мартдаги шартномага мувофиқ «НУМО» карта терминаллари учун қарзларни ўз ичига олади. Ўзбекистон Марказий банки талаб қилганидек, тўлов барча терминаллар қабул қилингандан сўнг амалга оширилади.

"ЎЗБЕКИСТОН САНОАТ-ҚУРИЛИШ БАНКИ" АКЦИЯДОРЛИК ТИЖОРАТ БАНКИ ВА УНИНГ ШЎБА КОРХОНАЛАРИ

2020 йил 31 ДЕКАБРДА ЯКУНЛАНГАН ЙИЛ УЧУН ЖАМЛАНМА МОЛИЯВИЙ ҲИСОБОТЛАРГА ИЗОҲЛАР

(агар бошқаси кўрсатилмаган бўлса, миллион Ўзбек сўмида)

	2020 йил 31 декабр	2019 йил 31 декабр
Кредит қарздорликлар	29,152	18,956
Банк кафолатлари ва аккредитивлари бўйича захиралар	22,845	12,077
Бошқа кредиторлар олдидаги қарздорлик	6,231	3,292
Тўланиши керак бўлган дивидендлар	2,758	1,777
Жами бошқа молиявий мажбуриятлар	60,986	36,102
Бошқа молиявий бўлмаган мажбуриятлар		
Ходимларга билан ҳисоб-китоблар	35,485	2,022
Тўланадиган солиқлар, даромад солиғи бундан мустасно	15,852	10,759
Кафолатлар ва аккредитивлар бўйича келгуси давр даромадлари	3,412	17,575
Тўланиши керак бўлган даромад солиғи	-	28,657
Бошқалар	12,892	4,405
Жами бошқа молиявий бўлмаган мажбуриятлар	67,641	63,418
Жами бошқа мажбуриятлар	128,627	99,520

2020 йил 1 январда кредит портфели таркибида узоқ муддатли инвестициявий молиялаштирилаётган филиаллар учун даромад солиғининг имтиёзли ставкалари тугади, бу алоҳида солиқ тўловчи сифатида ҳар бир филиал учун 14% дан 20% гача бўлди. Янги солиқ қонунчилигига мувофиқ, банк жамланма даромад солиғини ягона солиқ тўловчи сифатида 20% ставка бўйича тўлайди. Шундай қилиб, тўланиши керак бўлган даромад солиғи ва даромад солиғининг олдиндан тўланиши 2020 йил 31 декабр ҳолатига кўра аниқ асосда кўрсатилган.

21. СУБОРДИНАР ҚАРЗ

Марказий банкнинг 2020 йил 28 декабрдаги 19-20 / 78-сонли қарорига мувофиқ, Асака банк АТБ томонидан 2020 йил 31 декабрда 80 000 сўм миқдоридаги субординат қарз тўланди.

22. АКЦИЯДОРЛИК КАПИТАЛИ

	Муомалада бўлган оддий ва имтиёзли акциялар сони	Оддий ва имтиёзли акциялар	Эмиссион даромад	Қайта сотиб олинган акциялар	Жами
2019 йил 1 январ	98,773	1,884,186	696	(1,330)	1,883,552
Янги акциялар чиқариш	15,393	292,467	-	-	292,467
Қарзни акциядорлик капиталига конвертация қилиш, солиқларни чегириб ташлаган ҳолда	129,756	2,465,358	(696)		2,464,662
Шахсий акцияларни сотиш	-	-	-	1,330	1,330
Имтиёзли акцияларнинг мажбурият компонентини тан олиш	-	(2,000)			(2,000)
2019 йил 31 декабр	243,922	4,640,011	-	-	4,640,011
2020 йил 31 декабр	243,922	4,640,011	-	-	4,640,011

2020 ва 2019 йил 31 декабр ҳолатига кўра, банкнинг устав капиталининг номинал миқдори 4,634,514 миллион сўми, ўзбек сўмининг сотиб олиш қобилиятига 12,527 миллион сўм миқдоридаги капитал ҳиссаси қайта ҳисоб-китоб қилинишидан олдин (МҲХС (IAS) 29 га мувофиқ гиперинфляция оқибатлари) ва имтиёзли акция мажбуриятлари компонентида тузатишлар.

Устав капитали 2019 йилда амалга оширилган иккита эмиссия ҳисобига ошди, уларнинг умумий суммаси 2,757,825 сўми ташкил этди:

- Биринчи эмиссия Президентнинг 2018 йил 13 ноябрдаги ПҚ-4015-сонли фармойиши ва акциядорларнинг 2018 йил 25 декабрдаги 27-сонли қарорига мувофиқ 21,963,818,421 донга оддий акцияларни чиқариш бўйича амалга оширилди (ҳар бири 19 сўмдан) жами 417,313 миллион сўмга, шундан 2018 ва 2019 йилларда мос равишда 124,846 миллион сўм ва 292,467 миллион сўм тўланган.

"ЎЗБЕКИСТОН САНОАТ-ҚУРИЛИШ БАНКИ" АКЦИЯДОРЛИК ТИЖОРАТ БАНКИ ВА УНИНГ ШЎБА КОРХОНАЛАРИ

2020 ЙИЛ 31 ДЕКАБРДА ЯКУНЛАНГАН ЙИЛ УЧУН ЖАМЛАНМА МОЛИЯВИЙ ҲИСОБОТЛАРГА ИЗОҲЛАР

(агар бошқаси кўрсатилмаган бўлса, миллион Ўзбек сўмида)

- Иккинчи эмиссия 2019 йил 18 октябрдаги 28 -сонли акциядорларнинг 133,000,000,000 та (ҳар бири 19 сўмлик) оддий акцияларни чиқариш тўғрисидаги қарорига биноан, тўлов муддати 40 кун бўлган 2,527,000 миллион сўм умумий суммага тўғри келди, шундан 2,465,358 миллион сўм Гуруҳнинг ФРРУ олдидаги мажбуриятлари учун Президентнинг 2019 йил 9 октябрдаги ПҚ-4487-сонли қарорига ("Қарор") мувофиқ алмаштирилди ва қолган оддий акциялар тўлов муддати тугаши муносабати билан бекор қилинди. Қарорга мувофиқ, Банк ФРРУ томонидан молиялаштирилаётган 7 та кредитни ("Капиталлаштирилган кредитлар") капитализация қилиш орқали гуруҳнинг устав капитали ва ФРРУнинг Банкдаги улушини оширди. Ушбу битим ФРРУдан олинган қарз маблағларини ушбу кредитларни молиялаштириш учун гуруҳнинг устав капиталига ўтказиш йўли билан амалга оширилди. Ушбу кредитлар учта йирик давлат компанияларига иқтисодиётнинг нефт-газ, кимё ва транспорт соҳаларидаги миллий лойиҳаларни молиялаштириш учун берилган ва ҳақиқий битим тузилган сана бўйича 258,5 миллион АҚШ долларини (2,465,358 миллион сўм) ташкил этган 2019 йил 31 октябр ҳолатига кўра тақдим этилган.
- Бундан ташқари, давлат, Гуруҳ акционери сифатида, юқорида кўрсатилган 7 та капиталлаштирилган кредитнинг асл шартларини, уларнинг валюта профилини, фоиз ставкаларини ва муддатларини ўзгартириб юборишни буюрди. Ушбу ўзгаришлар баланс қиймати 2,465,358 млн. сўм бўлган эски активларни ҳисобдан чиқарилишига ва 2,243,000 млн. сўмни дастлабки тан олишда ҳаққоний қийматга эга бўлган янги активларнинг тан олинишига олиб келди. Натижада, 222,358 млн. сўмлик активларни дастлабки тан олишдан тушган зарар, тўғридан-тўғри ўз улушида, 45,044 млн. сўм миқдордаги солиқни чегириб ташлаган ҳолда мавжуд эмиссия даромадидан фойдаланган ҳолда ва қолган миқдорга тақсимланмаган фойдани камайитириш йўли билан акциядорлик капиталида кўрсатилган. (30-изоҳ).

2020 ва 2019 йил 31-декабр ҳолатига кўра, тасдиқланган оддий акцияларнинг умумий сони 243,552 млн. дона акцияни номинал қиймати 19 сўмни ташкил этади. Ҳар бир акция битта овозга эга. Имтиёзли акциялар бўйича дивидендлар оддий акциялар бўйича дивидендлардан паст бўлмайди.

Чиқарилган, бироқ тўлиқ тўланмаган оддий акциялар сони нолга тенг (2019 йил 31 декабр: нол).

2020 ва 2019 йил 31-декабр ҳолатига кўра, тасдиқланган имтиёзли акцияларнинг умумий сони 370 млн. дона, номинал қиймати 19 сўм, умумий қиймати 7,030 млн. сўмни ташкил этади.

Имтиёзли акцияларни қайтариб бўлмайди ва улар гуруҳ тугатилган тақдирда оддий акциялардан устун туради. Имтиёзли акциялар эгаларига акциядорларнинг умумий йиғилишларида овоз бериш ҳуқуқисиз қатнашиш ҳуқуқини беради, агар Гуруҳни қайта ташкил этиш ва тугатиш тўғрисида қарор қабул қилиш шунингдек, Уставга акциядорларнинг ҳуқуқларини чеклайдиган ўзгартириш ва қўшимчалар киритилиш ҳолатари бундан мустасно. Имтиёзли акция оддий акциялардан устун туради ва агар оддий акциялар эгалари имтиёзли акциялар бўйича дивидендлар эълон қилмасалар, дивидендлар тўланмагунча, имтиёзли акциядорлар оддий акциядорлар каби овоз бериш ҳуқуқига эга бўлади.

2019 ва 2020 йилларда имтиёзли акциялар бўйича энг кам 20% ставкаси ўзгаришсиз қолмоқда.

"ЎЗБЕКИСТОН САНОАТ-ҚУРИЛИШ БАНКИ" АКЦИЯДОРЛИК ТИЖОРАТ БАНКИ ВА УНИНГ ШЎБА КОРХОНАЛАРИ

2020 йил 31-ДЕКАБРДА ТУГАГАН ЙИЛЛАР УЧУН КОНСОЛИДАЦИЯЛАНГАН МОЛИЯВИЙ ҲИСОБОТЛАРГА ИЗОҲЛАР

(агар бошқаси кўрсатилмаган бўлса, миллион Ўзбек сўмида)

23. МОЛИЯВИЙ ФАОЛИЯТ БИЛАН ШАРТЛИ ЭТИБ ТАЙИНЛАНГАН МАЖБУРИЯТЛАР ҲАРАКАТИ

Молиявий фаолиятдан келиб чиқадиган, ўз маблағлари ва мажбуриятларининг ўзгариши, шу жумладан пул ва пуллик бўлмаган ўзгаришлар. Молиявий фаолиятдан келиб чиқадиган мажбуриятлар ўтган ёки келажакдаги пул оқимларини акс эттиради, улар гуруҳнинг пул оқими тўғрисидаги жамланма ҳисоботида молиявий фаолиятдан тушган пул оқими сифатида таснифланади.

	2019 йил 31 декабр	Молиявий фаолият бўйича пул тушумлари/ (чиқиб кетиш)	Тўланган фоизлар	Пуллик бўлмаган ўзгаришлар						2020 йил 31 декабр
				Валюта курси ўзгаришин инг таъсири	Эълон қилинган дивиденд лар	Ўтказилг ан фоизла р	ФРРУ томонидан молиялашт ириладига н кредитлар нинг ҳисобдан чиқиши	Қарзни акциядорлик капиталига конвертация қилиш	Бошқа ўзгариш лар	
Чиқарилган қарз қимматли қоғозлари	2,920,894	73,910	(197,807)	278,819	-	220,716	-	-	(23,484)	3,273,048
Бошқа қарз мблағлари	16,803,214	6,605,866	(838,473)	2,199,354	-	913,496	-	-	-	25,683,457
Бошқа банклар мблағлари (бошқа банкларнинг узоқ муддатли жойлаштируви) (16 Изоҳ)	358,687	176,096	(130,267)	-	-	130,267	-	-	50,000	584,783
Субординар қарз Тўланадиган	83,332	(80,000)	(16,438)	-	-	13,106	-	-	-	-
дивидендлар	1,777	(353,788)	-	-	354,769	-	-	-	-	2,758

"ЎЗБЕКИСТОН САНОАТ-ҚУРИЛИШ БАНКИ" АКЦИЯДОРЛИК ТИЖОРАТ БАНКИ ВА УНИНГ ШЎБА КОРХОНАЛАРИ

2020 йил 31-ДЕКАБРДА ТУГАГАН ЙИЛЛАР УЧУН КОНСОЛИДАЦИЯЛАНГАН МОЛИЯВИЙ ҲИСОБОТЛАРГА ИЗОҲЛАР

(агар бошқаси кўрсатилмаган бўлса, миллион Ўзбек сўмида)

	2019 йил 31 декабр	Молиявий фаолият бўйича пул тушумлари/ (чиқиб кетиш)	Тўланган фоизлар	Валюта курси ўзгаришининг таъсири	Эълон қилинган дивиденд лар	Ўтказилган фоизлар	Пўллик бўлмаган ўзгаришлар		ФРРУ томонидан молиялаш тирила диган кредитлар нинг ҳисобдан чиқиши	Қарзни акциядор лик капи талига конвер тация қилиш	Бошқа ўзгариш лар	2020 йил 31 декабр
Чиқарилган қарз қимматли қоғозлари	67,741	2,848,787	(12,159)	3,800	-	12,725	-	-	-	-	-	2,920,894
Бошқа қарз маблағлари	21,756,155	5,717,428	(1,379,791)	3,075,350	-	708,391	(11,575,708)	(2,465,358)	966,747			16,803,214
Бошқа банклар маблағлари (бошқа банкларнинг узоқ муддатли жойлаштируви) (16 Изоҳ)	434,827	(76,139)	(123,952)	-	-	123,951	-	-	-	-	-	358,687
Субординар қарз	-	80,000	-	-	-	3,332	-	-	-	-	-	83,332
Тўланадиган дивидендлар	1,572	(71,145)		-	71,350	-	-	-	-	-	-	1,777

"ЎЗБЕКИСТОН САНОАТ-ҚУРИЛИШ БАНКИ" АКЦИЯДОРЛИК ТИЖОРАТ БАНКИ ВА УНИНГ ШЎБА КОРХОНАЛАРИ

2020 йил 31-ДЕКАБРДА ТУГАГАН ЙИЛЛАР УЧУН КОНСОЛИДАЦИЯЛАНГАН МОЛИЯВИЙ ҲИСОБОТЛАРГА ИЗОҲЛАР

(агар бошқаси кўрсатилмаган бўлса, миллион Ўзбек сўмида)

24. ФОИЗ ДАРОМАДЛАР ВА ҲАРАЖАТЛАР

	2020	2019
Фоиз даромадлар		
Амортизация қилинган қиймат бўйича ҳисобланган активлар бўйича фоизли даромад:		
Мижозларга берилган кредитлар ва аванслар бўйича фоизлар	3,049,625	2,193,553
Бошқа банклардаги маблағлар бўйича фоизлар	137,503	88,186
Амортизация қилинган қиймат билан баҳоланган инвестицион қимматли қўғозлар бўйича фоизлар	102,504	8,991
Жами фоизли даромадлар	3,289,632	2,290,730
Фоизли ҳаражатлар		
Амортизация қилинган қиймат билан ҳисобланган мажбуриятлар бўйича фоизли ҳаражат қуйидагилар киради:		
Бошқа қарз маблағлари бўйича фоизлар	(913,496)	(708,391)
Мижозлар маблағлари бўйича фоизлар	(389,970)	(285,010)
Бошқа банклар маблағлари бўйича фоизлар	(130,267)	(123,951)
Чиқарилган қимматли қўғозлар бўйича фоизлар	(220,716)	(12,725)
Субординар қарзлар бўйича фоизлар	(13,106)	(3,332)
Жами фоиз ҳаражатлар	(1,667,555)	(1,133,409)
Мижозларга бериладиган кредит ва аванслар бўйича кутилаётган кредит йўқотишлари бўйича ажратмалар чегириб ташланишидан олдин соф фоизли даромад	1,622,077	1,157,321

2020 йил учун амортизация қилинган қиймат билан кўрсатилган молиявий активлар бўйича ЭПС усули ёрдамида ҳисобланган жами фоизли даромад 3,289,632 миллион сўми (2019: 2,290,730 миллион сўм) ташкил этди. 2020 йил учун амортизация қилинган қиймат бўйича ҳисобланган молиявий мажбуриятлар бўйича ЭПС усули ёрдамида ҳисобланган жами фоиз ҳаражатлари 1,667,555 миллион сўми ташкил этди (2019: 1,133,409 миллион сўм).

2020 ва 2019 йиллар мобайнида гуруҳ индивидуал равишда қадрсизланган кредитлар бўйича 26,117 млн. сўм ва 2,438 млн. сўмлик фоизли даромад олди.

25. КОМИССИЯ ДАРОМАДЛАРИ ВА ҲАРАЖАТЛАРИ

	2020	2019
Қуйидагилар бўйича комиссия даромадлари:		
Ҳисоб-китоб операциялари	240,987	219,272
Чет эл валютасини конвертация қилиш	62,945	55,060
Ҳалқаро пул ўтказмалари	41,055	34,206
Берилган кафолатлар	36,746	9,076
Аккредитивлар	10,879	6,937
Назорат ўлчовлари бўйича муҳандис хизматлари	8,146	8,076
Бошқалар	1,026	1,412
Жами комиссия даромадлари	401,784	334,039
Қуйидагилар бўйича комиссия ҳаражатлари:		
Ҳисоб-китоб операциялари	(53,232)	(35,994)
Чет эл валютасини конвертация қилиш	(13,919)	(5,647)
Инкассация хизматлари	(8,195)	(26,566)
Бошқалар	(6,115)	(8,673)
Жами комиссия ҳаражатлари	(81,461)	(76,880)
Соф комиссия даромадлари	320,323	257,159

"ЎЗБЕКИСТОН САНОАТ-ҚУРИЛИШ БАНКИ" АКЦИЯДОРЛИК ТИЖОРАТ БАНКИ ВА УНИНГ ШЎБА КОРХОНАЛАРИ

2020 ЙИЛ 31-ДЕКАБРДА ТУГАГАН ЙИЛЛАР УЧУН КОНСОЛИДАЦИЯЛАНГАН МОЛИЯВИЙ ҲИСОБОТЛАРГА ИЗОҲЛАР

(агар бошқаси кўрсатилмаган бўлса, миллион Ўзбек сўмида)

26. СУҒУРТА ОПЕРАЦИЯЛАРИ БЎЙИЧА ДАРОМАД ВА ҲАРАЖАТЛАР

	2020	2019
Суғурта операциялари бўйича даромадлар		
Кредитларни суғурталаш	19,254	6,470
Мулкни суғурталаш	21,662	11,869
Фуқаролик жавобгарлигини суғурта қилиш	1,212	320
Бахтсиз ҳодисалардан суғурта қилиш	597	13
Автотранспорт воситалари эгаларининг фуқаролик жавобгарлигини мажбурий суғурта қилиш (ОСАГО)	463	18
Бошқа молиявий хавфлардан суғурта қилиш	256	64
Суғурта операциялари бўйича жами даромадлар	43,444	18,754
Суғурта операциялари бўйича ҳаражатлар		
Кредитларни суғурталаш	(7,529)	(4,610)
Фуқаролик жавобгарлигини суғурта қилиш	(4,340)	-
Мулкни суғурталаш	(5,290)	(990)
Автотранспорт воситалари эгаларининг фуқаролик жавобгарлигини мажбурий суғурта қилиш (ОСАГО)	(544)	-
Бахтсиз ҳодисалардан суғурта қилиш	(10)	-
Суғурта операциялари бўйича жами ҳаражатлар	(17,713)	(5,600)
Суғурта операцияларидан олинган соф даромад	25,731	13,154

27. СУҒУРТА ЗАХИРАЛАРИДАГИ ЎЗГАРИШЛАР, НЕТТО

	Суғурта активлари	Суғурта мажбуриятлари	Суғурта захираларидаги ўзгаришлар, нетто
2019 йил 1 январ	-	-	-
Ишлаб топилмаган мукофотлар бўйича захиралар	2,154	13,855	(11,701)
Юзага келган, бироқ ошкор қилинмаган зарар бўйича захира	237	1,776	(1,539)
2019 йил 31 декабр	2,391	15,631	(13,240)
Ишлаб топилмаган мукофотлар бўйича захиралар	2,903	26,885	(23,982)
Юзага келган, бироқ ошкор қилинмаган зарар бўйича захира	250	2,371	(2,121)
2020 йил 31 декабр	5,544	44,887	(26,103)

28. БОШҚА ОПЕРАЦИОН ДАРОМАДЛАР

	2020	2019
ССЧПУ бўйича мажбурий баҳоланадиган		
Шўба корхоналарни сотишдан тушадиган даромад	25,741	-
Асосий воситаларни сотишдан тушадиган даромад	1,036	9,102
Терминалларни ижарага беришдан тушадиган даромадлар	776	651
Бошқалар	2,220	6,942
Бошқа жами операцион даромадлар	29,773	16,695

2020 йил давомида гуруҳнинг активларни бошқариш компанияларидан бири (инвестиция компанияси) Zomin Non SQB, Zarbdor Non SQB ни сотиб олди ва фақат қайта сотиш мақсадида олтига Urganch Technopark компаниясини ташкил этди ва уларни фойда ёки зарар орқали ҳаққоний қиймати бўйича баҳолади. 2020 йил 31-декабр ҳолатига кўра, юқорида санаб ўтилган компанияларнинг барчаси сотилган, бунинг натижасида филиаллар сотилишидан тушган даромад ССЧПУ бўйича баҳоланади.

"ЎЗБЕКИСТОН САНОАТ-ҚУРИЛИШ БАНКИ" АКЦИЯДОРЛИК ТИЖОРАТ БАНКИ ВА УНИНГ ШЎБА КОРХОНАЛАРИ

2020 ЙИЛ 31-ДЕКАБРДА ТУГАГАН ЙИЛЛАР УЧУН КОНСОЛИДАЦИЯЛАНГАН МОЛИЯВИЙ ҲИСОБОТЛАРГА ИЗОҲЛАР

(агар бошқаси кўрсатилмаган бўлса, миллион Ўзбек сўмида)

29. МАЪМУРИЙ ВА БОШҚА ОПЕРАЦИОН ХАРАЖАТЛАР

	2020	2019
Ходимларни таъминлаш харажатлари	532,209	479,322
Амортизация ва эскириш	52,327	27,465
Даромад солиғидан ташқари бошқа солиқлар	40,219	8,085
Муҳофаза харажатлари	30,304	28,587
Консалтинг навбатлари	18,689	13,064
Канцелярия ва бошқа қиммат бўлмаган товарлар	18,080	16,083
Хайрия	15,914	3,435
Аъзолик бадалли	14,784	11,106
Реклама харажатлари	8,056	7,603
Биоларни таъмирлаш ва таъминлаш	7,273	4,086
Алоқа харажатлари	6,894	5,683
Ҳуқуқшунос ва аудиторлик хизматлари харажатлари	6,282	13,707
Тиббиёт, стоматологик ва шифохона харажатлари	6,244	-
Коммунал харажатлар	4,998	3,974
Ижара бўйича харажатлар	4,506	4,268
Иш сафари харажатлари	3,265	5,909
Ёқилғи	1,594	1,587
Кўнгилочар харажатлар	941	5,907
Бошқа операцион харажатлар	17,868	19,532
Жами маъмурий ва бошқа операцион харажатлар	790,447	659,403

2020 йилдан бошлаб, Қонунчилик палатаси томонидан 2019 йил 9 декабрда қабул қилинган ва 2019 йил 14 декабрда Сенат томонидан тасдиқланган "Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига Ўзбекистон Республикасининг Солиқ кодекси қабул қилинганлиги муносабати билан ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида" ги қонунга мувофиқ мажбурий ижтимоий суғурта бадаллари учун 12% янги ставка кучга кирди (2019: 25%).

Даромад солиғидан бошқа солиқлар импорт қилинадиган қурилиш хизматлари ва банк дастурлари учун ҚҚСни ўз ичига олади.

30. ДАРОМАД СОЛИҒИ

	2020	2019
Даромад солиғи бўйича жорий харажатлар	205,602	136,033
Кечиктирилган солиқ бўйича (қоплаш)/ харажатлар:		
- Кечиктирилган солиқ бўйича қоплашлар	(183,244)	(28,977)
- Бошқа умумий даромаднинг таркибий қисмлари билан боғлиқ кечиктирилган солиқ харажатлари	1,745	1,036
Фойда ва зарар ва бошқа умумий даромад таркибидаги даромад солиғи бўйича жами харажатлар	24,103	108,092
- Қарзни акциядорлик капиталига конвертация қилиш билан боғлиқ кечиктирилган солиқ	-	(45,044)

Кутилаётган ва амалдаги солиқ йиғимларининг солиштирилиши қуйида кўрсатилган:

	2020	2019
Солиққа тортилишидан олдинги МҲХС бўйича фойда	134,482	711,536
Қонунчилик ставкаси бугунги назарий солиқ имтиёзлари - 20% (2019: 20%)	26,896	142,307
- Чиқарилмайдиган харажатлар (ҳодимларга компенсация, Кўнгилочар харажатлар ва бошқа харажатлар)	24,451	7,401
- Солиқ ставкаларининг фарқи	-	(39,715)
- Солиққа тортилмайдиган даромадлар	(23,185)	(2,432)
- Бошқалар	(5,804)	(505)
Жами даромад солиғи бўйича харажатлар	22,358	107,056
Бошқа умумий даромадлар бўйича йил учун соф даромад солиғи харажатлари	1,745	1,036
Фойда ва зарар ва бошқа умумий даромад таркибидаги даромад солиғи бўйича жами харажатлар	24,103	108,092

"ЎЗБЕКИСТОН САНОАТ-ҚУРИЛИШ БАНКИ" АКЦИЯДОРЛИК ТИЖОРАТ БАНКИ ВА УНИНГ ШЎБА КОРХОНАЛАРИ

2020 ЙИЛ 31-ДЕКАБРДА ТУГАГАН ЙИЛЛАР УЧУН КОНСОЛИДАЦИЯЛАНГАН МОЛИЯВИЙ ҲИСОБОТЛАРГА ИЗОҲЛАР

(агар бошқаси кўрсатилмаган бўлса, миллион Ўзбек сўмида)

"Солиқ ставкалари фарқи" умумий кредит портфелида мижозларга узоқ муддатли кредитлар улушини ошириш мақсадида даромад солиғининг стандарт ставкасининг пасайишининг солиқ таъсирини ўз ичига олади.

2020 йил 1 январдан бошлаб кредит портфели таркибида узоқ муддатли инвестиция молиялаштириладиган филиаллар учун даромад солиғининг имтиёзли ставкалари тугади, бу алоҳида солиқ тўловчи сифатида ҳар бир филиал учун 14% дан 20% гача бўлди. Янги солиқ қонунчилигига мувофиқ, банк ягона солиқ тўловчи сифатида 20% ставка бўйича даромад солиғини тўлайди.

Солиққа тортишдан озод қилинган даромадларга давлат облигациялари ва Марказий банк облигациялари бўйича фоизли даромадлар киради.

МҲХС ва Ўзбекистон солиқ қонунчилигидаги фарқлар молиявий ҳисобот ва солиқ базаси мақсадлари учун баъзи активлар ва мажбуриятларнинг баланс қийматлари ўртасида маълум вақтинчалик фарқларни келтириб чиқаради. Ушбу вақтинчалик фарқлардаги ҳаракатларнинг солиқ эффекти қуйида батафсил кўрсатилган ва 20% ставкаси бўйича қайд этилган (2019: 20%).

"ЎЗБЕКИСТОН САНОАТ-ҚУРИЛИШ БАНКИ" АКЦИЯДОРЛИК ТИЖОРАТ БАНКИ ВА УНИНГ ШЎБА КОРХОНАЛАРИ

2020 йил 31-ДЕКАБРДА ТУГАГАН ЙИЛЛАР УЧУН КОНСОЛИДАЦИЯЛАНГАН МОЛИЯВИЙ ҲИСОБОТЛАРГА ИЗОҲЛАР

(агар бошқаси кўрсатилмаган бўлса, миллион Ўзбек сўмида)

	2020 йил 31 декабр	Фойда ёки зарар таркибида тикланган / (киритилган)	Бошқа умумий даромад таркибига киритилган	2019 йил 31 декабр	Фойда ёки зарар таркибида тикланган / (киритилган)	Бошқа умумий даромад таркибига киритилган	Қарзни акциядорлик капиталига конвертация қилинишидан солиқ таъсири	2018 йил 31 декабр
Айириладиган/ (солиққа тортилувчи) вақт фарқларининг солиқ таъсири								
Пул маблағлари ва уларнинг эквиваленти	(4)	(123)	-	119	108	-	-	11
Бошқа банклардаги маблағлар	3,686	265	-	3,421	2,641	-	-	780
Мижозларга бериладиган кредит ва аванслар	164,659	181,967	-	(17,308)	18,980	-	45,044	(81,332)
ССЧПСД бўйича баҳоланадиган молиявий активлар	(2,961)	-	(1,745)	(1,216)	(996)	(1,036)	-	816
Асосий воситалар ва номоддий активлар	5,484	5,130	-	354	119	-	-	235
Уюшма корхона ва шўба корхоналарга инвестициялар	(1,424)	4,981	-	(6,405)	2,945	-	-	(9,350)
Амортизация қилинган нархи бўйича баҳоланган инвестициявий қимматли қоғозлар	3,055	2,865	-	190	190	-	-	-
Бошқа активлар	3,874	2,104	-	1,770	956	-	-	814
Сотиш учун мўлжалланган узоқ муддатли активлар	858	(1,640)	-	2,498	2,498	-	-	-
Мижозлар маблағлари	-	458	-	(458)	(458)	-	-	-
Чиқарилган қарз қимматли қоғозлари	(2,538)	738	-	(3,276)	(3,276)	-	-	-
Бошқа қарз маблағлари	(11,643)	(12,704)	-	1,061	1,061	-	-	-
Бошқа мажбуриятлар	4,573	(131)	-	4,704	3,543	-	-	1,161
Субординатор қарз	-	(666)	-	666	666	-	-	-
Жами соф кечиктирилган солиқ активи/(мажбуриятлари)	167,619	183,244	(1,745)	(13,880)	28,977	(1,036)	45,044	(86,865)
Тан олинган кечиктирилган солиқ активи	186,185	182,048	-	14,783	33,707	-	45,044	3,817
Тан олинган кечиктирилган солиқ мажбурияти	(18,566)	1,196	(1,745)	(28,663)	(4,730)	(1,036)	-	(90,682)
Жами соф кечиктирилган солиқ активи/(мажбуриятлари)	167,619	183,244	(1,745)	(13,880)	28,977	(1,036)	45,044	(86,865)

"ЎЗБЕКИСТОН САНОАТ-ҚУРИЛИШ БАНКИ" АКЦИЯДОРЛИК ТИЖОРАТ БАНКИ ВА УНИНГ ШЎБА КОРХОНАЛАРИ

2020 йил 31-ДЕКАБРДА ТУГАГАН ЙИЛЛАР УЧУН КОНСОЛИДАЦИЯЛАНГАН МОЛИЯВИЙ ҲИСОБОТЛАРГА ИЗОҲЛАР

(агар бошқаси кўрсатилмаган бўлса, миллион Ўзбек сўмида)

31. ҚАДРСИЗЛАНИШДАН КЕЛИБ ЧИҚҚАН ЗАРАРЛАР БЎЙИЧА ЗАХИРА

Қуйидаги жадваллар 2020 ва 2019 йилларда молиявий активлар ва мажбуриятлар бўйича кутилаётган кредит йўқотишлар суммасидаги ўзгаришлар тўғрисида маълумотни таҳлил қилади:

	Бошқа молиявий активлар (14 Изоҳ)		Пул маблағлари ва уларнинг эквивалентлари (7 Изоҳ)		Бошқа банклардаги мблағлар (8 Изоҳ)	Амортизация қилинган нархи бўйича баҳоланган инвестициявий қимматли қоғозлар (10 Изоҳ)	Чиқарилган аккредитивлар ва кафолатлар (33 Изоҳ)			Бошқа молиявий бўлмаган активлар (14 Изоҳ)
	2 Босқич Бутун кредитлаш муддатида кутилаётган кредит йўқотишлар	3 Босқич Бутун кредитлаш муддатида кутилаётган кредит йўқотишлар	1 Босқич 12 ой давомида кутилаётган кредит йўқотишлар	1 Босқич 12 ой давомида кутилаётган кредит йўқотишлар	1 Босқич 12 ой давомида кутилаётган кредит йўқотишлар	1 Босқич 12 ой давомида кутилаётган кредит йўқотишлар	1 Босқич 12 ой давомида кутилаётган кредит йўқотишлар	2 Босқич Бутун кредитлаш муддатида кутилаётган кредит йўқотишлар	3 Босқич Бутун кредитлаш муддатида кутилаётган кредит йўқотишлар	Жами
2020 йил 1 январга ККЗ бўйича захира	1,236	1,043	101	16,166	950	12,077	-	-	31,573	129
- 2 босқичдан қайта таснифлаш	(369)	369	-	-	-	(126)	126	-	-	-
- 3 босқичдан қайта таснифлаш	65	(65)	-	-	-	-	-	-	-	-
- Активларни тан олинишини тўхтатишга олиб келмаган тузатишлар билан боғлиқ ўзгаришлар	(169)	30	9	(2,002)	30	(4,755)	3,347	-	(3,510)	1,510
Янги чиқарилган ёки сотиб олинган активлар	296	141	92	6,808	1,629	9,607	3,341	-	21,914	-
Активларни қоплаш ёки тан олинишини тўхтатиш (ҳисобдан чиқарилган активлар бундан мустасно)	(764)	(457)	(48)	(3,728)	(920)	(1,674)	-	-	(7,591)	-
Чет эл валютасини қайта баҳолашдаги фарқ	11	42	7	1,185	-	522	380	-	2,147	-
2020 йил 31 декабрга ККЗ бўйича захира	306	1,103	161	18,429	1,689	15,651	7,194	-	44,533	1,639

"ЎЗБЕКИСТОН САНОАТ-ҚУРИЛИШ БАНКИ" АКЦИЯДОРЛИК ТИЖОРАТ БАНКИ ВА УНИНГ ШЎБА ҚОРХОНАЛАРИ

2020 ЙИЛ 31-ДЕКАБРДА ТУГАГАН ЙИЛЛАР УЧУН КОНСОЛИДАЦИЯЛАНГАН МОЛИЯВИЙ ҲИСОБОТЛАРГА ИЗОҲЛАР

(агар бошқаси кўрсатилмаган бўлса, миллион Ўзбек сўмида)

	Бошқа молиявий активлар (14 Изоҳ)		Пул маблағлари ва уларнинг эквивалентлари (7 Изоҳ)	Бошқа банклардаги маблағлар (8 Изоҳ)	Амортизация қилинган нархи бўйича баҳоланган инвестициявий қимматли қоғозлар (10 Изоҳ)	Чиқарилган аккредитивлар ва кафолатлар (33 Изоҳ)				Бошқа молиявий бўлмаган активлар (14 Изоҳ)
	2 Босқич Бутун кредитлаш муддатида кутилаётган кредит йўқотишлар	3 Босқич Бутун кредитлаш муддатида кутилаётган кредит йўқотишлар	1 Босқич 12 ой давомида кутилаётган кредит йўқотишлар	1 Босқич 12 ой давомида кутилаётган кредит йўқотишлар	1 Босқич 12 ой давомида кутилаётган кредит йўқотишлар	1 Босқич 12 ой давомида кутилаётган кредит йўқотишлар	2 Босқич Бутун кредитлаш муддатида кутилаётган кредит йўқотишлар	3 Босқич Бутун кредитлаш муддатида кутилаётган кредит йўқотишлар	Жами	
2019 йил 1 январга ККЗ бўйича захира	175	310	54	4,811	-	5,922	361	247	11,880	309
- 2 босқичдан қайта таснифлаш	(3)	3	-	-	-	-	-	-	-	-
- 3 босқичдан қайта таснифлаш	13	(13)	-	-	-	-	-	-	-	-
- Активларни тан олиншини тўхтатишга олиб келмаган тузатишлар билан боғлиқ ўзгаришлар	319	117	47	(1,161)	-	(1,007)	-	-	(1,685)	(180)
Янги чиқарилган ёки сотиб олинган активлар	706	695	9	12,323	950	6,539	-	-	21,222	-
Активларни қоплаш ёки тан олиншини тўхтатиш (ҳисобдан чиқарилган активлар бундан мустасно)	(30)	(117)	(21)	(346)	-	(756)	(361)	(247)	(1,878)	-
Чет эл валютасини қайта баҳолашдаги фарқ	56	48	12	539	-	1,379	-	-	2,034	-
2019 йил 31 декабрга ККЗ бўйича захира	1,236	1,043	101	16,166	950	12,077	-	-	31,573	129

"ЎЗБЕКИСТОН САНОАТ-ҚУРИЛИШ БАНКИ" АКЦИЯДОРЛИК ТИЖОРАТ БАНКИ ВА УНИНГ ШЎБА КОРХОНАЛАРИ

2020 ЙИЛ 31-ДЕКАБРДА ТУГАГАН ЙИЛЛАР УЧУН КОНСОЛИДАЦИЯЛАНГАН МОЛИЯВИЙ ҲИСОБОТЛАРГА ИЗОҲЛАР

(агар бошқаси кўрсатилмаган бўлса, миллион Ўзбек сўмида)

32. АКЦИЯ БЎЙИЧА ФОЙДА

Бир акциядан тушган асосий даромад оддий акцияларга тегишли бўлган соф даромадни оддий акцияларнинг ўртача сонига бўлиш йўли билан ҳисобланади.

Гуруҳда фойдани акцияга тарқатувчи оддий акциялар мавжуд эмас. Шундай қилиб, ҳар бир акция учун ажратилган даромад ҳар бир акция учун асосий даромадга тенг.

Гуруҳ уставига мувофиқ ва 22-изоҳда таърифланганидек, оддий акция учун дивидендлар тўланиши ўша даврдаги имтиёзли акциялар бўйича дивидендлардан ошмаслиги керак ва имтиёзли акциялар эгаларига тўланадиган минимал дивиденд 20% дан кам бўлмаслиги керак. Шундай қилиб, тақсимланмаган даромадларда иштирок этиш учун дивидендлар олиш бўйича қонуний ва шартнома ҳуқуқларига мувофиқ оддий ва имтиёзли акциялар ўртасида бир йиллик соф даромад тақсимланади.

	2020	2019
Оддий акциядорларга тегишли операцияларни давом эттиришдан йил учун фойда	111,396	602,815
Имтиёзли акциялар эгаларига тегишли бўлган операцияларни давом эттиришдан йил учун фойда	1,617	1,651
Оддий акциядорларга тегишли тўхтатилган фаолиятдан йил учун фойда / (зарар)	889	(14)
Имтиёзли акциялар эгаларига тегишли тўхтатилган фаолиятдан йил учун фойда / (зарар)	-	-
Давом этаётган фаолиятдан ҳар бир оддий акцияга тўғри келадиган фойдани ҳисоблашда ишлатиладиган фойда	110,507	602,829
Давом этаётган фаолиятдан ҳар бир имтиёзли акцияга тўғри келадиган фойдани ҳисоблашда ишлатиладиган фойда	1,617	1,651
Бир акция учун асосий ва тарқатилган даромадни ҳисоблашда жойлаштирилган оддий акцияларнинг ўртача тортилган сони	243,922,000,000	135,077,691,812
Давом этаётган фаолиятдан		
Оддий акция учун базавий ва тарқатилган фойда (UZS да)	0.46	4.46
Оддий акция учун жами базавий ва тарқатилган фойда (UZS да)	0.46	4.46

33. ШАРТЛИ МОЛИЯВИЙ МАЖБУРИЯТЛАР

Суд иш юритишлари. Вақти-вақти билан, кундалик иш жараёнида, суд органларига Гуруҳга қарши даъволар келиб тушади. Ўз баҳосига, шунингдек, ички ва ташқи профессионал маслаҳатчиларнинг тавсияларига асосланиб, раҳбарият уларга қарши иш юритиш катта йўқотишларга олиб келмайди, деб ҳисоблайди ва шунга мувофиқ молиявий ҳисоботда бу жараёнлар бўйича йўқотишлар учун захира яратмаган.

Солиқ қонунчилиги. Ўзбекистон Республикаси солиқ ва божхона қонунчилигига ҳар хил талқин ва ўзгартиришлар киритилиши мумкин. Банк операциялари ва фаолиятига нисбатан қўлланиладиган қонунчиликни раҳбарият томонидан талқин қилинишига тегишли минтақавий ва давлат органлари эътироз билдириши мумкин. Ўзбекистондаги сўнгги воқеалар шунингдек, ўзбек солиқ органлари қонунчиликни талқин қилиш ва айбловларни баҳолашда анча қатъиятли позицияни эгаллашлари мумкин ва эҳтимол, илгари баҳслашилмаган битимлар ва ҳаракатлар шубҳа остига қўйилиши мумкин. Натижада, катта миқдордаги қўшимча солиқлар, жарималар ва фоизлар олиниши мумкин. Солиқ даврлари тегишли солиқ органлари томонидан текшириш ўтказиладиган йилнинг олдинги беш календар йили учун солиқ текшируви учун очиқ қолади. Баъзи ҳолларда, аудит узоқроқ вақтни ўз ичига олиши мумкин.

Раҳбарият тегишли қонунчиликни етарли даражада талқин қилишига ишонади ва Банкнинг солиқ, валюта ва божхона позициялари барқарор бўлишига ишонади. Шунга кўра, 2020 йил 31-декабр ҳолатига кўра потенциал солиқ мажбуриятлари бўйича захира йўқ эди (2019 йил 31 декабр: нол). Гуруҳ ҳисоб-китобларига кўра, у узоқ муддатли солиқ таваккалчилигидан ташқари, бошқаларнинг таъсиридан потенциал мажбуриятларга эга эмас.

Капитал ҳаражатлар бўйича мажбуриятлар. 2020 йил 31 декабр ва 2019 йил 31 декабр ҳолатига кўра, гуруҳнинг бино ва иншоотлар учун мос равишда 1,033,849 миллион сўм ва 1,114,823 миллион сўмлик шартнома капитал мажбуриятлари бор эди.

"ЎЗБЕКИСТОН САНОАТ-ҚУРИЛИШ БАНКИ" АКЦИЯДОРЛИК ТИЖОРАТ БАНКИ ВА УНИНГ ШЎБА КОРХОНАЛАРИ

2020 ЙИЛ 31-ДЕКАБРДА ТУГАГАН ЙИЛЛАР УЧУН КОНСОЛИДАЦИЯЛАНГАН МОЛИЯВИЙ ҲИСОБОТЛАРГА ИЗОҲЛАР

(агар бошқаси кўрсатилмаган бўлса, миллион Ўзбек сўмида)

Кредит билан боғлиқ мажбуриятлар. Ушбу воситаларнинг асосий мақсади мижозларга маблағ ўқерак бўлганда берилишини таъминлашдир. Мижоз учинчи шахслар олдидаги мажбуриятларини бажара олмаган тақдирда, Гуруҳ тўловларни амалга ошириши тўғрисида кафолат ва кутиш аккредитивлари, кредит хавфи билан бир хил. Хужжатли ва тижорат аккредитивлари, улар маълум шартлар асосида, мижозлар номидан белгиланган миқдорда тўловларни амалга ошириш бўйича ёзма мажбуриятлари етарли миқдорда товарлар етказиб бериш ёки нақд пул депозитлари билан таъминланган ва шунга мос равишда тўғридан-тўғри кредитлашдан кўра хавф даражаси пастроқ. Кредит бериш мажбуриятлари кредитлар, кафолатлар ёки аккредитивлар шаклида кредит олиш учун раҳбарият томонидан тасдиқланган миқдорларнинг ишлатилмаган қисмини ўз ичига олади. Кредит ажратиш мажбуриятларига келсак, Гуруҳ потенциал ишлатилмаган мажбуриятлар миқдорида зарар етказиш хавфига дуч келиши мумкин. Бироқ, эҳтимолий зарар миқдори ишлатилмаган мажбуриятларнинг умумий миқдоридан камдир, чунки кредитни узиш мажбуриятларининг аксарияти мижозларнинг кредитга лаёқатлилиги бўйича баъзи талабларини бажаришига боғлиқ. Гуруҳ кредит билан боғлиқ мажбуриятлар тугашигача бўлган даврни назорат қилади, чунки узоқ муддатли мажбуриятлар одатда қисқа муддатли мажбуриятларга қараганда кредит хавфининг юқори даражасига эга.

	2020 йил 31 декабр	2019 йил 31 декабр
Чиқарилган кафолатлар	2,424,042	1,599,403
Импорт аккредитивлар, пост-молиялаштирилмаган	336,446	390,788
Импорт аккредитивлар мажбурият билан ҳисобат даври тугашидан кейинги пост-молиялаштириш	457,743	260,499
Фойдаланилмаган кредит линиялари	518,506	297,764
Кредит билан боғлиқ жами мажбуриятлар, ялпи миқдор	3,736,737	2,548,454
Пуллиқ депозитлар билан таъминланган мажбуриятларларни чегириб ташлаганда	(155,267)	(270,951)
Кутилаётган кредит йўқотишлари бўйича захирани чегириб ташлаганда	(22,845)	(12,077)
Кредит билан боғлиқ жами мажбуриятлар	3,558,625	2,265,426

Аккредитивлар, берилган кафолатлар ва шартномалар бўйича фойдаланилмаган кредит линиялари бўйича қарзнинг умумий суммаси келажакда нақд пулга бўлган талабни англатмайди, чунки қарз олувчига маблағ бермасдан, бу мажбуриятларнинг муддати тугаши ёки бекор қилиниши мумкин.

34. МОЛИЯВИЙ ВОСИТАЛАРИНИНГ ҲАҚҚОНИЙ ҚИЙМАТИ

МҲХСга мувофиқ, ҳаққоний қиймат бозор иштирокчилари ўртасида баҳолаш санасида тартибли битим тузиш пайтида активни сотиш учун олинadиган ёки мажбуриятни ўтказиш учун тўланадиган нархга қараб белгиланади.

Ҳаққоний қийматни иерархиядаги даражаларни қуйидагича таҳлил қилиш орқали ўлчаш мумкин:

- 1 даража – ҳаққоний қийматни ўлчаш бир хил активлар ёки мажбуриятлар учун фаол бозорларда котировка қилинган нархларга (тузатилмаган) асосланган.
- 2 даража – ҳаққоний қийматни ўлчаш тўғридан -тўғри (яъни нархлар кўринишида) ёки билвосита (яъни нархлардан келиб чиққан ҳолда) актив ёки пассив учун кузатилиши мумкин бўлган 1 -даражали котировка қилинган нархлардан бошқа маълумотларга асосланади.
- 3 даража – ҳаққоний қийматни ўлчаш, кузатиладиган бозор маълумотларига асосланмаган активлар ёки мажбуриятларни киритиш усуллари ўз ичига олади (кузатилмайдиган маълумотлар).

Раҳбарият молиявий воситаларни таснифлашда ҳаққоний қийматлар иерархиясидан фойдаланади. Агар ҳаққоний қийматни ўлчашда сезиларли ўзгаришлар талаб қилинадиган кузатиладиган маълумотлар ишлатилса, ушбу ўлчов 3-даражали деб таснифланади. Баҳолаш маълумотларининг аҳамияти ҳаққоний қийматни тўлиқ ўлчаш орқали аниқланади.

Молиявий активлар ва молиявий мажбуриятлар, ҳаққоний қийматни ўлчаш билан боғлиқ бўлган энг паст даражадаги маълумотларга асосланиб, тўлиқ таснифланади. Раҳбариятнинг ҳаққоний қийматни ўлчашда маълум бир маълумот қийматини баҳолаши мулоҳазани талаб қилади ва бу баҳоланаётган активлар ва мажбуриятларни ўлчаш ва уларни ҳаққоний қийматлар иерархиясига жойлаштиришга таъсир қилиши мумкин.

Гуруҳ, бозор нархлари мавжуд бўлмаган молиявий воситаларни баҳолаш билан боғлиқ бухгалтерия баҳолаши ноаниқликнинг асосий манбаи, деб ҳисоблайди, чунки: (i) у йилдан-йилга сезиларли даражада ўзгариб туради, чунки у раҳбариятдан фоиз ставкалари, ўзгарувчанлик, валюта курслари, контрагентларнинг кредит рейтинги, баҳоларни тўғрилаш ва битимларнинг ўзига хос хусусиятлари тўғрисида тахминлар қилишни талаб қилади ва (ii) Жамланма молиявий ҳисоботдаги активларга, шунингдек, жамланма молиявий ҳисоботдаги даромадлар ёки зарарларга баҳолашнинг тан олинган ўзгаришининг таъсири муҳим бўлиши мумкин.

"ЎЗБЕКИСТОН САНОАТ-ҚУРИЛИШ БАНКИ" АКЦИЯДОРЛИК ТИЖОРАТ БАНКИ ВА УНИНГ ШЎБА КОРХОНАЛАРИ

2020 йил 31-ДЕКАБРДА ТУГАГАН ЙИЛЛАР УЧУН КОНСОЛИДАЦИЯЛАНГАН МОЛИЯВИЙ ҲИСОБОТЛАРГА ИЗОҲЛАР

(агар бошқаси кўрсатилмаган бўлса, миллион Ўзбек сўмида)

Гуруҳнинг айрим молиявий активлари ва молиявий мажбуриятлари ҳар бир ҳисобот йили охирида ҳаққоний қиймати бўйича баҳоланади. Қуйидаги жадвалда ушбу молиявий активлар ва молиявий мажбуриятларнинг ҳаққоний қиймати қандай аниқланиши ҳақида маълумот берилган (хусусан, баҳолаш техникаси ва ишлатилган маълумотлар).

	Ҳаққоний қиймат		Адолатли наrx иерархияси	Баҳолаш услубияти ва асосий келиб чиқиш маълумотлари	Муҳим кузатилмайдиган келиб чиқиш маълумотлари	Кузатилмайдиган келиб чиқиш маълумотларнинг ҳаққоний қийматга боғлиқлиги
	2020 йил 31 декабр	2019 йил 31 декабр				
Молиявий активлар / молиявий мажбуриятлар						
ОССЧПСД тоифасидаги Улуш воситалари						
- Visa Inc.	13,203	10,338	Уровень 1	Фаол бозордаги харидорнинг котировка нархи	Қўлланилмайди	Қўлланилмайди Дисконт ставкаси қанчалик юқори бўлса, ҳаққоний қиймат паст бўлади
- Бошқалар	24,821	78,376	Уровень 3	Дисконтланган пул оқими. Дисконт ставкаси капиталнинг ўртача оғирлик қийматига қараб ҳисобланади.	Дисконтлаш ставкаси	

Бошқа умумий даромад орқали ҳаққоний қиймати бўйича баҳоланган қимматли қоғозлар воситаларининг ҳаққоний қиймати 11-изоҳда келтирилган ва дивидендларнинг ўсиш суръати йиллик нолга тенг бўлган ҳолда, келажакдаги дивидендларнинг жорий қиймати сифатида аниқланган. Раҳбарият ўз тахминларини бир неча йиллар мобайнида бошқа умумий даромадлар ҳисобига ҳаққоний қиймат бўйича баҳоланган молиявий активлар бўйича дивидендлар олиш тажрибасига асосланиб тузди ва шунга мос равишда инвестицияларнинг ўртача рентабеллик ставкасидан фойдаланган ҳолда харажатларни ҳисоблаб чиқди. Қимматли қоғозлар воситаларининг ҳаққоний қийматини аниқлашда ОССЧПСД бўйича кузатилмайдиган муҳим маълумотлар - бу ўз капиталининг ўртача ўлчанган нархи ҳисобланади. Ўртача капиталнинг ўртача қиймати қанчалик юқори бўлса, ОССЧПСД тоифасидаги сармоя воситаларининг ҳаққоний қиймати шунчалик яхши бўлади. Раҳбариятнинг фикрича, бу ёндашув ушбу қимматли қоғозлар, агар улар бозорга чиқмаса, ҳаққоний қийматини аниқ акс эттиради. Ушбу молиявий воситалар 3-даражали тоифаларга бўлинади.

Дивиденд тўланмаганлиги сабабли дивидендларни баҳолаш усули қўлланилмайдиган инвестицияларнинг ҳаққоний қийматини баҳолашда, раҳбарият бизнесни қайта тиклаш харажатларини аниқлаш учун инвестиция қилинаётган объектнинг соф актив қийматига ёки активларнинг адолатли бозор қийматига асосланган мажбуриятларни ҳисобга олмаган ҳолда баҳолаш усулини қўллайди. Раҳбариятнинг фикрича, бу ёндашув бундай инвестицияларнинг ҳаққоний қийматини аниқ акс эттиради.

"ЎЗБЕКИСТОН САНОАТ-ҚУРИЛИШ БАНКИ" АКЦИЯДОРЛИК ТИЖОРАТ БАНКИ ВА УНИНГ ШЎБА КОРХОНАЛАРИ

2020 йил 31-ДЕКАБРДА ТУГАГАН ЙИЛЛАР УЧУН КОНСОЛИДАЦИЯЛАНГАН МОЛИЯВИЙ ҲИСОБОТЛАРГА ИЗОҲЛАР

(агар бошқаси кўрсатилмаган бўлса, миллион Ўзбек сўмида)

Қуйида молиявий активлар ва молиявий мажбуриятларнинг ҳаққоний қиймати такрорланувчи асосда ҳаққоний қиймат билан баҳоланмайди (бироқ улар учун ҳаққоний қийматни ошкор қилиш зарур). Қуйидаги жадвалда кўрсатилганидан ташқари, раҳбарият жамланма молиявий ҳисоботда эътироф этилган молиявий активлар ва молиявий мажбуриятларнинг баланс қиймати уларнинг ҳаққоний қийматига яқин деб ҳисоблайди.

	2020 йил 31 декабр		2019 йил 31 декабр	
	Баланс қиймат	Ҳаққоний қиймат	Баланс қиймат	Ҳаққоний қиймат
Мижозларга берилган кредит ва аванслар	38,959,958	34,401,244	30,039,785	26,681,120
Бошқа банклардаги маблағлар	1,859,192	1,739,931	2,037,090	1,883,309
Чиқарилган қарз қимматли қоғозлар - Еврооблигациялар (18 Изоҳ)	3,118,189	3,312,173	2,808,987	2,987,751
Бошқа қарз маблағлари	25,683,457	26,703,457	16,803,214	16,963,385

	2020 йил 31 декабр			
	1 даража	2 даража	3 даража	Жами
Мижозларга берилган кредит ва аванслар	-	34,401,244	-	34,401,244
Бошқа банклардаги маблағлар	-	-	1,739,931	1,739,931
Выпущенные долговые ценные бумаги - Еврооблигациялар (18 Изоҳ)	3,312,173	-	-	3,312,173
Бошқа қарз маблағлари	-	-	26,703,457	26,703,457

	2019 йил 31 декабр			
	1 даража	2 даража	3 даража	Жами
Мижозларга берилган кредит ва аванслар	-	26,681,120	-	26,681,120
Бошқа банклардаги маблағлар	-	-	1,883,309	1,883,309
Выпущенные долговые ценные бумаги - Еврооблигациялар (18 Изоҳ)	2,987,751	-	-	2,987,751
Бошқа қарз маблағлари	-	-	16,963,385	16,963,385

Юқоридаги 2 ва 3-даражали тоифаларга киритилган молиявий активлар ва молиявий мажбуриятларнинг ҳаққоний қиймати пул оқимининг дисконтланган тахлилига асосланган умумий қабул қилинган техникага мувофиқ аниқланди, бунда энг муҳим кўрсаткич контрагентнинг кредит хавфини акс эттирувчи дисконт ставкаси ҳисобланади.

2020 ва 2019 йил 31 декабр ҳолатига кўра, Гуруҳ 2019 йилдан буён эълон қилинаётган Марказий банкнинг статистик бюллетенидан фойдаланган ҳолда пул оқимининг дисконтланган модели ёрдамида баъзи молиявий активлари ва мажбуриятларининг ҳаққоний қийматини аниқлади. Ушбу молиявий воситалар 2-даражали деб таснифланади.

Фоиз ставкалари Украина Марказий банкининг статистик бюллетенида тўғридан-тўғри мавжуд бўлмаган молиявий воситалар учун раҳбарият ҳисобот даври охиридаги битимлар ставкалари бўйича бозор фоиз ставкалари ёрдамида дисконтланган пул оқими моделини қўллаган. Банкнинг молиявий воситаларига ўхшаш хусусиятларга эга бўлган бозорда фаол бозор йўқлиги ёки кузатиладиган кириш маълумотлари йўқлиги сабабли, раҳбарият молиявий активлар ва молиявий мажбуриятларнинг ҳаққоний қийматини ҳисоблаш учун мавжуд бўлган барча келиб чиқиш маълумотлари бўйича энг тўғри ставкалар сифатида энг сўнгги ставкаларни кўриб чиқди. Шу сабабли, ҳаққоний қиймат бўйича мунтазам равишда баҳоланмайдиган, бироқ ҳаққоний қиймат тўғрисида маълумот бериш талаб қилинадиган узоқ муддатли молиявий воситалар 3-даражали тоифага киради.

"ЎЗБЕКИСТОН САНОАТ-ҚУРИЛИШ БАНКИ" АКЦИЯДОРЛИК ТИЖОРАТ БАНКИ ВА УНИНГ ШЎБА КОРХОНАЛАРИ

2020 ЙИЛ 31-ДЕКАБРДА ТУГАГАН ЙИЛЛАР УЧУН КОНСОЛИДАЦИЯЛАНГАН МОЛИЯВИЙ ҲИСОБОТЛАРГА ИЗОҲЛАР

(агар бошқаси кўрсатилмаган бўлса, миллион Ўзбек сўмида)

35. КАПИТАЛ ТАВАККАЛЧИЛИКЛАРИНИ БОШҚАРИШ

Гуруҳ устав капиталини гуруҳ капитали сифатида бошқаради. Капитални бошқаришда Гуруҳнинг мақсадлари Марказий банк томонидан белгиланган капитал талабларига жавоб бериши ва гуруҳнинг доимий ишини давом эттириш қобилиятини таъминлаши керак. Марказий банк томонидан белгиланган капиталнинг етарлилик меъёрларига риоя этилиши ҳар ой ҳисоботлар билан назорат қилинади, бу ҳисоботлар Бошқарув раиси ва бош бухгалтер томонидан кўриб чиқилади ва имзоланади.

Марказий банк томонидан қўйилган капитал талабларига мувофиқ, банклар қуйидаги нисбатларни сақлашлари шарт (пастдаги ҳақиқий кўрсаткичлар текширилмаган):

- Тартибга солувчи капиталнинг таваккалчиликка асосланган активларга нисбати ("тартибга солувчи капиталнинг етарлилик даражаси") белгиланган минимал 13% даражасидан юқори (2019 йил 31 декабр: 13%). Ҳақиқий нисбат 2020 йил 31 декабр ҳолатига: 17% (2019 йил 31 декабр: 23%);
- Гуруҳнинг 1-даражали капиталининг таваккалчиликка асосланган активларга нисбати ("капиталнинг етарлилик даражаси") белгиланган минимал даражадан 10% юқори (2019 йил 31 декабр: 10%). Ҳақиқий нисбат 2020 йил 31 декабр ҳолатига: 13% (2019 йил 31 декабр: 18%); ҳамда
- Гуруҳнинг 1 -даражали капиталининг номоддий активларсиз ("левераж") жами активларига нисбати белгиланган минимал 6% даражадан юқори (2019 йил 31 декабр: 6%). Ҳақиқий нисбат 2020 йил 31 декабр ҳолатига: 10,3% (2019 йил 31 декабр: 13,4%).

Умумий капитал Ўзбекистон Республикасининг бухгалтерия ҳисоби тўғрисидаги қонун ҳужжатларига ва тегишли йўриқномаларга мувофиқ тузилган Гуруҳ баёлотларига асосланади ва ўз ичига олади:

	2020 йил 31 декабр (аудит ўтказилмаган)	2019 йил 31 декабр (аудит ўтказилмаган)
1 даражали капитал	5,543,925	5,335,685
Минус: Капиталдан чегирмалар	(46,485)	(100,001)
1 даражали капитал (созланмаган)	5,497,440	5,235,684
2 даражали капитал	1,619,786	1,463,606
Жами тартибга солувчи капитал	7,117,226	6,699,290

Тартибга солувчи капитал 1-даражали капиталдан иборат бўлиб, унга акциядорлик капитали, акция мукофоти, имтиёзли акциялар, тақсимланмаган фойда киради, жорий йилги даромадлар номоддий активлар бундан мустасно. Тартибга солувчи капиталнинг яна бир компоненти - бу жорий йил учун фойдани ўз ичига олган иккинчи даражали капиталдир.

36. ТАВАККАЛЧИЛИКЛАРНИ БОШҚАРИШ СИЁСАТИ

Гуруҳ таваккалчиликлари молиявий, операцион ва юридик таваккалчиликлар билан боғлиқ. Молиявий таваккалчиликларга бозор таваккалчилиги (валюта хавфи, фоиз ставкаси ва бошқа нарх хавфи), кредит хавфи ва ликвидлик хавфи киради. Молиявий таваккалчиликларни бошқаришнинг асосий вазифаси - таваккалчилик лимитларини аниқлаш ва белгиланган лимитларга риоя этилишини янада таъминлаш. Операцион ва юридик хатарларни бошқариш операцион ва юридик таваккалчиликларни минималлаштириш мақсадида ички қоидалар ва процедураларга тўғри риоя этилишини таъминлаши керак.

Кредит таваккалчилиги. Гуруҳ кредит хавфига дуч келади, бу молиявий воситанинг бир томони шартнома бўйича ўз мажбуриятларини бажармаганлиги сабабли иккинчи томонга молиявий зарар этказиш хавфи. Кредит хавфи гуруҳнинг контрагентлар билан молиявий активларни келтириб чиқарадиган кредитлаш ва бошқа операцияларидан келиб чиқади.

Гуруҳ мижозлари бешта рейтинг гуруҳига бўлинган. Гуруҳнинг ички рейтинг шкаласи ҳар бир рейтинг гуруҳи учун белгиланган дефолт эҳтимолини акс эттиради. Бу шуни англатадики, мажбуриятларни бажармаслик эҳтимолини баҳолаш ўзгарганда, хавфлар бир гуруҳдан иккинчи гуруҳга ўтади.

Гуруҳнинг ички баҳолаш усули:

1 Стандарт	Ушбу кредитлар бўйича қарзни ўз вақтида тўлаш шубҳасиздир. Қарз олувчи молиявий барқарор, етарли капитал даражасига, юқори рентабелликка ва барча мавжуд мажбуриятларни, шу жумладан бу қарзни бажариш учун етарли пул оқимига эга. Қарз олувчининг обрўсини баҳолаш тўлов тарихи, гаровнинг сотилиши (кўчар ва кўчмас мулк гарови) каби омилларни ўз ичига олади.
2 Суб-стандарт	"Суб-стандарт" кредитлар-бу иккиламчи қайтаришнинг ишончли манбаси (кафолат ёки гаров) билан таъминланган кредитлар. Қарз олувчининг молиявий аҳволи одатда барқарор, бироқ айти пайтда қарз олувчининг кредитни ўз вақтида тўлаш

"ЎЗБЕКИСТОН САНОАТ-ҚУРИЛИШ БАНКИ" АКЦИЯДОРЛИК ТИЖОРАТ БАНКИ ВА УНИНГ ШЎБА КОРХОНАЛАРИ

2020 ЙИЛ 31-ДЕКАБРДА ТУГАГАН ЙИЛЛАР УЧУН КОНСОЛИДАЦИЯЛАНГАН МОЛИЯВИЙ ҲИСОБОТЛАРГА ИЗОҲЛАР

(агар бошқаси кўрсатилмаган бўлса, миллион Ўзбек сўмида)

	қобилиятига шубҳа туғдирадиган баъзи ноқулай ҳолатлар ёки тенденциялар мавжуд. Кредит масаласида етарли маълумотга эга бўлмаган ёки гаров ҳужжатлари бўлмаган "стандарт" кредитларни ҳам "суб-стандарт" кредитлар тоифасига киритиш мумкин.
3 Қониқарсиз	"Қониқарсиз" кредитлар аниқ камчиликларга эга бўлиб, улар кредитни дастлабки шартномада кўзда тутилган шартларда тўлашни шубҳа остига қўяди. "Қониқарсиз" кредитлар учун дастлабки қайтариш манбаи етарли эмас ва гуруҳ қарзни тўлашнинг қўшимча манбаларига мурожаат қилиши керак, масалан, қарз тўланмаган тақдирда кредит гаровини сотиш.
4 Шубҳали	"Шубҳали" кредитлар - бу "қониқарсиз" кредитларга хос бўлган барча камчиликларга эга бўлган кредитлар ва мавжуд шароитларда кредит миқдорини тўлиқ тўлаши эҳтимолдан йироқ, шубҳали.
5 Умидсиз	"Тўловга яроқсиз" деб таснифланган кредитлар қайтарилмас деб ҳисобланади ва шу қадар паст нархга эга бўладики, уларни бухгалтерия баланси активлари таркибида давом эттириш мумкин эмас. Ушбу тасниф уларни қайтариш имконияти умуман йўқ дегани эмас, келажакда қисман қайтарилиши мумкин бўлган тақдирда ҳам, ушбу активларни ҳисобдан чиқаришни кечиктириш мақсадга мувофиқ эмас ёки тавсия этилмайди ва Гуруҳ қарзни гаровга қўйиб сотиш ёки уларни тўлаш учун бор кучини сарфлаши керак.

Хавфларни камайтириш ва чеклаш сиёсати. Гуруҳ кредит таваккалчиликлари концентрациясини қаерда бўлмасин бошқаради, чегаралайди ва назорат қилади, хусусан, алоҳида контрагентлар ва гуруҳларга нисбатан ва соҳаларга нисбатан.

Гуруҳ кредит таваккалчилигини битта қарз олувчи ёки тегишли қарз олувчилар гуруҳи учун чегараларни белгилаш, шунингдек, географик ва саноат сегментлари учун чегараларни белгилаш орқали назорат қилади. Бундай хавфлар мунтазам равишда назорат қилинади, чегаралар йилига камида бир марта қайта кўриб чиқилади. Махсулот, саноат сектори ва мамлакат бўйича кредит таваккалчилик чегаралари ҳар чорақда Гуруҳ Кенгаши томонидан тасдиқланади.

Зарур бўлганда, шунингдек берилган кредитларнинг аксарият қисми бўйича, Гуруҳ гаровга эга бўлади, шунингдек, ташкилот ва жисмоний шахслардан кафолат олади. Шу билан бирга, кредитларнинг катта қисми жисмоний шахсларга кредит беришга тўғри келади, уларга нисбатан бундай гаровни олиш мумкин эмас. Бундай хавфлар доимий равишда кузатилади ва ҳар йили ёки тез -тез кўриб чиқилади.

Кредит таваккалчилиги қарз олувчилар ва потенциал қарз олувчиларнинг фоизлар ва асосий қарзларни тўлаш мажбуриятларини бажариш қобилиятини мунтазам таҳлил қилиш орқали ва зарур бўлганда кредит лимитларини ўзгартириш орқали бошқарилади. Кредит таваккалчилигини юмшатиш бўйича бошқа махсус назорат ва чоралар куйида келтирилган.

(а) *Лимитлар.* Гуруҳ кредит хавфини битта қарз олувчи учун чегараларни белгилаш, шунингдек, географик ва саноат сегментлари учун чегараларни белгилаш ва ушбу лимитларга жалб қилиш даражасини кузатиш орқали назорат қилади.

Потенциал қарз олувчининг молиявий таҳлили билан бир қаторда тегишли мижоз билан ишловчи менежерлар томонидан тайёрланган ликвидлик, рентабеллик, фоизларни қоплаш ва қарзга хизмат кўрсатиш ставкаларини ўз ичига олган кредит аризалари кредит лимитини тасдиқлаш учун тегишли кредит қўмитасига ёки Банк Кенгашига юборилади.

(б) *Таъминлаш.* Гуруҳ кредит таваккалчилигини камайтириш учун бир қанча усул ва амалиётлардан фойдаланади. Улардан энг аъъанавий - берилган кредитлар учун гаров олиш, бу одатий ҳолдир. Гуруҳ муайян гаров гуруҳлари ёки кредит хавфини камайтиришнинг мақбуллиги бўйича кўрсатмаларни қўллабди.

Гуруҳ томонидан қабул қилинишидан олдин, гаров тўлиқ таҳлил қилинади ва агар керак бўлса, унинг жисмоний мавжудлиги тасдиқланади. Қарз қимматли қоғозлари, ғазначилик облигациялари ва бошқа муносиб қимматли қоғозлар одатда таъминланмаган.

Қуйида кредит ва аванслар, шунингдек молиявий ижара дебиторлик қарзлари учун асосий гаров турлари келтирилган:

- Давлат кафолатлари;
- Пул маблағлари;
- Транспорт воситалари;
- Товар-материал захира;
- Кафолат хатлари;

"ЎЗБЕКИСТОН САНОАТ-ҚУРИЛИШ БАНКИ" АКЦИЯДОРЛИК ТИЖОРАТ БАНКИ ВА УНИНГ ШЎБА КОРХОНАЛАРИ

2020 ЙИЛ 31-ДЕКАБРДА ТУГАГАН ЙИЛЛАР УЧУН КОНСОЛИДАЦИЯЛАНГАН МОЛИЯВИЙ ҲИСОБОТЛАРГА ИЗОҲЛАР

(агар бошқаси кўрсатилмаган бўлса, миллион Ўзбек сўмида)

- Яшаш кўчмас мулк объектлари;
- Ускуна;
- Бинолар; ва
- Бошқа активлар

(в) *Кредит таваккалига учраган молиявий активлар таваккалчиликларининг концентрацияси. Гуруҳ раҳбарияти таваккалчилик концентрациясига эътибор беради:*

- Бир қарз олувчига ёки қарз олувчилар гуруҳига максимал таъсир - 1 - даражали Банк капиталининг 25% дан ошмаслиги керак;
- Таъминланмаган кредитлар бўйича максимал таваккалчилик Банкнинг 1 - даражали капиталининг 5% дан ошмайди;
- Барча йирик кредитларнинг умумий миқдори 1-даражали банк капиталининг 8 баробаридан ошмаслиги керак; ва
- алоқадор томонга берилган кредитнинг умумий миқдори - Банкнинг биринчи даражали капиталдан ошмаслиги керак.

Банк ҳар ойда Банкнинг алоҳида молиявий маълумотларини тайёрлаш ва Марказий банкга тақдим этиши шарт. МҲҲС бўйича жамланма молиявий ҳисоботлар йилига бир марта тузилади.

Кредит таваккалчилигини кузатиш мақсадида кредит бўйича мутахассислар ҳар ҳафта миқознинг бизнес ва молиявий кўрсаткичларини тизимли таҳлил қилиш асосида ҳисобот тайёрлайдилар, бу ҳисоботга кечиктирилган қолдиқлар, тўловлар ва қайтаришлар, кредит қолдиқлари ва муддатлари, кредит ва гаров даражаси киради. Кредитга лаёқати ёмонлашган миқозларга нисбатан катта хавфлар ҳақидаги барча маълумотлар раҳбарият эътиборига ттакзилади ва ҳар куни таҳлил қилинади. Раҳбарият кечиктирилган қолдиқларни кузатади ва кейинчалик назорат қилади.

Қадрсизланиш ва захирани шакллантириш сиёсати. Юқорида тавсифланган ички ва ташқи рейтинг тизимлари асосан кредит ва инвестиция фаолияти бошланган пайдан бошлаб кредит сифатини кўрсатишга қаратилган. Бундан фарқли ўлароқ, молиявий ҳисобот учун, қадрсизланиш бўйича йўқотишлар фақат ҳисобот санасида юзага келган зарарлар бўйича тан олинади. Турли методологиялар қўлланилганлиги сабабли, молиявий ҳисоботда берилган кредитлар бўйича етказилган зарар миқдори, одатда, бизнесни ички бошқариш ва банк кўрсатмаларига риоя қилиш учун кутилган зарар модели билан белгиланганидан паст бўлади.

Муайян муҳимлик чегарасидан юқори бўлган индивидуал молиявий активларни текшириш йилига камида бир марта, ёки муайян ҳолатлар мавжуд бўлганда, кўпинча гуруҳнинг сиёсати ҳисобланади. Индивидуал баҳоланган ҳисобварақлар бўйича қадрсизланиш бўйича йўқотишлар бўйича ажратмалар ҳисобот санасида юзага келган зарарни ҳар бир алоҳида ҳолат бўйича баҳолаш йўли билан аниқланади ва барча алоҳида ҳисоб-китобларга қўлланилади. Баҳолаш одатда мавжуд гаровни (шу жумладан уни йиғиш имкониятини тасдиқлашни) ва ушбу шахсий ҳисоб бўйича кутилаётган тўловларни ўз ичига олади.

Қимматбаҳо зарарлар бўйича жами баҳоланган имтиёзлар қуйидагилар учун белгиланади: (а) алоҳида-алоҳида муҳимлик чегарасидан паст бўлган ўхшаш активлар портфели; ва (б) мавжуд тарихий тажриба, профессионал хулоса ва статистик усуллардан фойдаланган ҳолда, муҳимлик чегарасидан юқори бўлган 1 ва 2 босқичдаги индивидуал молиявий активлар.

Гуруҳ балансдан ташқари шартли мажбуриятлар тугашига қолган вақтни назорат қилади, чунки узоқ муддатли мажбуриятлар одатда қисқа муддатли мажбуриятларга қараганда кредит хавфининг юқори даражасига эга.

Кредит бериш мажбуриятлари кредитлар, кафолатлар ёки аккредитивлар бериш учун раҳбарият томонидан тасдиқланган миқдорларнинг ишлатилмаган қисмини ўз ичига олади. Балансдан ташқари воситалар бўйича кредит таваккалчилиги, бу молиявий воситалар билан битимнинг бошқа тарафи шартнома шартларини бажара олмаслиги оқибатида йўқотиш эҳтимоли сифатида тавсифланади. Кредит ажратиш мажбуриятларига келсак, Гуруҳ потенциал ишлатилмаган мажбуриятларнинг умумий миқдorigа тенг зарар этказиш хавфига дуч келиши мумкин.

Бироқ, зарарнинг тахминий миқдори ишлатилмаган мажбуриятларнинг умумий миқдоридан кам, чунки кредит бериш бўйича мажбуриятларининг аксарияти миқознинг маълум кредит стандартларига риоя қилишига боғлиқ. Гуруҳ балансдаги молиявий воситалар билан бир қаторда шартли мажбуриятлар учун ҳам худди шундай кредит сиёсатидан фойдаланади.

Кредит таваккалчилигига максимал таъсир. Гуруҳнинг кредит таваккалчилигининг максимал хавфи сезиларли даражада фарқ қилади ва индивидуал таваккалчиликларга ва умумий бозор таваккалчиликларига боғлиқ.

Қуйидаги жадвалда баланс ва балансдан ташқари молиявий активларнинг кредит таваккалчиликларининг максимал даражаси кўрсатилган. Баланс ҳисобварақларида олиб бориладиган молиявий активлар учун кредит таваккалчиликларининг максимал хавфи, бу активларнинг баланс қийматига тенг, активлар ва мажбуриятлар ёки гаров билан боғлиқ ҳар қандай ҳисобни ҳисобга олмаганда. Агар бошқа томон битимни бажармаса ва қимматли қоғозлар кўринишидаги барча қарши даъволар, гаровлар ёки гаровлар бузилган бўлса, шартли молиявий ва

"ЎЗБЕКИСТОН САНОАТ-ҚУРИЛИШ БАНКИ" АКЦИЯДОРЛИК ТИЖОРАТ БАНКИ ВА УНИНГ ШЎБА КОРХОНАЛАРИ

2020 йил 31-ДЕКАБРДА ТУГАГАН ЙИЛЛАР УЧУН КОНСОЛИДАЦИЯЛАНГАН МОЛИЯВИЙ ҲИСОБОТЛАРГА ИЗОҲЛАР

(агар бошқаси кўрсатилмаган бўлса, миллион Ўзбек сўмида)

кредит мажбуриятлари бўйича гуруҳнинг максимал таваккалчилик хавфи ушбу воситаларнинг шартнома қийматига тенг бўлади.

	Тан олинган молиявий активларнинг ялпи миқдори	Молиявий ҳолат тўғрисидаги ҳисоботда кўрсатилган молиявий мажбуриятларнинг ялпи миқдори	Молиявий ҳолат тўғрисидаги ҳисоботда келтирилган молиявий активларнинг соф миқдори	Молиявий ҳолат тўғрисидаги жамланма ҳисоботда ҳисобга олинмаган суммалар		
				Пул билан таъминланганлик	Гаров таъминоти	Ўзаро ҳисоб-китоб ва таъминотдан кейинги соф миқдор
2020 йил 31 декабр						
Пул маблағлари ва уларнинг эквиваленти	5,674,754	(73,568)	5,601,186	(1,022,474)	-	4,578,712
Бошқа банклардаги маблағлар	1,859,192	-	1,859,192	-	-	1,859,192
Мижозларга берилган кредит ва аванслар	38,959,958	-	38,959,958	(1,112,497)	(37,418,506)	428,955
Бошқа умумий даромадлар ҳисобидан ҳаққоний қийматдаги молиявий активлар	38,024	-	38,024	-	-	38,024
Амортизация қилинган қиймат билан кўрсатилган инвестицион қимматли қўғозлар	540,222	-	540,222	-	-	540,222
Бошқа молиявий активлар	107,087	(90,879)	16,208	-	-	16,208
<i>Балансдан ташқари бандлар:</i>						
Берилган кафолатлар ва аккредитивлар	3,195,386	-	3,195,386	(155,267)	(755,526)	2,284,593

"ЎЗБЕКИСТОН САНОАТ-ҚУРИЛИШ БАНКИ" АКЦИЯДОРЛИК ТИЖОРАТ БАНКИ ВА УНИНГ ШЎБА КОРХОНАЛАРИ

2020 ЙИЛ 31-ДЕКАБРДА ТУГАГАН ЙИЛЛАР УЧУН КОНСОЛИДАЦИЯЛАНГАН МОЛИЯВИЙ ҲИСОБОТЛАРГА ИЗОҲЛАР

(агар бошқаси кўрсатилмаган бўлса, миллион Ўзбек сўмида)

	Тан олинган молиявий активларнинг ялпи миқдори	Молиявий ҳолат тўғрисидаги ҳисоботда кўрсатилган молиявий мажбуриятларнинг ялпи миқдори	Молиявий ҳолат тўғрисидаги жамланма ҳисоботда ҳисобга олинмаган суммалар			
			Молиявий ҳолат тўғрисидаги ҳисоботда келтирилган молиявий активларнинг соф миқдори	Пул билан таъминланганлик	Гаров таъминоти	Ўзаро ҳисоб-китоб ва таъминотдан кейинги соф миқдор
2019 йил 31 декабр						
Пул маблағлари ва уларнинг эквиваленти	2,877,386	(14,812)	2,862,574	(662,864)	-	2,199,710
Бошқа банклардаги маблағлар	2,037,090	-	2,037,090	-	-	2,037,090
Мижозларга берилган кредит ва аванслар	30,074,232	(34,447)	30,039,785	(1,021,000)	(28,669,608)	349,177
Бошқа умумий даромадлар ҳисобидан ҳаққоний қийматдаги молиявий активлар	88,714	-	88,714	-	-	88,714
Амортизация қилинган қиймат билан кўрсатилган инвестицион қимматли қозғалар	84,648	-	84,648	-	-	84,648
Бошқа молиявий активлар	64,069	(58,907)	5,162	-	-	5,162
Балансдан ташқари бандлар:						
Берилган кафолатлар ва аккредитивлар	2,238,613	-	2,238,613	(270,951)	(66,150)	1,901,512

Балансдан ташқари таваккалчиликлар. Гуруҳ балансдан ташқари таваккалчиликлар учун баланс рисклари билан бир хилда рискларни бошқариш сиёсатини қўллайдди. Кредит мажбуриятлари бажарилган тақдирда, мијозлар ва контрагентлар кредит ва аванслар билан бир хил кредит бошқаруви сиёсатига бўйсунадилар. Таъминот контрагентнинг тўлов қобилиятига ва битимнинг хусусиятига қараб талаб қилиниши мумкин.

Бозор хавфи. Гуруҳ бозор хавфига дуч келади. Бозор таваккалчиликлари фоиз ставкалари, валюта ва сармоя воситаларининг очиқ позицияларидан келиб чиқади, улар умумий ва махсус бозор ҳаракати хавфига дучор бўлади. Гуруҳ ўз таваккалчиликларини Банк Кузатув кенгаши томонидан қабул қилинадиган таваккалчилик баҳосига қараб, таваккалчилик даражасида белгиланган чегаралар орқали бошқаради. Хавфга асосланган лимитлар ҳар чорақда Бошқарув томонидан кўриб чиқилади. Гуруҳ операциялари асосан корпоратив ва чакана банклар ўртасида бўлинади. Корпоратив ва чакана банкнинг бозор таваккалчиликлари таъсирини чеклаш тизими бошқаради ва ҳар куни Ҳазначилик департаменти томонидан назорат қилинади. Бироқ, бу ёндашувни қўллаш бозорда сезиларли ўзгаришлар рўй берганда, белгиланган чегаралардан ошиб кетадиган йўқотишлар пайдо бўлишининг олдини олишга имкон бермайдди.

Валюта хавфи. Гуруҳ валюта курсининг ўзгариши унинг молиявий ҳолатига ва пул оқимларига таъсирини ўз зиммасига олади. Валютавий таваккалчиликка келсак, Бошқарув ҳар бир куннинг охирида ва бир кунда валюталар томонидан қабул қилинадиган таваккалчилик чегараларини белгилайди ва уларнинг бажарилишини ҳар куни кузатиб боради. Гуруҳ Ҳазначилик департаменти валюта хавфини ўша валютада кўрсатилган молиявий активлар ва мажбуриятларни таққослаш йўли билан ўлчайди ва ўша валютанинг ўзбек сўмига нисбатан йиллик ўсиши / камайишининг Гуруҳ фойдаси ёки зарарига таъсирини таҳлил қилади.

Гуруҳ ўз валюта хавфини ўлчайди:

- Ҳар бир валюта учун аниқ валюта позицияси Гуруҳ жами капиталининг 10% дан ошмаслиги керак; ва
- Ҳамма валюталар учун жами аниқ валюта позицияси Гуруҳ жами капиталининг 15% дан ошмаслиги керак.

Қуйидаги жадвалда ҳисобот даври охиридаги гуруҳнинг валюта хавфининг умумий таҳлили келтирилган:

"ЎЗБЕКИСТОН САНОАТ-ҚУРИЛИШ БАНКИ" АКЦИЯДОРЛИК ТИЖОРАТ БАНКИ ВА УНИНГ ШЎБА КОРХОНАЛАРИ

2020 йил 31-ДЕКАБРДА ТУГАГАН ЙИЛЛАР УЧУН КОНСОЛИДАЦИЯЛАНГАН МОЛИЯВИЙ ҲИСОБОТЛАРГА ИЗОҲЛАР

(агар бошқаси кўрсатилмаган бўлса, миллион Ўзбек сўмида)

Дериватив бўлмаган пул активлари ва мажбуриятлари:

2020 йил 31 декабр	АҚШ доллари	Евро	Бошқа валюталар	ЎЗС	Жами
Пул маблағлари ва уларнинг эквивалентлари	3,768,254	138,176	138,499	1,556,257	5,601,186
Бошқа банклардаги маблағлар	944,034	61,634	149,885	703,639	1,859,192
Мижозларга берилган кредитлар ва аванслар	20,391,586	6,290,620	-	12,277,752	38,959,958
Амортизация қилинган нарх бўйича баҳоланувчи инвестициявий қимматли қўғозлар	-	-	-	540,222	540,222
Бошқа молиявий активлар	646	5,058	-	10,504	16,208
Жами пул активлари	25,104,520	6,495,488	288,384	15,088,374	46,976,766
Бошқа банкларнинг маблағлари	857,428	180	-	638,396	1,496,004
Мижозлар маблағлари	6,991,777	237,180	198,854	4,189,147	11,616,958
Чиқарилган қарз қимматли қўғозлари	3,118,189	-	-	154,859	3,273,048
Бошқа қарз маблағлари	14,643,855	6,147,006	-	4,892,596	25,683,457
Бошқа молиявий мажбуриятлар	21,430	-	29	39,527	60,986
Жами пуллик мажбуриятлар	25,632,679	6,384,366	198 883	9,914,525	42,130,453
Очиқ баланс позицияси	(528,159)	111,122	89,501	5,173,849	4,846,313

2019 йил 31 декабр	АҚШ доллари	Евро	Бошқа валюталар	ЎЗС	Жами
Пул маблағлари ва уларнинг эквивалентлари	1,640,812	94,358	106,364	1,021,040	2,862,574
Бошқа банклардаги маблағлар	1,081,143	11,827	34,638	909,482	2,037,090
Мижозларга берилган кредитлар ва аванслар	16,846,573	3,595,623	-	9,597,589	30,039,785
Амортизация қилинган нарх бўйича баҳоланувчи инвестициявий қимматли қўғозлар	-	-	-	84,648	84,648
Бошқа молиявий активлар	823	2,812	-	1,527	5,162
Жами пул активлари	19,569,351	3,704,620	141,002	11,614,286	35,029,259
Бошқа банкларнинг маблағлари	42,738	32	-	422,339	465,109
Мижозлар маблағлари	4,777,978	274,280	111,267	3,960,445	9,123,970
Чиқарилган қарз қимматли қўғозлари	2,808,987	-	-	111,907	2,920,894
Бошқа қарз маблағлари	10,644,036	3,506,863	-	2,652,315	16,803,214
Бошқа молиявий мажбуриятлар	812	-	-	35,290	36,102
	-	-	-	83,332	83,332
Жами пуллик мажбуриятлар	18,274,551	3,781,175	111,267	7,265,628	29,432,621
Очиқ баланс позицияси	1,294,800	(76,555)	29,735	4,348,658	5,596,638
2020 йил 31 декабр	1,294,800	(76,555)	29,735	4,348,658	5,596,638

Марказий банк валюта позициясига бир қатор талабларни қўяди. 2019 йил 31-декабр ҳолатига кўра, Банк АҚШ доллари валютасида белгиланган талаблардан ошган узоқ позицияга эга. Ислоҳотлар доирасида 2019 йил 9 октябрда Президентнинг 4487-сонли Фармони чиқарилди, унда бошқа ташаббуслар қаторида давлат банкларидан, шу жумладан гуруҳдан паст маржали ва субсидияланган активларни ўз маблағларини даромадлилигини кўпайтириш учун олиб чиқиш кўзда тутилган эди. Ушбу фармон доирасида, гуруҳ мижозларга паст маржали ва субсидияли кредит ва авансларни ўтказиш орқали бошқа давлат қарзини (ФРПУ) камайтирди. Натижада, 2019 йил 31 декабр ҳолатига кўра, гуруҳда молиявий молиявий активларда АҚШ долларида кўрсатилган чет эл валютаси профицити бор эди.

"ЎЗБЕКИСТОН САНОАТ-ҚУРИЛИШ БАНКИ" АКЦИЯДОРЛИК ТИЖОРАТ БАНКИ ВА УНИНГ ШЎБА КОРХОНАЛАРИ

2020 ЙИЛ 31-ДЕКАБРДА ТУГАГАН ЙИЛЛАР УЧУН КОНСОЛИДАЦИЯЛАНГАН МОЛИЯВИЙ ҲИСОБОТЛАРГА ИЗОҲЛАР

(агар бошқаси кўрсатилмаган бўлса, миллион Ўзбек сўмида)

Марказий банк чет эл валютасидаги позицияни белгиланган тартибда чет эл валютасидаги позициясини тартибга солиш чораларини кўриши мумкин. Марказий банкнинг 2019 йил 28 октябрдаги 19-33 / 110-1-сонли буйруғига мувофиқ, Банкга 2019 йил 31 декабр ҳолатига "Ўзбекнефтегаз" АЖга берилган 2020 йил 31 мартгача бўлган 150 миллион АҚШ доллари миқдорини ҳисобга олмаслик истисноси берилган эди. Гуруҳ шу сўнг ва 2020 йил 31-декабр ҳолатига кўра, Марказий банкнинг хорижий валютадаги позициясига нисбатан қоидаларига амал қилган.

2019 йилдан 2020 йилгача валюта курсининг мумкин бўлган ўзгариши валюта курсининг ўзгарувчанлигининг пасайиши билан боғлиқ эди. Қуйидаги жадвалда фойда ёки зарарнинг ўзгариши, ҳисобот даври охиридаги валюта курсининг мумкин бўлган ўзгаришларига, қолган барча ўзгарувчилар ўзгаришсиз қолиши кўрсатилган:

	2020 йил 31 декабр учун Фойда ёки зарарга таъсири	2029 йил 31 декабр учун Фойда ёки зарарга таъсири
АҚШ долларини 20%га мустаҳкамлаш (2019 йил 31 декабр: 20%)	(105,632)	275 890
АҚШ долларини 20%га заифлашиш (2019 йил 31 декабр: 20%)	105,632	(275 890)
Евро 20%га мустаҳкамлаш (2019 йил 31 декабр: 20%)	22,224	(15 311)
Евро 20%га заифлашиш (2019 йил 31 декабр: 20%)	(22,224)	15 311

Юқоридаги сезувчанлик таҳлили, потенциал хавфни ошкор қилиш учун бозорнинг тахминий ҳаракатларидан фойдаланишни ўз ичига олади, бу эса фақат бозорнинг яқинлашиб келаётган ўзгариши ҳақидаги прогнозини ифодалайди, уни ҳеч қандай аниқлик билан олдиндан айтиб бўлмайди.

Юқоридаги таҳлил фақат Гуруҳнинг функционал валютасидан бошқа валютада кўрсатилган пул активлари ва мажбуриятларини ўз ичига олади. Капиталга таъсири даромадлар ва бошқа даромадлар тўғрисидаги ҳисоботда бўлгани каби бўлади.

Фоиз ставкаси хавфи. Бозор фоиз ставкаларининг ўзгариши унинг молиявий ҳолатига ва пул оқимларига таъсирини ўз зиммасига олади. Бундай тебранишлар фоиз маржасининг даражасини ошириши мумкин, аммо фоиз ставкалари кутилмаганда ўзгарганда, фоиз маржаси камайиши ёки зарарга олиб келиши мумкин.

Раҳбарият фоиз ставкасининг мақбул даражасига чекловлар қўяди ва белгиланган лимитларга риоя қилинишини ҳар қуни назорат қилади.

Қуйидаги жадвалда фоиз ставкалари ўзгарганда гуруҳ дуч келиши мумкин бўлган хавфлар тўғрисида маълумотлар келтирилган. Жадвалда фоизлар ёки муддатларни муддатидан олдин қайта баҳолаш бўйича таснифланган гуруҳнинг молиявий активлари ва мажбуриятларининг баланс қиймати бўйича жами суммалари кўрсатилган.

"ЎЗБЕКИСТОН САНОАТ-ҚУРИЛИШ БАНКИ" АКЦИЯДОРЛИК ТИЖОРАТ БАНКИ ВА УНИНГ ШЎБА КОРХОНАЛАРИ

2020 йил 31-ДЕКАБРДА ТУГАГАН ЙИЛЛАР УЧУН КОНСОЛИДАЦИЯЛАНГАН МОЛИЯВИЙ ҲИСОБОТЛАРГА ИЗОҲЛАР

(агар бошқаси кўрсатилмаган бўлса, миллион Ўзбек сўмида)

2020 йил 31 декабр	Талаб қилингун ига қадар ва 1 ойдан ошмаган муддатда	1 ойдан 6 ойгача	6 ойдан 12 ойгача	1 йилдан 3 йилгача	3 йилдан 5 йилгача	5 йилдан ошиқ	Жами
АКТИВЛАР							
Пул маблағлари ва уларнинг эквивалентлари	897,254	-	-	-	-	-	897,254
Бошқа банклардаги маблағлар	4,895	117,251	303,659	621,215	-	392,812	1,439,832
Мижозларга берилган кредит ва аванслар	2,140,336	6,622,391	4,328,945	9,866,727	7,611,236	7,964,099	38,533,734
Амортизация қилинган нарх бўйича баҳоланувчи инвестициявий қимматли қўғозлар	-	405,524	69,561	47,800	-	2,440	525,325
Фоизлар ҳисобланадиган жами молиявий активлар	3,042,485	7,145,166	4,702,165	10,535,742	7,611,236	8,359,351	41,396,145
МАЖБУРИЯТЛАР							
Бошқа банклар маблағлари	259,165	315,200	-	19,898	449,146	9,534	1,052,943
Мижозлар маблағлари	151,475	436,199	237,271	574,422	1,787,025	600,521	3,786,913
Чиқарилган қарз қимматли қўғозлари	30,063	38,750	13,500	70,599	3,095,382	-	3,248,294
Бошқа қарз маблағлари	1,029,301	3,618,683	4,257,476	9,103,108	2,139,086	4,783,069	24,930,723
Фоизлар ҳисобланадиган жами молиявий активлар	1,470,004	4,408,832	4,508,247	9,768,027	7,470,639	5,393,124	33,018,873
Фоиз ставкалари бўйича соф бўшлиқ	1,572,481	2,736,334	193,918	767,715	140,597	2,966,227	8,377,272

"ЎЗБЕКИСТОН САНОАТ-ҚУРИЛИШ БАНКИ" АКЦИЯДОРЛИК ТИЖОРАТ БАНКИ ВА УНИНГ ШЎБА КОРХОНАЛАРИ

2020 ЙИЛ 31-ДЕКАБРДА ТУГАГАН ЙИЛЛАР УЧУН КОНСОЛИДАЦИЯЛАНГАН МОЛИЯВИЙ ҲИСОБОТЛАРГА ИЗОҲЛАР

(агар бошқаси кўрсатилмаган бўлса, миллион Ўзбек сўмида)

2019 йил 31 декабр	Талаб қилинган ига қадар ва 1 ойдан ошмаган муддатда	1 ойдан 6 ойгача	6 ойдан 12 ойгача	1 йилдан 3 йилгача	3 йилдан 5 йилгача	5 йилдан ошиқ	Жами
АКТИВЛАР							
Пул маблағлари ва уларнинг эквивалентлари	256,933	-	-	-	-	-	256,933
Бошқа банклардаги маблағлар	3,496	71,218	114,857	698,730	3,572	445,999	1,337,872
Мижозларга берилган кредит ва аванслар	1,056,345	4,000,702	3,156,815	8,496,128	6,125,037	6,704,737	29,539,764
Амортизация қилинган нарх бўйича баҳоланувчи инвестициявий қимматли қўғозлар	-	-	74,923	-	-	2,504	77,427
Фоизлар ҳисобланадиган жами молиявий активлар	1,316,774	4,071,920	3,346,595	9,194,858	6,128,609	7,153,240	31,211,996
МАЖБУРИЯТЛАР							
Бошқа банклар маблағлари	-	57,372	9,146	27,298	80,107	242,965	416,888
Мижозлар маблағлари	228,361	789,256	563,816	516,982	1,635,942	504,538	4,238,895
Чиқарилган қарз қимматли қўғозлари	9,903	29,850	38,750	31,560	2,808,987	-	2,919,050
Бошқа қарз маблағлари	1,020,611	1,203,960	1,791,775	3,066,109	2,574,204	6,505,692	16,162,351
Субординатор қарз	-	-	-	-	-	80,000	80,000
Фоизлар ҳисобланадиган жами молиявий активлар	1,258,875	2,080,438	2,403,487	3,641,949	7,099,240	7,253,195	23,817,184
Фоиз ставкалари бўйича соф бўшлиқ	57,899	1,991,482	943,108	5,552,909	(970,631)	(99,955)	7,394,812

2020 йил 31 -декабр ҳолатига кўра, агар ўша куннинг фоиз ставкалари 165 базис пунктдан паст бўлса (2019: 140 базис пунктдан паст) ва бошқа ўзгарувчилар ўзгармас бўлса, йил учун фойда 114,093 миллион сўмдан ошиқ бўлар эди (2019 йил: 9,435 млн сўмдан юқори).

Агар фоиз ставкалари 165 базис пунктдан юқори бўлса (2019:140 базис пунктдан юқори) ва бошқа барча ўзгарувчилар ўзгармас бўлса, фойда 114,093 миллион сўмга паст бўлади (2019: 9,435 миллион сўмдан паст).

Гуруҳ ўзининг молиявий воситалари бўйича фоиз ставкаларини назорат қилади. Қуйидаги жадвалда асосий бошқарув ходимлари томонидан кўриб чиқилган ҳисоботлар бўйича фоиз ставкалари кўрсатилган:

"ЎЗБЕКИСТОН САНОАТ-ҚУРИЛИШ БАНКИ" АКЦИЯДОРЛИК ТИЖОРАТ БАНКИ ВА УНИНГ ШЎБА КОРХОНАЛАРИ

2020 йил 31-ДЕКАБРДА ТУГАГАН ЙИЛЛАР УЧУН КОНСОЛИДАЦИЯЛАНГАН МОЛИЯВИЙ ҲИСОБОТЛАРГА ИЗОҲЛАР

(агар бошқаси кўрсатилмаган бўлса, миллион Ўзбек сўмида)

йиллик %	2020 йил 31 декабр			
	ЎЗС	АҚШ долл.	Евро	Бошқалар
Активлар				
Пул маблағлари ва уларнинг эквивалентлари	0-0	0-1.6	0-0	0-0.5
Бошқа банклардаги маблағлар	0-20	0-7.3	0-0	0-0
Мижозларга берилган кредит ва аванслар	1 - 36	0.25 - 15	2 - 15	-
Амортизация қилинган қиймат билан баҳоланган инвестицион қимматли қўғозлар	13 - 18	-	-	-
Мажбуриятлар				
Бошқа банклар маблағлари	0-15.93	0-6.5	0-0	0-0
<i>Мижозлар маблағлари:</i>				
- муддатли депозитлар	0-25	4-7	5	5
Чиқарилган қарз қимматли қўғозлари	14-16	5,75	-	-
<i>Бошқа қарз маблағлари:</i>				
- Ҳалқаро молиявий ташкилотлар	4.5 - 19.25	0.82 - 7	0.23 - 5.05	-
- Маҳаллий молиявий ташкилотлар	0 - 15	0 - 7	-	-

йиллик %	2019 йил 31 декабр			
	ЎЗС	АҚШ долл.	Евро	Бошқалар
Активлар				
Пул маблағлари ва уларнинг эквивалентлари	-	0-7.3	-	-
Бошқа банклардаги маблағлар	0-19	0-7.3	-	-
Мижозларга берилган кредит ва аванслар	2-47.9	2-15	2.95-12	-
Амортизация қилинган қиймат билан баҳоланган инвестицион қимматли қўғозлар	15-20	-	-	-
Мажбуриятлар				
Бошқа банклар маблағлари	0-18	-	-	-
<i>Мижозлар маблағлари:</i>				
- муддатли депозитлар	1-35	4-17	5-6	5
Чиқарилган қарз қимматли қўғозлари	5-18	6	-	-
<i>Бошқа қарз маблағлари:</i>				
- Ҳалқаро молиявий ташкилотлар	13-19.26	1-7	0.23-8	-
- Маҳаллий молиявий ташкилотлар	0-16	0-7	-	-
Субординар қарз	16	-	-	-

Бошқа нарх хавфи. Гуруҳ қарз олувчига муддатидан олдин тўлаш ҳуқуқини берадиган кредитларни, шу жумладан ипотека кредитларини тақдим этиш нуқтаи назаридан муддатидан олдин тўлаш хавфига дуч келади. Гуруҳнинг жорий йил ва жорий ҳисоботдаги молиявий натижалари ва шахсий маблағлари муддатидан олдин тўлаш ставкаларининг ўзгаришига жиддий боғлиқ эмас эди, чунки бундай кредитлар амортизация қилинган қиймат бўйича ҳисобга олинади ва муддатидан олдин тўлаш миқдори ёки деярли мижозларга қарз ва авансларнинг амортизация қилинган қийматига тўғри келади. Гуруҳ капитал нархининг ўзгариши хавфига дуч келмайди.

Географик концентрация хавфи. Қуйида 2020 йил 31 декабр ҳолатига кўра, гуруҳнинг молиявий активлари ва мажбуриятларининг географик концентрацияси таҳлил қилинган:

"ЎЗБЕКИСТОН САНОАТ-ҚУРИЛИШ БАНКИ" АКЦИЯДОРЛИК ТИЖОРАТ БАНКИ ВА УНИНГ ШЎБА КОРХОНАЛАРИ

2020 ЙИЛ 31-ДЕКАБРДА ТУГАГАН ЙИЛЛАР УЧУН КОНСОЛИДАЦИЯЛАНГАН МОЛИЯВИЙ ҲИСОБОТЛАРГА ИЗОҲЛАР

(агар бошқаси кўрсатилмаган бўлса, миллион Ўзбек сўмида)

	Ўзбекистон	ОЭСР	ОЭСР бўлмаган	Жами
Активлар				
Пул маблағлари ва уларнинг эквивалентлари	3,658,933	1,875,324	66,929	5,601,186
Бошқа банклардаги маблағлар	1,581,319	272,594	5,279	1,859,192
Мижозларга берилган кредит ва аванслар	38,959,958	-	-	38,959,958
Бошқа умумий даромад орқали ҳаққоний қиймат бўйича баҳоланадиган молиявий активлар	540,222	-	-	540,222
Амортизация қилинган қиймат билан баҳоланган инвестицион қимматли қўғозлар	24,821	13,203	-	38,024
Бошқа молиявий активлар	16,130	-	78	16,208
Жами молиявий активлар	44,781,383	2,161,121	72,286	47,014,790
Мажбуриятлар				
Бошқа банк маблағлари	1,221,829	262,437	11,738	1,496,004
Мижозлар маблағлари	11,616,958	-	-	11,616,958
Чиқарилган қарз қимматли қўғозлари	154,859	3,118,189	-	3,273,048
Бошқа қарз маблағлари	4,767,006	11,146,580	9,769,871	25,683,457
Бошқа молиявий мажбуриятлар	39,556	-	21,430	60,986
Жами молиявий мажбуриятлар	17,800,208	14,527,206	9,803,039	42,130,453
Соф баланс ҳолати	26,981,175	(12,366,085)	(9,730,753)	4,884,337
Кредит билан боғлиқ мажбуриятлар (32 Изоҳ)	3,558,625	-	-	3,558,625

Қуйида 2019 йил 31 декабр ҳолатига кўра, Гуруҳ молиявий активлар ва мажбуриятларининг географик концентрацияси таҳлили келтирилган:

	Ўзбекистон	ОЭСР	ОЭСР бўлмаган	Жами
Активлар				
Пул маблағлари ва уларнинг эквивалентлари	1,954,937	900,972	6,665	2,862,574
Бошқа банклардаги маблағлар	1,661,265	301,531	74,294	2,037,090
Мижозларга берилган кредит ва аванслар	30,039,785	-	-	30,039,785
Бошқа умумий даромад орқали ҳаққоний қиймат бўйича баҳоланадиган молиявий активлар	78,376	10,338	-	88,714
Амортизация қилинган қиймат билан баҳоланган инвестицион қимматли қўғозлар	84,648	-	-	84,648
Бошқа молиявий активлар	4,429	240	493	5,162
Жами молиявий активлар	33,823,440	1,213,081	81,452	35,117,973
Мажбуриятлар				
Бошқа банк маблағлари	456,822	1,100	7,187	465,109
Мижозлар маблағлари	9,123,970	-	-	9,123,970
Чиқарилган қарз қимматли қўғозлари	111,907	2,808,987	-	2,920,894
Бошқа қарз маблағлари	3,393,210	6,297,467	7,112,537	16,803,214
Бошқа молиявий мажбуриятлар	36,102	-	-	36,102
Субординар қарз	83,332	-	-	83,332
Жами молиявий мажбуриятлар	13,205,343	9,107,554	7,119,724	29,432,621
Соф баланс ҳолати	20,618,097	(7,894,473)	(7,038,272)	5,685,352
Кредит билан боғлиқ мажбуриятлар (32 Изоҳ)	2,265,426	-	-	2,265,426

Ликвидлик хавфи. Ликвидлик хавфи - бу ташкилотнинг молиявий мажбуриятларни бажаришда қийинчиликларга дуч келиши хавфи. Гуруҳ ҳар кунги омонатлар, мижозлар ҳисоблари, депозитларни тўлаш, кредит бериш, кафолатлар бўйича тўловлар ва пул маблағлари билан ҳосил қилинган молиявий воситаларни ишлатиш учун мавжуд пул маблағларидан ҳар куни фойдаланиш зарурати туфайли хавфга дуч келади. Агар бир вақтнинг ўзида юқорида кўрсатилган барча мажбуриятларни бажариш зарур бўлса, Гуруҳ пул йиғмайди, чунки тўпланган иш тажрибасига асосланиб, ушбу мажбуриятларни бажариш учун зарур бўлган пул маблағлари даражасини олдиндан аниқлаб олиш мумкин. Ликвидлик хавфи гуруҳнинг Ресурсларни бошқариш қўмитаси томонидан бошқарилади.

"ЎЗБЕКИСТОН САНОАТ-ҚУРИЛИШ БАНКИ" АКЦИЯДОРЛИК ТИЖОРАТ БАНКИ ВА УНИНГ ШЎБА КОРХОНАЛАРИ

2020 ЙИЛ 31-ДЕКАБРДА ТУГАГАН ЙИЛЛАР УЧУН КОНСОЛИДАЦИЯЛАНГАН МОЛИЯВИЙ ҲИСОБОТЛАРГА ИЗОҲЛАР

(агар бошқаси кўрсатилмаган бўлса, миллион Ўзбек сўмида)

Гуруҳ, асосан, бошқа банкларнинг маблағлари, юридик шахсларнинг депозитлари / жисмоний шахсларнинг омонатларидан иборат барқарор молиялаштириш базасини сақлаб қолишга интилади, шунингдек ликвидликнинг қутилмаган талабларини тез ва осон қондириш учун ликвид активларнинг диверсификацияланган портфелига сармоя киритади.

Гуруҳнинг ликвидлигини бошқариш мажбуриятларини тўлаш муддати тугаши билан ликвид активлар даражасини таҳлил қилишни талаб қилади; турли молиялаштириш манбаларига киришни таъминлаш; молиялаштириш ва баланс ликвидлиги коэффицентларининг қонуний талабларга мувофиқлигини назорат қилишда муаммолар мавжуд бўлганда режалар тузиш. Гуруҳ ликвидлик коэффицентларини ҳар ой Ўзбекистон Республикаси Марказий банки талабига мувофиқ ҳисоблаб чиқади. Бу нисбатлар Бухгалтерия ҳисобининг миллий стандартларига асосланган кўрсаткичлар ёрдамида ҳисобланади.

Ҳазначилик департаменти молиявий активлар ва пасивларнинг ликвидлик портфели ҳақида маълумот олади. Ҳазначилик департаменти, умуман, гуруҳда етарли ликвидликни сақлаб қолиш учун, қисқа муддатли ликвидли қимматли қоғозлар, банклардаги депозитлар ва бошқа банклараро жойлаштиришдан иборат қисқа муддатли ликвидли активларнинг етарли портфелини юритади.

Кундалик ликвидлик кузатилади ва одатий ва ундан ҳам оғир бозор шароитларини қамраб оладиган турли хил сценарийларда ликвидликнинг доимий стресс синовидан ўтказилади ва Ҳазначилик департаменти томонидан амалга оширилади.

Агар тўланадиган сумма аниқланмаган бўлса, жадвалдаги сумма ҳисобот санасида мавжуд бўлган шартлар асосида аниқланади. Валюта тўловлари ҳисобот санасидаги спот курси ёрдамида қайта ҳисобланади.

Қуйидаги жадвалда молиявий воситаларнинг 2020 йил 31-декабр ҳолатига кўра ҳисобланмаган муддатлари таҳлили келтирилган:

	Талаб қилинган ига қадар ва 1 ойдан ошмаган муддатда	1 ойдан 6 ойгача	6 ойдан 12 ойгача	1 йилдан 3 йилгача	3 йилдан 5 йилгача	5 йилдан ошиқ	Жами
Мажбуриятлар							
Бошқа банклар маблағлари	653,958	397,187	27,093	124,181	524,047	10,924	1,737,390
Мижозлар маблағлари	5,925,986	689,463	418,200	2,727,185	1,933,544	819,946	12,514,324
Чиқарилган қарз қимматли қоғозлар	48,120	149,083	116,301	463,862	3,272,377	-	4,049,743
Бошқа қарз маблағлари	1,153,167	4,202,521	4,788,640	10,750,559	2,490,447	5,607,441	28,992,775
Бошқа молиявий мажбуриятлар	60,986	-	-	-	-	-	60,986
Ишлатилмаган кредит линиялари	48,534	108,872	51,981	164,553	136,384	8,182	518,506
Чиқарилган кафолатлар	48,230	729,985	55,229	-	246,240	1,319,511	2,399,195
Аккредитивлар	9,946	619,743	11,235	-	-	-	640,924
Молиявий мажбуриятлар бўйича жами потенциал келгуси тўловлар	7,948,927	6,896,854	5,468,680	14,230,340	8,603,039	7,766,004	50,913,843

"ЎЗБЕКИСТОН САНОАТ-ҚУРИЛИШ БАНКИ" АКЦИЯДОРЛИК ТИЖОРАТ БАНКИ ВА УНИНГ ШЎБА КОРХОНАЛАРИ

2020 ЙИЛ 31-ДЕКАБРДА ТУГАГАН ЙИЛЛАР УЧУН КОНСОЛИДАЦИЯЛАНГАН МОЛИЯВИЙ ҲИСОБОТЛАРГА ИЗОҲЛАР

(агар бошқаси кўрсатилмаган бўлса, миллион Ўзбек сўмида)

Қуйидаги жадвалда молиявий воситаларнинг 2019 йил 31 декабр ҳолатига кўра ҳисобланмаган муддатлари таҳлили келтирилган:

	Талаб қилингун ига қадар ва 1 ойдан ошмаган муддатда	1 ойдан 6 ойгача	6 ойдан 12 ойгача	1 йилдан 3 йилгача	3 йилдан 5 йилгача	5 йилдан ошиқ	Жами
Мажбуриятлар							
Бошқа банклар маблағлари	53,788	81,476	36,490	133,361	173,742	267,468	746,325
Мижозлар маблағлари	4,740,001	537,498	745,800	1,355,343	1,011,853	1,579,526	9,970,021
Чиқарилган қарз қимматли қоғозлар	25,410	103,327	123,698	194,725	3,282,366	-	3,729,526
Бошқа қарз маблағлари	1,075,611	1,559,551	2,028,916	4,143,930	3,099,972	7,473,794	19,381,774
Бошқа молиявий мажбуриятлар	36,102	-	-	-	-	-	36,102
Субординат қарз	3,332	5,331	6,418	25,600	25,635	97,061	163,377
Ишлатилмаган кредит линиялари	5,364	110,495	69,517	59,854	36,597	15,937	297,764
Чиқарилган кафолатлар	136,010	21,109	50,481	-	67,361	1,283,724	1,558,685
Аккредитивлар	32,734	279,741	94,552	1,950	-	-	408,977
Молиявий мажбуриятлар бўйича жами потенциал келгуси тўловлар	6,075,618	2,698,528	3,155,872	5,914,763	7,697,526	10,717,510	35,883,574

Кафолат ва аккредитивлар бўйича тўловлар бўйича ликвидлик талаблари тўлов муддатини таҳлил қилишда юқорида кўрсатилган тегишли мажбуриятлар миқдоридан анча паст бўлади, чунки Гуруҳ одатда ушбу мажбуриятлар бўйича маблағларни учинчи шахслар жалб қилишини кутмайди.

Шартномани узайтириш мажбуриятларининг умумий суммаси юқоридаги жадвалда кўрсатилган ва келажакда талаб қилинадиган нақд пул миқдорини англатмайди, чунки бу мажбуриятларнинг кўпчилиги талаб қилинмаган ёки муддати тугагунга қадар бекор қилиниши мумкин.

Қуйидаги жадвалда молиявий мажбуриятлар бўйича пул маблағларининг чиқиб кетишини қоплаш учун зарур бўлганда, реализация қилиниши мумкин бўлган активлар бундан мустасно, уларнинг баланс қиймати бўйича ва шартнома бўйича тўлаш муддати бўйича ноанъанавий молиявий активларнинг муддатини таҳлил қилиш кўрсатилган.

Ушбу молиявий активлар кутиш санасидан келиб чиқиб, тўлов муддатининг таҳлилига киритилади. Қадрсизланган кредитлар баланс қийматига, кредит қадрсизланиши бўйича захираларни ҳисобга олмаган ҳолда, қўшилади ва пул маблағлари тушумининг кутилган вақтига асосланади.

Ликвидликни бошқариш учун Гуруҳ юқорида кўрсатилган дисконтланган тўлов муддатини таҳлил қилмайди. Бунинг ўрнига, 2020 йил 31 декабр ҳолатига кўра, Гуруҳ қуйидаги жадвалда кўрсатилган шартнома муддатларини назорат қилади:

"ЎЗБЕКИСТОН САНОАТ-ҚУРИЛИШ БАНКИ" АКЦИЯДОРЛИК ТИЖОРАТ БАНКИ ВА УНИНГ ШЎБА КОРХОНАЛАРИ

2020 ЙИЛ 31-ДЕКАБРДА ТУГАГАН ЙИЛЛАР УЧУН КОНСОЛИДАЦИЯЛАНГАН МОЛИЯВИЙ ҲИСОБОТЛАРГА ИЗОҲЛАР

(агар бошқаси кўрсатилмаган бўлса, миллион Ўзбек сўмида)

2020 йил 31 декабр	Талаб қилингун ига қадар ва 1 ойдан ошмаган муддатда	1 ойдан 6 ойгача	6 ойдан 12 ойгача	1 йилдан 3 йилгача	3 йилдан 5 йилгача	5 йилдан ошиқ	Жами
Активлар							
Пул маблағлари ва уларнинг эквивалентлари	5,601,186	-	-	-	-	-	5,601,186
Бошқа банклардаги маблағлар	148,127	324,311	372,726	621,215	-	392,813	1,859,192
Мижозларга берилган кредит ва аванслар	2,147,523	6,647,182	4,350,766	9,953,937	7,766,068	8,094,482	38,959,958
Амортизация қилинган қиймат билан баҳоланган инвестицион қимматли қўғозлар	14,897	405,524	69,561	47,800	-	2,440	540,222
ССЧПСД бўйича баҳоланадиган молиявий активлар	-	-	-	38,024	-	-	38,024
Бошқа молиявий активлар	16,208	-	-	-	-	-	16,208
Жами молиявий активлар	7,927,941	7,377,017	4,793,053	10,660,976	7,766,068	8,489,735	47,014,790
Мажбуриятлар							
Бошқа банклар маблағлари	646,684	370,728	14	19,898	449,146	9,534	1,496,004
Мижозлар маблағлари	5,900,846	585,060	299,983	2,443,524	1,787,025	600,520	11,616,958
Чиқарилган қарз қимматли қўғозлари	30,095	63,471	13,500	70,600	3,095,382	-	3,273,048
Бошқа қарз маблағлари	1,066,290	3,798,602	4,386,007	9,392,454	2,164,228	4,875,876	25,683,457
Бошқа молиявий мажбуриятлар	60,986	-	-	-	-	-	60,986
Ишлатилмаган кредит линиялари	48,534	108,872	51,981	164,553	136,384	8,182	518,506
Чиқарилган кафолатлар	48,230	729,985	55,229	-	246,240	1,319,511	2,399,195
Аккредитивлар	9,946	619,743	11,235	-	-	-	640,924
Жами молиявий мажбуриятлар	7,811,611	6,276,461	4,817,949	12,091,029	7,878,405	6,813,623	45,689,078
Молиявий активлар ва мажбуриятлар ўртасидаги фарқ	116,330	1,100,556	(24,896)	(1,430,053)	(112,337)	1,676,112	1,325,712
Жами ўсиб бораётган молиявий активлар ва мажбуриятлар ўртасидаги фарқ	116,330	1,216,886	1,191,990	(238,063)	(350,400)	1,325,712	

"ЎЗБЕКИСТОН САНОАТ-ҚУРИЛИШ БАНКИ" АКЦИЯДОРЛИК ТИЖОРАТ БАНКИ ВА УНИНГ ШЎБА КОРХОНАЛАРИ

2020 ЙИЛ 31-ДЕКАБРДА ТУГАГАН ЙИЛЛАР УЧУН КОНСОЛИДАЦИЯЛАНГАН МОЛИЯВИЙ ҲИСОБОТЛАРГА ИЗОҲЛАР

(агар бошқаси кўрсатилмаган бўлса, миллион Ўзбек сўмида)

2019 йил 31 декабр ҳолатига кўра шартнома муддати бўйича ёпилиш таҳлили қуйидаги жадвалда келтирилган:

2019 йил 31 декабр	Талаб қилингунига қадар ва 1 ойдан ошмаган муддатда	1 ойдан 6 ойгача	6 ойдан 12 ойгача	1 йилдан 3 йилгача	3 йилдан 5 йилгача	5 йилдан ошиқ	Жами
Активлар							
Пул маблағлари ва уларнинг эквивалентлари	2,862,574	-	-	-	-	-	2,862,574
Бошқа банклардаги маблағлар	412,400	305,773	170,616	698,730	3,572	445,999	2,037,090
Мижозларга берилган кредит ва аванслар	1,556,366	4,000,702	3,156,815	8,496,128	6,125,037	6,704,737	30,039,785
ССЧПСД бўйича баҳоланадиган молиявий активлар	-	-	-	88,714	-	-	88,714
Амортизация қилинган қиймат билан баҳоланган инвестицион қимматли қоғозлар	-	-	82,144	-	-	2,504	84,648
Бошқа молиявий активлар	5,162	-	-	-	-	-	5,162
Жами молиявий активлар	4,836,502	4,306,475	3,409,575	9,283,572	6,128,609	7,153,240	35,117,973
Мажбуриятлар							
Бошқа банклар маблағлари	48,221	57,372	9,146	27,298	80,107	242,965	465,109
Мижозлар маблағлари	4,710,833	430,187	629,544	1,202,836	694,959	1,455,611	9,123,970
Чиқарилган қарз қимматли қоғозлари	10,311	31,286	38,750	31,560	2,808,987	-	2,920,894
Бошқа қарз маблағлари	1,029,026	1,339,792	1,801,274	3,414,962	2,599,136	6,619,024	16,803,214
Бошқа молиявий мажбуриятлар	36,102	-	-	-	-	-	36,102
Субординат қарз	3,332	-	-	-	-	80,000	83,332
Ишлатилмаган кредит линиялари	5,364	110,495	69,517	59,854	36,597	15,937	297,764
Чиқарилган кафолатлар	136,010	21,109	50,481	-	67,361	1,283,724	1,558,685
Аккредитивлар	32,734	279,741	94,552	1,950	-	-	408,977
Жами молиявий мажбуриятлар	6,011,933	2,269,982	2,693,264	4,738,460	6,287,147	9,697,261	31,698,047
Молиявий активлар ва мажбуриятлар ўртасидаги фарқ	(1,175,431)	2,036,493	716,311	4,545,112	(158,538)	(2,544,021)	3,419,926
Жами ўсиб бораётган молиявий активлар ва мажбуриятлар ўртасидаги фарқ	(1,175,431)	861,062	1,577,373	6,122,485	5,963,947	3,419,926	

Юқоридаги таҳлил шартнома муддатларига асосланган.

"ЎЗБЕКИСТОН САНОАТ-ҚУРИЛИШ БАНКИ" АКЦИЯДОРЛИК ТИЖОРАТ БАНКИ ВА УНИНГ ШЎБА КОРХОНАЛАРИ

2020 ЙИЛ 31-ДЕКАБРДА ТУГАГАН ЙИЛЛАР УЧУН КОНСОЛИДАЦИЯЛАНГАН МОЛИЯВИЙ ҲИСОБОТЛАРГА ИЗОҲЛАР

(агар бошқаси кўрсатилмаган бўлса, миллион Ўзбек сўмида)

2019 йилда Банк Ўзбекистон Республикаси, Қишлоқ хўжалиги корхоналарини реструктуризация қилиш агентлиги ва Банкнинг 2017 йил апрелдаги 3471-UZB-сонли ва 2018-йил ноябрдаги 3673-UZB-сонли субсидияли кредитлаш бўйича уч томонлама шартномаларда кўзда тутилган айрим битимларни 19-изоҳда батафсил баён этилганидек бузган.

2020 йил 31 декабр ҳолатига кўра, Банк 19-изоҳда батафсил кўрсатилганидек, 2017 йил апрелдаги 3471-UZB-сонли, 2018-йил ноябрдаги 3673-UZB-сонли ва 2020-йил 10-февралдаги L3823 (COL)-UZB-сонли Ўзбекистон Республикаси, Қишлоқ хўжалиги корхоналарини реструктуризация қилиш агентлиги ва Банк ўртасида субсидияли кредитлаш бўйича уч томонлама шартномаларда кўзда тутилган активларнинг ўртача даромадлилик кўрсаткичи нисбати нормативини бузган. 2019 йил 5-ноябрда Ўзбекистон Республикаси Банкга ўтган ва / ёки давом этаётган қонунбузарликлар натижасида субсидиялаштирилган кредит шартномаларига мувофиқ берилган кредитларни муддатидан олдин тўлашни талаб қилиш бўйича ҳеч қандай чоралар кўрмаслигини Банкга ёзма равишда тасдиқлади. Бундан ташқари, Банк ва Молия вазирлиги ўртасида тузилган шартномада дефолт ҳодисасини аниқлаш назарда тутилмаган. Шунинг учун, Раҳбарият, шартнома бузилиши одатий ҳодиса эмас деб ҳисоблайди ва Молия вазирлигидан 2020 йил 31 декабрдаги шартнома бузилган деб ҳисобланмаганлигини тасдиқловчи хат олган.

2020 йил 31 декабр ҳолатига кўра, гуруҳ юқоридаги шартнома бузилиши натижасида 548,938 миллион сўми "талаб бўйича ва 1 ойдан кам бўлган муддатда" деб таснифлаган.

2020 йил 31-декабр ҳолатига кўра, Банк 19 -изоҳда батафсил баён этилган 2019 йил 15 октябрдаги Банк ва Банк ВТБ ўртасида тузилган Савдони молиялаштириш бўйича Бош кредит келишув (кейинги ўринларда - "Бош келишув") назарда тутилган баъзи шартларни бузган. 2021 йил 24 мартда Банкга Банк ВТБ Европадан хат келди, унда у 2020 йил охирида Банкни юқоридаги молиявий битимларга риоя қилиш талабидан озод қилишга рози бўлди. Банкни ушбу шартларга риоя қилишдан озод қилиш тўғрисидаги қарор 2020 йил декабр ойида қабул қилинган. Шунинг учун ликвидлик созланмаган.

Гуруҳ ўз операцион фаолиятини молиялаштириш учун Ўзбекистон Республикаси Марказий банкнинг мажбурий захираларидан фойдалана олмаслигига қарамай, Раҳбарият уларнинг мақсади мижозларнинг ҳисобларини тўсатдан олиб қўйишни молиялаштиришни асос қилиб, ушбу омонатларни ликвидлик таҳлилида талаб қилингунига қадар омонатлар деб таснифлайди.

Активлар ва мажбуриятларнинг жойлаштириш муддати, қоплаш муддати ва фоиз ставкаларининг тасодифий ва / ёки назорат қилинадиган номувофиқлиги Гуруҳни муваффақиятли бошқариш учун асосий омиллардан ҳисобланади. Банкларда, қоида тариқасида, кўрсатилган позицияларда тўлиқ тасодиф мавжуд эмас, чунки битимлар кўпинча номаълум муддатга ва бошқа характерга эга бўлади. Ушбу позицияларнинг мос келмаслиги потенциал равишда фаолиятнинг даромадлилигини оширади, шу билан бирга зарар етказиш хавфини оширади. Активлар ва мажбуриятларнинг муддати ва фоиз ставкалари ва валюта курси ўзгарганда гуруҳнинг ликвидлиги ва таваккалчилигини баҳолашда фоизлар бўйича мажбуриятларни ўз вақтида қабул қилинадиган нархда алмаштириш имконияти муҳим омил ҳисобланади.

Гуруҳ раҳбарияти ишончи комилки, "талаб қилингунига қараб" мақомига эга бўлган мижозлар маблағларининг катта улушига қарамай, бундай маблағларни омонатчилар сони ва турига қараб диверсификация қилиш, шунингдек, олдинги даврларда гуруҳ томонидан тўпланган тажриба шуни кўрсатадики, ушбу маблағлар Гуруҳ фаолиятини узоқ муддатли ва барқарор молиялаштириш манбаи ҳисобланади.

Ликвидлик таваккалчилигини бошқаришнинг бир қисми сифатида, Гуруҳ кутилмаган вазиятлар режасини тузади, у мижозларнинг кутилмаган чиқиб кетишига қарши туриш ва потенциал молиявий қийинчиликларга жавоб бериш учун вақти-вақти билан кўриб чиқилади ва тузатилади. Фавқулодда вазиятлар режаси, биринчи навбатда, гуруҳнинг ҳукумат мулки бўлганлиги ва Ўзбекистон Республикаси миллий банк тизими учун стратегик аҳамиятга эга бўлганлиги сабабли, давлат ресурсларидан фойдаланиш имкониятидан келиб чиқиб ишлаб чиқилган.

2020 йил 31 декабр ҳолатига кўра, гуруҳнинг фавқулодда вазиятлар режаси қуйидагилардан иборат:

- Молия вазирлиги ҳузуридаги давлат маблағлари шаклидаги узоқ муддатли омонатларни жалб қилиш - Пенсия жамғармаси, Фуқароларнинг омонатларини кафолатлаш давлат жамғармаси ва бошқалар;
- Молия вазирлиги ҳузуридаги Давлат хазинаси томонидан бошқариладиган ҳафталик электрон савдо майдончаси орқали бюджет маблағларини бир йилгача йиғиш;
- Марказий банкнинг қисқа муддатли ликвидли кредитларидан фойдаланиш;
- Маҳаллий тижорат банклари томонидан белгиланган чегараларда банклараро пул бозорларидан депозитларни жалб қилиш.

Пандемиянинг Ўзбекистон иқтисодиёти ва банк секторига таъсири туфайли давлат унинг салбий таъсирига қарши курашиш учун турли чора-тадбирларни эълон қилди ва қабул қилди. Марказий банк томонидан кўрилган чора-тадбирлар орасида қуйидагилар бевосита ва билвосита Банкнинг ликвидлигига таъсир кўрсатди:

"ЎЗБЕКИСТОН САНОАТ-ҚУРИЛИШ БАНКИ" АКЦИЯДОРЛИК ТИЖОРАТ БАНКИ ВА УНИНГ ШЎБА КОРХОНАЛАРИ

2020 йил 31-ДЕКАБРДА ТУГАГАН ЙИЛЛАР УЧУН КОНСОЛИДАЦИЯЛАНГАН МОЛИЯВИЙ ҲИСОБОТЛАРГА ИЗОҲЛАР

(агар бошқаси кўрсатилмаган бўлса, миллион Ўзбек сўмида)

- Тижорат банклари Марказий банкда мажбурий захира талаблари юмшатилиши натижасида қўшимча ликвидли ресурслар билан таъминланди. Ушбу чора Банкга қўшимча ликвидлик олиш имконини берди;
- Марказий банк тижорат банкларига ипотека ва / ёки "стандарт" деб таснифланган кредитлар билан таъминланган кредит линиясини тақдим этди;
- Тартибга солиш ва қонунчилик мақсадларида тижорат банкларига пандемия натижасида қайта тузилган кредитлар сифатини пасайтирмасликка рухсат берилди, бу эса ўз навбатида банкларга қадрсизланиш захираларини кўпайтирмасликка имкон берди;
- Марказий банк ликвидлик талабларини (хусусан, ликвидликни қоплаш коэффициенти - КПЛ) жорий этишни 2020 йилнинг ўрталаридан 2021 йилгача кечиктирди;
- 2020 йил 1-июлдан бошлаб, омонатларни давлат суғурта қилиш жамғармасига ҳар чоракда бадаллар 0,25% дан 0,05% гача камайтирилди.

Гуруҳ раҳбарияти, фавқулодда вазиятлар режаси орқали, 2020 йил 31-декабр ҳолатига кўра, ликвидлиликнинг ҳар қандай салбий салоҳиятини қоплаш учун етарли ресурсларни тўплай олади, деб ҳисоблайди.

37. АЛОҚАДОР ТОМОНЛАР БИЛАН ОПЕРАЦИЯЛАР

Томонлар алоқадор деб ҳисобланади, агар улар умумий назорат остида бўлса ёки бир томон бошқасини назорат қилиш қобилиятига эга бўлса ёки молиявий ва операцион қарорлар қабул қилишда бошқа томонга катта таъсир ўтказа олса. Ҳамма алоқадор томонлар билан муносабатларнинг ҳар бирини кўриб чиқишда, унинг ҳуқуқий шакли эмас, балки муносабатлар характери ҳисобга олинади.

- «Муҳим акциядорлар» – ҳукумат орқали Гуруҳга сезиларли таъсир кўрсатадиган юридик шахслар-акциядорлар;
- «Юқори раҳбарият» – Банк Бошқаруви ва Кенгаши аъзолари;
- «Умумий назорат остидаги компаниялар» – давлат назорати остидаги компаниялар, биргаликдаги назорат ёки давлатнинг катта таъсири.

"ЎЗБЕКИСТОН САНОАТ-ҚУРИЛИШ БАНКИ" АКЦИЯДОРЛИК ТИЖОРАТ БАНКИ ВА УНИНГ ШЎБА КОРХОНАЛАРИ

2020 йил 31-ДЕКАБРДА ТУГАГАН ЙИЛЛАР УЧУН КОНСОЛИДАЦИЯЛАНГАН МОЛИЯВИЙ ҲИСОБОТЛАРГА ИЗОҲЛАР

(агар бошқаси кўрсатилмаган бўлса, миллион Ўзбек сўмида)

Қуйида Гуруҳ ва тегишли шахслар ўртасидаги операциялар тўғрисида маълумотлар кўрсатилган:

	2020 йил 31 декабр		2019 йил 31 декабр	
	Алоқадор томонлар билан операциялар	Молиявий ҳисобот бандларига мувофиқ тоифаси бўйича жами	Алоқадор томонлар билан операциялар	Молиявий ҳисобот бандларига мувофиқ тоифаси бўйича жами
Пул маблағлари ва уларнинг эквивалентлари				
- умумий назорат остидаги компаниялар	2,636,460	47%	1,291,956	45%
Бошқа банклардаги маблағлар				
- умумий назорат остидаги компаниялар	1,327,746	71%	1,444,897	71%
Мижозларга кредит ва аванслар				
- асосий бошқарув ходимлари	269	0%	166	0%
- муҳим акциядорлар	6,011,991	15%	3,767,645	13%
- умумий назорат остидаги компаниялар	8,550,541	21%	9,262,723	31%
Амортизация қилинган қиймат билан баҳоланган инвестицион қимматли қўғозлар				
- муҳим акциядорлар	364,378	67%	-	-
- умумий назорат остидаги компаниялар	173,401	32%	84,648	100%
Бошқа умумий даромадлар ҳисобидан ҳаққоний қийматдаги молиявий активлар				
- умумий назорат остидаги компаниялар	10,788	28%	6,903	8%
Бошқа активлар				
- муҳим акциядорлар	9,814	3%	-	0%
Бошқа банклар маблағлари				
- умумий назорат остидаги компаниялар	1,192,679	80%	435,690	94%
Мижозлар маблағлари				
- асосий бошқарув ходимлари	1,204	0%	1,265	0%
- муҳим акциядорлар	4,698,047	40%	363,226	4%
- умумий назорат остидаги компаниялар	1,136,610	10%	4,310,188	47%
Чиқарилган қарз қимматли қўғозлари				
- умумий назорат остидаги компаниялар	21,180	0%	32,320	1%
Бошқа қарз маблағлар				
- муҳим акциядорлар	4,617,668	18%	1,299,160	8%
- умумий назорат остидаги компаниялар	145,442	1%	2,088,610	12%
Бошқа мажбуриятлар				
- муҳим акциядорлар	71	0%	76	0%
- умумий назорат остидаги компаниялар	22,128	17%	42,683	92%
Субординар қарз				
- умумий назорат остидаги компаниялар	-	0%	83,332	100%

"ЎЗБЕКИСТОН САНОАТ-ҚУРИЛИШ БАНКИ" АКЦИЯДОРЛИК ТИЖОРАТ БАНКИ ВА УНИНГ ШЎБА КОРХОНАЛАРИ

2020 ЙИЛ 31-ДЕКАБРДА ТУГАГАН ЙИЛЛАР УЧУН КОНСОЛИДАЦИЯЛАНГАН МОЛИЯВИЙ ҲИСОБОТЛАРГА ИЗОҲЛАР

(агар бошқаси кўрсатилмаган бўлса, миллион Ўзбек сўмида)

	2020		2019	
	Алоқадор томонлар билан операцияла р	Молиявий ҳисобот бандларига мувофиқ тоифаси бўйича жами	Алоқадор томонлар билан операцияла р	Молиявий ҳисобот бандларига мувофиқ тоифаси бўйича жами
Фоиз даромадлар				
- асосий бошқарув ходимлари	77	0%	51	0%
- муҳим акциядорлар	180,207	5%	36,645	2%
- умумий назорат остидаги компаниялар	251,762	8%	93,110	4%
Фоиз ҳаражатлар				
- асосий бошқарув ходимлари	(62)	0%	(66)	0%
- муҳим акциядорлар	(153,893)	10%	(17,343)	2%
- умумий назорат остидаги компаниялар	(159,712)	10%	(71,313)	6%
Мижозларга берилган кредит ва аванслар бўйича кредит зарарларни (яратиш)/ тиклаш				
- муҳим акциядорлар	(13,162)	1%	62,479	65%
Комиссия даромадлари				
- муҳим акциядорлар	14,798	4%	12,234	4%
- умумий назорат остидаги компаниялар	25,995	6%	23,802	7%
Чет эл валютаси билан операциялар бўйича соф даромадлар				
- муҳим акциядорлар	23	0%	347	4%
- умумий назорат остидаги компаниялар	1,695	2%	632	8%
Бошқа операцион даромадлар				
- муҳим акциядорлар	1,118	4%	271	2%
- умумий назорат остидаги компаниялар	56	0%	73	0%
Маъмурий ва бошқа операцион ҳаражатлар				
- асосий бошқарув ходимлари	(6,647)	1%	(4,296)	1%
- умумий назорат остидаги компаниялар	(60,001)	8%	(23,165)	4%

Гуруҳ одатдаги иш жараёнида бошқа давлат ташкилотлари билан операцияларни амалга оширади.

Қуйида асосий бошқарув ходимларига тўланадиган тўловлар тўғрисидаги маълумотлар келтирилган:

	2020	2019
Иш ҳақи ва бошқа мукофот тўловлари	2,240	2,061
Бонуслар	3,054	1,323
Ижтимоий таъминлаш бўйича ҳаражатлар	1,353	912
Жами	6,647	4,296

38. ҲИСОБОТ ДАВРИ ЎТГАНИДАН КЕЙИНГИ ҲОДИСАЛАР

2021 йил 1 февралда Гуруҳ ва Хусусий секторни ривожлантириш Ислом корпорацияси ("ICD") 25 миллион АҚШ доллари миқдорида молиялаштириш шартномасини имзолади. Шартномага мувофиқ, ICD гуруҳни Ўзбекистондаги кичик ва ўрта бизнеснинг исломий молиялаштириш усуллари ёрдамида инвестиция лойиҳаларини молиялаштиришда қўллаб-қувватлайди.

2021 йил март ойида гуруҳ АКА Европа экспорт ва савдо банки томонидан ишлаб чиқаришни кенгайтириш ва хизматлар кўрсатиш жараёнида тижорат корхоналарини молиялаштириш учун 15 миллион евро миқдорида кредит олди.

2021 йил 17 мартда Гуруҳ ва Европа тикланиш ва тараққиёт банки синтетик кредит линиясини жалб қилиш тўғрисида умумий қиймати 25 млн. АҚШ доллари бўлган келишувни имзолади. Бу маблағ Ўзбекистондаги кичик ва ўрта корхоналар (МСП) томонидан амалга ошириладиган лойиҳаларни молиялаштириш ва тадбиркорлик

"ЎЗБЕКИСТОН САНОАТ-ҚУРИЛИШ БАНКИ" АКЦИЯДОРЛИК ТИЖОРАТ БАНКИ ВА УНИНГ ШЎБА КОРХОНАЛАРИ

2020 ЙИЛ 31-ДЕКАБРДА ТУГАГАН ЙИЛЛАР УЧУН КОНСОЛИДАЦИЯЛАНГАН МОЛИЯВИЙ ҲИСОБОТЛАРГА ИЗОҲЛАР

(агар бошқаси кўрсатилмаган бўлса, миллион Ўзбек сўмида)

ташаббусларини қўллаб-қувватлашга сарфланади, шу билан молиялаштиришга киришни таъминлайди ва МСП сегментининг ривожланишида, айниқса, COVID-19 пандемияси даврида барқарор ўсишни рағбатлантиради.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2021 йил 23 мартдаги 5033-сонли "Кулолчиликни ривожлантириш ва қўллаб-қувватлаш чора-тадбирлари тўғрисида" ги қарорига мувофиқ, 2021 йил 9 апрелда Гуруҳ Ўзбекистон Республикаси Тикланиш ва тараққиёт жамғармаси билан 100 миллиард сўмлик субординар қарз шартномасини имзолади. Ушбу шартнома бўйича молиявий маблағлар Фарғона вилояти Риштон туманида кулолчилик марказларини яратиш, кулолчилик марказларига тайёр уй-жой сотиб олиш учун кулолларга ипотека кредитларини ажратиш, шунингдек, мамлакатнинг ички бозорида ишлаб чиқарилган кулолчилик буюмларини сотиб олиш учун аҳолига истеъмол кредитлари ажратиш.

2021 йил апрел ойида гуруҳ халқаро инвесторларга миллий валютадаги кафолақиз кредит ёзувларини хусусий жойлаштириш орқали 20 миллион АҚШ долларига тенг қўшимча маблағ жалб қилди. Битимнинг ўзи Голландия молия институти томонидан кредит қарзларини хусусий жойлаштириш сифатида тузилган бўлиб, у гуруҳни қарз маблағлари билан таъминлаган. Валюта таваккалчилигининг олдини олиш мақсадида, кредит сўмда кўрсатилган ва кичик ва ўрта бизнес соҳасидаги лойиҳаларни молиялаштириш учун ишлатилади.

2021 йил апрел ойида PSB Industrial Investments МЧЖ бошқарув қарорига биноан тугатилди.